

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

20'nci Birleşim
14 Kasım 2023 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Eskişehir Milletvekili İdris Nebi Hatipoğlu'nun, Eskişehir'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Yargıtayın Anayasa Mahkemesi kararına uyulmaması yönünde verdiği kararın yarattığı yapısal krize ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, ülkede yaşanan su sorununa ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

- 1.- Bursa Milletvekili Hasan Toktaş'ın, Eskişehir Milletvekili İdris Nebi Hatipoğlu'nun yaptığı gündem dışı konuşması sırasında İYİ Partiye sataşması nedeniyle konuşması
- 2.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnan'ın 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'a başsağlığı dilediğine ilişkin konuşması
- 2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Genel Kurulda hakarete, küfre varan, rencide edici tanımlamaların bir fayda hasıl etmeyeceğine ve bu tür tanımlar içeren bu üslubu kınadığına ilişkin konuşması
- 3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması
- 4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde CHP Grubu adına konuşma yapan Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın konuşma süresini uzatma gerekçesine ilişkin konuşması
- 5.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, bazı incitici, rencide edici, tahfif eden kavramların özellikle son günlerde ağızlardan kolayca çıktığına ve bunun gerçekten üzücü olduğuna; konuşma yapan genç milletvekillerine karşı bu konuda bir duyarlılığın oluşması gerektiğine ilişkin konuşması

VI.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz'un, Genel Kurulda bugün görüşülecek olan 76 sıra sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması
- 2.- İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan'ın, Darülaceze Sosyal Yaşam Şehri'ne ilişkin açıklaması
- 3.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, Batılı ülke liderlerinin Gazzeli çocuklar mevrubahis olunca üç maymunu oynamalarına ilişkin açıklaması
- 4.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, tarım BAĞ-KUR'u ve diğer meslek gruplarından emekli olup çalışmaya devam eden çiftçilere 5 bin liralık ikramiyenin verilmediğine ilişkin açıklaması
- 5.- İstanbul Milletvekili Şamil Ayrim'in, Iğdır'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 103'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 6.- Kütahya Milletvekili Mehmet Demir'in, Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün vefatının 85'inci yıl dönümüne ve 11 Kasım Millî Ağaçlandırma Günü'ne ilişkin açıklaması
- 7.- İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel'in, Arabulucular ve Arabuluculuk Günü'ne ilişkin açıklaması
- 8.- Aydın Milletvekili Seda Sarıbaş'ın, Kudüs'ün kırmızı çizgileri olduğuna ilişkin açıklaması
- 9.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının iş kazalarına ilişkin açıklamasına ilişkin açıklaması
- 10.- Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak'ın, Filistin topraklarında İsrail'in masum çocukları katlettiğine ilişkin açıklaması
- 11.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, turizm sektörünü Amasya'nın lokomotif hâline getirmek için yapılması gerekenlere ilişkin açıklaması
- 12.- İstanbul Milletvekili Ümmügülşen Öztürk'ün, Dünya Diyabet Günü'ne ilişkin açıklaması
- 13.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'da çekimi yapılan "Şahsi Meselemiz" adlı filme ilişkin açıklaması
- 14.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, Avrupa Birliğine ilişkin açıklaması
- 15.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, ziraat mühendisi, veteriner hekim, gıda mühendisi, anestezi teknikeri ve teknisyenlerinin atama beklediğine ilişkin açıklaması
- 16.- Bingöl Milletvekili Zeki Korkutata'nın, Batılı kurumların adaleti ve insan haklarını sadece çıkarları söz konusu olduğunda gündeme getirmelerine ilişkin açıklaması
- 17.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, AK PARTİ iktidarının tüm emeklilere 5 bin liralık ikramiyeyi vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması

18.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin yaptığı açıklamalarına ilişkin açıklaması

19.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, hadsizlere had bildirmenin kendi işleri olduğuna ve deprem sonrasında uzatılan mücbir sebep süresinin sona eriyor olmasına ilişkin açıklaması

20.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ'ın Hayrabolu ve Malkara ilçelerinin düşman işgalinden kurtuluşlarının 101'inci yılına, tarım BAĞ-KUR'u ve diğer meslek gruplarından emekli olup çalışmaya devam eden çiftçilerin 5 bin liralık ikramiyeyi almaları gerektiğine ilişkin açıklaması

21.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

22.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Anayasa Mahkemesinin bağlayıcı olan kararının Yargıtay tarafından yok sayılmasına, Yeni Şafak gazetesinin yüksek yargı mensuplarının fotoğraflarını manşete taşımasına ve sivil, özgürlükçü bir anayasa yapmanın zorluğuna; Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın bütçe görüşmelerinde yurt dışına giden doktorları üzecek tavrına, mülakata, Filistin'de soykırımın devam ettiğine ve başta Türkiye olmak üzere bölge ülkelerin İsrail'e karşı somut adımları atmak zorunda olduğuna; ÇKS'ye kayıtlı çiftçilere 5 bin liralık ikramiyenin verilmediğine ve emeklilerin zor durumda olduğuna ilişkin açıklaması

23.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, şehit düşen Polis Memuru Lütfü Baykar'a, Ahıska Türklerinin sürgün edililerinin 79'uncu yıl dönümüne, uluslararası raporlara göre İsrail'in son yaptığı saldırılarda Gazze'de 4 bin çocuğu katlettiğine ve İsrail'in Gazze'deki asıl amacına, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ile Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Suriyeli sığınmacılara yönelik sağlık harcamalarına dair açıklamaları arasındaki çelişiklere ve istisnasız tüm sığınmacıların vatanlarına geri gönderilmeye başlanması gerektiğine ilişkin açıklaması

24.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Ahıska Türklerinin sürgün edililerinin 79'uncu yıl dönümüne ve sürgünün nedenine; 14 Kasım Dünya Diyabet Günü'ne ilişkin açıklaması

25.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Riyad'da 57 ülkenin katılımıyla gerçekleştirilen toplantıya, Netanyahu'nun bu toplantıya cevabına ve iktidarın Filistin politikasına; cezaevlerindeki sorunlara, ÇKS'ye kayıtlı emeklilerin 5 bin TL'lik ikramiyeyi alamadığına, Amude Sineması katliamının 63'üncü yıl dönümüne, Barış Annelerinin Avukatı Erdal Safalı'nın vefatına ve 27/2/1992 tarihinde cezaevine giren Çetin Arkaş'a ilişkin açıklaması

26.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun TBMM'de gerçekleştirdiği adalet nöbetine ve adalet nöbetinin gerekçesine; Can Atalay'a hak ihlali kararı veren Anayasa Mahkemesi üyelerinin fotoğraflarının bir gazetede gösterilmesine ve Cumhurbaşkanı'nın hakemlik görevini 2017 yılında yapılan Anayasa değişikliğiyle kaybettiğine ilişkin açıklaması

27.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Ahıska Türklerinin sürgün edilisinin 79'uncu yıl dönümüne, Nuri Demirağ'ın vefatının yıl dönümüne, Filistin ve Gazze konusunda tavırlarının çok net olduğuna, Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve yeni anayasaya ilişkin açıklaması

28.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

29.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

30.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

31.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

32.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

33.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, söz haklarının olmamasına ve yeni bir anayasa yapmak için kriz yaratıldığına ilişkin açıklaması

34.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

35.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

36.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı'nın HEDEP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

37.- Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı'nın, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

38.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

39.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

40.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

41.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

42.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnan'ın 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

43.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

44.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnan'ın 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

45.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

46.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

- 1.- Başkanlığın, Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in Türkiye Büyük Millet Meclisi İdare Amirliğinden istifasına ilişkin önerge yazısı (4/29)
- 2.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, esas komisyon olarak Adalet Komisyonuna havale edilen (2/1762) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri aldığına ilişkin önergesi (4/30)
- 3.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, (2/1372) esas numaralı Gebze Adıyla Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/31)

VIII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

- 1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, engelli vatandaşlara ödenen maaşlar, sosyal yardımlar ve benzeri ekonomik konular başta olmak üzere engelli vatandaşın yaşadığı sorunları tespit etmek ve yaşam koşullarını kolaylaştırmak için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla 14/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Kasım 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 2.- İYİ Parti Grubunun, Aydın Milletvekili Ömer Karakaş ve 20 milletvekili tarafından, KYK yurtlarında asansör kontrol, muayene ve bakımlarında ihmal yaşanıp yaşanmadığı yönündeki iddiaların acil olarak araştırılması, bu soruna etkin ve kalıcı çözümler bulunması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 7/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Kasım 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 3.- HEDEP Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo ve arkadaşları tarafından, kayyumların kamu yararı gözetmeyen icraatlarının araştırılması amacıyla 19/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Kasım 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, Yargıtay 3. Ceza Dairesinin TİP Milletvekili Can Atalay'a ilişkin aldığı karar ve sonrasında yaşanan yargı krizine ilişkin genel görüşme açılması amacıyla 14/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Kasım 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 5.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun gündemi ile çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesi; bastırılarak dağıtılan 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

- 1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnanc ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı:76)

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

- 1.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, evi hasarlı olduğu için eşyalarını alamayan depremzedelere verilecek eşya yardımına dair çeşitli verilere ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/5490)
- 2.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Diyarbakır'da yaşanabilecek olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/5491)
- 3.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Bakanlıkta yapılan bir atamaya ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhani'nin cevabı (7/5541)
- 4.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, 696 sayılı KHK'yle sürekli işçi kadrosuna geçen kişilerin sorunlarının çözümüne ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhani'nin cevabı (7/5543)
- 5.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, ülke genelinde ve Burdur ilinde görev yapan kamu görevlisi sayısına, Ülke genelinde ve Kütahya ilinde görev yapan kamu görevlisi sayısına, Ülke genelinde ve Uşak'ta görev yapan kamu görevlisi sayısına, Ülke genelinde ve Denizli ilinde görev yapan kamu görevlisi sayısına, İlişkin soruları ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhani'nin cevabı (7/5549), (7/5550), (7/5553), (7/5554)
- 6.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, EÜAŞ'a yapılan görev zararı ödemesine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/5578)
- 7.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ili Uluğaç köyünde bulunan antik yerleşim yeri ile ilgili çalışma yapılması talebine, Niğde ilindeki Bağlama Yeraltı Şehri ile ilgili çalışma yapılması talebine, Niğde ve Nevşehir illeri arasında bulunan Yeşilölcük beldesiyle ilgili çalışma yapılması talebine, Niğde'nin Altınhisar ilçesinde yer alan Yeşilyurt köyündeki tarihi eserlerin turizme kazandırılmasına, Niğde'de açığa çıkarılan ve gezilebilir duruma getirilen yer altı şehirlerine, Aladağlar ve Bolkarlar'da yer alan mağaralara, İlişkin soruları ve Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un cevabı (7/5607), (7/5608), (7/5610), (7/5611), (7/5612), (7/5613)
- 8.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın, 2022-2023 sanat sezonu için Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü tarafından özel topluluk ve tiyatrolara sağlanan desteklere ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un cevabı (7/5831)

14 Kasım 2023 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER : Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 20'nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Eskişehir'in sorunları hakkında söz isteyen Eskişehir Milletvekili İdris Nebi Hatipoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Hatipoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Eskişehir Milletvekili İdris Nebi Hatipoğlu'nun, Eskişehir'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

İDRİS NEBİ HATİPOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; bugün her ne kadar Eskişehir'in sorunlarıyla ilgili söz hakkı verilse de bildiğiniz üzere geçen hafta İYİ Partiden ayrılıp AK PARTİ saflarına katıldım. Bunun üzerine, şahsım, Yönetim Kurulu Başkanı bulunduğum şirket hakkında buradan, yüce Meclis kürsüsünden akıl almaz iftiralarda bulunuldu ve bu iftiraları araştırmadan, bize sormadan belli basın kuruluşları yayınladı. Bu asılsız ve ahlaksız iftiralara cevap vermek için şu an karşınızdayım.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Kendini mi aklamaya çalışıyorsun Sayın Vekilim?

İDRİS NEBİ HATİPOĞLU (Devamla) – Bahse konu şirket, ailemin üç kuşakta inşa ettiği, 1.700 kişiyi çalıştıran, ihracat şampiyonu, Türkiye'nin ilk 500 sanayi kuruluşundan biridir.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Önüne dön, önüne, önüne! Önüne dön, önüne! Önüne döneceksin, önüne!

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Sataşan sizsiniz ama siz sataştınız!

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Önüne dön!

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Sataştınız, size karşı... O zaman sataşmayacaksınız, o zaman sataşmayacaksınız! Bırakacaksınız, sataşmayacaksınız!

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Ait olduğun yere dön, ait olduğun yere!

İDRİS NEBİ HATİPOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, bir müsaade etsinler, konuşalım.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Ait olduğun yere dön!

BAŞKAN – Lütfen hatibi dinleyelim arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım.

Buyurun Sayın Vekilim.

İDRİS NEBİ HATİPOĞLU (Devamla) – AK PARTİ'ye geçmem için siyasi rüşvet aldığım iddia ediliyor. Çok kıymetli milletvekili arkadaşlarım, Yönetim Kurulu Başkanı olduğum şirket ilk teşvik belgesini 1985 yılında almıştır. Sanayi şirketlerinin teşvik belgesi alması çok doğal olduğu gibi, Türkiye Cumhuriyeti, 1960'lardan beri bu tür teşvikleri dil, din, mezhep, parti ayırt etmeksizin yatırım yapmak isteyen bütün babayığitlere vermektedir. Bahse konu olan yatırım için teşvik 24 Mart 2023 yılında yani ben o tarihte İYİ Parti milletvekili aday adayırken verilmiş ve onaylanmıştır. Ayrıca, bu yatırımın yapıldığı organize sanayi bölgesindeki 17 şirkete daha 4,7 milyar liralık teşvik verilmiştir yani bana özel, benim şirketime özel bir durum yoktur. Ayrıca, teşvikler nakit olarak da ödenmez; bir şirket, teşvik belgesini aldıktan sonra yatırımlarını yapar, bitirir, imalata başlar; şayet para kazanırsa kurumlar vergisi üzerinden bir kısım indirimler sağlanarak öder yani hiçbir şekilde malum kişilerin, malum gazetecilerin ve trollerin söylediği gibi değildir.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Trolleri açıklar mısın, trolleri?

İDRİS NEBİ HATİPOĞLU (Devamla) – Şirketimin aldığı teşvikin siyasi herhangi bir yanı yoktur.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Trolleri açıkla, trolleri!

İDRİS NEBİ HATİPOĞLU (Devamla) – Üç kuşaktır ne ailem ne de ben devletimin bir kuruluşuna göz dikmemişizdir; gırtlığımızdan haram lokma girmemiştir, bundan sonra da girmeyecektir.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Önüne bak!

İDRİS NEBİ HATİPOĞLU (Devamla) – Yüce Meclis kürsüsü...

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Kaç paraya sattın?

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Utancından ne yapacağını bilemeyeceğin yerde parmak sallıyorsun!

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Kaç paraya transfer oldun?

İDRİS NEBİ HATİPOĞLU (Devamla) – Yüce Meclis kürsüsü iftira ve yalan siyasetine alet edilecek yer değildir.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – O iftirayı sen yapıyorsun şimdi, utanmadan yapıyorsun.

İDRİS NEBİ HATİPOĞLU (Devamla) – Benim partinizden istifa etme nedenim teşvik değil bugün ayyuka çıkan rezil dedikodulardır, iftira siyasetinizdir.

HASAN TOKTAŞ (Bursa) – Rezil sensin!

İDRİS NEBİ HATİPOĞLU (Devamla) – “Parti” dediğiniz şeyin aslında bir sekreterin CEO olduğu bir aile şirketi olmasıdır.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Haddini bil!

HASAN TOKTAŞ (Bursa) – Haddini bil konuşurken, edepsiz!

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Terbiyesizlik etme!

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Haddini bil!

İDRİS NEBİ HATİPOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

Karşılıklı konuşmayalım lütfen.

İDRİS NEBİ HATİPOĞLU (Devamla) – Bu iftirayı atanlar, sizin ağababanız, sizin feriştaınız, sizin patronunuz, sizin ejderhanız gelse bana bir milim geri adım attıramaz.

HASAN TOKTAŞ (Bursa) – O parmağını öyle sallama! Önüne dön!

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Önüne döneceksin! Sen kaç paraya gittin, onu söyleyeceksin!

İDRİS NEBİ HATİPOĞLU (Devamla) – Sayın milletvekilleri, sözlerime bir atasözüyle son vermek istiyorum: Yalancının mumu yatıya kadar yanar.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HASAN TOKTAŞ (Bursa) – Sataşmadan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

Yeni bir sataşmaya mahal vermeden lütfen...

IV.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Bursa Milletvekili Hasan Toktaş'ın, Eskişehir Milletvekili İdris Nebi Hatipoğlu'nun yaptığı gündem dışı konuşması sırasında İYİ Partiye sataşması nedeniyle konuşması

HASAN TOKTAŞ (Bursa) – Saygıdeğer Başkan, muhterem milletvekilleri; bizim burada Sayın Nebi Hatipoğlu'yla ilgili yapmış olduğumuz açıklamalar çok net, iftira ise Kamuyu Aydınlatma Platformu yani devletin bir kurumu bu iftirayı atmıştır. Burada Sayın Hatipoğlu “Parayı peşin vermiyorlar.” diyor. Ne fark eder? Bazen transferler vadeyle de ödenir Sayın Nebi Hatipoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Bravo!

HASAN TOKTAŞ (Devamla) – Sayın Hatipoğlu, siz bize neyi hatırlatıyorsunuz, biliyor musunuz? Yeşilçam'ın unutulmaz filmlerinden Şener Şen ve İlyas Salman'ın başrolünde oynadığı "Banker Bilo" filmindeki "Maho ağa" karakterini hatırlatıyorsunuz. Para için her şeyi yapan, arkadaşını dolandıran, haksız kazanç elde eden ve filmin sonunda duvara toslayan Maho ağa kendisine hesap soran Bilo'ya şöyle der: "Bilo, yaptım, yaptım ama bir sor bakalım, niye yaptım." Biz sana niye yaptığını sormuyoruz çünkü her şey ortada, neden yaptığını biliyoruz.

Muhterem milletvekilleri, Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener'in ifadesiyle Türk siyasetini utanma duygusu kurtaracaktır.

Sayın Hatipoğlu, keşke yüzünüz kızarsaydı, keşke utanabilseydiniz! Sizin için çalışan, sizin için Eskişehir'de ter döken binlerce İYİ Partiliden keşke utanabilseydiniz, keşke utanabilseydiniz!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN TOKTAŞ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bitirin lütfen.

HASAN TOKTAŞ (Devamla) – Size oy veren 87.742 Eskişehirli seçmenden keşke utanabilseydiniz! Burada bize bakıp da parmak sallama hadsizliğini ve şu anda da yaptığınız hadsizliği yapmaktan keşke utanabilseydiniz!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Parmağını uzatma, parmağını uzatma!

HASAN TOKTAŞ (Devamla) – Heyete saygı sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Seninle görüşeceğiz! Ya, seninle görüşeceğiz! Ne görüşeceğiz!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ya, boş boş konuşma haramzade! Siyasi haramzade, boş boş konuşma!

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Konuşma!

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

2.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Yargıtayın Anayasa Mahkemesi kararına uyulmaması yönünde verdiği kararın yarattığı yapısal krize ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Yargıtayın Anayasa Mahkemesi kararına uyulmaması yönünde verdiği kararın yarattığı yapısal krize ilgili söz isteyen Kars Milletvekili Sayın İnan Akgün Alp'e aittir.

Buyurun Sayın Alp. (CHP sıralarından alkışlar)

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Anayasa Mahkemesi tarafından Hatay Milletvekili Can Atalay hakkında seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakkı ile kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı yönünde ihlal kararı verilerek bir hak ihlalinin ortadan kaldırılması amacıyla başvuru Şerafettin Can Atalay'ın yeniden yargılanması, infaz hükmünün durdurulması ve ceza infaz kurumundan tahliyesinin sağlanması yönündeki karara hukuki değer ve geçerlilik izafi edilemeyeceği gerekçesiyle uyulmamasına dair Yargıtay 3. Ceza Dairesinin vermiş olduğu karar cumhuriyet tarihinde daha önce benzeri görülmemiş hukuki, siyasi ve idari sonuçları olan çoklu bir devlet kriziyle bizi karşı karşıya bırakmıştır. Şimdiye kadar hukuki ve siyasi her krizi Allah'ın bir lütfu olarak görerek kendi düzenini inşa etme ve pekiştirme amacıyla bir fırsata çeviren Adalet ve Kalkınma Partisi hiç şüphesiz bu krizi de fırsatçı anayasacılık anlayışına malzeme yapmaya heveslidir. Muhtemelen, 6216 sayılı Yasa'nın 50'inci maddesinin (2)'nci fıkrasında bir değişiklik yaparak hak ihlalinin bir mahkeme kararına dayandığı hâllerde bunu Anayasa Mahkemesinin dışında tutmaya çalışacaksınız. Süreç içinde elbette ki Yargıtay kararının hukuki boyutları üzerine çokça konuşulacak ve tartışılacaktır. Ben burada bu kararın perde arkasındaki bir başka hukuki amacı dile getireceğim. Şüphesiz, AK PARTİ Grubu içerisinde Filistin halkı için kalpten üzülenler de var, onları tenzih ediyorum ama siz bu Meclise Filistin atkılılarıyla gelip otururken biz anladık sizin asıl niyetinizi! Çoğunuzun döktüğü sahte gözyaşlarından anladık biz sizin asıl niyetinizi! Gazze'de çocuklar, kadınlar, yaşlılar, hastalar üzerine bombalar yağarken "Katil!" dediğiniz Sisi'yle kucak kucağa, diz dize otururken anladık biz sizin asıl niyetinizi! (CHP sıralarından alkışlar) Gazze inim inim inerken daha düne kadar "Katil!" dediğiniz Suudi Prensi Selman'la fotoğraf çekme yarışına girdiğinizde anladık biz sizin asıl niyetinizi!. Bunları niye söylüyorum biliyor musunuz? Çünkü siz Netanyahu taktikleri uyguluyorsunuz, çünkü siz İsrail taktikleri uyguluyorsunuz. Sizin gözünüz Gazze'de değil, sizin gözünüz de aklınız da Netanyahu'da. Siz, seçime kadar Macaristan'a bakıyordunuz, Orban'a bakıyordunuz, bugün Netanyahu'ya bakıyorsunuz. Ne yaptı Netanyahu biliyor musunuz? Filistin'e saldırmadan önce Netanyahu ne yaptı? Önce İsrail Yüksek Mahkemesinin yetkilerini budadı. Ne diyordu Netanyahu Yüksek Mahkemenin yetkilerini budarken? Netanyahu da tıpkı sizin gibi "yargısal aktivizm" diyordu, "Gezegendeki en aktivist yargıya sahibiz." diyordu, "Yargı vesayeti" diyordu, "Kendini yasamanın yerine koyan yüksek mahkemeler var." diyordu. Bu cümleler size tanıdık geliyor mu? Gelmiyorsa Yargıtay kararını açın, bakın, aynı cümlelerle nasıl savunulduğunu göreceksiniz. Nasıl da aynı argümanları kullandığını görünce hak vereceksiniz. Ülkenin bütün aklı başında hukukçuları zaten bu gerçeğin farkında. Filistinlileri öldürmeye hazırlanan Netanyahu'nun başında bulunduğu aşırı sağcı hükümetin Filistin halkına saldırmadan önce yaptığı son iş ne oldu, biliyor musunuz? Hak ihlallerine karşı yasal güvenceleri ortadan kaldırmak oldu çünkü İsrail Yüksek Mahkemesinin Filistinlilere yönelik birçok hak ihlali kararı vardı. Filistinlileri yargılamadan üç yıla kadar gözaltında tutma yetkisi veren yasayı iptal etmişti, Filistinlilere ait özel arazileri kamulaştırma yetkisi veren yasayı iptal etmişti, Filistinlilerin güvenlik güçlerinden gördüğü zararlar için tazminat talep etmesini yasaklayan ayrımcı yasayı iptal etmişti. Bütün bunları iptal ettiği için, Yüksek Mahkeme Filistinliler aleyhine olan ayrımcı yasaları iptal ettiği için kimi kızdırdı biliyor musunuz? En çok Netanyahu'yu ve aşırı sağcı partileri kızdırdı. Bunlar da sizlere tanıdık geliyor, değil mi? Netanyahu'nun son koalisyonundaki dinci partiler ne yaptı biliyor musunuz? Tıpkı şimdi sizin yapmaya hazırlandığınız gibi bir reform tasarısı inşa etti, Filistinlilerin hakkını savunacak insanlara daha kolay bir şekilde vatan haini muamelesi yapılmasının önünü açtı; artık Filistinliler öldürülürken İsrail'de hukukun üstünlüğünü kimse savunamayacaktı. Sizin amacınız da budur, siz faşizmin hukukunu inşa ediyorsunuz! Adım gibi eminim, siz de önümüzdeki aylarda Anayasa Mahkemesinin yetkilerini budayacaksınız ve ondan sonra ne yapacaksınız, söyleyeyim mi? Size verilen görevleri yapacaksınız, Orta Doğu'nun kan gölüne dönmesine katkı yapacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Sayın Başkan, bir müsaade buyurun.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın, bitirin.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Ve ben adım gibi eminim, bu kıyametin kimin başına kopacağını da çok iyi biliyorum; siz halka karşı ağır bir yönelmenin hazırlığı içerisindeyiz, yapacağınız ağır insan hakları ihlallerinin hazırlığı içerisindeyiz, bunun yasal altyapısını yapmaya çalışıyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Konuşma! Bir dakika...

Buradan bütün halkıma sesleniyorum: Ey halkım, susma artık, gör artık gerçekleri! Bunlar faşizmin hukukunu inşa ediyor! Memleket elden gidiyor ama biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak susmayacağız, direneceğiz, yeniden ayağa kalkacağız ve size geçit vermeyeceğiz!

Genel Kuruldu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Gündem dışı üçüncü söz, ülkemizde yaşanan su sorunu hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Evrim Rızvanoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Rızvanoğlu. (DEVA Partisi sıralarından alkışlar)

3.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, ülkede yaşanan su sorununa ilişkin gündem dışı konuşması

EVİRİM RIZVANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama sizlere bir soru sorarak başlamak istiyorum: Bu ülkede Hükümet neden sorunları ancak krize döndükten sonra gündemine alır? Önlem yoktur, kriz olur ve doğal olarak artık çok geç olduğu için çözüm bulunmaz ve canımız yanar; biz bunu depremlerde yaşadık, orman yangınlarında yaşadık, sellerde yaşadık, şimdi de kuraklık krizinde yaşıyoruz maalesef.

Evet, kapımızda çok ciddi bir sorun var; su krizi, arkadaşlar, su krizi. Bugün göllerimiz kuruyor, göllerimiz kurduğu gibi derelerimiz kuruyor, nehirlerimiz kuruyor. Seçim bölgem İstanbul'dan örnek vermek istiyorum: barajlardaki su oranı son on yılın en düşük seviyesinde hatta bu sabah baktığımda, doluluk oranı sadece yüzde 17'lerde, yüzde 17'lere kadar düşmüş durumda. Artık bu yağışların kurtaracağı bir durum da yok maalesef; İstanbul'da gün boyu yağmur yağsa da su bir türlü birikemiyor; her yer beton, yağmur baraj göllerine ulaşamıyor; susuzluğun eli kulağında. Hani son yıllarda popüler bir kavram var, beka sorunu. Vatandaşın suya muhtaç kalmasından daha büyük bir beka sorunu olabilir mi? Bir devletin vatandaşına su götürmemesi tam da egemenlik krizi değil mi?

İnanın, hiçbir şey evde musluktan su akmamasından daha önemli değil; hiçbir şey tarım alanlarının susuz kalmasından yani soframızdaki aşımızdan, ocaktaki yemeğimizden daha önemli değil ve tüm bunların iklim değişikliğiyle fena bir ilişkisi var. Bunu bir zincirleme trafik kazası olarak düşünelim; iklim değişikliği sıcaklıkların artmasına, artan sıcaklıklar orman yangınlarına, orman yangınları ormansızlaşmaya, ormansızlaşma yağmurların yağmamasına, yağmursuzluk susuzluğa, susuzluk az üretmeye, az üretim gıda enflasyonuna, gıda enflasyonu bir annenin çocuğuna su içirememesine, süt içirememesine, et yedirememesine sebep oluyor ve tüm bunlar da sosyal sorunlara yol açıyor ve biz hâlâ iklim değişikliğini gündemimize almıyoruz, alamıyoruz. Dün bir haberde gördüm, geçmişte Devlet Su İşlerinde çalışmış bir yetkili konuşuyordu, diyor ki: "İstanbul'daki su krizi en çok Büyükçekmece'yi, Beylikdüzü'nü, Esenyurt'u, Avcılar'ı, Başakşehir'i, Çatalca'yı ve Silivri'yi etkileyecek." Şimdi, tüm bu ilçelerdeki toplam nüfus 3 milyon. Bu ne demek biliyor musunuz? Bosna Hersek nüfusu kadar demek, Arnavutluk nüfusu kadar insandan bahsediyoruz. Peki, çözüm ne? Melen Barajı mı? Ocak 2015'te 7 Aralık 2016'da 14.59'da biteceğini söylemişsiniz. Aradan kaç saat geçti, biliyor musunuz? Altmış bin saat geçti, biz hâlâ Melen Barajı'nı konuşuyoruz.

Değerli milletvekilleri, İstanbul'u konuşuyoruz ama mesele sadece İstanbul değil; bu, İstanbul'un da derdi, Muğla'nın da derdi, Van Gölü'nün de derdi, Uzungöl'ün de derdi, Konya Ovası'nın da derdi, Fırat'ın da derdi, Dicle'nin de derdi.

Değerli milletvekilleri, bizim "Sayıştay" diye bir kurumumuz var; madem var, onu ciddiye alalım. Bu seneki raporunda Marmara havzasında Sayıştay diyor ki: "Rezerv miktarının neredeyse 2 katından fazla su tahsisi yapılmış." Acaba şehirlerimizi susuzluktan, kuraklıktan koruyacak yeterli tedbirler alındı mı yoksa suyumuzu böyle hoyratça kullanmaya devam mı edeceksiniz? Burada çok da basit bir mesele yok değerli milletvekilleri. Çünkü bakın, savaşların yaşandığı bir 21'inci yüzyılın ilk çeyreğindeyiz, gelecekte su savaşlarının çıkabileceği söyleniyor; "su mültecileri" "iklim mültecileri" gibi kavramları daha sık duyar hâle geleceğiz. Biz ise cumhuriyetimizin 100'üncü yılını kutluyoruz ve hâlen bir su kanunumuz yok, bu yasayı bir an evvel çıkarmamız gerekiyor. Suyu havza bazında yönetecek, su kaynağının yetersiz olduğu havzalarda yapılaşmaya son verecek, yağmur sularını hasat edecek, hatta sektörlerin kendi suyunu arıtarak tekrar kullanmasını sağlayacak bir sistem kurmalıyız. Yani yapacak çok şey var, yeter ki susuzluk riskini bir memleket meselesi hâline getirelim. "Biz elimizden gelen katkıyı vermeye hazırız, yeter ki gökten inen her damla rahmeti yer üstünde ve yer altında takip edip halkımızın ve vatanımızın istifadesine arz edelim." Bu sözler bana ait değil, bu sözler bundan tam altmış sekiz yıl evvel Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne atanan, bir ömür boyu suyun peşinden koşan 9'uncu Cumhurbaşkanımız rahmetli Süleyman Demirel'e ait. Bu değerli temenniyi paylaşıyorum, Genel Kurulumuzu DEVA Partisi adına saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Rızvanoğlu.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'a başsağlığı dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Değerli Serap Hocamız için kürsüden de başsağlığı dileklerini paylaşmak istiyorum; mekânı cennet olsun hocamızın, size de sabırlar diliyorum.

Sayın milletvekilleri, şimdi 60'a yakın söz talebi var, aşağı yukarı da 70 kişi falan varız herhâlde. İlk 20 arkadaşla hemen söz vereceğim, 10 arkadaşla takip eden süreçteki uygun zamanlarda söz vereceğim, geri kalan arkadaşları da akış içerisinde elimizden geldiğince istifade ettirmeye çalışacağız.

Şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Burdur Milletvekili Sayın Mustafa Oğuz...

Buyurun Sayın Oğuz.

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz'un, Genel Kurulda bugün görüşülecek olan 76 sıra sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – Teşekkür ederim Başkan.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda bugün görüşmeye başlayacağımız Aile ve Gençlik Fonu kurulmasıyla ilgili kanun teklifiyle hâlihazırda yürütülen destek programlarının etkinliğinin artırılması, hizmetlerin çeşitlendirilmesi ve yaygınlaştırılması ile aile kurumunun güçlendirilmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda, dinamik ve genç nüfus yapısının korunması ve evlenecek gençlerin desteklenerek aile kurumunun temellerinin sağlamlaştırılması, gelecek nesillerin sağlıklı aile ortamında hayata hazırlanması ve toplum refahının devamının sağlanmasıyla Türk aile yapısı daha da güçlenecektir. Bu kapsamda, Fonun kaynaklarının aile müessesesinin korunması ve güçlendirilmesi, gençlerin evliliklerinin daha sağlam temeller üzerine kurulmasının sağlanması, gençlerin ve ailelerin sosyal risklere karşı korunması, gençlerin gelişim ve girişimlerine destek verilmesi için kullanılması öngörülmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Tuğba Işık Ercan...

Buyurun lütfen Sayın Ercan.

2.- İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan'ın, Darülaceze Sosyal Yaşam Şehri'ne ilişkin açıklaması

TUĞBA IŞIK ERCAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 12 Kasım 2023'te Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleriyle Darülaceze Sosyal Yaşam Şehri'nin açılışını gerçekleştirdik. Bundan yüz yirmi sekiz yıl önce bu güzide kurumu milletimiz ve tüm insanlığa armağan eden, kendi şahsi eşyalarıyla kuruluşuna katkıda bulunan cennetmekân

Abdülhamit Han bizlere “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” düsturunun canlı bir sembolünü emanet etmiştir. Türkiye yalnızca kendi vatandaşlarımıza kucak açan değil, tüm dünyadaki mazlumlara da kol kanat geren kadim bir geleneğe sahiptir. Bunun bir yansıması olarak bugün 3 büyük dine ayrı ayrı mabetleriyle ev sahipliği yapan bu şehri hayata geçirmenin gururunu yaşarken bu naif anlayışın Gazze’de günlerdir kan akıtanlara örnek olmasını diliyoruz. Bu vesileyle, bu güzide kurumun öncüsü Sultan Abdülhamit-i Sani ve bu değerli yapının inşa ve idamesinde emeği geçen başta Sayın Cumhurbaşkanımız ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız olmak üzere herkese şükranlarımızı sunuyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Sayın Cevahir Asuman Yazmacı...

Buyurun Sayın Yazmacı.

3.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı’nın, Batılı ülke liderlerinin Gazzeli çocuklar mevzubahis olunca üç maymunu oynamalarına ilişkin açıklaması

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) – 7 Ekimden bu yana İsrail; Filistin’e, Gazzeli sivilere, kadınlara, çocuklara karşı eşi benzeri görülmemiş bir saldırıyı gerçekleştirmeye devam ediyor. Bugün 39’uncu gününe giren bomba yağmuru her on dakikada 1 çocuğun ölümüne neden oluyor. Ukrayna’da yirmi ayda 535 çocuk öldürülürken Gazz’e otuz dokuz günde 4.630 çocuk yaşamını yitirdi. Dileğimiz, hiçbir çocuğun yaşamını yitirmedeği bir dünya ancak görüyoruz ki söz konusu Ukrayna olunca öne çıkmak için âdeta birbirlerini ezen Batılı ülke liderleri Gazzeli çocuklar mevzubahis olunca üç maymunu çok başarılı bir şekilde oynuyor. Gazz’e de insanlık dramı yaşanırken kendilerini “gelişmiş” “medeni” olarak gören Batı ülkeleri ikiyüzlülükle olaya yaklaşıyor. Rabb’im tüm mazlumların yardımcısı olsun. Unutmayın, mazlumların ahi arşı inletir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Adana Milletvekili Sayın Ayhan Barut...

Buyurun Sayın Barut.

4.- Adana Milletvekili Ayhan Barut’un, tarım BAĞ-KUR’u ve diğer meslek gruplarından emekli olup çalışmaya devam eden çiftçilere 5 bin liralık ikramiyenin verilmediğine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, elleri nasırlı, toprağı işleyip alın terleriyle sulayan çiftçimiz için ne yapılsa azdır ancak AKP iktidarı ülke çiftçisine üvey evlat gibi davranıyor ve ocağını söndürüyor. Ülkemizde tarım sektöründe çalışan çiftçilerimizin yaş ortalaması 55’in üzerinde ancak toprağı sevdalı çiftçilerimiz emekli olsalar da yaşları ilerlese de üretmek ve değer yaratmak için çalışmaya devam ediyor. Ne hikmetse üretenleri cezalandıran AKP iktidarı çalışan tüm emeklilere olduğu gibi tarım BAĞ-KUR’u ve diğer meslek gruplarından emekli olan çiftçilere 5 bin liralık ikramiyeyi vermiyor. Bu ayrımcılığa karşı zaten Anayasa Mahkemesinde dava açtık, çiftçimizin hakkını kimseye yedirmeyiz. Varımızla yoğunumuzla, her şeyimizle direnmeye devam edeceğiz, ocağımızı söndürenlerin, üretenleri cezalandıranların da hesabını ilk sandıkta soracağız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Şamil Ayrım...

Buyurun Sayın Ayrım.

5.- İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım’ın, Iğdır’ın düşman işgalinden kurtuluşunun 103’üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ŞAMİL AYRIM (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizin bağımsızlığa olan büyük sevdası yurdumuzun her köşesinde olduğu gibi yüz üç yıl önce Iğdır’ımızda da kendini göstermiş ve Iğdır halkı verdiği üstün mücadeleye milletimize karşı görevini yerine getirmiştir. Güzel Iğdır’ımızın düşman işgalinden kurtuluşunun 103’üncü yıl dönümü bu onurlu günü sevinçle, gururla büyük bir coşkuyla kutlamanın büyük bir mutluluğunu yaşıyoruz. İstiklal mücadelemizin Başkomutanı, Türkiye Büyük Millet Meclisinin İlk Başkanı, cumhuriyetin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ü, Doğu Cephesi Komutanı Kâzım Karabekir ve silah arkadaşlarını, dedem Şamil Ayrım ve Kerem Güneşi, Iğdır’lı nice isimli kahramanlarımızı, vatanımızın bölünmez bütünlüğü, milletimizin bağımsızlığı uğruna canlarını feda eden şehitlerimizi, kahraman gazilerimizi rahmet, saygı ve minnetle anıyorum. Ruhları şad olsun.

BAŞKAN - Kütahya Milletvekili Sayın Mehmet Demir...

Buyurun Sayın Demir.

6.- Kütahya Milletvekili Mehmet Demir’in, Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün vefatının 85’inci yıl dönümüne ve 11 Kasım Millî Ağaçlandırma Günü’ne ilişkin açıklaması

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cumhuriyetimizin banisi Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ü aramızdan ayrılışının 85’inci yıl dönümünde saygı ve özlemle anıyorum.

11 Kasım Millî Ağaçlandırma Günü kapsamında “Geleceğe Nefes Cumhuriyete Nefes” temasıyla ülkemiz genelinde cumhuriyetimizin 100’üncü yılı adına 2.023 noktada eş zamanlı olarak on binlerce vatandaşımızın katkılarıyla milyonlarca fidan toprakla buluşmuştur. Kütahya ilimizin yüz ölçümü 1 milyon 165 bin hektardır -oldukça büyük bir yüz ölçümü- yüzde 56’sı ormanlardan oluşmaktadır. AK PARTİ’mizin iktidarında ilimizde toplam 188 milyon 150 bin fidan toprakla buluşturulmuştur.

Yine, 11 Kasım Millî Ağaçlandırma Günü’nde ilimizin 71 lokasyonunda 29 bin fidan dikilerek geleceğe nefes olunmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Ağaç sevgisini bir seferberlik hâline dönüştüren Cumhurbaşkanımız, Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’a ve tüm emeği geçenlere teşekkürlerimi arz etmek istiyorum.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Cüneyt Yüksel...

7.- İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel’in, Arabulucular ve Arabuluculuk Günü’ne ilişkin açıklaması

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bundan tam on yıl önce 14 Kasım 2013 tarihinde yargıdaki iş yükünün azaltılması, uyuşmazlıklara dostane bir çözüm yolu üretilebilmesi için hukuk uyuşmazlıklarında ara buluculuk müessesesini sistemimize dâhil ettik. Bugüne kadar 4 milyonu aşan ara buluculuk uygulamasına tabi dosya sayısında 2,5 milyon anlaşma sağlanmasıyla yüksek bir başarı oranı gerçekleşmiştir. Amacımız milletimizin adalet duygusunu güçlendirecek, hukuka güveni tahkim edecek bir yargı uygulamasını hayata geçirmektir. Bu kapsamda uygulanmaya başlayan ara buluculuk sisteminin de toplumsal ihtiyaçlar ve beklentiler doğrultusunda geliştirilmesi yolunda çalışmalarımız devam etmektedir. Adaletin; sosyal barışın, refahın, istikrarın, kalkınma ve büyümenin arkasındaki güç olduğunu biliyoruz.

Türkiye Yüzyılı’nı adaletin de yüzyılı yapmak için çalışmalarımızı kararlılıkla sürdüreceğiz. Bu vesileyle ara buluculuk faaliyetinde bulunan kıymetli meslektaşlarımıza çalışmalarında kolaylıklar diliyor, Arabulucular ve Arabuluculuk Günü’nü kutluyorum.

BAŞKAN – Aydın Milletvekili Sayın Seda Sarıbaş...

Buyurun Sayın Sarıbaş.

8.- Aydın Milletvekili Seda Sarıbaş’ın, Kudüs’ün kırmızı çizgileri olduğuna ilişkin açıklaması

SEDA SARIBAŞ (Aydın) – Batı dünyasının savaş çığırtkanlığına göre dünya üzerinde farklı medeniyetler arasındaki kültürel ve dinî farklılıklar tarihsel olarak çatışmalara neden olmuştur, gelecekte de çatışmaların kaynağı olmaya devam edecektir. Emperyal çıkarlar bu ortak yaşam alanına tahammül edememekte, farklılıkları öne çıkararak ayrıştırmayı amaçlamaktadır. Batı, hesaplarını gözden geçirip pozisyonunu düzeltmedikçe, dünyada adalet ve eşitliği yok saydıkça, çifte standartlarını uygulamaya devam ettikçe kendi sonlarını hazırlamaya mahkûm olacaktır. Hastanelerin bombalandığı, çocukların katledildiği bir ortamda sözde medeni Batı'nın sessizliği hakiki emellerini de gözler önüne sermektedir. Dünya, medeniyetler arasındaki çatışmalardan ziyade iş birliği ve barış yolunu seçebilir. Bu zulüm karşısında susmayın; susmak, bu katliama ortak olmak demektir. Cumhurbaşkanımızın da her zaman ifade ettiği gibi Kudüs bizim kırmızı çizgimizdir.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın İskender Bayhan...

Buyurun Sayın Bayhan.

9.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının iş kazalarına ilişkin açıklamasına ilişkin açıklaması

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) – Teşekkürler Başkan.

İktidara geldiğinizden beri en az 32 bin işçi öldü, fabrikalar âdeta birer seri cinayet alanına dönüştü. Çalışma Bakanınız işçilerin gözüne baka baka “İş kazalarını yarı yarıya düşürdük.” yalanını söylerken işçilerin katillerini koruyup yeni işçi ölümlerinin önünü açıyor. Tostyalı Holding -siz gayet iyi bilirsiniz, ortağınız çünkü- Tosçelik'teki patlamada işçiler yerlerde “Kollarım yanıyor.” diye kıvrılırken neredeydiniz? Ziyaret edip övündüğünüz ama denetlemediğiniz fabrikalarda işçiler can verirken neredeydiniz? İşte kapitalistlerin kâr ve rant hırsıyla işçileri öldürdüğü, eti sizin, kemiği benim düzeniniz. Siz büyük ortağınızın kapısında teşekkür kuyruğundayken küçük ortağınız MHP'nin eski belde başkanının kaçak madeninde çalışan göçmen işçiyi döve döve öldürüp yaktilar. Tostyalı'nın, Kornoşların beslendiği bu sömürü ve zillet düzeninin üzerini ne din istismarıyla ne de vatan millet edebiyatıyla örtemezsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) – Gün gelecek bir avuç sermayedara hizmet eden bu kölelik düzeninin altında kalacaksınız.

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Sayın Abdürrahim Dusak...

Buyurun Sayın Dusak.

10.- Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak'ın, Filistin topraklarında İsrail'in masum çocukları katlettiğine ilişkin açıklaması

ABDÜRRAHİM DUSAK (Şanlıurfa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Filistin topraklarında tüm dünyanın gözleri önünde işgalci İsrail tarafından katledilen masum çocuklar için duyduğumuz üzüntüyü kelimelere dökemeyiz. Savaşın ve şiddetin gürültüsünde boğulan sesler, insanlığın vicdanında yankılanan sessiz bir çılgılık hâline gelmiştir. Bu çocuklar dünyaya umut dolu gözlerle bakarken maalesef İsrail'in işgal ve şiddet gösterilerinin kurbanı olmuşlardır, oyun alanları savaşın izlerini taşıyan harabelere dönüşmüş, gülüşleri ise sessizliğe gömülmüştür. Filistin'de yaşanan her bir çocuk ölümü dünyamız için ortak bir kayıptır, bu kayıpların sorumluluğu ve ağırlığı tüm insanlık olarak bizim omuzlarımızdadır. Masum sivillerin ve özellikle çocukların öldürülmesi hiçbir haklı gerekçesi olmayan bir vahşettir. Gazze'de yaşanan bu trajedi derhâl sonlandırılmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Amasya Milletvekili Sayın Reşat Karagöz...

Buyurun Sayın Karagöz.

11.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, turizm sektörünü Amasya'nın lokomotifine hâline getirmek için yapılması gerekenlere ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Amasya'mız kadim tarihî ve doğal güzellikleriyle turizm potansiyeli en güçlü kentler arasındadır. Pandeminin etkilerinin azalmasıyla turizm sektörünün canlanması hızlanmıştır ancak hava yolu ulaşımının yalnızca Amasya-İstanbul arasında olması şehrimizin turizm potansiyelini olumsuz etkilemekte olup Amasya-İzmir arası tarifeli direkt uçuşların açılması şehrimizin turizm potansiyeline katkı sağlayacaktır. Eksiklikleri tamamlanmış olan Amasya Harşena Dağı ve Pontus Kral Kaya Mezarları gibi turizm potansiyeli yüksek dünya mirası yapıtların UNESCO kalıcı listelerine girişi için gerekli işlemlerin ilgili Bakanlık tarafından hızlandırılarak Amasya tarihi ve turizmi için çok önemli olan bu adımın atılması gerekmektedir. Şehrimizin içinden geçen Yeşilirmak'ın turizme kazandırılması için hazırlanan projelerin bir an önce başlayıp tamamlanması için fon sağlanmalıdır. Turizm sektörü Amasya'mızın lokomotifine hâline getirilerek şehrimizin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Ümmügülşen Öztürk...

Buyurun Sayın Öztürk.

12.- İstanbul Milletvekili Ümmügülşen Öztürk'ün, Dünya Diyabet Günü'ne ilişkin açıklaması

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Bugün Dünya Diyabet Günü. Diyabet, halk arasında bilinen adıyla şeker hastalığı, yaşadığımız çağın en önemli halk sağlığı problemidir. Dünyada her 11 kişiden 1'i bu hastalığa sahiptir, her altı saniyede 1 birey diyabet kaynaklı sorunlar nedeniyle hayatını kaybetmektedir. Ülkemizde de diyabet hastası sayısı 8 milyon kişiye yaklaşmıştır. Diyabet hastalarımız için Sosyal Güvenlik Kurumumuz 2022'de yaklaşık 12,8 milyar TL destek sağlamıştır. Diyabet hastalığı kontrol edilmezse başta kalp damar, göz, böbrek, sinirler olmak üzere birçok organ ve dokuda olumsuz etkiler yaratabilmektedir. Erken teşhis, farkındalık ve yaşam tarzı değişiklikleriyle bu hastalığın üstesinden gelebiliriz. Ülkemizde diyabet konusunda önemli gelişmeler kaydedilmiştir ancak bu konuda daha fazla adım atılmalı, halkımız bilinçlendirilmeli ve sağlıklı yaşam tarzı teşvik edilmeli.

BAŞKAN - Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Güzelmansur...

Buyurun Sayın Güzelmansur.

13.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'da çekimi yapılan “Şahsi Meselemiz” adlı filme ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hatay olarak 6 Şubat depremlerinde en çok biz öldük, en çok biz yıkıldık; anılarımız, hayallerimiz yok oldu. Dokuz aydır barınmadan yoksun, ilkel bir yaşam sürdürüyoruz. Yedisinden yetmişine herkesin acısı derin ama birileri bu travmayı hasılatı çevirmeye çalışıyor. “Şahsi meselemiz” adında bir film çekiyorlar. İktidarın üç gün boyunca Hatay'a arama kurtarma ekibi, ekipmanı göndermediği, iktidarın Hatay'a yirmi bir yıldır üvey evlat muamelesi yaptığı, hastane, konut, yol yapmadığı, Hatay'da bu yüzden can kaybının, yıkımın arttığı gerçeği bu filmde anlatılacak mı? O hâlde çekmeyin bu filmi. Enkazlarımız dekor, acılarımız gişe geliri değildir. Empati kurun, saygı duyun, durdurun bu filmi.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Diyarbakır Milletvekili Sayın Mehmet Sait Yaz...

Buyurun Sayın Yaz.

14.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, Avrupa Birliğine ilişkin açıklaması

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ey Avrupa Birliği, sizin bir Hristiyan birliği teşkilatı olduğunuzu biliyoruz, İslam dinine ve mukaddesatına düşman olduğunuzu da. Bu nedenle İslam diyarını sömürdüğünüzü, zenginlik ve refahınızı işgal ettiğiniz topraklardan çalarak elde ettiğinizi de biliyoruz, hırsızsiniz. Cezayir, Tunus, Fas ve Libya'da soykırım yaptınız, ondan dolayı katilsiniz. Dün, ABD'nin Irak ve Afganistan'da işlediği cinayetleri beraber yaptınız, bugün de bebek katili İsrail'in Gazze'de pervasızca uyguladığı soykırıma ortaksınız. Savaşınız hep Müslümanlardır, insan hakları ve demokratik anlayışınız kocaman bir aldatmaca ve yalandan ibarettir. Bunun hesabını elbette vereceksiniz. Tarih tekerrürden ibarettir, zalimler nasıl bir devrimle yıkılacaklarını göreceklerdir, Allah'ın vaadi yakındır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çorum Milletvekili Sayın Mehmet Tahtasız...

Buyurun Sayın Tahtasız.

15.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, ziraat mühendisi, veteriner hekim, gıda mühendisi, anestezi teknikeri ve teknisyenlerinin atama beklediğine ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Sayın Başkan, Tarım Bakanına sesleniyorum: Ülkemizdeki küçükbaş ve büyükbaş hayvan varlığımız 80 milyona yakın, yine 179 milyon 350 bin dekar arazimiz ekiliyor; 25 milyon dekar arazimiz ise AKP'nin yanlış politikaları nedeniyle ekilmiyor. Buna karşın, devlet kadrolarında ziraat mühendisi, veteriner hekim ve gıda mühendisi sayımız olmasa gerekenin çok çok altında; son dört yılda 700 ziraat mühendisi, 499 veteriner hekim istihdamı yapıldı, bir buçuk yıldır ise atama yapılmıyor. Madem tarım ve hayvancılık ülkesiyiz, o hâlde yeterli sayıda ziraat mühendisi, veteriner hekim ve gıda mühendisi ataması yapılması gerekiyor.

Ayrıca, ülkemizde 100 bin civarında mezun anestezi teknikeri var ancak ne yazık ki bunların yüzde 99'u atama bekliyor. Anestezi teknikerleri yüksek puanlarına rağmen atanamıyor, 85 bin kişilik alım içerisinde anestezi teknikeri için sadece 940 kişilik alım yapılıyor. Anestezi teknikerleri ve teknisyenleri verilen yetersiz sayıların artırılmasını, alımların en az 5 bine çıkarılmasını istiyor. Gençlerimiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bingöl Milletvekili Sayın Zeki Korkutata...

Buyurun Sayın Korkutata.

16.- Bingöl Milletvekili Zeki Korkutata'nın, Batılı kurumların adaleti ve insan haklarını sadece çıkarları söz konusu olduğunda gündeme getirmelerine ilişkin açıklaması

ZEKİ KORKUTATA (Bingöl) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burkina Faso'da 5 Kasım'da düzenlenen terör saldırısında yaklaşık 100 kişinin öldüğü belirtiliyor; elbette bu kınanması gereken bir durum. Nitekim, yaşanan bu vahim olay hakkında hem ABD hem de AB hızlı ve kararlı tepki verdiler hatta AB bu ölümlerin soruşturulması çağrısında bulundu. Yalnız Batılı kurumların tavırları Burkina Faso'da yaşanan saldırının daha şiddetlisini her gün yaşayan Filistinliler söz konusu olduğunda 180 derece değişiyor ve birden sessizliğe bürünüyorlar. Aynı hız ve kararlılık, Gazze'deki insanlık dramı söz konusu olunca nedense birden yok oluyor. Gazze'de yıllardır süren ve 7 Ekimden bu yana artan İsrail'in neden olduğu insan hakları ihlallerine ve katliama karşı uluslararası toplumun tepkisi tam bir hayal kırıklığı olmuştur. Bu, sadece bir çifte standart örneği değil, aynı zamanda uluslararası adalet ve insan haklarına olan bağlılığın ciddi bir ihlalidir. Batılı kurumlar adaleti ve insan haklarını sadece çıkarları söz konusu olduğunda gündeme getirmemelidir. Batı'nın tüm kurumlarına Gazze'de yaşanan zulmün sonlanması için "artık yeter" diyerek İsrail'e karşı seslerini yükseltmeleri çağrısında bulunuyorum.

BAŞKAN – Hatay Milletvekili Sayın Nermin Yıldırım Kara...

Buyurun Sayın Kara.

17.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, AK PARTİ iktidarının tüm emeklilere 5 bin liralık ikramiyeyi vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İktidarın tahayyülüne göre Türkiye Yüzyılı adaletin yüzyılı olacaktı, bu hayale bu şekilde mi yaklaşıyorsunuz? Çiftçilerin her gün daha da yoksulluğa mahkûm edildiği bu ortamda, her gün sokakta, çarşıda, markette deneyimlediğimiz üzere, bir emekli çalışmadan nasıl geçimini sağlasın? Emekli çalışanları ikramiyeden mahrum bırakıyorsunuz. Kayıtlı çalışanları cezalandırmak mı istiyorsunuz? Kayıt dışı çalışanlara 5 bin lirayı verebilecekken çalışma hayatı sona erip bir işverene bağlı olan veya serbest faaliyetleri dolayısıyla çalışanları bu ikramiyeden yoksun bırakıyorsunuz. Zaten ÇKS sistemine kayıtlı olan çiftçilerimizi, maliyetine ürünlerini satmakta zorlanan çiftçilerimizi bu ikramiyeden yoksun bırakıyorsunuz. AK PARTİ iktidarı, her alanda yaptığı gibi, bu adaletsizliğe son vermeli, tüm emeklilerimize bu ikramiyeyi vermelidir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu...

Buyurun Sayın Gergerlioğlu.

18.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin yaptığı açıklamalarına ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Devlet Bahçeli, AYM'den hak ihlali almış bana ve bazı eski siyasetçilerimize "terörist" diyerek hakaret ve iftira etmiştir, bu hakaret ve iftiraları misliyle Bahçeli'ye iade ediyorum.

Siyasette seviye kaybına dair hepimiz duyarlı olalım, halkın vekiline hakaret halka hakarettir. Bahçeli talimatlarını Mustafa Şentop'a dinleterek vekilliğini düşürüp adalet nöbetimde beni Meclisten çıkarsa da AYM'nin 15'e sıfır oy birliği kararıyla Meclise döndüm, hadsizliği ve zulmü yendim; halkımızla beraber yendik. Hukuka çarpacaksin Bahçeli! Hazmedeceksin Bahçeli! Haddini bileceksin Bahçeli!

VAHİT KAYRICI (Çorum) – Hadi lan!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Anayasa'yı ve Anayasa Mahkemesini tanıyıp yerine oturacaksın Bahçeli! Soyadımı bile doğru telaffuz edemeyen Bahçeli, Türkçe öğren de gel! Sen önce Sinan Ateş'in katilinin niye Olcay Kılavuz'un evinde çıktığını, mafya lideri Alaattin Çakıcı'yla niye hep pozlarının çıktığını açıkla!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

VAHİT KAYRICI (Çorum) – Hadsizlik etme, hadsizlik etme! Haddini bil!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – O da bana "terörist" demeseydi, ağzınızı toplayın!

VAHİT KAYRICI (Çorum) – Akıllı ol!

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) – Genel Kurula hitap ediyor.

VAHİT KAYRICI (Çorum) – Genel Kurula hitap etmiyor, terbiyesizlik ediyor, hadsizlik ediyor.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) – Siz hadsizlik yapıyorsunuz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Son 2 söz kaldı, onları da vereyim, sonra size söz vereyim.

Malatya Milletvekili Sayın Mehmet Celal Fendoğlu...

Buyurun Sayın Fendoğlu.

19.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, hadsizlere had bildirmenin kendi işleri olduğuna ve deprem sonrasında uzatılan mücbir sebep süresinin sona eriyor olmasına ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Hadsizlere had bildirmek bizim işimizdir, o hadsiz yerinde kalsın.

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremler sonrasında 4 il ve 2 ilçe için uzatılan mücbir sebep süresi 30 Kasım 2023 tarihinde sona ermektedir. Sürenin sona ermesinin, öncelikle ayağa kalkmaya çalışan deprem bölgesinin toparlanmasına, ekonominin canlanmasına zararı olacaktır. Bina yıkımları henüz Malatya ölçeğinde yüzde 50'nin altındayken sosyal ve ekonomik hayatın devamı için bu sürenin bir yıl daha uzatılması elzemdir. Deprem bölgesinde bulunan vergi mükelleflerinin ve mali iş ve işlemlerini yürüten muhasebe meslek mensuplarının fiziki çalışma koşullarında ve genel ekonomik koşullarında sıkıntıları hâlen devam etmektedir. KOSGEB kredilerinde deprem bölgesi için mali müşavirler dâhil olmak üzere sektör ayrımı yapılmaksızın fon dağıtımı yapılmaktadır. Sayın Hazine ve Maliye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son olarak Tekirdağ Milletvekili Sayın İlhami Özcan Aygun...

Buyurunuz Sayın Aygun.

20.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ'ın Hayrabolu ve Malkara ilçelerinin düşman işgalinden kurtuluşlarının 101'inci yılına, tarım BAĞ-KUR'u ve diğer meslek gruplarından emekli olup çalışmaya devam eden çiftçilerin 5 bin liralık ikramiyeyi almaları gerektiğine ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, Tekirdağ'ımızın güzel ilçelerinden Hayrabolu ve Malkara'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 101'inci yılı kutlu olsun. Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tüm şehit ve gazileri saygıyla anarım.

Çiftçimiz ve çalışan emeklimiz kızgın. Tarım BAĞ-KUR'u ve diğer meslek gruplarından emekli olan çiftçilerimizin emekli olduklarında tarım arazilerini ve hayvanlarını satmayarak üretime devam ettikleri için 5 bin lira ikramiyeden mahrum edilmelerini kabul etmiyoruz çünkü çiftçimiz BAĞ-KUR'dan emekli olduğunda çiftçilikten emekli olmuyor. Bu verilen 5 bin liralık ödeme çoğu çiftçimizin aldığı destekten fazladır. Emekli çiftçilerimiz başta olmak üzere tüm çalışan emeklilere 5 bin lira ödeme yapılmalıdır diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekillerine teşekkür ediyorum.

İlerleyen süreçte 10 kişiye daha söz vereceğiz.

Buyurun Sayın Akçay.

21.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu biraz evvel yerinden konuşma yapan Gergerlioğlu'nun bütün bu hadsiz sözlerini misliyle misliyle kendisine iade ediyoruz ve en kısa sürede de bir psikiyatrik tedavi görmesini ben salık veriyorum.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Senin psikiyatriye görünmen lazım.

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Dinle! Dinle!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani psikolojik dengesi bozulmuş. Bütün artık...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ağzınızı toplayın ilk önce Sayın Akçay.

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Dinle! Dinle!

VAHİT KAYRICI (Çorum) – Hadi işine bak!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sen ağzını topla, adi herif!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ağzını topla ilk önce!

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Sen ağzını topla lan!

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ağzını topla...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Genel Kurula hitap etmiyor, haddini bilmiyor.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Halkın vekiline hakaret edemezsin Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve Genel Kurulun da mehabetine, adabına uygun olmayan konuşmalar yapıyor...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ona buna hakaret eden bir lideriniz olmasın. Sabah akşam herkese hakaret ediyorsunuz ya!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...ve bundan evvelki konuşmalarda iyice sınırı da aştı.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ülkenin yarısını terörist ilan ettiniz; Allah'tan korkun!

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Akıllı ol!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hem Genel Kurulu hem kendi grubunu da provoke ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – “Akıllı ol!” diyerek kimseyi tehdit de edemezsin sen; sen kimsin ya!

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sen kimsin! Sen kimsin!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Kimsin sen! “Hadi dışarıda görüşürüz.” diyorsun, öyle mi?

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Gel, içeride görüşelim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Görüşelim, tamam!

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Fark etmez, gel içeride de görüşelim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Haddinizi bilin ya!

VAHİT KAYRICI (Çorum) – Hadi lan!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sen hastasın ya!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sabahtan akşama kadar ona buna “terörist” diyorsunuz ya! Anayasa Mahkemesini de bırakmadınız, kimseyi bırakmadınız.

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Anayasa Mahkemesinin senin gibi hadsizlere haddini bildirmesi lazım!

VAHİT KAYRICI (Çorum) – Terbiyesizlik etme! Kes sesini, otur!
ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ne biçim partisiniz, ne biçim insansınız siz ya!
ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sen aşağılık bir insansın, terbiyesiz, haysiyetsiz, aşağılık!
ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sensin o!
BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...
ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Haddini bil! Sabah akşam ona buna “terörist” diyorsunuz.
(MHP ve HEDEP milletvekillerinin birbirlerinin üzerine yürümeleri, gürültüler)
BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.45

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.57

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER : Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 20’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder’in, Genel Kurulda hakarete, küfre varan, rencide edici tanımlamaların bir fayda hasil etmeyeceğine ve bu tür tanımlar içeren bu üslubu kınadığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, biraz önce meydana gelen tartışmada Meclis nezahetine yakışmayacak hakaretler havada uçtu. Üslup, hepimizi bağlayan bir şeydir ve öyle olmalıdır. Burası sözün hüküm kurduğu bir yerdir. Burada hakaret, küfre varan, rencide edici tanımlamalar bir fayda hasil etmez, gereksizdir; sadece sarf edeni bağlar diyeyim. Kınadığımı da belirterek geçmek istiyorum bu üslubu.

Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Evet, ilk söz, Saadet Partisi adına Sayın İsa Mesih Şahin’e aittir.

Buyurunuz Sayın Şahin.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

22.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin’in, Anayasa Mahkemesinin bağlayıcı olan kararının Yargıtay tarafından yok sayılmasına, Yeni Şafak gazetesinin yüksek yargı mensuplarının fotoğraflarını manşete taşımasına ve sivil, özgürlükçü bir anayasa yapmanın zorluğuna; Sağlık Bakanı Fahrettin Koca’nın bütçe görüşmelerinde yurt dışına giden doktorları üzecek tavrına, mülakata, Filistin’de soykırımın devam ettiğine ve başta Türkiye olmak üzere bölge ülkelerin İsrail’e karşı somut adımları atmak zorunda olduğuna; ÇKS’ye kayıtlı çiftçilere 5 bin liralık ikramiye verilmediğine ve emeklilerin zor durumda olduğuna ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Evet, Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Anayasa Mahkemesinin bağlayıcı olan kararının Yargıtay tarafından yok sayılması; bu sorun, Anayasa temelinde çözülene kadar gündemde kalmak zorundadır. Mesele, Can Atalay meselesi değildir. Mesele, hukuk devleti olma meselesidir. Mesele bir devlet krizine dönüşmüştür ve bu kriz çözülmek zorundadır.

Değerli milletvekilleri, Anayasa’nın 153’üncü maddesi çok açık: “Anayasa Mahkemesi kararları yargı organları için bağlayıcıdır.” Madde hükmü çok açık. Tabii, biz “Yeni anayasayla bu sorunu çözebiliriz.” diyenlere, “Bu konuyu sadece yeni anayasayla çözebiliriz.” diyenlere doğrudan bu maddeyi gösteriyoruz ve şunu söylüyoruz: Anayasa’nın var olan bu hükmü uygulansın, şu an için başka bir şey istemiyoruz.

2008’de -AK PARTİ’li arkadaşlara bunu özellikle vurgulamak istiyorum- AK PARTİ’ye Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı kapatma davası açmıştı. Yargıtayın görüşü kapatma yönünde ama Anayasa Mahkemesi bu talebi reddetmişti, davayı reddetmişti. Eğer o gün Yargıtayın görüşü esas alınmış olsaydı Türkiye’de büyük bir kriz, bir hukuk garabeti yaşanacaktı ancak bu Anayasa Mahkemesi eliyle önlenmişti. Burada, bir gazetenin, -isim de verelim- Yeni Şafak gazetesinin yüksek yargı mensuplarını âdeta hedef göstermesine manşete fotoğraflarını taşımasını da yadırgadığımızı, yanlış bulduğumuzu ve bunun bir skandal olduğunu özellikle belirtmek istiyor ve bu ayıbı da kınıyoruz.

Değerli milletvekilleri, Yargıtayın tavrı kurumlar arası görüş ayrılığı değildir, görüş çatışması değildir; bunun adı Anayasa’yı tamamen keyfî olarak uygulamamaktır, keyfî bir tutumdur. Anayasa Mahkemesi kararları elbette nas değildir, Anayasa Mahkemesi kararları elbette eleştirilebilir, yanlış da bulunabilir, vahim de bulunabilir ama uygulanmak zorundadır. Ben geçen gün burada örneği vermiştim; Refah Partisi kapatıldığında, Sayın Erbakan “Evet, bu kararı eleştiriyorum, yanlış bir karar ama Anayasa Mahkemesi Türkiye’nin en yüksek yargı organıdır, bu karara uymak zorundayız.” açıklamasını yapmıştı. Bu açıklamayı da AK PARTİ’li arkadaşlarımıza özellikle hatırlatmak istiyorum.

Burada şunu özellikle belirtmek istiyorum: Darbe anayasasındaki hak ve özgürlükleri dahi çok gören bir anlayışla nasıl sivil, özgürlükçü bir anayasa yapabiliriz, bu soruyu da buradan sormak istiyorum.

Şu notu da tarihe not olarak düşmek istiyorum: İktidar içerisine çöreklenmiş, Türkiye’yi otoriter bir yapı hâline dönüştürmeye çalışan -iktidardaki birçok arkadaşımızın da bundan rahatsız olduğunu biliyorum- bu klik yapı varken Türkiye’de sivil, özgürlükçü bir anayasa yapmanın da çok zor olduğunu özellikle belirtmek istiyorum.

Tekraren, mesele bir milletvekili ya da bir şahıs meselesi değil, mesele hukuk devleti olma meselesi, bir devlet krizidir ve bu kriz çözülmek zorundadır.

Doktorlarımızla ilgili, Sayın Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, bütçe görüşmelerinde doktorlarımızı üzecek bir eyleme imza attı, nahoş bir tavır ortaya koydu. Sayın Bakan yurt dışına giden doktorlarımızı paragöz olmakla suçladı ve şöyle de bir işaret, “Mesele bu.” gibi bir işaret yaptı; bunu diyen Türkiye’de özel hastaneleri olan birisi, bu da işin komik tarafı. Sayın Bakan, biz Türkiye’de sağlık alanını ticarete dönüştürenleri çok iyi biliyoruz. Onun için, siz lütfen, bu alanlara hiç girmeyin diyoruz. Eğer biz konuşacaksa doktorlarımızın özlük haklarından kaynaklanan, çalışma koşullarından kaynaklanan sorunları konuşmak isteriz. Bir doktorumuz kaç dakikada bir muayene yapmak zorunda kalıyor, bunu konuşalım. Avrupa’da bir doktor günde kaç muayene yapıyor, Türkiye’de bir doktor günde kaç muayene yapmak zorunda kalıyor, bunu konuşalım. Yine, doktorlarımızın uğradığı saldırıları, çalıştığı olumsuz koşulları konuşalım. En önemlilerinden biri, mecburi hizmette eş durumunun kabul edilmemesi nedeniyle doktorlarımızın bozulan aile birliğini konuşalım. Evet, Sayın Bakan, önce bunları konuşalım diyoruz. Doktorlarımızın çalışma koşullarının ve özlük haklarının iyileştirilmesi gerektiğinin altını bir kere daha çiziyor, Sayın Bakan da yapmış olduğu davranıştan dolayı doktorlarımızdan özür dilemeye davet ediyoruz.

Sanırım, iktidar bir özü de mülakat konusunda gençlerimize yapacak diye düşünüyoruz. Mülakat konusundaki belirsizlik hâlâ devam ediyor, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin ortaya kötü polis olarak atıldı, iyi polisler siyaset yapıyor. Arkadaşlar, iktidar partisindeki arkadaşlar; sizden çok basit bir cevap bekliyoruz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Şahin.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – ...sorumuz da basit: Mülakat kalkacak mı devam mı edecek, verilen söz yerde mi kalacak? Biz, bizim cevabımızı tekrar Meclis kayıtlarına geçirmek istiyoruz: Mülakatlar amasız fakatsız kaldırılmalıdır, torpili olan değil hak eden kazanmalıdır, objektif kriterlere dayalı bir sınav sistemi getirilmelidir.

Filistin konusunda... Filistin'deki dram, soykırım devam ediyor. İsrail dünyanın gözü önünde uluslararası hukuku yok saymaya, dünyada hiç kimseyi dinlememeye devam ediyor. Buradan, minik yavruların ölümüne, kalanların travmada olmasına sesini çıkarmayan Batı medeniyetine seslenmek istiyoruz: Daha ne kadar susacaksınız? Ne zaman insan olacaksınız? Ben buradan lanet olsun böylesi medeniyete diyorum. Batı'nın İsrail'e tarihten gelen bir borcu olabilir ama bizim Türkiye olarak kimseye bir borcumuz yok. Onun için biz mazlumun yanında saf tutmak zorundayız, bu zulmün karşısında saf tutmak zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Evet, niyetimiz bu ancak Türkiye olarak biz de ne kadar somut adım atabiliyoruz, bu gerçekliği de konuşmak zorundayız. Maalesef, çok fazla somut adım da atabilmemiş değiliz. Başta Türkiye olmak üzere bölge ülkeleri İsrail'e karşı ticari ambargo, hava sahasını kapatma gibi somut adımları atmak zorundadır, İsrail'e sıkı bir markaj uygulamak zorundadır. Bu anlamda bu meseleyi daha fazla sahiplenmek zorundayız.

Emeklilerimizle ilgili... Gittiğimiz her yerde çalışan emeklilere 5 bin lira ikramiye verilmemesi karşımıza çıkıyor. Ben Çukurova bölgesindeydim; çiftçilerimize -Çiftçi Kayıt Sistemi- ÇKS'ye kayıtlı çiftçilerimize de verilmemiş, büyük eleştiriler var. Bu uygulamanın yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini, emeklilerimizin zor durumunun yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini, ocak ayı beklenmeden, seçim yatırımı olmadan emeklilerimizin çalışma koşullarının iyileştirilmesi gerektiğini de buradan belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şahin.

İYİ Parti Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu.

Buyurun Sayın Dervişoğlu.

23.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, şehit düşen Polis Memuru Lütfü Baykar'a, Ahıska Türklerinin sürgün edililerinin 79'uncu yıl dönümüne, uluslararası raporlara göre İsrail'in son yaptığı saldırılarda Gazze'de 4 bin çocuğu katlettiğine ve İsrail'in Gazze'deki asıl amacına, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ile Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Suriyeli sığınmacılara yönelik sağlık harcamalarına dair açıklamaları arasındaki çelişkilere ve istisnasız tüm sığınmacıların vatanlarına geri gönderilmeye başlanması gerektiğine ilişkin açıklaması DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Başarılı ve sakın bir çalışma haftası temenni ediyorum.

Sözlerimin başında, İstanbul Maltepe'de görevi esnasında bir kamyonun çarpması sonucunda şehit düşen Polis Memurumuz Lütfü Baykar'a Allah'tan rahmet, kederli ailesine sabır diliyorum; ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Bugün, Stalin'in önderliğindeki Sovyetler Birliği tarafından 14 Kasım 1944'te Ahıska bölgesinde yaşayan on binlerce Ahıska Türkü soydaşlarımızın sürgün edildiği gündür. 86 bin Müslüman Türk, o gün yokluğa, açlığa ve ölüme doğru sürülmüştür. Sürgün, Stalin'in emriyle bir gece ansızın başlamış ve Ahıska Türkleri doğup büyüdüleri vatanlarından zorla kopararak "ölüm katarı" olarak adlandırılan hayvan vagonlarında bilinmez bir yolculuğa gönderilmiştir. Yolculuk sırasında 17 bin Ahıska Türkü açlık, soğuk ve hastalık nedeniyle hayatını kaybetmiştir. Zalim Stalin zulmünün 79'uncu yıl dönümünde hayatlarını kaybeden Ahıskalı soydaşlarımıza, dindaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum.

İsrail'in Gazze Şeridi'ne yönelik saldırılarında öldürülen Filistinlilerin sayısı gün itibarıyla 11 bini aşmıştır. Uluslararası raporlara göre, İsrail, Gazze'de son yaptığı saldırılarda 4 bin çocuğu katletmiştir. Ne yazık ki bu sayı son dört yılda dünyanın tüm çatışma bölgelerinde öldürülen çocuk sayısından bile fazladır. Bildiğiniz üzere, İsrail ordusu bu katliamlara başlamadan önce kualsız savaşacaklarını ilan ve ifade etmişti. Kualsız savaş olmaz, "kualsız savaş" demek "katliam" demektir. Bir devlet kualsız ve kaidesiz savaşırsa devlet olma vasfını da otomatikman kaybeder; nitekim, öyle de olmuştur. İsrail, hastaneleri bombalayarak, sivilleri ve çocukları katlederek düpedüz terör taktiklerini uygulamaya devam etmektedir. Gazze Şeridi hedef gözetmeksizin yerle bir edilirken bölgede gerçekleşen son gelişmeler İsrail'in jeopolitik planlarının da ne olduğunu, neyi hedeflediğini çok daha somut bir şekilde ortaya koymaktadır.

Bilindiği üzere, Gazze Şeridi'nin yüz ölçümü sadece 360 kilometrekare ve nüfusu 2 milyonun üzerindedir. 7 Ekim tarihinde başlayan çatışmalar itibarıyla İsrail'in yoğun bombardımanına maruz kalan Gazze kentindeki Filistinliler, Gazze Şeridi'nin orta ve güney kesimlerindeki bölgelere doğru kitlesel bir göçe başlamışlardır. Bugün dünya kamuoyunun konuştuğu ve uluslararası basında çıkan haberlere baktığımızda, bölgedeki emareleri tahlil ettiğimizde görüyoruz ki İsrail'in asıl amacı Gazze'yi ilk önce insansızlaştırmak, sonra demografik olarak dönüştürmek ve ardından da ilhak ederek topraklarına katmaktır.

Geçtiğimiz günlerde İsrail Mısır'a bir teklifte bulundu ve Filistinli mültecileri kabul etmesi hâlinde Mısır'ın Dünya Bankasına olan borçlarını silmeyi taahhüt etti. İsrail, tüm dünyanın gözü önünde Gazze'de bir stratejik göç mühendisliği uygulamakta, bölgenin demografik yapısını siyasi ve askerî amaçlarına matuf olarak bilinçli olarak değiştirmektedir. İsrail'in arzu ettiği bu demografik dönüşüm hem Filistin'in ilanihaye yok olmasına hem de Orta Doğu'da yine milyonları harekete geçirecek yeni bir kitlesel göç dalgasına sebep olacaktır. İsrail'in emperyalist amaçlarının akamete uğratılabilmesi için ve Filistin'in Filistinlilerde kalması için böyle bir demografik dönüşüme ve değişime asla müsaade edilmemelidir.

Saygıdeğer milletvekilleri, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ile Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Suriyeli sığınmacılara yönelik sağlık harcamalarına dair açıklamaları arasındaki çelişkiler artık izaha muhtaç hâle gelmiştir. Kısa bir süre önce Sağlık Bakanı yapmış olduğu açıklamalarda sığınmacılara yönelik sağlık harcamalarının Avrupa Birliği fonlarından karşılandığını ifade etmiştir. Fakat diğer taraftan, Sayın Erdoğan, Suriyeliler için harcanan -toplam 40 milyar doların üzerinde- yalnızca 3 milyar dolarlık kısmın Avrupa Birliğinden geldiğini ifade etmiştir. Cumhurbaşkanı Erdoğan bu sözleriyle hem kendi Sağlık Bakanının yapmış olduğu açıklamayı inkâr etmiş hem de Suriyeli sığınmacılar için harcanan paraların Avrupa Birliği fonlarından değil, Türkiye Cumhuriyeti'nin hazinesinden karşılandığını itiraf etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Suriyeli sığınmacılar hastanede ücretsiz muayene olurken eczanelerde ilaç katılım payı ödememekte, bunun maddi bedeli de hâlihazırda ekonomik bir darboğazda bulunan Türk vatandaşlarının omuzlarına yüklenmektedir. Ekonomik buhran, hayat pahalılığı ve sonu gelmeyen zamlarla artık bugününe ve istikbaline umutla bakmaktan alıkonulan Türk milleti, bu külfeti daha fazla taşıma mecburiyetinde değildir.

Evvela, Suriyeli sığınmacılara hiçbir şart altında vatandaşlık verilmeyeceği açıkça deklare edilmeli ve sığınmacılara yönelik tüm ayrıcalıklar iptal edilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Son cümlem...
BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sonra da Türk milleti daha büyük bedeller ödmeden, istisnasız tüm sığınmacıların vatanlarına geri dönüş programı kapsamında her hâl ve şartta gönderilmeye başlanması beklenmektedir diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Çok teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Dervişoğlu.

Milliyetçi Hareket Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay konuşacaklar.

Buyurun Sayın Akçay.

24.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Ahıska Türklerinin sürgün edilmişlerinin 79'uncu yıl dönümüne ve sürgünün nedenine; 14 Kasım Dünya Diyabet Günü'ne ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

14 Kasım 1944, tam yetmiş dokuz yıl önce bugün, 90 binden fazla Ahıska Türkü Stalin'in emriyle iki saat içerisinde trenlere doldurularak öz vatanlarından koparılmış, sürgüne, ölüme, açlığa ve sefaletle gönderilmiştir. Altı hafta süren bu çileli sürgün sırasında sadece yollarda 20 bin Ahıska Türkü hayatını kaybetmiştir. Sovyetler Birliği dağıldıktan sonra sürgünün sebebi arşivlerde gün yüzüne çıkmış, sürgünün Karadeniz kıyılarını Türklere temizleme operasyonunun bir parçası olduğu anlaşılmıştır. Ahıska, bir halkın vatan hasretidir; Ahıska, Türklüğün vatansız bırakılması gayretidir.

13 Kasım 1944'te Ahıska'nın Uravel köyünden 13 yaşında sürgüne gönderilen Ahmet Neymanoğlu, otuz sekiz yıl sonra köyüne döndüğünde hislerini şu sözlerle dile getirmiştir: "Bin dokuz yüz kırk dördüncü senesi/Elimin elinden kesildi sesi/Ahıska'nın çıktı ahir nefesi/Koç ayında kılını cenazesi."

1944 yılında yurtlarından koparılan Ahıska Türkleri zor şartlarda ölüm kalım savaşı vermiş, insanlar hayatını kaybetmiştir, kalanlarda bugün dahi sürgün hayatı yaşamaya devam etmektedir. Ahıska Türklüğünün acılarını hâlâ yüreklerimizde duyuyoruz. Ahıska Türkleri, sürgünle birlikte dünyanın 9 farklı ülkesine yayılmıştır; farklı ülkelerde yaklaşık 600 bin Ahıskalı Türk vardır. Türkiye 70 bin Ahıska Türküne vatandaşlık vermiştir. Rusya-Ukrayna savaşı sırasında yaklaşık 6 bin Ahıskalı ülkemize gelmiştir. Ahıska Türkleri, bugün, kendi ana vatanlarına dönmekte büyük güçlük yaşamaktadırlar. Gürcistan'ın 2007 yılında çıkarmış olduğu geri dönüş yasasından sonra, Gürcistan'la yapılan ortak girişimler sonucu 1.700 Ahıska Türkü ana vatanına dönmüştür ancak bu sayı oldukça yetersizdir. Bugün dünyanın birçok yerine yayılmış olan ve hâlâ muhacirlikleri devam eden Ahıskalıların en kısa sürede öz vatanlarına dönüşleri temin edilmelidir. Bu vesileyle, 1944 kışında, sürgün yollarında, vatan aşkıyla hayata gözlerini yuman Ahıskalı şehitlerimizi rahmetle anıyorum.

Sayın Başkan, 14 Kasım Dünya Diyabet Günü'dür. Diyabet, ülkemizde görülme sıklığı giderek artan, ciddi organ kayıplarına yol açan ve yaşam kalitesini olumsuz etkileyen kronik bir hastalıktır. Ülkemizde diyabetli hasta sayısında önemli bir artış söz konusudur. 7 milyonun üzerinde diyabetli olduğu, yaklaşık 3 milyon kişininse diyabetli olduğundan haberdar olmadığı tespit edilmiştir. Ülkemizde 15 yaş ve üzeri obezite oranı yüzde 31, diyabet oranı yüzde 12'dir. 20 yaş üzeri her 7 kişiden birisi diyabetlidir. Hareketsiz yaşam tarzı, sağlıksız beslenme ve obezitedeki artışın bu sonuca önemli katkısı olduğu bilinmektedir. Diyabetli bireyler yeterli oranda tedavi almadıklarında kalp krizi, inme, böbrek yetersizliği ve körlük gibi çok ciddi ve hayati komplikasyonlarla karşı karşıya kalmaktadır. Bu komplikasyonlar diyabetli bireylerin yaşam kalitesini düşürmekte, sağlık harcamalarının artmasına neden olmaktadır. Diyabetli bireylerin bakımı ve tedavisi konusunda yeterli imkânlar sağlanmalıdır. Özellikle genç bireylerde diyabetin taranması ve önlenmesi konusuna yönelik politikalar geliştirilmeli ve gerekli yatırımlar yapılmalıdır diyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akçay.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Meral Danış Beştaş.

Buyurun Sayın Beştaş.

25.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Riyad'da 57 ülkenin katılımıyla gerçekleştirilen toplantıya, Netanyahu'nun bu toplantıya cevabına ve iktidarın Filistin politikasına; cezaevlerindeki sorunlara, ÇKS'ye kayıtlı emeklilerin 5 bin TL'lik ikramiye alamadığına, Amude Sineması katliamının 63'üncü yıl dönümüne, Barış Annelerinin Avukatı Erdal Safalı'nın vefatına ve 27/2/1992 tarihinde cezaevine giren Çetin Arkaş'a ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu hafta sonu Riyad'da 57 ülkenin katıldığı geniş bir toplantı oldu, biz de yakından takip ettik. Toplantıda bir kınama yarışı vardı maalesef, Gazze hattında ise ölümler devam ediyordu. Ölüm 12 bin kişiye kadar vardı. Göz göre göre, her gün ölümleri saya saya bugüne kadar kırk gün geride kaldı. Anlaşıldı ki hiçbir devletin çözüm önerisi yok, anlaşıldı ki dost-düşman doktrininden öte kimsenin elinde de bir siyaset kalmamış. Netanyahu'nun bu toplantıya cevabı da dikkat çekiciydi aslında, "Sesinizi kesin!" tehdidinde bulundu, bu da bir süre daha kan döküleceğinin işaretiydi esas itibarıyla. Toplantı öncesi ve sonrası yandaş medyanın yazdıkları, söyledikleri aslında olan biteni ve iktidarın ikiyüzlü tutumunu da pekiştirdi. Ticaret filoları, gemiler her dakika yoğun şekilde İsrail'e gitmeye devam ediyor; siyasette sert sözler, arkada da yoğun bir ticaret var. 7 Ekimden bu yana Türkiye'den yaklaşık 260 gemi gidip gelmiş. Türkiye İsrail'e en fazla demir çelik ihracatı yapan ülke konumunda, çimento ve benzeri ürünlerde de durum aynı. Bu ticareti durdurabiliyor musunuz? Önce bunun cevabını istiyoruz; onu bize söyleyin, halka da söyleyin. Bu ikiyüzlü tavırlar savaşı körüklemekten başka hiçbir işe yaramıyor.

Filistin halkı büyük bir göç hâlinde, insani yardım alamıyor, Refah Kapısı'nın derhâl açılması ve sürekli açık tutulması gerekiyor, hastane bombalamalarının önüne geçilmesi gerekiyor. Bir Filistinli üniversite öğrencisi bana ulaştı, aslında onun dediği her şeyi özetliyor. Ailesini tamamen kaybetmiş, evini kaybetmiş ve hâlâ bu savaşa rağmen vizede Filistinli öğrencilere kolaylık sağlanmadığını ilettiler tarafıma. Üniversiteler ise bu öğrencilere hiçbir şekilde ulaşmamış, yardım etmemiş ve sahipsiz bırakmış. İktidarın tüm Filistin politikasının aslında mesnetsiz olduğu, yalan olduğu bu örnekten de ortaya çıkıyor.

Sayın Başkan, cezaevlerindeki sorunları anlatmaya devam edeceğiz çünkü bitmiyor. Bir iki örnek vereceğim. Cevat Yerdagül otuz bir yıldır cezaevinde, Afyon Bolvadin Cezaevinde; otuz yılını bitirmiş, bir yıl daha uzatılmış. Dün kızı aradı, bir yıl daha uzatmaya çalışıyorlar yani otuz bir yıldan sonra tutuklunun, mahpusun pişman olduğunu dayatmak aslında hukuksuzluğun ve çaresizliğin dik âlâsıdır. Bu zulmü bitirin diyorum.

Bandırma Cezaeviyle ilgili de ciddi bir tablo var. Siyasi mahpusları adli ve İŞİD'lilerin olduğu koğuşların arasına dağıtmışlar, her gün milliyetçi ve ırkçı tehditlerle karşılanıyorlar; durum gerçekten çok vahim. Mesela, 4 tutuklunun ismini vereyim: Sedat Araz, Serdar Taşkın, Delil Ufak, İshak Ayber Güler; bu ve benzeri birçok mahpus şu anda can güvenliğinden endişe hâlinde. Cezaevi politikaları maalesef can almaya, işkenceyi devam ettirmeye devam ediyor.

Şimdi, iktidarın emeklilere yönelik politikasını hepimiz biliyoruz. 5 bin TL ikramiye müjdesi de büyük bir fiyaskoya

dönüştü. Önce emekli maaşı yetmediği için çalışmak zorunda olan emekliler kapsam dışına çıkarıldı, şimdi de ziraat odalarının Çiftçi Kayıt Sistemi'nde olanlar bu ikramiyeyi alamıyorlar. Yani bir bahçeniz var ve burayı işletmeniz lazım, ziraat odasına kayıt yapmak zorundasınız ama kaydınız var diye, bu bağı bahçeyi işlettiniz diye o 5 bin lirayı da alamayacaksınız. Ziraat odalarından yoğun istifalar söz konusu. Biz de çokça arıyoruz. 5 bin liralık bir ikramiyeyi bile eziyete çevirdiler hakikaten. Yetkililere sesleniyoruz: "Emeklilere daha fazla bu zulmü yapmaktan vazgeçin ve ÇKS'ye kayıtlı milyonlarca emeklinin mağdur olmaması için karar tekrar gözden geçirilsin." çağrımızı yineliyorum.

Amude Sineması katliamı dün itibarıyla altmış üç yılını doldurdu, -hatta dünya tarihinin de sayılabilir- insanlık tarihinin en büyük çocuk katliamlarından bir tanesi. 283 çocuk sinemada yakılarak can verdirilmişti. Ölen Kürt çocukları olunca yine tabii ki katliam aydınlatılmadı, hesabı sorulmadı. Burada, Suriye'de neredeyse katliamın adının söylenmesi bile yasaklanmış vaziyette.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Amude kentinin ismi söylendiğinde, her Kürt'ün ölen çocuklar için canı yanmaya devam ediyor. Amude Sineması katliamı Kürt çocuklarına karşı uygulanan düşmanca politikaların sadece bir parçası. Bugün hâlen Rojava topraklarında, sivil yerleşim alanlarında Kürtlerin, Kürt çocuklarının başlarına bombalar yağmaya devam ediyor. Burada, Cizre'de, Hakkâri'de panzerler, zırhlı araçlar küçücük Kürt çocuklarının canını da almaya devam ediyor. Bir kez daha 63'üncü yıl dönümünde Amude katliamı başta olmak üzere Kürt halkına ve Kürt çocuklarına yaşatılan tüm bu katliamları lanetliyoruz, yaşamını yitiren bütün çocukları, sivilleri ve herkesi rahmet ve hüznle anıyoruz.

Yeni bir haber de düştü, onu da paylaşmak istiyorum. 2 barış annesi ifade sonrası Yüksekova'dan Hakkâri'ye dönerken trafik kazasında yaşamını yitirmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun bitirelim Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Adalet Safalı ve Perişan Akçelik barış istedikleri için yargılanmışlar ve dönüşte ölmüşlerdi. Perişan Akçelik'in oğlu Cihan Akçelik... Maalesef Avukat Erdal Safalı'nın bugün itibarıyla beyin ölümü gerçekleşmiş. Yani böyle bir soruşturmada 4 can yitip gitti. Tekrar saygıyla ve minnetle anıyorum.

Son olarak Sayın Başkan, Çetin Arkaş'ın durumunu ifade etmek istiyorum. Cezaevine giriş tarihi 27/2/1992 yani 2022 yılında şartla tahliye olması gerekiyor ama 4 hücre cezası var. Bütün başvuruları yaptık. "Hücre cezasının gerekçesi nedir?" diye sorarsanız, yazdığı dilekçelerde "Sayın Öcalan" demiş. Otuz altı yıla çıkarıldı müddetnamesi. Peki, "Sayın Öcalan" demek suç mu? Hayır, değil. Yargıtayın yerleşik kararlarına göre de değil, yerel mahkemelere göre de değil, tüm içtihatlarla göre de değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun bitirelim Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ama Çetin Arkaş'da bu kabul edilmemiş ve bu hücre cezalarından 1'i kaldırılmış, 2'ye düşmesi gerekiyor yani otuz altı yılın tamamını yatmaması için ve bunun için de Adalet Bakanlığının kamu yararına bozma yoluna gitmesi gerekiyor. Daha önce defalarca gitmiş ve hücre cezaları iptal edilmiş. Adalet Bakanlığı burada talepte bulunmuyor. Biz buradan çağrı yapıyoruz ve gözlem kurulunun son 4 kararının tamamının da iyi hâl yönünde olduğunu ifade etmek istiyorum. Çetin Arkaş gibi yüzlerce, binlerce mahpus bu sebeple fazladan bütün hayatını cezaevinde geçiriyor. "Hukuk kaldı mı?" diye soracak olursanız, bence kalmadı ama yine de biz çağrılarımızı yapalım. Hukukun uygulanması için mücadelemize devam edeceğiz çünkü biz hukukun üstünlüğünü ve adaleti savunuyoruz, savunmaya devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beştaş.

Cumhuriyet Halk Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Gökhan Günaydın.

Buyurun Sayın Günaydın.

26.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun TBMM'de gerçekleştirdiği adalet nöbetine ve adalet nöbetinin gerekçesine; Can Atalay'a hak ihlali kararı veren Anayasa Mahkemesi üyelerinin fotoğraflarının bir gazetede gösterilmesine ve Cumhurbaşkanının hakemlik görevini 2017 yılında yapılan Anayasa değişikliğiyle kaybettiğine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, sizlerle en son 9 Kasım Perşembe günü ayrılmıştık. Siz 9 Kasımdan sonra memleketlerinize gittiniz, dinlendiniz, tatil yaptınız, geldiniz. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu perşembe gecesinden sonra, cuma, cumartesi, pazar, pazartesi günü Türkiye Büyük Millet Meclisini bir an bile yalnız bırakmadan adalet nöbetini sürdürdü. Neden yapıyor bu işi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu? Yok saydığınız bir şey var: Türkiye'de Yargıtay ve Anayasa Mahkemesi kavgasıyla sınırlı olmayan, mahkeme kararına konu olan milletvekili arkadaşımızla sınırlı olmayan, derin bir devlet krizi yaşanıyor. Bu devlet krizi içerisinde bazı hâkimler Türkiye Büyük Millet Meclisinin çoktandır göremediğimiz Başkanına ayar vermeye kalkıyor. Biz her konuşmamızda "Gazi Meclis" diye başlayan nutuklar atıyoruz ama Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığının sıfırlandığı bu sürece ilişkin ağzımızı bile açamıyoruz. Numan Kurtulmuş'a, bu Meclisin Başkanına, Yargıtay 3. Ceza Dairesi -kendisine- kararında diyor ki: "Sen nasıl olur da benim kararımı Mecliste okutmazsın." Numan Kurtulmuş, bunun üzerine bir Danışma Kurulu toplantısı yapacağına söz verdiği hâlde o tarihten bu yana ölü taklidi yapıyor arkadaşlar, ölü taklidi. Ölü taklidi yapan sadece Numan Kurtulmuş olsa keşke; burada bir derin devlet krizi yaşanıyor, ne beklenir gruplardan? Gruplar danışma kurullarında bir araya gelir, memlekette herkesin konuştuğu bir kriz hakkında ortak bir genel görüşme açılması talep edilir.

(Uğultular)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – İlginizi çekmiyor, ilginizi çekmediğini biliyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığından konuşuyoruz, onurundan konuşuyoruz ve burada gruplar bir araya gelerek bir genel görüşme bile açamıyoruz, Angola'yla ilgili uluslararası sözleşmeyi konuşurken kenarından köşesinden yargı krizini konuşuyoruz. Arkadaşlar, ayıp değil mi ya? Yani bu memlekette bir yargı krizinin, bir devlet krizinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde başlığını koyarak gündem dahi yapılamamış olması bizi üzmüyor mu? Hepimiz gidip normal hayatımıza, normal siyasi faaliyetlerimize devam mı edeceğiz? Bu olağanüstü durumla ilgili herhangi bir planınız var mı, bir çözme çabanız var mı? Arkadaşlar anlatıyorlar, Anayasa Mahkemesinin tavrını anlayamıyorlarmış. Vallahi, ben Yargıtay ve Anayasa Mahkemesinin, ikisinin de yargının bağımsızlığı için çalıştığı kanaatinde değilim ama şunu biliyorum: Anayasa Mahkemesinin bir milletvekili arkadaşımızın tutukluluğuna ilişkin verdiği karar ilk kararı değildir, milletvekilliği tutukluluğuna ilişkin defalarca benzer kararlar vermiştir. Anayasa Mahkemesi eleştirilse eleştirilse daha evvelki yerleşik içtihatlarına rağmen neden yalnızca 9 üyenin ona olumlu oy verebildiği; 5 üyenin neden ret, 1 üyenin neden çekimser kaldığı yönüyle eleştirilebilir. Anayasa Mahkemesi bu kararını çekinceli bir şekilde verdi, şimdi bu memlekette ne yapılıyor? Arkadaşlar, Anayasa Mahkemesinde ret kararı veren, başka bir deyişle Can Atalay'a hak ihlali kararı veren Anayasa Mahkemesi üyelerinin gazetelerde boy boy fotoğrafları gösteriliyor, onlar gayrimillî ve terörist ilan ediliyor. Hepimizin bu devletin bekasıyla ve bu devletin yönetimiyle ilgili sorumluluğu vardır, bu devletin böyle yönetilemeyeceği konusunda da açık hüküm

hepimizin gözü önünde cereyan etmektedir. Dolayısıyla vatandaş bizi gözlüyor, yurttaş bizi gözlüyor; Meclisin saygınlığını ve Meclisin ciddiyetini sağlamak zorundayız. Türkiye Büyük Millet Meclisi bu işe el koymalı ve çözmelidir, çözenin de yolları vardır. Ha, şunu duyuyoruz: Cumhurbaşkanı bu işe hakem olacakmış. Arkadaşlar, siz onu 2017 Anayasa değişikliğinden itibaren kaybettiniz. Memlekette gerçekten eskiden cumhurbaşkanları bu işlerde hakem olurdu ama Cumhurbaşkanı ne zaman bir partinin Genel Başkanı oldu, aynı zamanda Cumhurbaşkanı oldu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bu neye benzer biliyor musunuz? Fenerbahçe-Galatasaray maçında Fenerbahçe'nin Başkanının hakem olmasını talep etmeye benzer. Herhâlde o hakemlikten bir şey çıkmayacağını hepimiz biliyoruz. Bir de diyorsunuz ki: "Gelin, Anayasa değişikliği yapalım, bunu çözelim." Çözelim, Türkiye'yi mahveden, olduğu günden bu yana demokrasi, hukuk ve ekonomi bırakmayan bu hükümet sisteminden vazgeçin, doğru dürüst bir demokrasinin çabası içine girelim ama derdiniz ne biliyor musunuz? Anayasal denetim yapan Anayasa Mahkemesini ortadan kaldırmak, "50+1" kuralını ortadan kaldırmak ve Cumhurbaşkanının yeniden, 1 kere daha seçilmesine yönelik düzenleme yapmak. Yani her krizden bir başka poz çıkarmaya çalışıyorsunuz. Arkadaşlar, bu kafayla bu memleket yönetilemez. Ben herkesi ciddiyete davet ediyorum. Türkiye'nin ağırlaşan sorunlarını hiç olmasa ele alabilecek bir sorumluluğa bütün grupları davet ediyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Günaydın.

Adalet ve Kalkınma Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Leyla Şahin Usta konuşacaklar.

Buyurun Sayın Usta.

27.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Ahıska Türklerinin sürgün edilmesinin 79'uncu yıl dönümüne, Nuri Demirağ'ın vefatının yıl dönümüne, Filistin ve Gazze konusunda tavırlarının çok net olduğuna, Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve yeni anayasaya ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teşekkür ediyorum. Ben de bu haftanın verimli ve faydalı bir çalışma haftası olmasını -tüm milletvekillerimize ve Başkanlık Divanına da- temenni ediyorum.

Bugün Ahıska Türklerinin sürgün edilmesinin 79'uncu yıl dönümündeyiz. 1930'lu yılların sonlarına doğru tarih boyunca birçok halk gibi Ahıska Türkleri de kendi topraklarında yaşama hakkını kaybetmiş, zorlu bir sürecin içerisine sürüklenmiştir. 14 Kasım 1944 tarihinde Ahıska Türkleri, Stalin yönetimindeki Sovyetler Birliği tarafından ana vatanlarından zorla sürüldüler. 1944'te sürgün edilen Kafkas halklarından hiçbir şekilde yurtlarına dönüş yapamayanlar ise Ahıskalılar oldular. Vatanlarından koparılan Ahıska Türklerinin kalbinde sürgünün acısı ve vatan hasreti ilk günkü gibi tazeliğini koruyor; evlerinden, topraklarından ve köklerinden kopararak Orta Asya'nın uzak bölgelerine sürülen Ahıska Türkleri hayatta kalma mücadelesi verdiler.

Sovyetler Birliği'nin yıkılmasından sonra, 1991 yılında bağımsızlıklarını ilan eden Orta Asya'daki cumhuriyetleri ilk tanıyan Türkiye Cumhuriyeti devleti oldu. Orta Asya'da yaşayan Ahıskalılar da ülkelerinin bağımsızlıkları sayesinde yüz altmış iki yıl sonra ana vatan olarak bildiği Anadolu topraklarını ziyaret etmeye başladılar.

Dönemin Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın Ahıska Türkleriyle yakından ilgilenmesi sonucu, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından çıkarılan Ahıska Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskanına Dair Kanun gereğince, bir grup Ahıska Türkü 1991'de Türkiye'nin içi de yerleştirildi. Bu ilk yerleştirmenin ardından Ahıskalılar; İstanbul, Bursa, Ankara, İzmir, Denizli, Kocaeli, Eskişehir ve Antalya gibi şehirleri de tercih ettiler.

Biz, tekrar, bu sürgünün yıl dönümünde, Ahıska Türklerinin unutulmayan acılarını ve hatırlanan direnişleriyle hafızalarımızda olduklarını belirterek sürgünün 79'uncu yıl dönümünde hayatını kaybedenleri rahmetle anıyor, soydaşlarımızın acısını da yürekten paylaşıyoruz.

Bugün 14 Kasım, ancak dün, 13 Kasım tarihi yine Nuri Demirağ'ın vefatının yıl dönümüydü. Bu ismi de bugün bu vesileyle rahmetle anmak istiyorum. Nuri Demirağ'ın bu ülkede girişimciliğin, bu ülkede üretmenin, bu ülkeye değer katmanın, katma değer üretmenin bir sembolü olduğunu hatırlatarak, ülkemizde atılan her türlü devrim ve adımda kendisinin hatırlanması gerektiğini özellikle hatırlatmak istiyorum.

Evet, Filistin ve Gazze'de yaşanan soykırım, maalesef tüm hızıyla devam ediyor. İsrail'in Gazze'ye düzenlediği saldırılar sebebiyle ölenlerin sayısı 11 bini aştı; 198 sağlık çalışanı, 49 gazeteci, 20 sivil savunma görevlisi hayatını kaybederken 41 binin üzerindeki konut tamamen yıkıldı. 7 Ekimden bu yana Gazze'de hayatını kaybeden çocuk sayısı 4.609, her dakika da artmaya devam ediyor maalesef, kadın sayısıysa 3.100 ancak bu rakam da biz konuşurken her dakika artmaya devam ediyor. Bu saldırıların ve soykırımın bir an önce bitmesi için tek bir çözümün olduğunu ve iki devletli çözümün bütün dünyaca kabul edilerek bunun için bir adım atılması gerektiğini her fırsatta söylüyoruz ve bunun için, aslında, ilk adımı 2009 yılında Davos'ta bütün dünya susmuşken, bütün dünya liderleri görmezden gelirken "one minute" çıkışıyla, ilk defa, Filistin halkıyla birlikte ne kadar yürekten ve gönülden bağlı olduğunu gösteren Türkiye ve Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmuştur.

RIDVAN UZ (Çanakkale) – Gemileri ne yapacağız, gemileri?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – O günden bugüne kadar hiçbir zaman ikiyüzlü bir tavrımız olmamıştır, bundan sonra da olmayacaktır; Filistin ve Gazze konusundaki tavrımız çok nettir. Şu anda Gazze'de bir soykırım yaşanmakta ve bu soykırım bir an önce ateşkesle, iki devletin anlaşmasıyla kesinlikle çözüme kavuşturulmalıdır ve bu çözümde tek bir aktörün Recep Tayyip Erdoğan ve dünya lideri olabilecek ülkenin Türkiye olduğunu herkes bilmektedir. Bunun için Sayın Cumhurbaşkanımız, 30'un üzerinde telefonla ve bire bir, yüz yüze yaptığı diplomasi trafiğiyle birlikte çözümün sağlanması için canla başla çalışmaktadır.

Bir hatibimizin konuşmasında Türkiye'yi, siyasetini, politikasını Netanyahu'ya benzetmesi kadar anlaşılamayacak, akılla, izarla tutuşmayacak bir mantığı mantıksızlık olarak değerlendiriyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Türkiye hiçbir zaman zalimden yana olmamıştır, her zaman için mazlumdur, her zaman için mazlum ve mazlum coğrafyaların yanında olmuştur.

Filistinliler de bu dünyada ateşkesi sağlayabilecek tek bir gücün Türkiye ve tek bir liderin Recep Tayyip Erdoğan olduğunu çok iyi bilerek bu konudaki girişimlerimizin sonunu kadar yanındalar. Hepimizin ortak bir derdi var; bu bir savaş değil, bu bir savaş suçu. Savaş ordular arasında yapılır, masum insanlar ölmez, ölen bir tek asker görmezken ölen sivilleri ve çocukları görüyorsak bu bir katliamdır ve bu katliama karşı da hiçbir zaman sessiz kalmadığımız gibi bundan sonra da sessiz kalmayacağız ama çözümün odağının da biz olduğumuz bilinciyle ve sorumluluğuyla bu sorunda ateşkesin sağlanması için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz.

Evet, ülkede bütün Türkiye'nin gözü ve kalbi olan Türkiye Büyük Millet Meclisindeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Anayasa Mahkemesi ve Yargıtay üzerinden yürütülen tartışmalarda Meclise düşen aslında Türkiye'nin ihtiyacı olan sivil bir anayasayı yapabilmektir. Bugüne kadar yapılan her anayasamızın hiçbir zaman olağan şartlarda değil, hep olağanüstü şartlarda yapıldığını bir kere daha bu yüce Meclise hatırlatmak istiyorum. Bu irade bizde var; bir yetki karmaşası, bir yetki kavgası varsa bunu çözebilecek kurum da Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Bunun çözüm yolu da yeni anayasamızı hep birlikte oturarak istişareyle, -muhafeftle- toplumsal uzlaşıyla yapmaktır. Bunun yolu da Meclisten geçer çünkü anayasa yapma yetkisi sadece Meclistedir, tek bir kurumdur.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Uygulama yetkisi de Yargıtayda mıdır Sayın Grup Başkan Vekili?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Anayasa'dan bahsedenlere Anayasa'nın 104'üncü maddesini de hatırlatmak gerekir diye düşünüyorum. Madde şunu söyler: "Cumhurbaşkanı ülkede tüm kurumların başıdır ve bu kurumların uyum içerisinde çalışması noktasında görevlidir."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – "3'üncü kez aday olamaz." da diyor aynı Anayasa.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Yargıda hakem olamaz, öyle bir şey yok.

LEYLA ŞAHİN USTA (ANKARA) – Sayın Cumhurbaşkanımız da bu vesileyle, hakemlik görevini yerine getirmek için... Az önce Sayın Gökhan Günaydın "Hakemlik görevi yapacak." dediği için Anayasa'nın 104'üncü maddesini onun için hatırlatmak istiyoruz.

"Kriz, kriz" söylemleriyle ülkeyi hep bir çıkmaza sokma çabasında olan muhalefet siyasetinden artık Türkiye bıkmıştır. Türkiye artık sorunlarla değil, Türkiye artık projeleriyle, geleceğiyle, gençliğiyle, kadınıyla, yaşlısıyla önüne bakan bir ülke hâline gelmiştir. Vesayet odağı hâline gelen her türlü odağı bitiren iktidarımız ve yönetimimiz, emin olun, yeni anayasa ile -eğer muhalefet de katkı verir ve yaparsak- bu tip sorunların çözümünde en büyük ve en doğru adımı atmış olacaktır.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Usta.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, bir konuyu...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

28.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, konuşmayı halk yanlış anlayabilir, sanki "Cumhurbaşkanı yargının da başıdır ve yargı arasında var olan çatışmaları çözer." gibi bir anlam çıktı, ben hukukçu olarak öyle anladım. Bu maddede ne lafzıyla ne ruhuyla böyle bir anlam yok; çok açık, deniyor ki: "Devletin başıdır. Yürütme yetkisi..." Yürütme bir organdır, yargı ayrı bir organdır, yasama ayrı bir organdır. "Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir. Cumhurbaşkanı, Devlet başkanı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını..." Burayı söyledi Sayın Usta "...Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder." Yargı bir devlet organı değildir; yargı bir kuvvettir, ayrı, bağımsız, tarafsız bir kuvvettir. Öyle olursa Cumhurbaşkanı gider, Yargıtaya der ki: "Sen şu kararı ver." Anayasa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Cümlemiyi bitirmeyeyim mi?

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Yani "devlet organları" derken bunu yanlış yorumluyor Sayın Usta ve kesinlikle -devamı da var, zaman almayacağım, uzun bir madde- böyle bir görüş çıkarılabilecek bir madde değildir asla. Ayrıca, hakemlik yapacak bir durum yok; iki tane yüksek yargı organı arasında bir yetki çatışması var, biri Anayasa maddesine uymak zorunda, başkaldırıyor, isyan ediyor, bunun ötesi yok yani.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beştaş.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

29.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan, gördüğünüz gibi Anayasa maddesini Meral Hanım okuyor, başka yorumluyor, biz okuyoruz, başka yorumluyoruz; demek ki bizim Anayasa'yı yenilememiz ve yoruma açık hâlde değil, bana göre, sana göre değil, Anayasa'nın hükümlerinin çok açık... (AK PARTİ sıralarından alkışlar) "Devlet organları" derken devletin yürütmesi yazılmadığı için Meral Hanım farklı bir yorum söylüyor. Bakın, iki hukukçunun olduğu, üç hukukçunun olduğu yerden çok fazla fikrin çıktığını hepimiz biliyoruz. Bu gerçeklik üzerinden diyoruz ki: Evet, bunu tartışacaksa bunu kişiler, şahıslar üzerinden değil; beraber oturalım, sorumluluğunuzu yerine getirin, vatandaş size oy vermiş, milletvekili olarak bu Meclise göndermiş; gerekiyorsa anayasayı, yeni anayasayı yapmak için cesaretinizi, yüreğinizi ortaya koyun, buyurun, gelin, bu yetki kargaşasını da bu yorum kargaşasını da hep birlikte çözelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ama niyetiniz böyle değilse bu tartışmaların sonu gelmez ve bitmez. Hedef eğer ülkede "kriz" lafını çoğaltmaksa, bunlardan nemalanmaksa, bunlardan politik ve siyasi bir rant elde etmekse elbette ki masaya oturup anayasa çalışmalarına destek verilmez.

Bizim derdimiz ve davamız bu ülke için en doğrusu, en iyisi neyse onu yapmak, bunun için gerekiyorsa da yeni anayasayı yapmak.

Teşekkür ederim.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Sayın Başkan, 177 maddeden 134'ü AKP tarafından değiştirildi.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sakin, sakin, sakin!

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Sayın Usta cevap verebilir mi, neden becerip yapamamışlar da şimdi "yeni anayasa" diye ağlıyorlar?

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sakin ol, sakin ol!

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Böyle bir usul var mı Başkanım ya! Böyle bir usul var mı Başkanım?

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Ve lütfen, cevap verebilirler mi...

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Ben de bağırayım sesimi duyurayım o zaman, böyle bir usul mü var ya! Söz istersin...

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – ...kendi yazdıkları Anayasa maddesine uymayan bir iktidarla biz neyin anayasasını

yapacağız ya!

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kadigil.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Bir tane hukukçu çıkıp...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Böyle bir usul yok Başkanım!

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Böyle bir usul yok!

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Söz hakkım yok çünkü.

BAŞKAN – Teşekkürler.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Konuşma yaparken konuşturuyorsunuz...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Böyle bir usul yok! Sakin!

MELİHA AKYOL (Yalova) – Niye bağıırıyorsun? Bağırıp durma!

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Bir tane hukukçu bulamazsın ya!

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sakin ol, sakin ol!

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – 134 maddesini siz değiştirdiniz bu Anayasa'nın, niye ağlıyorsunuz?

MELİHA AKYOL (Yalova) – Kim dinliyor seni, kim anlıyor seni?

BAŞKAN – Kendi aramızda konuşmayalım.

(Gürültüler)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sakin ol, sakin ol!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MELİHA AKYOL (Yalova) – Bir defa konuşmasını bil!

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Susmuyorum.

MELİHA AKYOL (Yalova) – Susacaksın!

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Susmayacağım, huzur yok size!

BAŞKAN – Sayın Kadigil...

Söz hakkını yeterince yetkin kullandığımı düşünüyorum. Söylenenlerin anlaşılabilmesi için karşılıklı söz sarf edilmemesinde fayda var. Söz talebi olan sayın vekiller talep ettiğinde yerinden söz veriyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, çok kısa...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

30.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Usta'ya gerçekten teşekkür ediyorum içtenlikle, en azından okuduğumuzdan farklı şeyler anladığımı söyledi ama hiçbir hukukçu buradan yargıyı anlamaz. Kendisi tıp doktoru, bunu anlıyorum ama bu yorum ve yetki karmaşasının sahibinin kim olduğunu öğrendik, teşekkürüm buna. Gerçekten teşekkür ediyorum, bir yetki karmaşası yaratıldı, ortada bir kaos yaratıldı ve buradan da "Anayasa yapalım." diyorlar ama mevcut Anayasa'ya da uymuyorlar. Bravo diyorum gerçekten! Bravo! (HEDEP sıralarından alkışlar)

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Çok saçma! Siyaseti sadece hukukçular mı yapacak ya?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

31.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan "Mecliste sadece hukukçular vekillik yapabilir." diye bir kanun mu var?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Hayır, öyle bir şey demedim. Öyle bir şey demedim.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Dediginizden o anlaşıldı ama.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – "Milletvekilleri sadece hukukçulardan olur, Anayasa'yı sadece hukukçular okur ve yorumlar." diye bir kanun da var bizim de haberimiz yok Meral Hanım!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Öyle bir şey demedim, yanlış anlamışsınız. "Hiçbir hukukçu böyle yorumlamaz." dedim.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Hiç de yanlış anlamadık, siz böyle dediniz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Öyle söylüyorsunuz, aynen böyle söylüyorsunuz. Bence burada hukukçu olmayan, işini çok da iyi yapan, en az hukukçular kadar Anayasa'ya da hukuka da hâkim olan pek çok sayıda milletvekilimiz var. Onlardan ve benden ötür dilemelisiniz. Bu, sizin yetkiniz ve haddiniz değil! Ben tıpcıyım diye Anayasa'yla ilgili okuduğumuz şeyi yorumlama hakkımızın olmaması doğru bir şey değil. Anayasalar hukuki metinlerden daha çok toplumsal uzlaşi metinleridir ve bütün dünyanın kabul ettiği esas ve usul budur, Meral Hanım'ı da bu toplumsal uzlaşiye davet ediyorum. Sadece tıpcılara değil, bütün meslek gruplarına lütfen gereken saygıyı gösterin.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, özür dilemeye davet etti. Bir söz istiyorum.

BAŞKAN - Bunun sonu gelmez...

Sayın Beştaş, son defa buyurun.

32.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Ben kesinlikle herhangi bir disiplini, bir meslek dalını asla yermek için söylemedim. "Hiçbimiz bunu böyle yorumlamadık." dedim ve onu öyle anladıysa gerçekten üzgünüm, asla böyle bir kastım yok, asla. Ben sadece "Anayasa maddesinde yargı bir devlet organı mıdır değil midir, yürütmenin içinde midir değil midir, yasamaya bağlı mıdır değil midir?" bunun cevabını versinler istedim. Benim o zaman ne kastettiğimi Türkiye'de herkes gayet iyi anlıyor. Diyor ki: "Gelin, burada çözelim." değil mi? Ama burada olması gereken Can Atalay hapiste, Mecliste oturup onu buraya getiremiyoruz; nasıl oluyor bu? Burayı Anayasa Mahkemesi mi yönetiyor, Yargıtay mı yönetiyor? Kendileri, Anayasa 158'i bir daha okusun, herkes anlar. Ben hukukçuluğu da asla bir hiyerarşik kavram olarak kullanmadım, böyle bir şey de olamaz zaten; her meslek dalı Anayasa'yı yorumlayabilir ama kesinlikle samimi değiller. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Ben de kısa bir açıklama yapayım: 24'üncü Dönemde yeni anayasa yazım komisyonu oluşturuldu her partiden ve uzlaşma temelinde bir komisyon oldu. Ben lise mezunuyum, orada partimiz adına Meral Hanım'la birlikte yeni anayasa yazım komisyonunda yer aldık. Meral Hanım'ın bunu kastettiğini sanmıyorum. Onun için, tartışmayı uzatmamak adına söyledim.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Kasıt aramıyorum zaten Başkanım; ben, söylediğini söyledim sadece.

BAŞKAN - Sayın Kadıgil, bir söz talebiniz varsa size söz veriyim.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Evet var, Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- İstanbul Milletvekili Salıha Sera Kadıgil'in, söz haklarının olmamasına ve yeni bir anayasa yapmak için kriz yaratıldığına ilişkin açıklaması

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum, demokratik tavrınız için de teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar söylüyor "Niye bağıriyorsunuz." diye. Arkadaşlar, yaptığınız İç Tüzük öyle bir kuşa döndü ki bizim söz hakkımız yok. Sayın Başkan gibi demokratik yönetimle bu Meclisi yöneten biri olmadığı durumlarda konuşamıyoruz. Konuşacağım ve söyleyeceğim şey şu: Sürekli yalan söylüyor; Meclisin kürsüsünden, Meclisin Grup Başkan Vekilliği makamlarından, Meclisin Genel Başkanlığı makamlarından yalanlar söylüyor ve yeni anayasa yapmak için bir kriz yaratılmış durumda...

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Hep doğruyu sen söylüyorsun(!)

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Milletvekili milletvekiline "yalancı" diyemez ya, böyle bir usul olmaz ya!

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – ...açık ve net bir şekilde. Mevcut Anayasa'nın 177 maddesinin 134'ü AKP iktidarı tarafından değiştirildi.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Millet'in iradesine "yalan" denilmez ya, böyle bir usul olmaz arkadaşlar!

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Ortada bir kriz varsa bunun müsebbibi bu sıralarda oturan arkadaşlar. Bunu da geçtim, yatıp kalkıp ne diyorsunuz kaç gündür? "Yeni anayasa yapalım, işte, Meclis sorumluluk alsın." Niye bunu diyorsunuz? Çünkü Anayasa'yı yapmanın bir kuralı var, bir hukuku var, bir edebi, bir adabı, bir geleneği var. Buna uygun olsun diye buraya dönüp dönüp çağrı yapıyorsunuz. Soruyorum hepinize ya, aranızda hukukçu olsun olmasın, okuma yazma bilen bütün insanlara soruyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Bir dakika daha rica edeceğim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Sadece bir dakika rica edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın siz.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Çok teşekkür ediyorum.

Bakınız, gerçekten aynı Anayasa'nın bir 6'ncı maddesi var "Egemenlik, kayıtsız şartsız milletindir." diye başlar, altında da şöyle devam eder: "Hiç kimse kaynağını Anayasa'dan almayan bir kuralı, bir gücü kullanamaz." Aynı Anayasa'da 153'üncü madde var, ben yazmadım onu, siz o maddeleri geçirirken ben sokaklarda "Hayır, hayır." diye dolaşanlardan biriyim. O maddede diyor ki: "Anayasa Mahkemesi kararları kesindir." Ve şu anda Yargıtay'ın bir ceza dairesi, utanmadan Yargıtay'ın Başkanlığı hatta utanmadan bazı koca koca siyasi vasıflar taşıyan insanlar inip çıkıp bize diyorlar ki: "Ama ortada kriz var." Arkadaşlar, ortada kriz yok, ortada Anayasa'nın bir maddesine uymayan bir Yargıtay var. Bunun adını koyamazsanız, siz kendinize milletvekili diyemezsiniz, bu sıralarda oturmaya da hakkınız yoktur çünkü ortada bir Anayasa yoksa...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Millet'in iradesine hakaret! Milletvekili milletvekiline laf söyleyemez ya! Böyle bir usul olmaz ya!

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – ...ortada milletvekili yoktur, ortada bir Cumhurbaşkanı yoktur, ortada bir bakan yoktur.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Millet'in vekili millet'in vekiline laf söylemez ya! Böyle bir usul yok, böyle bir usul yok!

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Anca o rozetleri yakanıza takarsınız, havalı havalı ortalarda gezersiniz çünkü ortada Anayasa yoksa artık ortada meşru bir devlet yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Bunu kafanıza iyice sokmadan bu krizleri çözemezsiniz, bu ülkeyi de yönetemezsiniz.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Ya, milletvekilinin nasıl konuşacağına başka milletvekili mi karar verecek!

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kadıgil.

Buyurun Sayın Usta.

34.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Salıha Sera Kadıgil'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan, bu Mecliste her seferinde temiz dille konuşmaktan siz de bahsediyorsunuz biz de bahsediyoruz, Meclis yönetiminde Başkan Vekillerimiz hep bu konuda uyarıyorlar. "Kürsüden yalan konuşan, Grup Başkan Vekilleri yalan söyleyen" diye bir ithamı asla kabul etmiyoruz, etmeyiz de.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Ben genel konuştum Sayın Usta, Genel Başkanınız dâhil...

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Dinle, dinle! Dinle!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bir milletvekilinin bir başka milletvekiline "yalancı" deme hakkı ne kürsüde vardır ne de oturduğu yerde vardır.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Hatip uyarılsa ya! "Yalancı" ne demek ya!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – "Yalancı" demek kimseye yakışmıyor, hele bir milletvekiline hiç yakışmıyor.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Tamam, doğru söylemiyorsunuz o zaman!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Kendi doğrularını sırf doğru kabul eden insanların hep başkalarına "yalancı" dediğini biliriz, zannedersen Sayın Vekilin de böyle bir problemi var.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Kendi doğrum değil, Anayasa'nın doğrusu!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Anayasa yapmaktan neden bu kadar korkuluyor, neden çekiniliyor; bunu anlamış değilim.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Çünkü mevcut Anayasa'ya uymuyorsunuz!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bu Meclise kimin geleceğine, kimin milletvekili seçileceğine bu millet karar vermiştir; buna da Sera Hanım saygı duymak zorundadır.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Karar verdi, Can Atalay'ı seçti.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Dinlesene sen! Dinle!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bu millet'in iradesinin üstünde Sera Hanım'ın bir iradesi yoktur, olamaz da.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Milletin iradesini elinde tutan Yargıtay şu anda ben değilim! 80 bin oyla Hatay'dan seçildi Can Atalay! "Millî irade, millî irade!" diye oturuyorsunuz oralarda ya!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Dinlemesini öğren! Dinlemesini öğren! Bir defa, dinlemesini öğren!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

Hatibi dinleyelim lütfen.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sera Hanım, bağırarak sorunu daha iyi duyuracağını düşünüyor ama mesele bağırarak değil, mesele söylediklerinizin doğru olmasından geçiyor.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Mesele hukuka uygun hareket etmek!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Sen dinlemesini öğren!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Tekrar ediyorum: Bu milletin Meclisine kimin gireceğine Sera Hanım karar vermiyor, bu milletin iradesi karar veriyor. Buraya gelip seçilmiş herkesin, her milletvekilinin...

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Millet karar verdi zaten Leyla Hanım! Millet karar verdi, Can Atalay'ı seçti! Yargıtay elinde tutuyor sizin talimatınızla!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Sayın Başkan, sustur şunu!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sera Hanım bir bağırarak vazgeçerse birbirimizle diyalog kurabiliriz zannederseniz, ben o konuşurken sözünü kesmedim. Medeniyet ve konuşmak için birbirimizi dinlememiz gerekiyor, bağırarak bu işleri çözemezsiniz Sera Hanım.

Bu milletin iradesine, buraya seçilip gelen her milletvekiline gereken saygıyı göstermek en başta sizin göreviniz bir milletvekili olarak. Kimseye de "yalancı" deme hakkınız da yok. Bu vekillerin buraya gelip oturma hakkına da siz karışamazsınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kadıgil.

35.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – "Bu millet buraya gelip oturanları seçer, siz karışamazsınız." dediniz; bu millet, Hatay'da depremden yeni çıkmış milletın bir bölümü 80 bin oy verdi ve hâlihazırda Gezi kumpasından tutuklu olan bir insanı milletvekili olarak seçti. Anayasa Mahkemesi daha önce -sadece TİP grubundan değil farklı farklı gruplardan ki buna MHP dahi dâhildir- tutuklu milletvekilleri için verdiği kararın aynısını verdi ve bunun üzerine ne yaptınız? Yargıtay eliyle bu sefer millet iradesine uymama kararı aldınız. Şu anda milletın seçtiği bir vekilin burada oturup oturamayacağına karar veren merci ben değilim. Şu anda İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi, şu anda Yargıtay 3. Ceza Dairesi, şu anda hiç utanmadan Yargıtay Başkanlığı ve onun arkasında duran siyasetçiler milletın seçtiği bir milletvekilini Silivri'de tam beş aydır esir tutarken bu konuşmalar bana çok komik geliyor. Bir de "Bağırıyorsun." diyorlar yani bu kadar duruma ben sinirlenmeyeyim de kimler sinirlensin!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSA KÜÇÜK (Gümüşhane) – Ya, sinirlensen ne olur be!

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Ben bazıları gibi profesyonel değilim. Bu ülke için benim içim yanıyor, aynısını herkese tavsiye ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- Başkanlığın, Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in Türkiye Büyük Millet Meclisi İdare Amirliğinden istifasına ilişkin önerge yazısı (4/29)

BAŞKAN – Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in idare amirliğinden istifasına ilişkin yazısı 10 Kasım 2023 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

2.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, esas komisyon olarak Adalet Komisyonuna havale edilen (2/1762) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri aldığına ilişkin önergesi (4/30)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, esas komisyon olarak Adalet Komisyonuna havale edilen (2/1762) esas numaralı kanun teklifi Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal tarafından geri alınmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.53

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.15

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER : Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 20'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VIII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önergeleri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, engelli vatandaşlara ödenen maaşlar, sosyal yardımlar ve benzeri ekonomik konular başta olmak üzere engelli vatandaşın yaşadığı sorunları tespit etmek ve yaşam koşullarını kolaylaştırmak için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla 14/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Kasım 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

14/11/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 14/11/2023 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün

19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İsa Mesih Şahin
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili İsa Mesih Şahin tarafından engelli vatandaşlarımıza ödenen maaşlar, sosyal yardımlar ve benzeri ekonomik konular başta olmak üzere engelli vatandaşımızın yaşadığı sorunları tespit etmek ve yaşam koşullarını kolaylaştırmak için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla 14/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 14/11/2023 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Saadet Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Hasan Ekici.

Buyurun Sayın Ekici. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır, buyurun.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA HASAN EKİCİ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

Bilindiği üzere, ülkemizde 13 milyona yakın engelli vatandaşımız yaşamaktadır. Aileleriyle birlikte 40 milyon vatandaşımız, engellilerin yaşadığı sorunların muhatabıdır. Engelliler günlük yaşamlarında birçok sosyoekonomik sorunla mücadele etmektedirler, bunlardan bazılarını burada değinmek istiyorum.

Öncelikle, engelliler kamuda ve özel sektörde yeterli düzeyde istihdam edilmemektedirler. Türkiye'de iş gücüne katılım oranı yüzde 53 iken engellilerin katılım oranı yüzde 22'dir. Bu oran kadın engellilerde yüzde 12 düzeyindedir. Kamudaki engelli istihdam kotası toplam kadronun memurlar için yüzde 3'ü, işçiler için ise yüzde 4'üdür. İktidar tarafından maalesef bu oranlarda engelli memur ve işçi alımı yapılmamaktadır. Kamuda yaklaşık 45 bin engelli personel açığı vardır. İktidar engellilerin kadro taleplerine duyarsızdır ve engellileri sürekli oyalamaktadır. Engelli kotası kapsamında hemen en az 20 bin engelli ataması yapılmalıdır. Ayrıca, kamuda engelli kotası yüzde 6'ya yükseltilerek engellilerin kamuda daha çok istihdamı sağlanmalıdır.

İkinci bir sorun, engelli maaşları, artan enflasyon ve hayat pahalılığı karşısında âdeta sefalet maaşlarına dönmüştür. Hâlihazırda engellilik oranı yüzde 40 ila 69 arasında olan engellilerimiz 1.750 TL, yüzde 70 ve üzeri olan engellilerimiz ise 2.800 TL engelli maaşı almaktadırlar. Soruyorum sizlere sayın milletvekilleri, bu engelli maaşlarıyla engellilerimizin geçinmeleri mümkün mü? 1.700 TL'yle bir market arabası doldurmak mümkün mü? Engellilerimiz artan enflasyon karşısında 2.800 TL'yle hangi giderlerini karşılayabilirler? Engelli maaş artışları memur maaş artış oranları esas alınarak yapılmaktadır ancak temmuz ayında memurlara yapılan seyyanen zam engelli maaşlarına yansıtılmamıştır. Bu nedenle engelli maaş artışları enflasyonun altında kalmıştır. Engellilerimizin gelecekte benzer mağduriyetler yaşamamaları için seyyanen zamların engelli maaşlarına yansıtılması sağlanmalıdır.

Diğer yandan, engelli maaşlarının belirlenmesinde asgari ücret esas alınarak asgari ücretin yüzde 50'sinden az olmamak üzere engellilik oranına göre engelli maaşları belirlenebilir. Engelli maaşlarında hak sahibi olma durumu değerlendirilirken aile bireylerinin yani hane halkının gelirlerinin ortalamasının alınması yerine engelli bireyin varsa kendine ait geliri dikkate alınmalıdır.

Yine engellilerimizin diğer bir sorunu, evde bakım maaşı, artan hayat pahalılığı karşısında çok yetersiz kalmıştır. Evde bakım maaşı hâlihazırda 5.098 TL'dir. Mevcut ekonomik koşullarda bu maaşla engelliye bakılması çok zordur. Diğer yandan bakıcıların evde bakım hizmeti verirken başka bir işte çalışmaları mümkün değildir. Engellinin vefat etmesi durumunda bakıcılar iş bulamamakta, geçim ve gelecek kaygısı yaşamaktadırlar. Bu nedenle evde bakım ücretinin asgari ücret düzeyine yani 11.400 TL'ye çıkarılması gerekir. Buna ilave olarak sosyal devlet ilkesinin gereği olarak bakıcının sigorta priminin devlet tarafından karşılanması da yerinde olacaktır.

Yine diğer bir sorun, engellilerin kullandığı ortez, protez, akülü araç ve benzeri malzemelerin fiyatları enflasyon oranına göre güncellenmemektedir. SGK'nın Sağlık Uygulama Tebliği'nde ortez ve protezlerin, akülü araç ve tekerlekli sandalyelerin fiyatlarının dolar, euro artışı ve enflasyon oranı dikkate alınarak her altı ayda bir güncellenmesi ve bu malzemelerin fiyatlarının reel piyasa değerini göstermesi gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

HASAN EKİCİ (Devamla) – Diğer bir sorun, engellilerin yurt dışından vergisiz araç ithalatındaki kısıtlamalar da esnetilmelidir. Engelliler vergisiz olarak 3 yaşından büyük araçları ithal edemiyorlar, ithal edilen aracı da on yıl satamıyorlar. Üçüncü bir kısıtlama da ithal edilecek aracın fiyatının maksimum 1 milyon 4 bin 200 TL karşılığı döviz geçmemesi gerekiyor. Son yıllarda TL'de yaşanan hızlı değer kaybı nedeniyle bu limitin kaldırılması ya da günün ekonomik koşullarına göre yükseltilmesi gerekir. Limit kaldırılırken ithal edilecek araçların motor gücü maksimum 1600 cc olarak sınırlandırılabilir.

Yine, diğer bir sorun da malumunuz üzere tüm yaşam alanlarının erişilebilirlik standartlarına uygun düzenlenmesine öncelik verilmelidir. 5378 sayılı Kanun'a ilişkin yönetmelik yıllardır çıkarılamamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN EKİCİ (Devamla) – Bu yönetmeliğin de derhâl çıkarılması gerekmektedir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ekici.

İYİ Parti Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa)–Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Saadet Partisinin grup önerisini hem yerinde buluyor hem de destekliyoruz. Yalnız bu vesileyle söz almışken tüm zamanların en hazin sahipsizliğini yaşayan Bursa'nın bitmez tükenmez dertlerinden bir tanesini paylaşmak istiyorum.

Sayın milletvekilleri, cumhuriyet tarihimizin gelmiş geçmiş en büyük çökme olayından söz edeceğim şimdi size. Ben çökme diyorum, siz isterseniz vurgun da diyebilirsiniz. Bursa'nın Kestel ilçesi Çataltepe mevkisinde 2008 yılında Bursa Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği tarafından bir proje başlatıldı, Çataltepe Esnaf Sanayi Sitesi Projesi. 3 milyon metrekarelik alan üzerinde, 62 milyon liralık kamulaştırma bedeliyle planlanan proje o zaman tam 3.150 esnafı kapsıyordu ve bugüne kadar, o tarihten bugüne sadece 125 iş yeri yapılabildi. Sonrasında iflas etti müteahhit, TOKİ'nin yönlendirmesiyle 7 kişi bir araya gelerek 7 bin TL sermayeli bir kooperatif kuruluyor. Şimdi sıkı durun. Şu an 444 üyesi olan bu kooperatife daha önce hak sahibi olan 3.150 kişi içinden yalnızca 163 esnaf dâhil ediliyor ve asıl film tam da bu noktada başlıyor. TOKİ, projeyi kendi kurdurduğu kooperatife 129 milyon liraya devrediyor ancak 3.150 mağdur esnafın 2008 yılında kdediği toplam 75 milyon da düşersek yani 54 milyona

devrediyor. Yargıya da taşınan projede kamulaştırılan, esnafa ait olan yerlerin bugünkü değeri -dikkat buyurun- 800 milyon dolar. 2008 yılında BESOB'un sorumluluğunda 3 milyon metrekaarelik olan ve üzerinde 3.150 esnafa iş yeri temini amacıyla başlayan ve 1'inci etapta 125 dükkân yapılan proje âdeta yılan hikâyesine, ağır bir rant ve çökme hikâyesine dönüşüyor. İşin özeti şu: 2008 yılında büyük âlâyıvalayla Bursa'nın içindeki bütün iş yerlerini toplayıp orada bir "Esnaf sanayi sitesi yapacağız." dediniz, sözlerinize esnaf inandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Devamla) – Hemen tamamlayacağım.

BAŞKAN – Buyurun Lütfen.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Devamla) – Ve bu inanç üzerine o zaman varı yoğu ne varsa verdi, projeye dâhil oldu; proje yürümedi, ondan sonra bir ayak oyunuyla bir kooperatif kuruldu, şimdiki bedeli 800 milyon dolar civarındaki yer 54 milyon liraya bu kooperatife verildi ve bu 3.150 esnaftan 3 bin tanesi bu kooperatife üye bile yapılmadı. Esnaf perişan, Kestel Belediyesi iktidarınız, Büyükşehir iktidarınız, genel iktidar sizde ama Kestel Çataltepe'de bir cenaze yatıyor; Kestel Çataltepe'de 3 binin üzerinde esnaf ailesiyle birlikte, hayalleri yerle bir oldu, perişan oldu; bu cenazeyi kaldırmak öncelikle size düşüyor.

Heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Türkoğlu.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Sayın Zeynep Oduncu.

Süreniz üç dakikadır.

Buyurun Sayın Oduncu. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisi grup önerisi adına partim adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Milyonlarca engelli bireyin ulaşım, sağlık, eğitim, istihdam ve diğer birçok alanda yaşadıkları sorunlar devam etmektedir. AKP engelli bireylerin sorunlarının çözüldüğü algısını yaratsa da bu gerçek değildir. Siyasi iktidar engelli bireyleri toplumun dışında bir kambur olarak görmüş, politikalarını hep muhtaçlık algısı üzerinden kurgulamışlardır, engelli bireylerin sorunlarının çözümlerini sadaka kültürü anlayışıyla çözme yoluna gitmişlerdir. İktidar milyonlarca engelli bireyi sosyal yardımlarla yaşamaya muhtaç bırakmıştır. Bir yanda açlık ve yoksulluk sınırının altında yaşayıp işsiz kalan yüz binlerce engelli bulunurken kamu kurumlarında ve özel işletmelerde yasal engelli istihdam kotası açığı bulunmaktadır. Öte yandan, kamuda ve özel sektörde yasal istihdam kotasını doldurmayan kurumlar hakkında gerekli yaptırımlar yerine getirilmemektedir ve yüz binlerce engelli yurttaşın ataması yapılmamaktadır. Engellilerin sosyoekonomik durum tespiti için bireysel koşulları değil de yaşadıkları haneler dikkate alındığından birçok engelli vatandaş kendilerine uygun görülen yardımlardan da yararlanamamaktadır. Öte yandan, eğitim, sağlık ulaşım ve istihdam gibi haklara yeterli düzeyde erişemeyen engellilerin temel haklar, Anayasa ve ilgili mevzuata erişemediği de bilinmektedir.

Türkiye'de engellilerin yaş, cinsiyet, medeni durum, il ve engel gruplarına göre güncel verilerinin olmaması engellilere yönelik sunulması gereken kamu hizmetlerinin planlama ve bütçesinde etkili bir yaklaşım olmadığını göstermektedir. Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü başta olmak üzere kamu kurumlarının sitelerinin ve hizmetlerinin erişilebilirliği hakkında kapsamlı bir çalışma yürütülmektedir. Her engel grubunun kendine özgü sorunlar yaşadığı ve bu konu hakkında ilgili sivil toplum kuruluşlarının yıllardır çözüm önerileri sunduğu bilinmektedir. Unutulmamalıdır ki engelli bireylerin sorunlarının çözülmesi tam da bir demokrasi meselesidir, bu sorunun çözümü, toplumun bütün ötekileştirilen katmanlarının sorunlarının çözümüyle aynıdır. Engelli bireylerin, tüm ezilenler gibi bu demokrasi mücadelesi içerisinde yer alması gerekmektedir. Toplumsal sorunların birbirinden ayrılması söz konusu olmadığı gibi, çözümler de toplumla birlikte, beraberce, el ele ve dayanışarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

ZEYNEP ODUNCU (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Bu yüzden, engellilerin temel hakları ve yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi için gerekli çalışmaların başlatılması gerektiğini söylüyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Oduncu.

Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Rize Milletvekili Sayın Tahsin Ocaklı.

Süreniz üç dakikadır Sayın Ocaklı.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TAHSİN OCAKLI (Rize) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de engelli vatandaşların yaşadığı sorunlar nedeniyle söz aldım.

Engelli maaşı ve bakım yardımları zaten, gerçekten çok düşük ve raporlarda oranlar biraz daha düşürülerek bu hakkın alınması engelleniyor.

Şimdi, ben Karadeniz'de yaşıyorum, benim bir ablam var, 66 yaşında, yüzde 98 engelli raporu var. Bir de annem var, 90 yaşında, onun da yüzde 93 engelli raporu var. Yirmi yıla yakındır bu kadınlar yaşıyorlar, yaşama tutunuyorlar ama SGK daha bu hastalar için, müracaatları olmasına rağmen, hiçbir şey vermemiştir; bir. Bu kadınların sağlıklı olduğu dönemlerde yıllarca çay topladıkları, çay için emek verdikleri bilinir, bütün Karadeniz halkı gibi. Rize'de 230 bin seçmen var, 200 bini yaklaşık olarak çay üretimiyle ilgilenir ve şimdi o 200 bin kişi inanır sizi cezalandıracak iktidar olarak. Niye söylüyorum bunu? Birçoğunun engelli raporu yok ama hasta; ÇKS kayıtları nedeniyle onlara şu 5 bin lirayı vermediniz ya, inanır cezalandıracaksınız, bilin bunu.

Özellikle, başka birinin veya ebeveynin bakımıyla yaşayabilen zihinsel engelli ve ağır engelli bireylere bakım yapan kişilere gelir kriterine bakılmadan yardım verilmelidir; vermiyorsunuz. Engelli bireylerin kişiye özel akülü sandalye, tekerlekli sandalye, ortez-protez, iştirme cihazı vesaire cihazları (SUT) Sağlık Uygulama Tebliği'ne göre en ucuz olma şartına göre verildiği için engelli bireylerin sağlığına zarar veriyor, hayata katılımını engelliyor. Bireye uygun ölçüde araç gereçlerini karşılamamız gerekiyor. Sosyal devlet ucuz olan kötü ürünü değil, bireye özel olanı vermek zorundadır. Evde bakımı yapılmayan zihinsel engelli bireylerin bakımının bakım merkezlerine alınması gerekiyor. Bakım merkezi ihtiyaçlarına dair verileriniz yok.

3 Aralık 2016 yılında, zamanın Başbakanı tarafından yürürlüğe girdiği açıklanan Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireylere Yönelik Ulusal Eylem Planı'nın üç yıllık uygulama süresinde hiçbir şey yapılmadı, altı yıl geçti, hâlâ uygulama olup olmadığı görülüyor. "Bütçe sıkıntısı" diye uygulanmayan bu planlar şimdi değilse ne zaman uygulanacak? Otizmlili bireyler büyüyor ve aileler daha ağır sorunlarla karşılaşılıyorlar. Çocuklar için özel gereksinim raporunda çocuklara 18 yaşına kadar verilen haklar olduğu hâlde 18 yaşına gelince durumlarında düzelme olmadığından neden hak kaybı yaşıyorlar ve siz bunu niye düzeltmiyorsunuz? Okullarda, tüm resmî binalarda, mimari ve fiziki erişilebilirlik konusunda neden fiziki düzenlemeler yapılmıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Hatip.

TAHSİN OCAKLI (Devamla) – 7 Temmuz 2015'te on yıllık süre doldu ve uygulanmayan bu durum için hiç kimseye ceza

vermediniz. Oysa, turizmde, ticaretle, çayda, her yerde her şeye ceza veriyorsunuz ama kendi kararlarınızla ilgili bu mağduriyeti gideremediniz.

Şimdi, engellilerin istihdamında zorunlu olan kadrolar hâlâ boş duruyor. Bununla ilgili Plan ve Bütçe Komisyonunda bir önerge verdik "Kamuya alınması gereken yüzde 3, yüzde 4 civarında, bu miktarda engellilerin var olup olmadığını denetleyen bir mekanizma kuralım." dedik, buna da "Hayır." dediniz. E, o hâlde engelliler için -bu saydıklarımızla- ne veriyorsunuz? Ayrıca, açlık hatta ölüm sınırında yaşamaya çalışan, bakım yapan bireylerin talebi olan bakım yardımı ve sosyal sigorta sistemine girme ihtiyacı konusunda da bu bütçede, bütçelerinizde -daha önce olduğu gibi- hiçbir şey olmadığını görüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAHSİN OCAKLI (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ocaklı.

TAHSİN OCAKLI (Devamla) – Bitiremiyor muyum, bir cümle daha yok mu?

BAŞKAN – Buyurun.

TAHSİN OCAKLI (Devamla) – Daha önce de olduğu gibi yazıp planlayacaksınız, vaatte bulanacaksınız -kalkınma planınızda böyle- ama uygulamayacaksınız; ne yazık ki insanları, engellerimizi avutmaya, kandırmaya devam ediyorsunuz ve bunun için engelliler sizden zamanı geldiğinde hesap soracaktır.

Teşekkür ederim, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sağ olun Sayın Ocaklı.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Erzurum Milletvekili Sayın Fatma Öncü konuşacaklardır.

Süreniz üç dakikadır.

Buyurun Sayın Öncü. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA FATMA ÖNCÜ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisi Grubu tarafından engelli vatandaşlarımızın yaşadığı sorunları tespit etmek amacıyla verilen önerge üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Hassaten çok da teşekkür ediyorum bu öneri için. Bu öneri vasıtasıyla, bizler AK PARTİ olarak yirmi yıl içerisinde engelli kardeşlerimiz üzerine yapmış olduğumuz değişimler konusunda muhalif olarak farkındalığınızı artıracağımı temenni ediyorum. Grup adına konuşanlar keşke salonda kalıp dinleselerdi ama o ciddiyeti bile bulamıyorum. Her ne kadar konuşma almış olsa da engelli hakkının dışında her tür konuyu buraya gündem yaptı, o da ayrı bir konu ama ben kısaca üç dakikayı olumlu bir biçimde kullanacak şekilde yirmi yıl boyunca -daha önce engellilerin adını bile anmayan- bu Mecliste hangi konularda değişiklik yaptığımızı bir kez daha tekrarlamak istiyorum.

Ülke olarak kalkınma yolculuğumuzda hiç kimseyi arkada bırakmayan, toplum vizyonu ile hareket ederek kadın, erkek, çocuk, genç, yaşlı, engelli gibi ayrımları gözetmeksizin, her bir bireyi toplumsal kalkınmamızın asli unsuru olarak görüyor ve bu konudaki çabamızı devam ettiriyoruz. Hedefe ulaşabilmek için engellilik alanındaki politikalarımızı yardım eksenli değil, hak temelli bir arayışla şekillendiriyoruz. Bu kapsamda, engellilik alanında çerçeve niteliği taşıyan Engelliler Hakkında Kanun'u 2005 yılında çıkardık. 2010 yılında engelliler için alınacak özel tedbirlerin eşitlik ilkesine aykırı sayılmayacağı hükmü getirilerek engellilere yönelik pozitif ayrımcılık ilkesi Anayasa'yla güvence altına alındı. Özel eğitim, istihdam, sosyal yardımlar, evde bakım, özel bakım hizmeti ve erişilebilirlik gibi engellilik konusundaki temel hak alanlarında yaklaşık 1.500 maddelik engelliler hukukunu oluşturduk. Engelli vatandaşlarımızın oy kullanmasında yaşanan sorunları gidermeye yönelik düzenlemeler yaptık. 2018 yılında ağır engelli vatandaşlarımız için seyyar sandık uygulamasını hayata geçirdik. Engelli vatandaşlarımıza yönelik hizmetlerden evde bakım desteği, gündüz yaşam merkezleri ve umutevleri gibi toplum temelli hizmetlerin çeşitlendirilmesiyle insan odaklı hizmet anlayışını gerçekleştirdik. 2005 yılında uygulamaya başlattığımız evde bakım yardımından yararlanan kişi sayısı 2023 yılında 566.682'ye ulaşmıştır. Engellilerin eşit vatandaşlar olarak potansiyellerini gerçekleştirebilecekleri bir toplum vizyonu ile bakım ve rehabilitasyon merkezi sayısı 2002 yılında 21 iken bugün özel bakım ile birlikte 409'a çıkardık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın Sayın Öncü.

FATMA ÖNCÜ (Devamla) – 28.307 engelli kardeşimiz bu bakımdan yararlanmakta.

2002'den bu yana atanan engelli memur sayımız 2002'de sadece 5.777'yken yakın zamanda, 2023'ün Şubat ayında yaptığımız atamayla 68 bine ulaştı. Engelli vatandaşlarımızın daha nitelikli işlerde istihdamını sağlamak için toplamda 60 bin engellimize nitelikli çalışma eğitimi verdik, buna bağlı olarak da 400 bin engellimizi özel iş yerlerinde istihdam ettirdik. Engelli istihdamını teşvik ettiren engellilerimize yönelik destekleyici istihdam politikalarımızı her geçen gün yenilemekte, değiştirmekte, geliştirmekteyiz. Engelli kamu memurları için kolay emeklilik imkânını getirdik ve ağır engelli evladı olan annelerimize beş yıl önce emekli olma imkânını sağladık. Engelli maaşlarımız 38 kat arttı; 2002 yılında sadece 24 TL olan engelli maaşımız, bugün 2.811 TL olarak verilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın lütfen.

FATMA ÖNCÜ (Devamla) – Herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olmayan engellilerin de özel eğitim desteğinden yararlanmaları için engellilik oranını değiştirdik, yüzde 40'tan yüzde 20'ye indirdik ve bununla ilgili de özel eğitim kurumlarını görevlendirdik. 570 bin özel eğitim kurumunda eğitim alan engelli kardeşlerimiz var. Eğitim gasbını yaşayan biri olarak ben bunu bizi tıhı tecrübe etmiş bir insanımı geçmiş uygulamalardan dolayı.

Gelelim raporlardaki uygulamaya: Tamamen uluslararası evrensel uygulamayı takip eden bir sistem uygulatıyoruz. SUT'a bağlı olarak değerlendirme yapıyoruz. Ortez, protez konusunda da şu anda karşılanmayan ortez, protezimiz yok, uluslararası uygulama ilkeleri doğrultusunda yapıyoruz.

Sayın Başkanım, hemen bitiriyorum.

Bir taraftan da şunu ifade etmek istiyorum: Hassaten Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, ilk defa AK PARTİ'de biz engelliler olarak parti kuruluşunda yer almış ve temsil noktasında da bugün Mecliste gördüğünüz gibi 4 engelli arkadaşımızla görev yapıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FATMA ÖNCÜ (Devamla) – Hangi partide engelli milletvekili var, bunu merak ediyorum. Temenni ediyorum ki yerel seçimlerde lütfen ama lütfen bunu değerlendirmenize alın.

Ayrıca, şunu da ifade etmek istiyorum: Türkiye olarak, 188 ülke içerisinde uluslararası temsil noktasında sadece biz varız, İPU'da sadece ben varım. Bundan dolayı AK PARTİ adına da Hükûmetimiz adına da Sayın Cumhurbaşkanımıza teşekkür ediyor, gurur duyup saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Öncü.

Saadet Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- İYİ Parti Grubunun, Aydın Milletvekili Ömer Karakaş ve 20 milletvekili tarafından, KYK yurtlarında asansör kontrol, muayene ve bakımlarında ihmal yaşanıp yaşanmadığı yönündeki iddiaların acil olarak araştırılması, bu soruna etkin ve kalıcı çözümler bulunması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 7/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Kasım 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

14/11/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 14/11/2023 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Aydın Milletvekili Ömer Karakaş ve 20 milletvekili tarafından KYK yurtlarında asansör kontrol, muayene ve bakımlarında ihmal yaşanıp yaşanmadığı yönündeki iddiaların acil olarak araştırılması, bu soruna etkin ve kalıcı çözümler bulunması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 7/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 14/11/2023 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Aydın Milletvekili Sayın Ömer Karakaş.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır, Sayın Karakaş.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; partimizin grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'de KYK yurtlarının tablosu şudur: Asansörlerde denetimsizlik, kahvaltılarda açlık, odalarda fareler, ulaşımda kuyruk. Şimdi -bunu söylerken- bu bir öğrencinin kahvaltı menüsü, bütün arkadaşlara gösteriyorum. Aynı şekilde, yine, yurt önlerindeki ulaşım kuyruğu, bunu da iktidar partisi milletvekili arkadaşlara özellikle gösteriyorum. Ülkemizin gençleri hayatlarının en keyifli geçmesi gereken yaşlarda, barınma krizi, açlık tehlikesi ve gelecek kaygısıyla cebelleşip duruyorlar. Yıllardır barınma sorunuyla karşı karşıya kalan öğrencilerimiz, liyakatsiz kadrolar nedeniyle güçlükle yer buldukları yurtlarda artık can güvenliği sorunuyla karşı karşıyalar. Seçim bölgem olan Aydın'da yaşanan ve Zeren kızımızın hayatını kaybettiği asansör faciasından hemen sonra, Ordu'nun Fatsa ilçesinde yine KYK yurdunda asansör kazası yaşandı. Asansör 4'üncü katta durduktan sonra öğrenci, arkadaşlarının yardımıyla dışarıya çıktı, kısa bir süre sonra asansör zemine çakıldı.

Birkaç gün sonra Rize'nin Ayder KYK yurdunda asansör arıza nedeniyle 8'inci kattan zemine çakıldı ancak çok şükür, zarar gören arkadaşımız olmadı çünkü içerisi boştu. Geçen hafta ise Muş'ta Sultan Alparslan Kız Yurdu'nda arızalanan asansör katlar arasında kaldı, mahsur kalan 3 öğrencimiz olaydan ancak saatler sonra kurtulabildiler. Şimdi, bu arka arkaya yaşanan faciaların sorumlusu kim dersiniz? Bilmesi gerekenler, maalesef kör, sağır ve dilsizler. Ülke çapında KYK asansörlerinin denetlenmesi ve bakımı için daha kaç öğrencinin ölmesini, yaralanmasını bekliyorsunuz? Neden sorumlular cezalandırılmıyor?

Aydın'daki kazadan hemen sonra, Sinop'ta Seyyid İbrahim Bilal KYK Yurdunda öğrencilerin yaptığı yurt eyleminde müdürün öğrencilere "Korkuyorsanız, çakılacağınızı düşünüyorsanız binmeyin o zaman." dediğini hepimiz biliyoruz. Bu yurt müdürünün çıkan haberler sonrasında açığa alındığı kamuoyuyla paylaşıldı. Yurdunda başka bir eğitimcimiz müdür vekili olarak gözüküyor. Buraya kadar itirazımız yok ancak ne hikmetse açığa alındığı ifade edilen Gökhan Kayaçal hâlâ Yurt Hizmetleri Müdürü olarak gözükmemekte ve şu an size gösterdiğim resimde olduğu gibi protokolde bu arkadaşımız "Yurt Müdürü" sıfatıyla 10 Kasım törenlerinde yer alıyor. Müdür evlatlarımızın canını hiçe sayan açıklamaları unutulunca, gündemden düşünce hiçbir şey olmamış gibi yine, hemen görevine iade mi edilecek yoksa hiç mi açığa alınmadı? Sadece kamuoyunu yanıltmak için mi böyle bir açıklama yaptınız? Millî Eğitim Bakanlığının 2022'de okul yurtlarında gerçekleştirdiği denetim raporuna göre yurtlarda 59.405 uygunsuzluk tespit edilmiş durumda. İktidara, ilgili bakana, sorumlu genel müdüre milletin kürsüsünden milletin vekili olarak soruyorum: Yurtlarımızda tespit edilen uygunsuzluklar için bir önlem aldınız mı? Aldıysanız bunlar nelerdir? Türkiye'nin dört bir yanındaki KYK yurtlarındaki asansörlerin denetimsizliğinin sorumlusu kimlerdir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Bu kurumlar, bu müdürler ne iş yapar? Evlatlarımız göz göre göre ihmalkârlıklarınız yüzünden can verir durumda. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün bütün ümidini bağladığı, ülkemizin geleceği gençlerimiz sizin bu liyakatsiz kadrolarınızın elinde ya canından oluyor ya da kurtlu yemeğe, kuru ekmeğe mahkûm ediliyorlar. Bunlar bizim gençlerimizdir; yazıktır, günahdır.

KYK yurtlarında asansör bakımlarında ihmal yaşandığı yönündeki iddiaların araştırılması için İYİ Parti olarak verdiğimiz önergeye sizlerin hepinizden "kabul" oyu yönünde oy vermenizi istiyorum. Hepimizin evladı var, hepimizin evlatları o yurtlarda olabilir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Karakaş.

Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Kaya.

Buyurun.

Süreniz üç dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partinin grup önerisi hakkında grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Öncelikle her birinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin ve milletimizin geleceği olan gençlerle ilgili bugün gündeme getirilen öneri, aslında hepimizin sahip çıkması gereken ve bugüne kadar yaşanan bu asansör kazalarının nedeninin ne olduğuna dair kamuoyunun bilgilendirilmesi gereken önemli bir başlıktır.

Aydın ilimizde bulunan Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı olan öğrenci yurdunda hepimizi üzen, hepimizin canını yakan bu elim olay sonrasında vefat eden Zeren Ertaş kızımıza, gencimize Allah'tan rahmet diliyorum. Bu elim olaydan sonra hepimizin bir kere daha bu konuyu değerlendirmesi gerektiğini düşünüyorum. Şunu da ifade etmem gerekir: Yine, 6 Kasım tarihinde Rize'de bir KYK yurdunda arızalanan asansör yere çakılmıştı, biraz önce ifade edildiği gibi, aynı zamanda Muş'ta da aynı kazalar yaşanmış ve bir silsile şeklinde bu kazaların yaşandığına şahit olduk.

Değerli milletvekilleri, lütfen empati yapınız. Gözünüzden sakındığınız evladınızı bir Kredi ve Yurtlar Kurumu yurdunda

gönderiyorsunuz, eğitim almasını hedefliyorsunuz ve Zeren Ertaş kızımızda olduğu gibi cenazesıyla karşı karşıya kalıyorsunuz. Bunu vakayıdiyeden sayamayız, bu tür gelişmeleri sıradan ve her zaman olabilecek olaylar mesabesinde değerlendiremeyiz, mutlaka bunun sebeplerini araştırmak zorundayız. Burada denetimsizlik varsa, kişisel hata varsa, herhangi bir problem varsa bunun hesabını mutlaka bunu yapandan sormak zorundayız. Bunun iktidarı muhalefeti olmaz, bir candan bahsediyoruz, bir kızımızdan bahsediyoruz, hayatının baharında olan bir kızımızın geldiği acı sondan bahsediyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, son olarak şunu ifade edeyim. Adalet Bakanlığı 2024 yılı için 13 milyar 682 milyon lira harcıyı 12 tane yeni cezaevi yapmayı şu anda öngörüyor. Aynı şekilde Gençlik ve Spor Bakanlığı ise yeni yurt yapımı için 5 milyar 860 milyon lira ayırmayı öngörüyor. Yani cezaevinin neredeyse yarısı ve 12 tane yeni cezaevi ve cezaevine yapılan yatırımlar maalesef Türkiye'nin bu acı fotoğrafını ortaya koyuyor. Genç işsizlik yüzde 16,7 olmuş, üniversite öğrenimi gören gençlerimiz geleceklerinden umutsuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Geçtiğimiz gün Saadet Partimizin Avrupa'da kuruluşunun 10'uncu yılı için orada bir programdaydık Sayın Genel Başkanımızla birlikte. Amerika'dan gelen Amerika Saadet Partisi Başkanımız orada dedi ki: "Geçen yıl 80 bin yeni genç Meksika sınırından giriş yaptı." Şimdi, bu giriş yapan gençlerimizin burada hiç olmadığı şekliyle iltica başvuruları kabul edilsin diye orada kendilerini hukuka uydurmak adına binbir türlü yalanlara başvurarak kendi geleceklerini inşa etme kaygısıyla hareket ettiklerini Meclis olarak, Genel Kurul olarak biz dikkate almalıyız. Gençlerimiz neden umutsuz, gençlerimiz neden geleceğe güvenle bakamıyor? Bunu, bu araştırma önergesini vesile görerek değerlendirmeliyiz. Umarım buradan ülkemiz adına, gençlerimiz adına hayırlı bir sonuç çıkmasına hep beraber katkı sağlarız diyor; Sayın Başkanımızı ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Sayın Beritan Güneş Altın.

Süreniz üç dakikadır.

Buyurun Sayın Altın. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bizleri ekranları başında izleyen genç arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İYİ Parti Grubunun vermiş olduğu önerge üzerine partim HEDEP adına konuşacağım, söz kuracağım.

Öncelikle, önergede ismi geçen Zeren Ertaş'ı saygıyla, rahmetle anıyorum. Aynı zamanda, onun gibi KYK yurtlarında niteliksiz, sağlıksız, güvenli olmayan koşullarda hayatını kaybetmiş diğer arkadaşlarımızı da rahmetle anıyorum ve zor şartlarda yaşamaya mecbur kılınan arkadaşlarımızı da buradan selamlıyorum.

Her fırsatta dile getiriyoruz, daha on gün önce Komisyon'da, bütçe görüşmelerinde de dile getirdik. Üniversite öğrencilerinin yaşadığı en mühim sorunlardan biri barınma sorunudur bugün. Bu sorun, bir sorun olarak tanımlamak yetmeyecek kadar büyük bir sorundur. Bu sadece gençlerin değil; şu anda bütün toplumun bir barınma krizi içerisinde olduğunu vurgulayabiliriz. Aslında, sadece iki büyük şehirdeki durumu da hesaba katacak olursak durumun ne kadar vahim olduğunu hep birlikte görebiliriz. 1,5 milyona yakın üniversite öğrencisinin olduğu İstanbul'da, KYK yurtlarında bir tane yatağa 50'den fazla öğrencinin düştüğünü biliyor musunuz? Ankara'da ise bir yatağa 10'dan fazla öğrenci düşüyor. Bu durum karşısında ilgili kurumların aldığı aksiyonu da hatırlatalım: Yurtlarda koşu sistemine geçiliyor; yeni yurtlar inşa etmek yerine, yurtların koşullarını geliştirmek ve iyileştirmek yerine yurtların kapasitesini artırmaya, koşu şeklinde artırmaya çalışıyorlar. Fiziki şartları zaten yeterli olmayan, sağlıklı, hijyenik ve nitelikli kategorilerine alamayacağımız devlet yurtlarında bir de koşu sistemi uygulanıyor.

Barınmanın yanında bir de beslenme krizi söz konusu biliyorsunuz. Mesela, Tekirdağ Çorlu Kız KYK Yurdu'nda, Validebağ Kız KYK Yurdu'nda, yine Şirnak KYK Yurdu'nda gençler bozuk ve tarihi geçmiş yemekler yiyorlar, içinden böcek çıkan yemekler yiyorlar. Daha iki gün önce Isparta'da Bediüzzaman Said Nursi KYK Kız Öğrenci Yurdu'nda kalan 117 öğrenci yemek yedikten sonra zehirlendi, bunu da burada paylaşıp durumun vahametini bir kez daha sizlerin gözü önüne sermek istiyoruz.

KYK yurtları böyleken özel yurtlara mahkûm edilmiş istenen gençlerin karşılaştıkları nelerdir, biraz onlara bakalım: İstanbul'da 4 kişilik bir odada bir yatak ücreti en az 7 bin liradır. Aylık 1.200 lira burs alan 5 öğrencinin burslarıyla toplamıyla yalnızca bir öğrenci bir yatak kiralayabiliyor. Basit bir dört işlem yaptığımızda aslında 4-5 öğrenci birleşiyor, 4 kişilik bir odada sadece bir yatak kiralayabiliyorlar, bunu da sizin vicdanlarınıza bırakıyoruz artık. "Biz öğrenciyken birkaç öğrenci birleşip eve çıkıyorduk." deyip bunu öğrencilere salık verenlere şunu diyoruz: Sizlerin önerilerinize ihtiyacımız yok, ihtiyacımız olan yapılması gerekenlerin politikalarla kalıcılığıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayınız Sayın Altın.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Devamla) – 81 ilde ortalama kira artışının da yüzde 600 olduğunu da burada belirtmek isterim. Durum bu kadar acil ve net iken talep eden tüm üniversite öğrencileri için yurt olanağı sunmak kamunun sorumluluğunda değil midir, sosyal devlet olmanın gereği bu değil midir? Öyleyse neyi bekliyoruz diye sormak istiyorum. Öyle tali konulara takılmadan durumun özüne dair kalıcı çözümlerin yapılması gerektiğini, zaman kaybetmeden bu çözümlere ulaşmamız gerektiğini bir kez daha vurguluyorum.

Teşekkür ediyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Altın.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Aydın Milletvekili Sayın Evrim Karakoz.

Buyurun Sayın Karakoz. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA EVRİM KARAKOZ (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partinin grup önerisi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Hepsini saygıyla selamlıyorum.

25 Ekim tarihinde Aydın Efeler ilçemizde KYK kız öğrenci yurdu'nda "Zeren Ertaş" isimli öğrencimiz asansör faciasında hayatını kaybetmişti. Yurt öğrencilerinin asansörün devamlı arızalı olduğu ve sorunu idareye bildirdikleri yönünde iddialarını hepimiz biliyoruz. İdare ne yaptı? İdare görmedi, duymadı ve asansörü tamir etmedi. Arızalı asansörün tamiri yapılmadan kullanılmasına müsaade etmek faciaya davetiye çıkarmak değil midir? İdare, faciaya davetiye çıkarmıştır, hâliyle bu bir kaza değil ihmaller zinciriyle gelen bir cinayettir. Zeren'in ölümünden sonra acılı babanın "Çocuğumu ilk defa devlete emanet ettim ama devlet benim çocuğuma bakmadı." sözleri hepimizin kulaklarında değil mi? Evet, devlet ne yazık ki Zeren kızımıza bakmayı becerememiştir. İktidarınızın yaptığı tek iş kaybettiklerimizin ardından başsağlığı dilemek. Birçok üniversite öğrencisi KYK yurtlarında yaşananlara tepki göstermek ve seslerini duyurmak istedi ama iktidar ne yaptı? Engelledi ve birçok öğrenciyi gözaltına aldı. KYK yurtları kötü ve sağlıksız koşullarıyla sürekli gündeme geliyor. Aileler binbir zorlukla evlatlarını üniversiteye gönderiyor, devletimizin emanet ediyor ama yirmi bir yıllık AKP Hükûmeti gençlerimize sahip çıkamıyor, evlatlarımıza bakamıyor, onları

koruyamıyor. "Üniversite açtım, yurt yaptım." demekle bu iş olmuyor, zaten olmadığını da Aydın KYK'de yaşanan elim olay bir kez daha bizlere gösterdi. Yurt yaptıysan sana emanet edilen çocuklara kendi öz evladın gibi bakacaksın, bakamıyorsan da hesabını vereceksin ama asla ve asla öğrencilere "Korkuyorsan, çakılacağını düşünüyorsan o asansöre binme o zaman." demeyeceksin, diyenlerin de arkasında durmayacaksın.

Sayın milletvekilleri, yaşanan bu elim olay iktidara umarım ders olur; KYK yurtlarının makamlarına liyakatsiz eş dost, akraba atanmaz. Buradan AKP ve MHP sıralarına sesleniyorum: Bu önergeye oy kullanmadan önce Zeren'in babasının sözlerini hatırlayın ve elinizi vicdanınıza koyun. Zeren Ertaş'ın ailesi kızlarının adının bir caddeye verilerek Aydın'da yaşatılmasını istemişlerdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

EVİRİM KARAKOZ (Devamla) - Bugün Aydın Büyükşehir Belediyemiz Zeren Ertaş'ın adını Efeler ilçemizde bir caddeye verdi. Yine, İstanbul Büyükşehir Belediyemiz Kadıköy'deki bir kız öğrenci yurduna Zeren'in adını verdi. Zeren'i bir kez daha rahmetle anıyor, ailesine de sabırlar diliyorum.

Diğer yandan, bir babayı "Devlete olan inancımı kaybettim." noktasına kim getirmiştir? Gelin, siyaseti bir kenara bırakalım ve tüm partiler bu önergeyle KYK yurtlarındaki sorunları birlikte araştıralım, birlikte çözüm üretelim. Bu ülkenin evlatlarına sahip çıkmak tüm milletvekillerinin sorumluluğudur. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak İYİ Parti tarafından verilen bu önergeyi destekliyoruz. Kıymetli milletvekilleri, lütfen bu sefer elleriniz Zeren için, tüm evlatlarımız için kalksın.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Karakoz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Mehmet Baykan konuşacaklar.

Buyurun Sayın Baykan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET BAYKAN (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gazi Meclisimizin değerli üyelerini, milletvekillerimizi saygıyla selamlıyorum.

İYİ Parti grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Konuşmamızın hemen başında Kredi ve Yurtlar Kurumu asansörlerinin periyodik muayene ve bakım işlemleriyle ilgili aldığımız bilgileri sizlerle paylaşmak istiyorum. Asansörlerin yıllık periyodik kontrolleri, ilgili belediyeler ve Makina Mühendisleri Odası tarafından Türkiye'de yerleşik özel veya kamu kuruluşlarından standartlara uygun, Türk Akreditasyon Kurumunca 2018 yılında Resmî Gazete'de yayımlanan Kontrol Yönetmeliği kapsamında A tipi muayene kuruluşu olarak akredite edilmiş kuruluşlar tarafından yapılmakta ve kontrol sonucunda etiketlenilerek uygun olması durumunda hizmete devam etmesi sağlanmaktadır. Bununla birlikte, gençlik ve spor il müdürlüklerimizce Asansör İşletme ve Bakım Yönetmeliği çerçevesinde asansörün hizmete alınmasından sonra kullanım ömrü boyunca kendisinin ve bileşenlerinin, fonksiyonlarının ve güvenlik gereklerinin tasarlandığı veya ilgili mevzuata uygun olarak yenilendiği biçimde devamlılığını sağlamaya yönelik asansör monte eden veya onun yetkili servisi tarafından periyodik olarak ayda en az bir defa yetkili servisler tarafından bakım ve kontrolleri yapılmaktadır. Bu bakımlar sonrasında kullanılması herhangi bir problem olmayan asansörlerin yeşil ve mavi etiketlendirme sonrasında kullanımına izin verilmektedir. Bakım ve denetim haricinde arızalanan asansörlerin yetkili servislerince gerekli bakım ve tamiratları yapılmaktadır.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) – Ama nasıl düşmüş? Uygulanıyor da niye düşüyor?

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Bu olayda kazanın meydana geldiği tarihten on gün önce bakım yapıldığı fakat sonrasında kazanın meydana geldiği bilgilerimiz arasındadır. Bütün bu tedbirlerin yanı sıra, yeni dönemde Kredi ve Yurtlar Kurumu asansörlerinde karekod uygulamasına geçilerek öğrencilerimiz istedikleri zaman asansörün ne zaman, ne şekilde kontrolden geçtiğini görebektedirler. Olaydan hemen sonra Gençlik ve Spor Bakanlığı müfettişleri görevlendirmiş, Aydın Cumhuriyet Savcılığı soruşturma açmış olup adli ve idari sonuçlar beklenmektedir. Adli ve idari soruşturmalar neticelendiğinde suistimal, eksiklik, her ne varsa ortaya çıkacak olup sorumlular var ise cezalarını çekeceklerdir. Olay sonrası Aydın Yurt Müdürü ve sonrasında Sinop'ta öğrencilere hoş olmayan ifadeler kullanan ilin Yurt Hizmetleri Müdürü açığa alınmışlardır yani arkalarında durulmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) – 10 Kasımdaki törende protokolde...

MEHMET BAYKAN (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Baykan.

MEHMET BAYKAN (Devamla) – Asansör kazasını konuşacak iken Kredi ve Yurtlar şartlarıyla ilgili söylemlere de sürem yettiğince cevap vermek durumundayım.

Değerli milletvekilleri, FETÖ terör örgütünün tüm açıklığıyla ülke şartlarında ortaya çıkmasıyla birlikte Kredi ve Yurtlar Kurumu yurtlarımıza onların yurtlarında kalan öğrencilerden nasıl bir talep olduğunun, nasıl bir hücum olduğunun Gençlik ve Spor Bakanlığında o dönemde Spor Hizmetleri Genel Müdürü olarak görev yapan bir Genel Müdür olarak yakinen şahidiyim. İşte o günden bugüne alınan tedbirler doğrultusunda 950 bin kapasiteye ulaşan Kredi ve Yurtlar Kurumu toplam yatak sayısının önümüzdeki yıl, yeni sezon öncesinde 1 milyonu geçeceğini söylemek istiyorum. Öğrencilerimizin ayda ödedikleri 450 lira kiranın yanı sıra, aylık 3.600 lira gıda yardımı ile sabah kahvaltısı ve akşam yemeği destekleri verilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET BAYKAN (Devamla) – Başkanım, birkaç cümle daha...

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET BAYKAN (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, yurtlarımız sadece öğrencilerimize değil, pandemi döneminde yurt dışından gelen vatandaşlarımıza, deprem döneminde evleri yıkılan ya da hasar gören vatandaşlarımıza da hizmet vermiştir. Yani son dört yılda Kredi ve Yurtlar Kurumu yurtlarımız birçok anlamda memleketin faydasına çalışmalara sahne olmuştur ve yoğun kullanım meydana gelmiştir. Geçmişte, sizlerin birçoğunun da öğrenciliğinde 8-10-12 kişilik odaların kullanıldığını biliyorsunuz. Eğer Gençlik ve Spor Bakanlığımız, eğer AK PARTİ iktidarlarımız bu şekilde kapasite artırımına gitsaydı bugün 2 milyonu geçen bir kapasiteye sahip olacaktık. Şu anda 36 ülkenin nüfusundan daha büyük kapasiteye sahip bir yapının içerisinde.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) – Sayın Vekilim, kırmızı etiketli asansör hâlen kullanılıyor, bakın.

MEHMET BAYKAN (Devamla) – Olmasa keşke ama zaman zaman sıkıntılar yaşanmakta.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET BAYKAN (Devamla) – Bu ölümlü kazayı hiçbir şekilde savunmanın ya da bunun arkasında durmanın insaf, vicdan sahibi kimseye faydası yoktur.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) – Bu kırmızı etiketli asansör hâlâ kullanılıyor.

MEHMET BAYKAN (Devamla) – Lakin bu kazanın üstüne de yürüyen bir sistemi...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) – Sayın Vekilim, kırmızı etiketli asansör, Aydın Berin Menderes KYK Yurdu...

MEHMET BAYKAN (Devamla) – ...yürütülmekte olan bir sistemi olmayacak şekillerde kötölemenin de kimseye bir faydası yoktur diyorum.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) – “Mavi”, “yeşil” diyorsunuz, bu, kırmızı etiket.

MEHMET BAYKAN (Devamla) – Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Baykan.

TAHSİN OCAKLI (Rize) – Vekilim, araştırılabilir diyorsunuz, araştırılabilir. Siz kendiniz araştırıyorsunuz, biz de araştırılabilir diyordunuz; bir şey yok ki bunda ya! Niye buna “hayır” diyorsunuz?

MEHMET BAYKAN (Konya) – Sürem bitti, ne yapayım, nasıl cevaplayayım?

TAHSİN OCAKLI (Rize) – Araştırılabilir diyorsunuz, hepsi o kadar ya.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Araştırılabilir. Savcılık araştırıyor, Bakanlık araştırıyor; neticeler gelsin, bakalım, yüce Meclis karar verir efendim.

BAŞKAN – Sayın Baykan, sürenizi 3 kere uzattım.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Çok teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Bozdağ bunun yarısını yapmıyor, bakın.

İYİ Parti Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Kabul edelim arkadaşlar.

(İYİ Parti sıralarından “Kabul” sesleri)

BAŞKAN – Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) – Vicdan arkadaşlar, vicdan ya; hepimizin çocuğu olabilir ya!

TAHSİN OCAKLI (Rize) – Araştırılabilir, “Hayır.”

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

3.- HEDEP Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo ve arkadaşları tarafından, kayyumların kamu yararı gözetmeyen icraatlarının araştırılması amacıyla 19/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Kasım 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

14/11/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 14/11/2023 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Betaş

Erzurum

Grup Başkan Vekili

Öneri:

19 Ekim 2023 tarihinde Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo ve arkadaşları tarafından verilen -2476 grup numaralı- kayyumların kamu yararı gözetmeyen icraatlarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 14/11/2023 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Diyarbakır Milletvekili Sayın Adalet Kaya.

Süreniz beş dakikadır Sayın Kaya.

Buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA ADALET KAYA (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli vekiller; Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

2019 yerel seçimlerinde partimiz öncülü HDP 65 belediyeyi yönetmeye hak kazandı. 6 belediye başkanına KHK’li oldukları gerekçesiyle mazbataları verilmedi, seçimin senesi bitmeden de neredeyse pek çok belediyemize kayyumlar atandı. 2016’ya da gitmek istiyorum, 2016’da, 15 Temmuz sonrası hayata geçirilen darbe mekaniği OHAL dönemi hukuksuzluklarını başlattı. O gün bugündür biz başlatılan, yürütülen kayyum politikalarıyla ilgili eleştirilerimizi yapıyoruz, kayyumların yolsuzluklarını anlatıyoruz ve görevden alınan veya cezaevinde olan Eş Başkanlarımızın suçsuzluğunu anlatıyoruz, bundan da asla vazgeçmeyeceğiz.

Kayyumlar neler yapıyor, birkaç tanesini hızlıca saymak istiyorum: Belediyelere ait mülkleri yandaşlara değerinden ucuz satma, ihaleye fesat karıştırma, düşük fiyatlı kiralamalar, fahiş özel kalem harcamaları, hukuksuz devirler, belediye kaynaklarıyla seçim çalışması yapma, liyakatsiz işe alımlar, usulsüz atamalar, gider harcamalarını yüksek gösterme; ya, bunlar sadece birkaçı. Yakın zamanda yaşanan bir örneği vermek istiyorum: Bağlar Belediyesi İmar Müdürü rüşvet alırken yakalandı ve başlatılan soruşturma sonucunda Bağlar Belediyesi Başkan Yardımcısı yani kayyum Başkan Yardımcısı tutuklandı. Kayyum Belediye Başkanı Hüseyin Beyoğlu’na da yurt dışına çıkma yasağı getirilerek şu anda soruşturma kapsamında değerlendiriliyor. Hüseyin Beyoğlu kimdir? Hüseyin Beyoğlu, 2019 seçimlerinde oyların yüzde 70’ini alarak ve Eş Başkan olarak seçilen Zeyyat Ceylan, mazbatasını alamadığı için sadece Bağlar halkının yüzde 20’sinin oyunu alarak bu göreve kayyum olarak atanmış bir kişidir. Bunu yapan birisi yolsuzluk mu yapmayacak, bunu yapan, halk iradesini gasbeden bir kişi halk için mi çalışacak; sizlere soruyorum. Bunu içine sindirebilmiş bir kişidir Hüseyin Beyoğlu. Yolsuzluk iddiaları bununla da sınırlı değil ve biz biliyoruz ki bugün, burada kısıtlı bir zaman var ve bu zaman içerisinde hepsini konuşmamız mümkün değil. İktidar, kayyum uygulamalarıyla Türkiye’nin imzaladığı ulusüstü sözleşmeleri, Anayasa’yı, yasaları, kısacası hukuku tanımadığını yaklaşık on yıldır kayyum uygulamalarıyla aslında göstermiştir. Belediye Eş Başkanlarımızı ve belediye meclis üyelerimizi görevden alarak belediye mülklerini ve halkın kaynaklarını rant alanına dönüştürenler Diyarbakır halkının iradesini gasbetmişlerdir ancak bunun altını çizmek istiyorum: Eş başkanlarımızın ve belediye meclis üyelerimizin haklarında yürütülen soruşturmanın sonuçlarına bakabilirsiniz, Sayıştay raporlarının sonuçlarına bakabilirsiniz, mülkiye müfettişlerinin inceleme, sonuç raporlarına bakabilirsiniz, hiçbirinin görevi ihmal, görevi kötüye kullanmayla ilgili tek bir şeye rastlayamazsınız, hepsi pirüptür, bugün Amed sokaklarına çıktıklarında halkın saygıyla karşıladıkları kişilerdir ve eş başkan olarak da o saygıyı hak ediyorlar. Bugün cezaevinde olan arkadaşlarımız Gültan Kışanak, Eş Başkanlarımız Hülya Alökmen, Selçuk Mızraklı; bunlar yine halk tarafından hâlâ saygıyla anılan ve eş başkanlarımız olarak tanınan kişilerdir. İktidarın atadığı kayyumları halk tanımıyor. Halk, kayyumların yaptığı hırsızlıkları, yolsuzlukları bilerek haklı olarak isyan içindedir. İçişleri Bakanına soru sorduk yine kayyum yolsuzluklarıyla, usulsüzlükleriyle ilgili. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinde Trabzonlu, Antalyalı Diyarbakır’da hiç yaşamamış, Diyarbakırlı olmayan kişiler özel kalem müdürü olarak atanarak istisnai kadrolar üzerinden kadro alıp tekrar memleketlerine tayin istiyorlar; bunu sorduk Bakana, dedik ki: Sayın

Bakan, bu nasıl bir usuldür? Bunlar kimdir? Neden hemen tayin istiyorlar? Ki hiç çalışmadan yapıyorlar bunu. Verdiği cevap şu: Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinde 657 sayılı Kanun ve Belediye Kanunu kapsamında bir uygulama olduğunu söyledi. Siz bizim sorduğumuz soru ile verilen cevap arasında bir bağ görebiliyor musunuz, merak ediyorum.

Bir diğer önemli mesele...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Kaya.

ADALET KAYA (Devamla) – Eş başkanlık meselesi çok önemli, bunun bir suç unsuru olarak, sürekli olarak ifade edilmesi ve özellikle yerel yönetimlerde kadınlara doğrudan temas eden cinsiyetler arası eşitsizliği gidermek için oluşturulmuş bir sistem bu ve kadınların siyasete katılımını çok etkin bir şekilde eşit temsilin üzerine çıkaran bir model. Bugün On İkinci Kalkınma Planı'nda yerel yönetimin güçlendirilmesi ve kadınların siyasete katılımının artırılmasıyla ilgili önümüzdeki beş yıla dair birtakım hedefler konmuş. Biz buradan şunu söylemek istiyoruz: Sadece kayyumları çekin, bizim eş başkanlarımızla bu oran kendiliğinden -yüzde 2'den yüzde 5'e çıkarma gibi bir hedef konmuş- katbekat daha fazlasına çıkacaktır.

Son olarak şunu söylemek istiyorum: Kayyumlar gasbettikleri makamlarda denetlenmediklerini bilerek, denetlenmeyeceklerini de bilerek pervasızca yolsuzluklarını sürdürüyorlar ve bunu alenen yapıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

ADALET KAYA (Devamla) – Demokrasinin olmazsa olmazı şeffaflık ve hesap verebilirliktir. Dolayısıyla bizim bugün buradan size bir davetimiz var: Gelin, bir cesaret bu araştırma komisyonu önerisini geçirelim ve gerçekten kayyum zihniyetiyle, kayyumların kamu kaynaklarına ve topluma nasıl zarar verdikleriyle yüzleşelim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Doğan Demir. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

Buyurun Sayın Demir.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA DOĞAN DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; seçilmiş belediye başkanlarının mahkeme kararı olmaksızın kamu düzeninden sorumlu olan İçişleri Bakanı tarafından görevden el çektirilmesi, millet iradesi ve çağdaş hukuk devleti uygulamalarıyla taban tabana zıttır. Soruşturma veya somut delillerle temellendirilmeden, seçilmiş belediye başkanlarının görevden alınması uygulamasına son verilmelidir. Seçilmiş belediye başkanı ancak ve ancak mahkeme kararıyla görevden alınabilir. Bir belediye başkanı mahkeme kararına istinaden görevden alınacaksa seçilmiş belediye başkanının yerine yine seçimle oluşturulmuş belediye meclis üyelerinden birisinin seçilmesi sağlanarak milletimizin iradesi teminat altına alınmalıdır. Seçim öncesi, kanunen seçilmesine mâni olabilecek bir durum yokken seçimden çok kısa bir süre sonra belediye başkanlarının görevden alınması milletin aklıyla dalga geçmektir, millete “Sen bana yönetme hakkını vermezsen ben senden zorbalıkla alırım.” demektir. Bu durum, demokratik süreçlere zarar vererek yerel yönetimlerin seçimle belirlenmesine engel olmaktadır, yerelerde demokrasiyi askıya almaktır, seçme ve seçilme hakkını ortadan kaldırmaktır.

Bakınız, Sayıştayın 2019 yılı Kamu İdareleri Denetim Raporu'nda kayyumla yönetilen belediyelerde ciddi usulsüzlükler tespit edilirken âdeta tuzun kokuğu belgelenmiştir. Van'da diğer kamu idarelerince belediyeye tahsis edilen taşınmazlar kayıt altına alınmadığı için hesaplarda 16 milyon TL açık çıktığı Sayıştay raporuyla belgelenmiştir. Mardin'de mülkiye müfettişlerinin raporuyla kayyumun manevi kızının doğum günü ve düğün masraflarının belediyeden karşılandığı, birçok usulsüz kiralama ve satın alma işleminin yapıldığı belgelenmiştir. Diyarbakır Belediye Başkanı Sayın Selçuk Mızraklı seçildiğinde ben Diyarbakır Belediyesini ziyaret etmiştim, orada varaklı odaları, varaklı banyoları bizzat kendim görmüştüm. Kayyum atamalarının tam bir hukuk garabeti olduğu ortadadır. Ortaya çıkan bunca hukuksuzluktan sonra kimse çıkıp millete bir açıklama bile yapmadı. Mesela, Melih Gökçek'i görevden aldınız; niye aldınız? Yargılandı mı, suçu neydi? Hiç anlattınız mı bize? Anlatmadınız. Mesela, akşam HDP'li olduğu için terörist olup da sabah AK PARTİ'ye geçince vatansever olanları anlayamadık bir türlü. Yerel halkın iradesine müdahale ediyorsunuz, seçimle göreve gelmiş belediye başkanlarının yerine atanan kayyumlar demokratik süreçlere zarar veriyor. Halkın temsil hakkını gasbediyorsunuz. Kişilerin suça karışıp karışmadıklarını seçimden önce araştırın, seçimden sonra değil. Kayyum atamaları yerel yönetimlerde istikrarsızlık yaratmakta ve hizmet kalitesini etkilemektedir. Yerel yönetimlerin seçilmiş liderleri bölgenin ihtiyaçlarına daha iyi odaklanabilirken atanan kayyumların bu hassasiyeti taşımadığı çok açık görülmektedir. Bakın, arkadaşlar, bu tür uygulamalar Türkiye'de demokrasiyle ilgili tartışmaları ve endişeleri beraberinde getiriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DOĞAN DEMİR (Devamla) – Başkanım, bitireyim.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Demir.

DOĞAN DEMİR (Devamla) – Uluslararası kamuoyunda ülkemize duyulan güven yerle bir oluyor. Hukuku kendinize göre bir helvaya çevirdiniz, acıktıkça yiyorsunuz; hukukun üstünlüğü yerine üstünlerin hukukunu egemen kılıyorsunuz. 2024 seçimleri yaklaşırken yerel yönetimlerin demokratik bir şekilde seçilmesi ve halkın iradesine saygı gösterilmesi, demokratik değerlere uygun bir yönetim anlayışının hedeflenmesi gerekmektedir.

Milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sağ olun. (Saadet Partisi ve HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Demir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin Tanrıku.

Buyurun Sayın Tanrıku. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kayyum uygulamasını burada çok konuştuk; bu, Adalet ve Kalkınma Partisinin yarattığı, icat ettiği bir darbe pratiği aynı zamanda. Hepimiz hatırlarız ya da yaşı uygun olan hatırlar, 12 Eylül askerî darbesinden sonra, faşist darbeden sonra böyle bir kayyum uygulaması Türkiye'nin gündemine gelmişti, darbeden sonra belediye başkanları görevden alınmış ve yerlerine kayyum atanmıştı fakat iki veya üç yıl sonra yeniden seçim yapıp bu kayyum iradesine son verilmmişti ancak 15 Temmuz darbe girişiminden sonra da Adalet ve Kalkınma Partisi bu darbe girişimini bir fırsat bildi ve özellikle doğu ve güneydoğuda Kürt yurttaşlarımızın yaşadığı, Kürt seçmenlerimizin yaşadığı bölgede halkın iradesine maalesef saygı duymadı. O zamandan bu zamana yaklaşık yedi yıldır bir fiili darbe yönetimiyle bölge halkı karşı karşıya.

Değerli arkadaşlar, birçok şey söylendi burada, önceden de konuştuk ama şunu ifade edeyim: Şöyle, eğer gerçekten bu rantlara ortak değilseniz, bir parti olarak bu rantlara ortak değilseniz ve bunların bir parçası değilseniz bu kayyum uygulamalarına son vermeniz lazım. “Neden?” diyeceksiniz. Bakın, her belediyede yolsuzluk olur -oluyor zaten- görevi kötüye kullanma olur ama o belediyelerin kendi içerisinde denetim mekanizmaları var, komisyonları var, belediye meclisi var, belediye başkanı var, ilçe

belediyeleri var, büyükşehir belediyeleri var.

Şimdi, Diyarbakır'da, seçilmiş olduğum Diyarbakır'da, mesela, Kayapınar ilçesinde ve Bağlar ilçesinde bir imar değişikliği yapılacak. Nasıl yapılıyor? Nasıl yapılıyor arkadaşlar? Sadece bir belediye başkanının imzasıyla yapılıyor ve korkunç rantlar var. Eğer gerçekten Adalet ve Kalkınma Partisinin siyasal mekanizması bu rantın ortağı değilse bunlara izin vermez, bunlara izin vermez. Gelin, beraber araştıralım.

Bakın, ben soru önergesi verdim, gelecek cevabı. Son beş yılda Diyarbakır'ın çevresinde nereler tek imzayla imara açıldı, hangi meraler satıldı, nereler satıldı ve kimlere satıldı? Alanların siyasi kimliği ne ve ne kadara satıldı? Şeffaf süreçlerden geçti mi, geçmedi mi? Gelin, araştıralım. Eğer siyasi mekanizmalarınız bu kayyum politikasına ortak değilse, bu rantta ortak değilse neden bunlara göz yumuyorsunuz? Bakın, daha yeni; Bağlar Belediyesi İmar Müdürü şu anda cezaevinde. Bağlar'ın her tarafı talan edildi, Kayapınar'ın her tarafı talan edildi, Sur'un her tarafı talan edildi ve atadığınız kayyumlar bunu yapıyor, kayyumlar. Diyarbakır'ın tek sahibi bir vali, bir belediye başkanı ya! Bu, Türkiye'nin neresinde var? Şimdi, burada benzetme yaparsam başka bir şey diyeceksiniz ama dünya tarihini izleyin, neye benzediğini siz çıkarın neye benzediğini. Biraz siyasal akıllı olan, dünya örneklerinden bunun neye benzediğini çok iyi biliyor. Tam da bunu yaptınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Diyarbakır'la ilgili bir iki şey söyleyeceğim.

Mesela, raylı sistemle ilgili olarak Diyarbakır'a, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesine altı yıldır para aktarılıyor. Büyükşehir Belediye Başkanı, Vali "Diyarbakır'ın buna ihtiyacı yok." diyor. Peki, Diyarbakır'da seçilmiş belediye başkanı olsaydı, seçilmiş belediye meclisleri olsaydı böyle mi olacaktı? Ama o Vali yarın yok, emekli olacak, bir daha Diyarbakırlılar görmeyecek onu, bir daha görmeyecek.

3 tane küçük sanayi var Diyarbakır'da, şehrin ortasında kalmış o Vali ona karar veriyor, diyor ki: "Taşınmasına gerek yok." Şehrin ortasında kalmış. Ama beş ay sonra yani mart ayından sonra o Valiyi bir Diyarbakırlı görmeyecek. Peki, seçilmiş belediye başkanı olsaydı bunu yapar mıydı? Hayır, yapmazdı. Bakın, çok büyük kötülüğe imza attınız, atmaya devam ediyorsunuz. Bu rantın siyasal ortağı Adalet ve Kalkınma Partisidir. Bütün bu kirli ilişkilerin, paranın, rantın, satımın ortağı da Adalet ve Kalkınma Partisinin ürettiği siyasal mekanizmadır diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tanrikulu.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Orhan Kırcalı...

Buyurun sayın Kırcalı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN KIRCALI (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HEDEP grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi ve bizleri ekranları başında izleyen saygıdeğer vatandaşlarımızı saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Sözlerime başlarken, 7 Ekimden bu yana Gazze'de okul, hastane, ibadethane ayrımı yapmadan sivil yerleşim yerlerini bombalayan, binlerce bebeği, çocuğu ve kadını katleden katil İsrail'i de lanetliyorum.

Değerli milletvekilleri, kayyum süreci, terör örgütüyle iltisaklı ve irtibatlı belediye başkanlarının görevden alınarak yerlerine belediye başkan vekilleri görevlendirilmesi bir tercih olmayıp devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü korumak, bölgede yaşayan vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini ve emniyetini sağlamak ve vatandaşlarımızın mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak için bir zorunluluktur. Göreve gelen başkan vekilleri il ve ilçelerin ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik faaliyetleri hızla hayata geçirerek gerçek anlamda belediyecilik hizmeti sunmaya başlamışlardır.

Değerli milletvekilleri, belediye başkan vekili ataması yapılan yerlerde imar projelerinden gençlik merkezlerine, doğal gaz yatırımlarından organize sanayi bölgelerine, iş makinesi parklarının geliştirilmesinden asfalt makinelerine, altyapı çalışmalarından sosyal destek faaliyetlerine, kültür ve sanat etkinliklerinden eğitimin geliştirilmesine kadar insanı odak alan her alanda çalışmalar gerçekleştirilmiştir ve gerçekleştirilmeye de devam edilmektedir. Gündelik yaşamımızın vazgeçilmez ihtiyaçlarının karşılanması, içme ve kullanma suyunun temin edilmesi, çöplerin düzenli toplanması ve tahrip edilen sosyal ve kamusal alanların da yeniden tanzimi ve sağlıklı hâle getirilmesi, yeni sosyal yaşam alanları oluşturarak şehirlerin yeniden canlandırılması da sağlanmıştır.

Görevlendirilen belediye başkan vekillerinin ihalelerde mevzuata aykırı davrandıkları iddiası karalama kampanyalarının temel argümanlarını oluşturmuştur. Belediye başkan vekillerinin icraatları Sayıştay raporları çarpıtılarak, yanlış yer ve zamanla ilişkilendirilerek yapılan açıklamalar temel alınarak eleştirilmektedir. Belediye başkan vekilleri tarafından yapılan ihaleler incelendiğinde, yapılmış olan ihalelerin tamamında yüksek kırımlar yapıldığı, kamu maliyesine ciddi katkılar sağlandığı da görülecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN KIRCALI (Devamla) – Müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

ORHAN KIRCALI (Devamla) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Belediye hizmetlerinin yasal görev ve yetkiler kapsamında yürütülmesiyle nasıl etkili, verimli ve ekonomik şekilde belediye hizmetlerinin yürütülebileceği gözler önüne de serilmiştir. Belediye başkan vekilleri göreve başladıkları andan itibaren bölge halkının yıllardır özlemini çektiği hizmetleri sunmak ve terör örgütünü destekleyen belediye başkanlarının yarattığı tahribatı da ortadan kaldırmak için büyük bir özveri içinde çalışmaktadırlar.

HEDEP grup önerisi aleyhinde olduğumuzu belirtir, yüce heyetinizi tekrar saygıyla hürmetle selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Hatip konuşmasında...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, mikrofonunuzu açıyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Yani ya yerimden ya sataşmadan...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Samsun Milletvekili Orhan Kırcalı'nın HEDEP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu kavramı kullanmaktan hiç hazzetmiyorum ama hatip baştan sona yalan attı, yalan söyledi. Niye yalan söyledi? Bir kere, yalan şurada başladı: "Bilmem iltisaktan dolayı kayyum atadık." diyor, kökten yalan. Neden? Süleyman Soylu geçenlerde

açıkladı, "Cumhurbaşkanımız 'Ben HDP'li belediyelerden rahatsızım.' dedi. Ben istiyordum bir göz, Allah verdi iki göz; hemen kayyum atadım." dedi. Selçuk Mızraklı 31 Martta seçildi, Diyarbakır Valisi 1 Nisanda kayyum atanması için yazı yazdı; bu belgeyi burada sunduk. Yani bunun tartışacak bir yönü yok. Diğer: Öyle garip şeyler söyledi ki dedi ki: "Vatandaşın can ve mal güvenliğini, emniyetini, ihtiyaçlarını falan karşılıyorlarmış."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toplayalım Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Acaba sayın hatip şunu biliyor mu, sayın hatibe soruyorum: Şu anda kaç kayyum tutuklandı ya, kaç hakkıda hırsızlık ve yolsuzluktan dava açıldı, kendisi biliyor mu? Bizde hepsinin dosyaları var, hepsinin. Bugün İçişleri Bakanı bana cevap verdi Horasan Belediyesiyle ilgili. Orada onlarca insan tutuklandı. Bağlar Belediye Başkan Yardımcısı rüşvet verirken suçüstü yakalandı ya, suçüstü. Ötesi var mı bunun? Bunun gibi yüzlerce örnek verebilirim. Kayyumlar halka hizmet etmiyor. Kayyumları halk da tanımıyor. Onlar da halk tarafından seçilmediği için kendi ceplerini doldurmaya, etraflarını ihya etmeye ve bu konuda "terör" edebiyatını devam ettirmeye çalışıyor. Ne yapıyorlar? Ne yapıyorlar, biliyor musunuz? Bir kere, kültür sanat konusunda, heykelleri yıkıyorlar, parkların ismini değiştiriyorlar; Mehmet Uzun'dan Tahir Elçi'ye, Uğur Kaymaz'a kadar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bitiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bu isimleri yasaklıyorlar, Ahmedi Hani'nin büstünü yıkıyorlar mesela, Roboski Anıtı'nı Diyarbakır'dan, parktan kaldırıyorlar; kayyumlar bunu yapıyorlar işte.

İhaleleri nasıl yapıyorlar? Bütün kurumlara belediyenin olanaklarını... Ceplerine aldıkları hariç, hırsızlık yaptıkları hariç diğerlerini de diğer kurumlara peşkeş çekiyorlar.

Evet, daha bugünün haberi; ne var? Tuşba'da, Salih Akman 22 yakınına Tuşba Belediyesinde, 2'sini de becayış yöntemiyle Muş ve Edremit Belediyelerinde istihdam etmiş.

Biz somut konuşuyoruz, somut yanıt istiyoruz. Kayyumlarla battınız, battınız; halk gerçek yüzünüzü gördü. Bunu böyle kaydedin, not edin.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beştaş.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Sayın Başkanım, şahsımı bizzat itham ederek yalancılıkla suçlamıştır. Buna cevap vermek isterim.

BAŞKAN – Buyurun, yerinizden cevaplayın lütfen.

37.- Samsun Milletvekili Orhan Kırcalı'nın, Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Sayın Başkanım, HEDEP hatibi şahsımı bizzat yalancılıkla suçlamıştır. Bu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu kutsal çatısına yakışmayan bir ifadedir. Eğer biz burada her söylediğimiz, sizin hoşunuza gitmeyen...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Bugün Millî Eğitim Bakanı milletvekiline söyledi Komisyonunda.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Söylediklerimiz hoşumuza gitmediği zaman yalancılıkla suçlanacak o zaman nereye varacağız burada?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – "Yalan"ın kelime anlamını biliyor musunuz?

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Bugün Millî Eğitim Bakanınız da Komisyonunda, seçilmiş vekillere bunu söyledi.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – O şekildeki bir ifadeyi kabul etmiyoruz. Bizim anlattıklarımızın hepsi de doğrudur, bunlar kayıtlarda da mevcuttur efendim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, sadece kayıtlara geçsin. Özür dilerim... Sadece kayıtlara geçsin.

Biz yalana "yalan" deriz. Yalan atıyorsa, elimde aksi yönde belgeler varsa... Başka bir kavram var mı Türk dilinde? Varsa söyleyeyim. Varsa söyleyin.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Böyle bir söylem kabul etmiyorum efendim, çok çirkin!

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beştaş.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- HEDEP Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo ve arkadaşları tarafından, kayyumların kamu yararı gözetmeyen icraatlarının araştırılması amacıyla 19/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Kasım 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, Yargıtay 3. Ceza Dairesinin TİP Milletvekili Can Atalay'a ilişkin aldığı karar ve sonrasında yaşanan yargı krizine ilişkin genel görüşme açılması amacıyla 14/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Kasım 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

14/11/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 14/11/2023 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekilleri Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından Yargıtay 3. Ceza Dairesinin TİP Milletvekili Can Atalay'a ilişkin aldığı karar ve sonrasında

yaşanan yargı krizine ilişkin genel görüşme açılması amacıyla 14/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (13 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 14/11/2023 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Zeynel Emre.

Buyurun Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, 2002'den bugüne kadar -ki 2002'de de iktidara talip olduğunda- AK PARTİ'nin vatandaşla vadettiği en temel söylem anayasa değişikliği idi, "Biz geleceğiz, sivil anayasa yapacağız, Türkiye demokratikleşecek." vesaire; bu söylem bir siyasi taktik hâline gelmiş durumda ve buna devam ediliyor. Hoş yani siz anayasayı ne yapacaksınız? Anayasa'ya uymadıktan sonra yeni anayasa yaparsanız ne olur! (CHP sıralarından alkışlar)

Mesela, Anayasa'nın 2'nci maddesi "Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk Devletidir." diye yazar. Siz, Türkiye Cumhuriyeti'nin bir hukuk devleti olması ilkesine uyuyor musunuz? Mesela, Anayasa'nın 10'uncu maddesi eşitlikle ilgilidir, bu maddeye uyuyor musunuz? Mesela, Anayasa'nın 83'üncü maddesi, mesela Anayasa'nın 90'ıncı maddesi; bütün bunlara göre... Anayasa Mahkemesi, 153'üncü madde, mahkemenin kararlarının bağlayıcılığı; bütün bunlara uyuyor musunuz? Bu ülkede, bırakın vatandaşı, baro başkanları toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını kullanamadı, hepimiz geçen dönem şahit olduk; geldiler, burada açık hava gözaltısına alındılar. Dolayısıyla strateji ne? "Krizi çıkaralım, bu krizden beslenelim, iktidarımızı tahkim edelim."

Değerli arkadaşlar, bakın, şu anda, Anayasa Mahkemesinin tüm üyeleri sizin iktidarınız döneminde atanmadı mı? Yargıtay üyeleri... Öyle değil mi Abdullah Başkan, Adalet Komisyonundan geçmedi mi? Yargıtay üyelerinin hepsi sıfırlanıp bir daha geri atanmadı mı, hepsi sizin iktidar olduğunuz dönemde atanmadı mı? Burada Yargıtay ile Anayasa Mahkemesi arasında kriz diye bir şey söz konusu olmaz. Ortada şöyle bir gerçeklik var, Anayasa'nın çok açık hükmü: "Anayasa Mahkemesi kararları herkesi bağlar." der. Buna uymayan bir mahkeme var, 13. Ağır Ceza Mahkemesi. O karar...

Bakın, her mahkeme kararı doğrudur diye bir şey yok, Anayasa Mahkemesi kararları doğru da olabilir yanlış da olabilir yani siz bunun yanlış olduğunu söyleyebilirsiniz, biz de zaman zaman Anayasa Mahkemesi kararlarının yanlışlığını dile getirdik ama mahkeme kararının uygulanmaması demek bizim aslında kendimizi inkâr etmemiz demek çünkü bizler de bu mevcut Anayasa'ya göre burada görev yapıyoruz, bu Anayasa'ya göre seçildik, buna göre yemin ettik ve hepimiz Anayasa'ya bağlı çalışacağımıza yemin ettik. Dolayısıyla Parlatmentonun en başta kendi hukukunu koruması açısından bu meseleyi esas mesele hâline getirmesi ve olaya da şöyle yaklaşmaması lazım: "Efendim, yargı kurumları arasında problem var, kriz çıktı, bu bir anayasal kriz, gelin, anayasa yapalım." Mesele bu değil; ortada çok açık, bir ilkokul çocuğunun anlayacağı açıklıkta bir hüküm var ve bir mahkeme kararı var. 13. Ağır Ceza Mahkemesinin bunun üzerine yeniden bir yargılama yapıp tahliye kararı vermesi lazımdı, zaten Can Atalay'ın dokunulmazlığının burada Meclis tarafından görüşülüp başka bir şekilde karara bağlanması ayrı tartışma noktası ama bunun lamı cimi yok. Bakın, bu yüzden, Türkiye'ye gelmesi gereken yatırımcı gelmez, burada yatırım yapanlar kaçır, iş adamları varlıklarını yurt dışına götürür; sizin, bu tip kararlarla Türkiye'ye milyarlarca dolarlık zarar verdiğinizin farkında olmanız lazım. Türkiye'nin asıl beka meselesi budur.

Değerli arkadaşlar, bakın, bir hususu daha hatırlatalım: Anayasa Mahkemesinin -bırakın Yargıtay üyeleri tarafından haklarında suç duyurusunda bulunulmasını- kendi görev alanı olarak yazar; Anayasa Mahkemesi Yargıtayın, Danıştayın Başkan ve üyelerini, başsavcılarını, Cumhuriyet Başsavcısı Vekilini, Hâkim ve Savcılar Kurulunu, Sayıştay Başkanını, Genelkurmay Başkanını, Kara Kuvvetleri Komutanını Yüce Divan sıfatıyla yargılama yetkisine sahiptir. "Bir ceza dairesinin haklarında suç duyurusunda bulunması" diye bir şey söz konusu olmaz, olamaz.

Değerli milletvekilleri, dolayısıyla, Türkiye'de yargı bağımsızlığı 2010 ve 2017 referandumlarıyla ciddi darbe yedi. Şu anda Anayasa dinlenmiyor, Anayasa Mahkemesi kararları dinlenmiyor, AİHM kararları dinlenmiyor. Yüksek Seçim Kurulu, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Basın İlan Kurumu gibi kurumlarla da Türkiye'de her türlü baskı ortamını yaratıyorsunuz, dolayısıyla biz burada bu meseleleri dile getirdiğimizde Anayasa'ya azıcık sadakati olan kimsenin buna ret vermemesi lazım, bu meseleyi Meclisin görüşmesi lazım diyorum.

Hepinizi selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Emre.

Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Kaya.

Süreniz üç dakikadır.

Sayın Kaya, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa Mahkemesinin Can Atalay kararı üzerine yürütülen tartışma, iki mahkeme arasındaki bir çatışma değil, iki bakış açısı, iki zihniyet arasındaki bir farklılaşmadır; zihniyetlerden bir tanesi, çoğulcu demokrasi anlayışı yani salt çoğunlukla ülkenin yönetilemeyeceğini, salt çoğunluk dışında da toplumsal barış olan anayasaların nitelikli çoğunlukla değiştirileceğini, dolayısıyla salt çoğunlukla ülkeyi yönetmek isteyen insanların nitelikli çoğunlukla değiştirilmesi gereken Anayasa'ya uygun davranma mecburiyetini şart koşanlar ile "Ben 50+1'i aldım, ülkeyi istediğim gibi yönetirim." diyen zihniyet arasındaki bir farklılaşmadır. Dolayısıyla, konuyu 2 mahkeme arasındaki farklılaşma olarak görmemek lazım çünkü anayasalar toplumsal barışın bir teminatıdır.

Anayasa'nın nitelikli çoğunlukla değiştirilebilmesinin sebebi de herkesin iktidar, mutlak iktidar gücüne karşı kendisini güvence altında hissedebilmesidir. Söz konusu olan Anayasa ve insan hakları ihlali ise gün gelir mağdur Milliyetçi Hareket Partili Engin Alan olur, gün gelir mağdur HDP'li Ömer Faruk Gergerlioğlu ya da Leyla Güven olur, gün gelir mağdur Cumhuriyet Halk Partili Enis Berberoğlu olur, gün gelir mağdur Adalet ve Kalkınma Partisinin tüzel kişiliği olur. Şayet Engin Alan'la ilgili kararı sadece MHP alkışlarsa, HDP'yle ilgili kararları HDP alkışlarsa, CHP'yle ilgili kararları CHP, AK PARTİ'yle ilgili kararları sadece AK PARTİ alkışlarsa o zaman işime geldiği zaman Anayasa Mahkemesi, işime gelmediği zaman yargı vesayeti gibi bir durumla karşı karşıya kalmış oluruz.

Bakın, Engin Alan tutuklandığı zaman ve hakkında kesinleşmiş bir mahkeme kararı olduğu zaman Anayasa Mahkemesi 2 konuda bu kararı bozdu: Bir, "Dijital delillerle ilgili şikâyetler karşılanmadı." dedi. İki, Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök'ün ve Kara Kuvvetleri Komutanı Aytaç Yalman'ın tanık olarak dinlenmesi talebi, ilk derece mahkemesi tarafından reddedildi, Yargıtay da bunu onayladı ve Anayasa Mahkemesi dedi ki: "Hilmi Özkök, Aytaç Yalman tanık olarak dinlenmediği için ve dijital materyaller de delil olarak değerlendirilemeyeceği için ben bu kararı bozuyorum." Yani dosyanın içeriğine girdi ama o gün, Milliyetçi Hareket Partisindeki arkadaşlarımız alkışladı. HDP'yle ilgili karar olduğunda da HDP'li vekiller alkışladı. Burada söz konusu olan hak ihlaliyse hep beraber alkışlamayı bilmemiz lazım. Şayet kendi partimizle ilgili bir karar olduğu zaman Anayasa Mahkemesi kutsal ve yüksek mahkeme ama mağdurlar üzerinden Anayasa Mahkemesi kararlarını değerlendirirsek zannımca hukuka uygun davranmamış oluruz. Anayasa Mahkemesi kararlarını failler üzerinden değil, fiiller üzerinden değerlendirmeliyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

BÜLENT KAYA (Devamla) – Şayet failer üzerinden değerlendirecek için esasını kaçırmış oluruz. Bunun bir yetki tartışması olmadığı ortada çünkü Anayasa 148/3 bireysel başvuru hakkını tanıyor; 153/3 Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcılığını getiriyor; 158/3 de diyor ki: Danıştay, Yargıtay ve Anayasa Mahkemesi arasında bir görev uyuşmazlığı olursa Anayasa Mahkemesi kararı esas alınır. Yani evet, mahkemeler birbirinden farklı düşünebilir ama bunun nasıl çözüleceği Anayasa’da yazıyor, başka bir Anayasa arayışına gerek yok. Bu görüş farklılıklarının olabileceği muhtemel görüldüğü için nasıl çözüleceği de Anayasa’da yazılmış. Biz nasıl çözüleceğine dair Anayasa hükmünü bir tarafa bırakıp işimize geldiği gibi bir çözüm arayışına girersek bu Anayasa Mahkemesi tıpkı daha önce nasıl her partiye lazım olduysa yarın size de bize de lazım olur.

Onun için, kurumların saygınlığına halel getirmeyelim diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

İYİ Parti Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Hakan Şeref Olgun.

Buyurun Sayın Olgun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; günlerdir burada konuşuyoruz. Yargıtay bir karar vermiş; nasıl bir yasa Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildiğinde Türkiye Büyük Millet Meclisi "Ben bu iptali tanımam." diyemezse, yargı kararlarından kaynaklanan bir Anayasa ihlali varsa yargı organı Anayasa Mahkemesinin ihlal kararına uymayacağını söyleyemez. Böyle bir yargısal davranış, hiçbir anayasal devlette, hiçbir hukuk devletinde kabul edilemez. Ancak bunun çözümü de her gün bu kürsüden konuşmak, bazı partilerin oturma eylemi, bazı partilerin Yargıtay önünde gidip açıklama yapması değildir. Burada görev, Cumhuriyet ve Anayasa'nın teminatı olan ve ülke genelinde ceza adaletinin gerçekleşmesinde, hukuk güvenliğinin sağlanmasında etkin rol oynaması beklenen, adı üzerinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına aittir. Anayasa'yı fiilen işlevsiz kılan, normlar hiyerarşisini, Anayasa'nın üstünlüğünü yok sayan bu kararın, Yargıtay açısından tarihe kara bir leke olarak geçmemesi için derhâl yapılması gereken şey, yargının tarafsız ve bağımsız olduğuna güvenin tekrar tesisi için Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun 308'inci maddesini işletmektir. Nedir bu 308'inci madde? Yargıtay Ceza Dairelerinden birinin kararına karşı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının Yargıtay Ceza Genel Kuruluna, bu dosyayı itirazen göndererek tekrar, 5 hâkim değil, 25 yüksek yargıç tarafından bir daha incelenmesini sağlamaktır. Kanunumuz, bu konudaki tek yetkiyi Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısına vermiştir. Hepiniz de takdir edersiniz ki ve ben de inanıyorum ki -bu Yargıtay 3. Ceza Dairesinin baştan sona nasıl oluşturulduğunu hepimiz biliyoruz- 25 yüksek hâkimden böyle bir kararın çıkmayacak, hiçbir hukukçu böyle bir karara oy vermeyecektir. Bu sebeple, ben, buradan Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısına sesleniyorum: Bu millet bu Anayasa'yı yaptı. Bu Anayasa'yla sana Yargıtayın, cumhuriyetin savunucusu, bekçisi görevini verdi. Maaş alıyorsun, ülkemizin en büyük Cumhuriyet Başsavcısısin. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı demek, kırmızı plakalı arabalarla, onlarca polis korumalarla temsil görevi yapmak değildir, Anayasa'yı, hukuku, milletin hakkını, hukukunu savunmaktır diyor, hepinize saygılarımı sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Olgun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tebliğnamesi aksıyorsa Hakan Bey, ne olacak?

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) – Efendim, bir söz istiyorum. Ali Bey çok merak etmiş.

BAŞKAN – Teşekkür ettik.

Buyurun yerinizden söyleyin...

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) – Sayın Vekilim, sevgili hemşehrime; tebliğnameyi yazan onlarca cumhuriyet savcısı var. (İYİ Parti sıralarından "Ses alamıyoruz." sesleri) Biz de görüyoruz ki Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 10 tebliğnamesinin 11'incisi değişik çıkıyor. Bunu siz daha iyi bilirsiniz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Aydınlatıcı oldu mu?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Eksik.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Olgun.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Erzurum Milletvekili Sayın Meral Daniş Beştaş.

Buyurun Sayın Beştaş.

Süreniz üç dakikadır. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, ortada kriz var mı yok mu tartışmasını bir yana bırakalım, biz, bu krizin Can Atalay kararından çok önce olduğunu öncelikle not edelim. Bu ülkede uzun yıllardır, özellikle 15 Temmuzdan sonra, bir de 20 Temmuz darbesi var OHAL kararıyla krizi fırsata çeviren bir iktidarla karşı karşıyayız. Ben muhalefete şunu söylemek isterim: Geçmişten ders çıkaralım. Bu Parlamentoda iktidar zaten işin sahibi, irade onlarda, onlar yaptılar. Bu sıralardan 11 milletvekilinin vekilliği düşürüldü Anayasa Mahkemesinin yorumuna göre. Bu ülkede Ahmet Yıldırım, ilk defa, Cumhurbaşkanı'na hakaretten vekilliği düşürülen vekildir, Cumhurbaşkanı'na hakaretten. Ve Anayasa Mahkemesi ile Yargıtay arasında ve yerel mahkemeler arasında sanki yeni bir kriz varmış gibi bakmayı doğru bulmuyoruz. Çünkü biz bunu yaşıyoruz, biz damdan düşenleriz ya! 2015'te burada, Anayasa'ya aykırı bir kanun çıkarıldı, Anayasa'ya aykırı, 11 milletvekili tutuklandı. Bu ülkede 2 Eş Genel Başkanla birlikte 11 milletvekili tutuklandı. Ve yine, 14'üncü maddeye göre Yargıtayın ve Anayasa Mahkemesinin işte şu anki kararlarıyla yeni bir tartışma oldu. Evet, yargı, devlet organları arasında ciddi bir kriz var; doğru. Bu kriz yeni yok; AİHM kararı uygulanmadığında da kriz vardı, AYM kararı uygulanmadığında da kriz vardı, Demirtaş'ın bir saat cezaevinde kalmaması gerekirken hâlâ Edirne Cezaevinde kalması krizin en büyük göstergesidir. Osman Kavala yine onlardan biri. AYM kararlarına rağmen cezaevinde tutulanlar var. Can Atalay da maalesef, son örnek çünkü o da milletvekili ve çıkması lazım. Evet, bu kriz, çıkan bir kriz değil, yaratılan bir kriz; bir kere bunu kabul edelim. Bu krizi iktidar çıkardı. İşte kararlar benim önümde, uzun bir konuşmada anlatacağım. AYM'nin benzer birçok kararı var, Yargıtayın da kararı var aynı mealde, hiç... Ama Yargıtay bu sefer bir adım ileri atmış, suç duyurusunda bulunmuş, yoksa Yargıtay bunu hep söylemiş aslında, AYM de hep kendi görüşünde ama bu krizi kim yarattı? "Ya, bir dakika, birbirinize uymuyorsunuz ama bunu bir krize dönüştürdünüz, biz de 'Yeni bir Anayasa yapalım.' korusu oluşturalım." Bu! Yeni Anayasa yapmak için fırsata dönüştürülen bir tablodan söz ediyoruz.

Bir de bir hakem meselesi var. "Hakem" in TDK'deki anlamına baktım, sözlükten okuyorum. "Hakem olmak" ne demek ya?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Cumhurbaşkanı nasıl hakem oluyor, bu yetkisi var mı, yok mu? "Tarafların arasındaki anlaşmazlığı çözmek için yetkili olarak seçtikleri ve üzerinde anlaşmışları kişi." Bir kere bir anlaşma yok. "Belirli bir

konudan iyi anlayan kimse." Cumhurbaşkanı yüksek yargıda görev aldı, haberimiz mi yok, bilmiyoruz. "Karşılaşmaları, yarışmaları..." falan, "Seçme ve karar yetkisi bulunan." Bir kere, Cumhurbaşkanı Anayasa'ya göre hakem olamaz. Cumhurbaşkanının hakemlik rolünü üstlenmesi ancak kabile devletlerinde olabilir, hukuk devletinde olamaz. Cumhurbaşkanı kim ile kimi barıştırıyor ya? Biri Yargıtay, yüksek yargı, diğeri Anayasa'yı uygulamakla görevli Anayasa Mahkemesi. Yargıtay Anayasa Mahkemesine uymak zorunda, Meclis de uymak zorunda. Bir de Yargıtay sadece Anayasa Mahkemesine had bildirmiyor, hepimize had bildiriyor, Meclise kafa sallıyor, parmak sallıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Parmak sallıyor bize, diyor ki: "Sen nasıl onu okumazsın?" Ya, burada 6 partiyiz. Biz bu konuda Meclis adına direnmek gerektiğini düşünüyoruz. Bu Meclisin üzerinde şu anda vesayetten söz edenler iyi bilirler, çokça vesayet lafı edilir, şu anda buranın üzerinde vesayet var ya! Yargıçlar bizi tehdit ediyor, biz halk iradesi değil miyiz, biz millet iradesi değil miyiz? Bu Parlamentoda onlarca vekilimizin vekilliği düşürüldü, işte vesayetin dik âlâsı ama iktidarın işine gelince "vesayet odağı" deniyor, işine gelmeyince "Ben hakem olacağım." diyor, işine gelmeyince taraf tutuyor. Eleştir ama taraf tutamazsın. Bunun tek bir çözümü var: Mevcut Anayasa'yı uygulamak. Sonra yenisini konuşalım, sonra yenisini hep birlikte tartışalım.

Can Atalay derhâl bu sıralara gelmelidir. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beştaş.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Tokat Milletvekili Sayın Mustafa Arslan.

Süreniz üç dakikadır.

Buyurun Sayın Arslan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz aldım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

8 Kasımdan bu yana Yargıtay 3. Ceza Dairesi ve Anayasa Mahkemesi kararları arasındaki mübâyeneti konuşuyoruz. Gezi Parkı olayları nedeniyle tutuklu bulunan Can Atalay'ın cezası Yargıtay 3. Ceza dairesi tarafından onanmış, onama kararından sonra Anayasa Mahkemesi 25 Ekim tarihinde hak ihlali kararı vermiş, Yargıtay 3. Ceza Dairesi önceki kararında ısrar etmiştir.

Değerli milletvekilleri, gelineen noktada Anayasa'mızda görev ve yetkileri açıkça belirli olan 2 yüksek yargı organının Anayasa'yı yorumlama konusundaki görüş farklılığı ortaya çıkmıştır. Yargıtay, Anayasa'nın 14'üncü maddesindeki düzenlemeye aykırı fiillerin dokunulmazlık kapsamında olmadığı yönünde değerlendirme yaparken, Anayasa Mahkemesi 14'üncü maddeyi farklı mütalaa etmiştir. Anayasa Mahkemesi, 83/2 yollamasıyla 14'üncü maddeyi yorumlarken, dokunulmazlık dışında bırakılan suçların yargı organları kararlarıyla anlamlı bir şekilde belirlenemeyeceğini, konusunun belirginliğini ve öngörülebilirliğini sağlayacak bir şekilde yoruma elverişli olmadığını ifade etmiştir.

Anayasa Mahkemesi "Anayasanın 14 üncü maddesindeki durumlar" ibaresi kapsamında suçları belirleyen bir yasal düzenleme bulunmadığını, ilk derece mahkemelerinin Anayasa maddesini yorumlayarak karar verdiğini ifade etmiştir. Bu iki yorum farkı üzerine fırtına koparıp "devlet krizi, darbe" gibi ifadelerle kamuoyunu yanlış yönlendirmek doğru değildir. CHP Grubunun, yargı kurumlarının görüş farklılığı nedeniyle Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan hakkındaki ifadelerini ve darbe imalarını kabul etmemek mümkün değildir.

2 yargı kurumu arasındaki görüş farklılığının çözüm yeri Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Mevzuatın yorumlanmasındaki farklılık mahkeme kararlarına yansımıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin görevi, yargı kurumları tarafından verilen kararların tartışılmasından öte, bu kararların verilmesine gerekçe olan kanunların hiçbir duraksamaya meydan vermeden açıkça düzenlenmesidir. Dolayısıyla, bizlere düşen görev yasaları ve Anayasa'yı değerlendirmek, ülkemizin ihtiyacı olan sivil bir anayasayı tartışmak olmalıdır. İki bin yıllık devlet geleneğine, yüz yıllık cumhuriyet deneyimine sahip olan ülkemiz, darbeciler tarafından hazırlanan ve defalarca değişiklik yapılan bir Anayasa'yı hak etmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

MUSTAFA ARSLAN (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

"İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." düsturuyla toplumun tüm kesimlerinin fikri alınarak sivil toplum kuruluşlarının, siyasi aktörlerin uzlaşmasıyla hazırlanacak yeni anayasamızın kişisel hak ve özgürlükler temelinde devletimizin bekası ve ülkemizin ortak değerlerini gözeticeği ve ülkemize çok şey katacağı açıktır.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Mevcut Anayasa'ya inanmıyorsanız, yenisini nasıl yapacaksınız? Mevcuda inanmıyorsanız, mevcudu düzelt.

MUSTAFA ARSLAN (Devamla) – Bu anlamda toplum sözleşmesi niteliğinde olacak yeni anayasanın yargı kurumları tarafından yapılacak farklı yorumlamaları da ortadan kaldıracığına inanıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

(Uğultular)

BAŞKAN – Öneri kabul edilmemiştir.

Bir şey mi oldu?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Yok.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Bir sürpriz yaparsınız diye bekledi herkes.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

5.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun gündemi ile çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesi; bastırılarak dağıtılan 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

14/11/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 14/11/2023 Salı günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Leyla Şahin Usta
Ankara

Öneri:

Bastırılarak dağıtılan 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına, yine bu kısımda bulunan 52, 54, 44 ve 49 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise aynı kısmın 2, 3, 4 ve 5'inci sıralarına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

14 Kasım 2023 Salı günkü birleşiminde 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

15 Kasım 2023 Çarşamba günkü birleşiminde (3/796) esas sayılı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'nin okunarak görüşmelerinin aynı birleşiminde yapılması ve bu birleşiminde 52 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

16 Kasım 2023 Perşembe günkü birleşiminde 54 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

çalışmalarını sürdürmesi,

76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması önerilmiştir.

76 Sıra Sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735)		
Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1'inci Bölüm	1 ile 4'üncü Maddeler	4
2'nci Bölüm	5 ile 9'uncu Maddeler	5
Toplam Madde Sayısı		9

BAŞKAN – Öneri üzerine Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin.

Buyurun Sayın Şahin. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. AK PARTİ'nin çalışma hususlarının düzenlenmesiyle ilgili vermiş olduğu öneriye dair grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Biz tabii ki bu tür konularda karşılıklı anlayış içerisinde Meclisin çalışmalarını devam ettirmekten yanayız hep. Buna benzer konularda karşılıklı anlayış, karşılıklı siyasi nezaket çerçevesinde bu konuları yürütüyoruz; Meclisin çalışmalarını, sürekliliğini devam ettirmeye gayret ediyoruz. Bu konudaki bizim yapıcı muhalefet anlayışımız, karşılıklı bu, buna benzer konularda yapıcı anlayışımız her zaman için devam edecektir. Bunu özellikle paylaşmak istiyorum. Burada aslında birçok konuda Grup Başkan Vekili arkadaşlarımız, siyasi parti grupları karşılıklı anlayış içerisinde birçok konuyu çözebiliyoruz, bazen geriliyor Meclis ama onlar da suhulet içerisinde bir şekilde akliselime getirilebiliyor.

Şimdi, ben buradan yine siyasetin nezaketini gerektirdiği, Meclisin ortaya bir irade koyması gereken bir sorunu paylaşmak istiyorum. Aslında biz buradan sorunlarımızla ilgili konuşmak istemiyoruz, Türkiye'nin önemli konuları varken, milletimizin önemli sorunları varken, onları konuşmak varken biz burada Meclisin işleyişiyle ilgili sorunları konuşmayı çok da doğru bulmuyoruz. Ancak değerli milletvekilleri, Değerli Grup Başkan Vekillerimiz; Saadet Partisi, Gelecek Partisinin kurmuş olduğu grup yaklaşık dört ay önce kuruldu. Dört aydır bakın, biz burada oturma düzeniyle ilgili bir sorun yaşadık, sağ olsun, Sayın MHP liderinin siyasi nezaketiyle çözüldü. Biz isterdik ki Meclisin iradesiyle çözülsün, Meclis Başkanının iradesiyle çözülsün, buradaki iktidar partisinin siyasi iradesiyle çözülsün bu konular.

Şimdi, bir sorun daha var. Nedir sorun? Değerli milletvekilleri, gruplarınızın, hepinizin 10, 12, 15 tane odası olan gruplarımız var. 1 odayla çalışıyoruz dört aydır; dört aydır Meclis Başkanlığından, Genel Sekreterlikten bu konuyu çözmesini bekliyoruz; muhtemelen aynı sayıda grup personelimiz var ama 1 odada çalışıyor grup personelimiz. Şimdi, biz bu konunun Meclis Başkanlığı tarafından artık çözülmesini bekliyoruz. Bu konuyu buradan kamuoyuyla paylaşmak istedim.

Ne yapalım değerli milletvekilleri? Yani benim Osmaniye'nin yaylalarından çadır kültürüm var. Yani çadır mı kuralım Meclisin koridorlarına, Meclisin bahçesine; çadırdı mı çalışalım yani ne yapalım, nasıl çözelim? Bu anlamda, biz, Meclis Başkanımızdan, Genel Sekreterlikten ve siyasi parti gruplarından bir şekilde bir siyasi irade konularak bu sorunun çözülmesini bekliyoruz. Bu anlamda, Grup Başkan Vekillerini de o küçük odamızda bir kahve içmeye de davet ediyorum değerli milletvekilleri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Bu konunun karşılıklı siyasi nezaket anlayışı içerisinde çözülmesi gerekir diyor, Meclis

Başkanımızdan bu iradeyi ortaya koymasını bekliyor... Yani "adalet" dediğimiz kurum, sadece Anayasa'da, yasalarda, tüzüklerde, yönetmelikte yazılan bir şey değildir, şurada yazması gerekiyor en önce. Ülkeyi yönetenlerin, Meclisi yönetenlerin adaletli davranmasını bekliyoruz, bu konuyu çözmesini bekliyoruz, siyasi parti gruplarının eşit şartlar içerisinde çalışması koşullarının oluşturulmasını bekliyoruz.

Umarım, az önce ironiyle söylediğim, mizah yaparak söylediğim "çadır kurma" gibi bir eylem de Türkiye Büyük Millet Meclisinde olmaz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Şahin.

İYİ Parti Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurun Sayın Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; AKP'nin görüşülen grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yirmi bir yıllık AKP iktidarı, ekonomiden dış politikaya, tarımdan sağlığa, eğitimden yargıya ülkemizi her alanda geriye götürmüştür. AKP'nin ülkemizi getirdiği noktada millet fakirleşmiş, yandaş ise zenginliğine zenginlik katmıştır. Milyonlarca vatandaş enflasyon altında ezilirken, işçi, memur, emekli ay sonunu getiremezken, sanayici artan maliyetlerden dolayı üretmezken, esnaf bir bir kepenk kapatırken, çiftçi toprağını terk ederken, ülkede gelecek göremeyen gençler Türkiye'yi terk etmek için Avrupa ülkelerinin elçiliklerinde vize kuyruğunda beklerken iktidarın lüks içinde saraylarda sürdüğü yaşam, bir avuç yandaşın zenginliğine zenginlik katma çabası, Meclisi vatandaşın işine yaramayacak kanun teklifleriyle oyalaması milletin vicdanında derin yaralar açmaktadır.

Değerli milletvekilleri, biz istiyoruz ki bu memlekette yapılan her iş üç beş kişinin çıkarına değil, bu topraklarda yaşayan milyonların yararına olsun ama AKP iktidarı milletin onca derdine rağmen ne yazık ki üç beş kişinin çıkarının derdine düşmüş, yandaşlarından başkasını umursamayan, milletin sorunlarına kulaklarını kapatmış, bu memleketin insanlarından uzaklaşmış bir yapıya bürünmüştür. Seçim için onlarca söz verildi, seçimin üzerinden altı ay geçti, millet yararına hangi kanunu çıkarabildik, milletin hangi yarasına merhem olabildik? Çiftçinin terk ettiği topraklarda, gençlerimizin gelecek kaygısıyla geride bıraktığı memleketimizde, üreticimizin, esnafımızın, sanayicimizin iş yerlerinde, üniversitelerde, okullarda, fabrikalarda, Anadolu'nun gariban kentlerinde, köylerinde, kısaca yurdumuzda umudu yeniden yeşertebildik mi? Atatürk'ün hedef olarak önümüze koyduğu şekilde cumhuriyetin 100'üncü yılında tarımda, sanayide, bilimde, eğitimde çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmak için ne yaptık? Değerli milletvekilleri, ne yazık ki hiçbir şey yapamadık; çiftçinin toprağı terk etmesini sağladık, toprağı ranta açtık; hayvancılıkla uğraşanları küstürdük, yerine et ithalatı yapan yandaşları güldürdük; memurun, asgari ücretlinin, işçinin, emeklinin, enflasyon altında ezilenlerin haklarını veremeyip onun yerine, bir avuç yandaşı, rantçıyı besledik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Sarayda yaşarken ülkede yaşanan yoksulluk dramlarına seyirci kaldık; kendi yetiştirdiğimiz doktorları, mühendisleri, gençleri yani kendi öz evlatlarımızı "Giderlerse gitsinler." diye başka ülkelere yolcu edip Orta Doğu'nun bataklığından kimi terörist, kimi uyuşturucu satıcısı, kimi bilmem ne bela, başka başka milletlerden gelen kaçaklara kucak açtık. Üniversitelere bilim adamları değil, siyaset artıklarını rektör diye atadık; bilimde, eğitimde, irfanda geri kaldık.

Değerli milletvekilleri, ama iktidarın da hakkını yemeyelim; bu dönemde bir tane kanun geçirdik, cumhuriyetin 100'üncü yılında Atatürk'ün "çağdaş uygarlık seviyesinin en üstü" hedefinden, emeklilere bir sefere mahsus 5 bin liracık ikramiye vermeye kadar düştük; onu da her emekliye veremedik çünkü para azmış! Hayır, efendiler, para az değil, hırsızlar çok kalabalık.

Saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ataş.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ömer Öcalan.

Süreniz üç dakikadır.

Buyurun Sayın Öcalan. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Evet, 14 Kasım 15 Kasımı bağlayan gece, Seyit Rıza ve yoldaşlarının katledilişinin yıl dönümü. Seyit Rıza asılacağı gün son isteğini sordular. "Saatim ve 40 liram var, bunları oğluma verirsiniz." Son isteğini yerine getirmediler çünkü oğlu da asılacakların listesindeydi. "O zaman, beni oğlumdan önce asın." derler, maalesef bu isteği de kabul edilmedi. 16 yaşındaki oğlu, 78 yaşındaki Seyit Rıza'nın gözleri önünde asıldı. Seyit Rıza'nın son sözleri ise "Evladıkerbelâ'yız, bihatayız; ayıptır, zulümdür, cinayettir." Bu cinayet hâlen devam ediyor; biz buradayız, bu mücadeleyi de yürütmeye devam edeceğiz. Bu ülkenin hukuksuzluklarından bahsetmem gerekiyor.

Sayın Başkan, Sayın Genel Kurul; İmralı Cezaevinde otuz iki aydır ağırlaştırılmış bir tecrit vardır. Bu Parlamentonun Anayasa, Yargıtay ve diğer adaleti ilgilendiren hiçbir hukuk mercisinden bahsetme hakkı yoktur. Eğer bu ülkenin kendi yasaları varsa Sayın Başkan, bunun bizim için de geçerli olması gerekiyor.

TURAN YALDIR (Aksaray) – Yasa olsaydı yaşamazdı İmralı'daki.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Biz otuz iki aydır Sayın Öcalan'ı ziyaret etmiyoruz; sadece kendisi değil, İmralı Cezaevinde Hamili Yıldırım, Ömer Hayri Konar, Veysi Aktaş var; en son yüz yüze görüşme 3 Mart 2020'de kardeşiyle gerçekleşti ve bu yirmi beş yıllık zaman diliminde sadece 2 kere telefon görüşmesi gerçekleşti. Son telefon görüşmesi üç dakikalık bir telefon görüşmesi. Sanki her hafta ya da iki haftada bir telefon görüşmesi oluyormuş gibi de bu ülkenin yargıçları, İmralı Cezaevinin Müdürü, Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı 18 Ekim 2021, 30 Mart 2022, 9 Mayıs 2022, 9 Haziran 2022'de telefon yasağı getirmiş altı ay arayla. Bizim bunu kabul etme durumumuz yoktur.

Ama bu ülkede hukuk yok Sayın Başkan, bu ülkede adalet yok. Siz de biliyorsunuz, biz birçok noktada ayrımcılığa maruz kalıyoruz. Bakınız, ben bu Parlamentonun bir vekiliyim, 27'nci ve 28'inci Dönem; pasaportuma tahdit konulmuş, tahdidi mahkeme kararıyla kaldırdım, 4. İdare Mahkemesi, Gaziantep ve bunu uygulamadılar. Sebebi nedir Sayın Başkan? Sebebi soy isminin "Öcalan" olmasından kaynaklıdır. Bekir Bakan bunu biliyor, Yılmaz Tunç bunu biliyor, Abdulhamit Bakan olduğu dönemde bunu biliyordu, siz de biliyorsunuz, Meclis Başkanı da biliyor ama düşmanlık öyle bir noktaya gitmiş ki, düşman hukuku öyle bir seviyeye gelmiş ki hukuku tümden askıya almışlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Ama biz mücadele edeceğiz. Bu meseleyi her yerde söyleyeceğiz. Sizin ulusal ve uluslararası hukuktan bahsetmeye hakkınız yoktur. Bu ülkenin her tarafından hukuksuzluk, kanunsuzluk akıyor. Bu ülkede her zaman ayrımcılık vardır. Bu ülkede Kürtlere de Alevilere de ayrımcılık hâlen devam ediyor ama biz demokratik siyasette ısrar edeceğiz. Bu alanı kimseye bırakmayacağız, biz bu Parlamento'dayız. Yüz yıl önce nasıl haksızlık, hukuksuzluk uygulanıyordu bu halka şimdi de uygulanıyor? Ama biz bu Parlamentoda Kürt düşmanlığı, Kürt karşıtlığı politikalarının oy birliğiyle çıkmaması için

burada mücadelemizi yürüteceğiz. Kendi hukukunuza, Anayasa'nıza zerreyimiskal kadar saygınız varsa İmralı'nın kapılarını açarsınız, ailesi olarak ziyaretlerine gideriz. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Öcalan.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

YÜKSEL ARSLAN (Ankara) – Adalet olsa sen bu Meclise giremezsin!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sana ne oluyor ya; sen kimsin ya?

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Halkın oylarıyla ben bu Meclise girdim. Urfa'nın 250 bin oyuyla girdim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sen kimsin karar veriyorsun?

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Senin sayende mi girdim, senin merhametine mi kalmış, halk gönderdi bizi buraya.

YÜKSEL ARSLAN (Ankara) – Çok konuşma!

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sen konuşma!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Haddini bil be!

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Kabadayı mısın?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ne biçim konuşuyorsun sen oradan?

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Konuştuğun lafın ağırlığını bil.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

TURAN YALDIR (Aksaray) – Bebek katili üç dakika görüşemiyormuş ailesiyle, şehit aileleri görüşebiliyor mu?

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Kimseye saygısızlık yapamazsınız, biz de buraya seçilmiş şekilde gelmişiz.

TURAN YALDIR (Aksaray) – Şehit aileleri görüşebiliyor mu? Görüşebiliyor mu şehit aileleri?

BAŞKAN – Lütfen, karşılıklı konuşmayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sen mi karar veriyorsun?

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Biz hukuktan bahsediyoruz. Alışmışlar tehdit etmeye.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Hadsizliğe bak ya!

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – “Hadsiz.” diyemezsin... Sayın Başkan...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Hadsiz derim, derim, tabii.

TURAN YALDIR (Aksaray) – Terbiyesizlik etmeyin. Sızsınız hadsiz!

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Terbiyesiz sensin!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – O mu karar veriyor?

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

Adalet ve Kalkınma Partisi...

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Konuşmamızı da mı engelleyecekler Başkanım bu Mecliste.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Her şekilde hukuksuzluğa uğruyoruz Sayın Başkan. Konuşmamız da mı engellenecek

burada?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Konuşmanızı kimse engelleyemez Sayın Öcalan.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Konuşman engellenmedi ya. Otur yerine! Hayret bir şey ya!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan, bir söz talebim var.

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sen otur yerine, saygılı olun biraz.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Konuşman engellenmedi. Korsan bildiri yok öyle!

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Fikirlerimizi her yerde dile getireceğiz. Tahammül edeceksiniz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan, hatibi saygıyla dinledik.

Bir hususu açık, burada net konuşmamız lazım. Bu Mecliste hiçbir milletvekili tarafından, hiçbir siyasi parti tarafından ne Kürtlere ne de Alevilere bir ötekileştirme, bir ayırıştırma söz konusu değildir. Tam tersine, yirmi yıllık iktidarımız boyunca Kürtlere ve Alevilere verilmemiş hakların hepsini sağlamış bir iktidar olarak büyük bir onurla ve şerefle her zaman için bu milletin birliği ve beraberliği için çalıştığımızı özellikle söylemek istiyorum. Bu kürsüden sürekli Kürtlere ve Alevilere ayrımcılık yapıldığını söylemek yerine...

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – 1993'te Aleviler Sivas'ta yakıldı, Sivas'ta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bu ülkede Kürt sorunu yoktur, bu ülkede bir PKK ve bir terör sorunu vardır. Bizim hiçbir zaman terör örgütlerinin yanında olmadığımızın ve olmayacağımızın, bu Mecliste de hiçbir zaman terör suçundan açıkça ceza almış insanlar için bir ayrıcalık yapılmayacağını bilmesi gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Cemaat sizin içinizden çıktı.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Biz milletin bize vermiş olduğu iradeyle burada konuşuyorsak burada Kürt, Türk, Laz, Çerkez ayrımı yapılmadığının özellikle tutanaklara geçilmesini, tam tersine bütün halkların eşit olarak bu ülkede huzur içerisinde, barış içerisinde yaşamını sağladığımızı özellikle belirtmek isterim.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Usta.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan...

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Öcalan.

39.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, ben burada bir durumdan bahsettim. Bakınız, bunu yaşayarak biliyoruz. Bizim burada bahsettiğimiz durum, bu ülkenin kanunları bize uygulansın, avukatlarımıza uygulansın. Sayın Öcalan'dan otuz iki aydır herhangi bir görüşme yok. Bu çok şey değildir. Bu ülkenin kanunları varsa...(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İSMAİL ERDEM (İstanbul) – Bebek katili, bebek.

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, bu ülkenin kanunları varsa herkes için geçerlidir; seversiniz, sevmezsiniz, size yakın olur, uzak olur. Bizim istediğimiz, kanunları uygulayın, biz de bu ülkenin Anayasa'sından doğan haklarımızdan faydalanmak istiyoruz. Sözün özü bu, ötesi de hikâyledir bizim için. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Milletvekili seçilmiş şu anda oturuyorsun, bundan büyük hak mı olur! Konuşuyorsun.

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sen mi seçtin, halk seçti bizi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

40.- Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, kayıtlara geçmesi için... Bir cümle almış başını gidiyor.

Evet, bu ülkede Kürtlere yönelik ayrımcılık vardır; evet, bu ülkede Alevilere yönelik ayrımcılık vardır. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Siz avukat görüşünü bile, avukat görüşünü bile ayrıcalık olarak sunuyorsunuz. İmralı Adası bu ülkenin cezaevi değil mi? Ceza İnfaz Kanunu'na tabi değil mi? Ceza almış diye insanları ailesiyle, avukatlarıyla görüştürmemek, hukuk devleti değilim, ben kabile devletiyim, ben çete yöntemleriyle bu ülkeyi yönetiyorum demektir.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) – Bebek katilleriyle olmaz.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Öcalan kapkaçtan mı yatıyor içeride? Kapkaçtan mı yatıyor Öcalan içeride?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Eğer hukuka burada uyulmayacaksa, uyulmasını istemeyeceksek nerede isteyeceğiz?

Şimdi, Ömer Öcalan Vekilimiz söyledi: Bizim 9 milletvekilimiz şu anda -mahkeme kararlarını söylemiyorum- İçişleri Bakanı tahdidiyle yurt dışına gidemiyor ya.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Üyesi olduğu komisyonların toplantılarına gidemiyor, biri Meclis Başkan Vekilimiz.

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Sebebi ne?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bu keyfiyet değil de bu çetecilik yöntemi değil de nedir? Biri adını koysun, ben şapka çıkaracağım.

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Terör seviciliği.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Terörist senin babandır!

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Öyle demedi, demedi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sensin! Tamam mı? Bize “Terörist.” diyenlerin alnını karışlarım.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beştaş, teşekkürler.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Terörist demedi, terörist demedi, duydum; uydurma.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Terörist sizsiniz! Kim “Terörist.” diyorsa onlar teröristtir.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Uydurma, terörist demedi, uydurma!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Terörist olanlar bize “Terörist.” diyebilir.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Nasıl bir üslup bu ya! Böyle bir üslup olmaz!

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Terörist demedi, uydurma.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Siz daha teröristi bilmiyorsunuz.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Böyle bir üslup olmaz ya!

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Uydurma.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Terör sevicisi!

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Haddinizi aşıyorsunuz ama siz!

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Aşmıyorum. Biraz önce aştın.

BAŞKAN – Sayın vekiller...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Oradan “Terörist.” diyeceksiniz, biz dinleyeceğiz öyle mi?

BAŞKAN – Sayın vekiller...

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Siz haddinizi aşıyorsunuz.

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Aşmıyorum.

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Aşıyorsunuz.

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Sana mı soracağım aşır aşmadığımı?

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Aşıyorsunuz.

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Aşmıyorum.

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Saygısız herif!

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Sabahtandır dinliyoruz seni, hakaretini dinlemek için mi buradayız?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

41.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bir dakika, bir dakika...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Dinleyeceksin kuzu kuzu.

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – O zaman sen de dinleyeceksin kuzu kuzu. Yok “babandır”, yok “kuzu kuzu...”

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Lafa bak ya, üsluba bak!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Meral Hanım, bir yanlış anlaşılmayı düzeltmek için söz aldım; “terörist” demedi vekilimiz, “terör seviciliği” dedi, yanlış anlaşılmayı düzeltmek için söz aldım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ben gördüm, resmen dedi.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – “Terörist” demedi, “terör seviciliği” dedi; arada çok fark var, bu yanlış anlaşılmayı düzeltmek için söz aldım.

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Burada nice Kürt var.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bakın, şimdi bile söylüyor, bakın, arkanızdan şimdi bile söylüyor.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Tamam, bakın Meral Hanım, “terör seviciliği” dediğini özellikle söylemek için söz aldım, yanlış anlaşılmasın; “terörist” demedi, “terör seviciliği” dedi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Terör sevicisi de kendileridir.

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Yok, sensin.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Onlar seviyor terörü. Terör üzerinden beka devşiriyorsunuz.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Sebebinin sordu...

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun...

(Uğultular)

BAŞKAN – Arkadaşlar, hani dâhil olmayayım diyorum, “Ayrımcılık yok.” diyorsunuz. Stereo bir şekilde, sayın vekil burada konuşurken “Senin burada ne işin var? Buraya girmemeniz lazım...”; stereo olarak bunu duyuyorum. Yani Hakk’ın hatırı alidir, hiç kimse şey etmesin.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Gayet de dinledik, bence gayet ses çıkarmadan dinledik.

BAŞKAN – Tamam.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

5.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun gündemi ile çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesi; bastırılarak dağıtılan 76 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 1’inci sırasına alınmasına ve 76 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Önergeler (Devam)

3.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler’in, (2/1372) esas numaralı Gebze Adıyla Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/31)

BAŞKAN - İç Tüzük’ün 37’nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır; okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

5/10/2023

Türkiye Büyük Millet Meclis Başkanlığına

TBMM İçtüzüğü’nün 37’nci maddesi uyarınca, TBMM Başkanlığına vermiş olduğum ancak kırk beş gün içinde komisyonlarda görüşülmeyen (2/1372) esas numaralı Gebze Adıyla Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi’nin doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını arz ederim.

Nail Çiler

Kocaeli

BAŞKAN – Önerge üzerinde teklif sahibi olarak Kocaeli Milletvekili Nail Çiler konuşacaktır.

Buyurun Sayın Çiler. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

NAIL ÇİLER (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gebze’nin il olması hakkında verdiğim kanun teklifi hakkında konuşmak için söz aldım. Sözlerime başlamadan önce hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, Mustafa Kemal Atatürk der ki: “İstiklal, istikbal, hürriyet, her şey adaletle kaimdir.” Bugün Mecliste adalet nöbetimiz devam ediyor; adaleti unutulana da “Biz unutmadık.” demek için buradayız.

Değerli milletvekilleri, Gebze, tarihi ve kültürüyle eşsiz bir kent; Kartaca Komutanı Hannibal’ın, Sultan Orhan’ın, Fatih Sultan Mehmet’in, Mimar Sinan’ın, Osman Hamdi Bey’in, Mustafa Kemal Atatürk’ün izlerini taşıyan bir kent ancak Gebze hak ettiği değeri maalesef alamamış bir ilçemizdir. Gebze’nin il olması, bölgenin ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan daha da gelişmesini sağlayacak ve yönetim yapımızın güçlenmesine katkı verecektir. Farklı kültürlerin birleştiği, sanayinin devleştiği, teknolojinin vücut bulduğu bir yer; il olmak istiyor, bunu da hak ediyor ama maalesef hakkımızı alamıyoruz.

Daha önce Darıca, Çayırova, Dilovası Gebze’den ayrılarak ilçe hâline getirildi. Saydığım 3 ilçeye Gebze’nin yerleşik 850 bin nüfusu vardır, günlük nüfusu 1,5-2 milyon olarak değişmektedir. Gebze, aynı zamanda, ikamet edenden çok çalışanın olduğu bir bölgedir. Gebze tek başına 33 ilden büyüktür; Çayırova, Darıca, Dilovası’yla 4 büyükşehir olmak üzere 55 ilden büyük bir yer. Kocaeli’de bulunan 14 organize sanayi bölgesinin 4’ünün ihtisas olmasıyla birlikte 10 tane OSB, 10 tane liman, 7 küçük sanayi sitesi, TÜBİTAK MAM, TÜSSİDE, TSE, Gebze Teknik Üniversitesi ve Bilişim Vadisi’ne ev sahipliği yapmakta. Aynı zamanda, paranın, finansın döndüğü yer; 124 tane banka şubesi vardır. Bir tane de teknoloji bankamız vardır; az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkelere teknoloji satıyoruz. Türkiye’de AR-GE merkezlerinin sayısı 1.260’tır, Gebze’de 110 tane AR-GE merkezi vardır, İzmir gibi büyük bir şehirde 97 tane AR-GE merkezi vardır; dikkatinizi çekmek isterim. Aynı zamanda, TOGG’un AR-GE merkezi Gebze’dedir ve binden fazla mühendis çalışmaktadır.

Değerli arkadaşlar, teknoloji geliştirme bölgelerinin sayısı Türkiye’de 76’dır, Gebze’de 4 tane teknoloji geliştirme bölgesi vardır. Her ne kadar tanımı bir ilçe olsa bile 4 tane vergi dairesi vardır. Türkiye’de 20 adet KDV ihtisas vergi dairesi vardır, biri Gebze’dedir. İhracatta İstanbul’dan sonra 2’nci sıradayız, 65 ilin toplamından fazla ihracat yapmaktayız. Vergide Türkiye’nin liderlerindeniz, hatta tahakkukta Türkiye 1’incisiyiz ama yatırım konusunda her zaman unutulmuş bir bölge.

Evet, Gebze üretiyor, Gebze çalışıyor, Gebze aynı zamanda aktif iş gücüne de katılıyor; alın terini akıl terinin yanına koyanların yani kuluçka merkezlerinin yoğun olduğu bir yer. Kişi başı millî gelirden İstanbul’dan sonra 2’nciyiz. 2022 yılında kişi başına ödediği vergi geliri de 114 bin TL olmuştur yani Türkiye geneline baktığımız zaman, Gebze, ödediği kişi başı vergiyle devlete en fazla kazancı sağlamaktadır.

Bu sanayinin başkentinde farklı bir sıkıntımız daha var, onu da anlatmak zorundayım; mesleki eğitim okullarının yetersiz olduğunu, eğitimin çok düşük olduğunu... Şimdi, Kocaeli’de okul sayısı 1.499, öğrenci sayısı 434.075 ama meslek lisesi 1.499 okulun yüzde 10’u bile değil, 123 okul var. Gebze’ye, Darıca’ya, Çayırova’ya ve Dilovası’na baktığımız zaman 307 tane okul, 168 bin öğrenci, 77 tane meslek lisesi mevcuttur. Sanayinin kalbinde meslek liselerinin azlığı dikkat çekmektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, Gebze halkı verilen sözleri unutmaz. Ben Gebzeli hemşehrilerime hayallerini hayata geçirmek için elimden geleni yapacağım da söz verdim, hak edene hakkının verilmesini istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

NAIL ÇİLER (Devamla) – Lütfen...

Anayasa’nın 126’ncı maddesi açık ve net. MHP lideri Sayın Bahçeli “Cumhuriyetin 100’üncü yılında 100 il.” diyerek yaptığı çıkışla Gebzeli hemşehrilerimi umutlandırmıştır, Bahçeli’nin bu sözünün arkasında duracağını düşünüyorum. Hak edene hakkını teslim edelim. Gebze’nin büyükşehir statüsünde il olması için Kartacalı Komutanın dediği gibi: “Ya bir yol bulacağız ya da

yeniden bir yol yapacağız.”

Desteklerinizi bekliyorum, sevgi saygılarımı iletiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:19.29

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.08

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER : Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 20’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sıraya alınan, İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnanc ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnanc ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı:76) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 76 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük’ün 91’inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle, teklif, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen ilk hatibi çağıracağım fakat şöyle bir şey oldu: Birer dakikayı şimdi kullanıracaktım, baktım, Genel Kurul daha yeterli değil, arada kullanıracaktım, o 10 kişi borcumdur.

Bir dakikalık hakkını kullanmak isteyen arkadaşlar, bu bölüm üzerinde konuşma bittikten sonra söz vereceğim. Bütçe planlamanız varsa ona göre kullanabilirsiniz, bloke olmayın diye söylüyorum.

Saadet Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Sema Silkin Ün.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır Sayın Ün.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi’nin geneline dair görüşlerimizi paylaşmak üzere Saadet ve Gelecek Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Gelecek Partisi Gençlik Politikaları Başkanlığının 26 Ekim 2022 tarihinde kamuoyuyla paylaştığı “Gençlikte Gelecek Modeli” kapsamında politika önerileri dâhilinde olan gençlik bankası iktidar partisi tarafından önce seçim beyannamesinde, ardından da Meclis gündeminde yer verilmesinden duyduğumuz memnuniyeti ifade ediyorum. “Gençlik bankası” diyorum, çünkü AK PARTİ’nin seçim beyannamesinde bu isimle yer aldı. Daha bir buçuk ay önce, yani 26 Eylülde, Sayın Cumhurbaşkanımız bu isimle “aile ve gençlik bankası” olarak ifade etti. Daha yakına gelelim, 1 Kasım’da Sayın Aile Bakanımız yine aile ve gençlik bankasının kurulmasına dair kamuoyuyla birtakım açıklamalarını paylaştı. Ancak bir hafta sonrasında, 9 Kasım’da, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonumuza teklif “banka” olarak değil, “fon” olarak getirildi.

Gelecek Partisi olarak önerimiz, Gençlik Bakanlığına bağlı, gençleri ilgilendiren tüm başlıkları içeren, kriterleri şeffaf, kaynağı mali disiplini uygun, tüm çıktıları denetlenebilir bir gençlik bankası kurulmasıydı. Bugün hakkında konuştuğumuz Fon için aynı şeffaflığın sağlanamayacağına dair endişemizin nedeni; adil dağıtım, denetlenebilirlik, şeffaflık, kaynakları doğru kullanma, kayırmacı anlayış, keyfiyetli yönetim, fonların amaç dışı kullanımı konularında iktidarın son yıllarda karnesinin kırıklarla dolu olmasıdır.

Neden “banka” değil “fon” diyorsunuz? Bankacılık mevzuatına tabi işlemlerden kaçınmak istiyorsunuz. Alıştığınız keyfiyetli düzenin sorgulanmasını istemiyorsunuz. “Fon” diyerek serveti belli bir zümre arasında dolaştırmak istiyorsunuz. İstedığınız zaman, istediğiniz kişiye, istediğiniz kuruma keyfiyetle beytûlmalden ulufe dağıtmak istiyorsunuz.

KYK yurtdında asansör faciasında ölen gencimizin olduğu, barınma sorunu diye bir sorunun gençlik literatürüne geçtiği, 2016 yılında üniversite öğrencilerine verilen bursların dolar bazında bugün yarısını bile veremediğiniz bir dönemde, sistematik bir gençlik politikası olmayan yönetimin böyle güzel fikirleri tek başına uygulaması bir anlam ifade etmiyor. İçerisi belirsizliklerle dolu ve kanunlaştıktan sonra keyfiliğe son derece açık, kurgulanmış bir fonun ne şekilde ve ne yönde kullanılacağına dair endişelerimiz suizanımızdan değil uygulamalarınızla tecrübe ettirdiğiniz hakikatlerdendir. Bu tecrübeyle kanun metninde yer almasa da kamuoyunda dillendirdiğiniz açıklığa kavuşturulması gereken birkaç hususa değinmek istiyorum.

Seçim beyannamenizde yer alan bir vaatle umutlanmış gençlerin umutlarını söndürmemek adına ödemelerin seçimin kazanıldığı gün itibarıyla yapılması gerekir. 29 Mayıs 2023 tarihi itibarıyla evlenmiş olan tüm gençlere bu ödemeyi yapma borcunuz var. Pilot bölge uygulaması olarak deprem bölgesinden başlamasını elbette değerli buluyoruz ama süresi belirsiz pilot bölge uygulamasını, diğer bölgelerdeki gençlerin bilinmezlik içinde kalmasını kabul etmiyoruz. Bugün, evlenecek çiftlere verilmek üzere 150 bin Türk Lirası olarak açıklamalarınızda belirttiğiniz rakam enflasyon öngörülerinize de bakılarak önümüzdeki yıl neredeyse yarı yarıya değer kaybına uğrayacak. Teklifimizde asgari ücreti esas alan güncellenebilir bir bedelle oranlanmasını, 20 asgari ücret bedelinin verilmesini yetersiz olmakla birlikte kabul edilebilir olarak öneriyoruz. Sayın Cumhurbaşkanı sizlerin “yönetmelik konusu” diyerek belirtmekten imtina ettiğiniz kriterlerin Meclisin tasarrufunda olacağını söylemişti. Bu açıklamalarını da mülakat konusunda olduğu gibi yine Cumhurbaşkanının beyanına zıt bir iş yaparak örtmeye çalışıyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’de genç olmak nasıl bir şey, müsaadenizle biraz konuşalım. Yarış içinde geçen çocukluk ve erken gençlik döneminden sonra hayatınızı birkaç saatlik bir sınava bağlayan o gün geliyor. Öz farkındalığın oluşması gereken, kimliğin, benliğin oturması gereken, sosyal çevreyle uyumun inşa edilmesi gereken, kendini kabiliyetine, niteliklerine, isteklerine göre konumlandırması gereken dönemde bütün bunları bir tarafa bırakıp girdikleri o sınav geliyor. Ardından bu sınava giren genç nispeten iyi sayılabilecek bir puan alıyor. Burada bir parantez açalım. Başarılı olmanın kriteri yüksek puan ve bazı bölümlere

(*) 76 S.Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

yerleşebilmek. O bölümlerin kriteri de iş garantili bölümler olması yani hangi mesleği yapmak istediğiniz, hayatınızı neyle geçirmek istediğiniz hangi bölümün puanının yüksek olduğuna, hangi bölümün iş garantisinin olduğuna yönelik kriterlerle ilişkili sadece ve böyle, bu kriterlerle yola çıkıyoruz, gençlerin hayatının geri kalanını etkileyen bu kriterle. Nispeten bu kriterle göre başarı sağlayan bir gence, üniversiteyi kazandığında esas mücadelenin şimdi başladığı söyleniyor, ailesinden ayrılıp başka bir şehre okumaya gideceği söyleniyor. Bütün şartlar değişecek, gittiği şehirde bir yurt bulması gerekecek. Yurt bulamadığı şu günlerde, enflasyon oranlarının artık TÜİK'e göre yüzde 100'lerin üzerinde olduğu, kira artışlarının yüzde 100'lerin üzerine çıktığı bir dönemde de öğrencilerden bir eve çıkmasını, kira ödemesini bekliyoruz. Eğer aileden destek görecektir bir imkânı yoksa, devletin şefkatini de omzunda hissetmediyse iş araması gerekiyor bu gencin; bir tarafta yoğun bir üniversite eğitimi sürdürürken diğer tarafta hiç ilgilenmemesi gereken ekonomik zorluklarla baş etmesi gerekiyor. Üniversite sonrası ise ulaştığı her şeyin yeniden başladığı yer. Bölümden mezun olduktan sonra genç düşünüyor: "Diplomayı alsam bütün sıkıntılardan kurtuluyorum, nitelikli bir işe girip hayatımı kurup ardından ailemi kurarım." sizlerin hedeflediği gibi. Ama diyorlar ki: "Dur bakalım, seni işe alacağız ama sınavlara girmen lazım." Bu saatten sonra nedir ki o sınav? Evet, KPSS. Bu sınava da giriyor "Ama senin alanında şu kadar kontenjan açılıyor, dolayısıyla başarılı olman lazım." deniliyor. Gençlerin sınav serüveni yeniden başlıyor. Tekrar başa sarıyor, o tempoya giriyor, yüksek puanını alıyor. Öyle gençler var ki tamamına yakını doğru cevaplamış. Alıyor eline gururla o puanını kurumlara başvuruyor. Bu sefer de diyorlar ki: "Puanın iyi ama bir de mülakat var, bir de onu geçmen lazım." Genç arkadaş diyor ki: "Tamam, nedir ki mülakat, ben zaten yüksek puan almışım, mülakattan da geçerim." Ama işin rengi öyle olmuyor. O "mülakat sistemi" adı altında Türkiye'de maalesef yıllarca objektif olmayan, mesleki kriterlere dayanmayan, itiraz edilebilir olmayan apaçık bir torpil, apaçık bir adam kayırmacılığı uygulanmakta. Senden çok daha düşük puan almış olanlar oralara yerleşirken sen "atanamayan" parantezinde bir genç olarak işsizler ordusuna katılıyorsun. Alanında çalışma imkânı bulamayan gençler becerileriyle, eğitimleriyle uyumsuz olan o işleri aramaya koyuluyorlar, yıllarca iş bulamıyorlar. Sonra, umutlarını yitiriyor bu gençler ne işte ne okulda durabiliyorlar. Neredeler? Evdeler, "ev genci" tabiriyle hicap duymamız gereken bir hitabın muhatabı oluyorlar ve Türkiye için gerçek beka sorunu kendini gösteriyor.

Ülkemiz ne kadar genç, hiç düşündük mü? Nüfus artış hızımızda 40-60 yaş arası nüfus yüzde 21; 65 yaş üzeri nüfus yüzde 29'larda artış gösterirken 15-30 yaş arası genç nüfusumuzdaki artış sadece yüzde 1,2. 2019-2021 yılları arasındaki 1 milyon 525 bin olan nüfus artışından 0-14 yaş arası nüfusa düşen pay eksi 236 bin. Nüfusumuz kendini yenileme potansiyelini kaybetti. Yıllarca övündüğümüz "Türkiye genç nüfusuyla güçlü" mottomuz artık geçerli değil. Yaşlı nüfusumuzu karşılayacak bir artış dinamiğini maalesef kaybetmiş durumdayız. Sosyoekonomik yapı çokünce demografik yapı da çoküyor, genç nüfusumuz tehlikeli bir şekilde gerileme yaşıyor ve buna karşılık genç işsizliğimiz yükseliyor.

Gençlerimizin en önemli iki sorununa değinmek istiyorum. Gençlerimiz neredeler? Gençlerimiz ne işler ne eğitimdeler; gençlerimiz evdeler. Türkiye yüzde 28'e varan genç işsizliğiyle OECD ülkeleri arasında maalesef 1'inci sırada yani yüzde 12 olan OECD ortalamasının 2 katından daha fazla. Kapsayıcı bir istihdam politikamız olmadığı için ülkenin ihtiyaç duyduğu insan kaynağına yönelik bir eğitim politikamız da maalesef yok. Hâlâ işsizler ordusu yaratan bölümlerin açılmasına, formasyonların verilmesine devam ediliyor. Analizlerin ortaya koyduğu belirgin gerçek yükseköğretimden mezun olanların kazandığı beceriler ile iş gücü piyasasının talep ettiği beceriler arasındaki uyumsuzluk işsizlik oranlarının aşırı yüksekliğine ve işsizliğin yapısal bir sorun hâline gelmesine neden oluyor.

Eğitilmiş genç işsizliği devasa bir sorun. İstedığı alanda eğitim alamayan genç, bu sefer de eğitim aldığı alanda çalışma imkânına sahip olamıyor. Genç işsizliğinin üstüne gençlerin bir de iş-eğitim, iş-beceri uyumsuzluğu sorunu yaşamaları gençlerin ülkesiyle olan duygusal bağını koparıyor. "Yüksek genç işsizliği" demek "beyin göçü" demek, "yüksek genç işsizliği" demek "sosyal huzursuzluk" demek, "yüksek genç işsizliği" demek "madde bağımlılığının pençesinde kıvranan gençler" demek, "yüksek genç işsizliği" demek "suç örgütlerinin ağına düşen gençler" demek, "yüksek genç işsizliği" demek "psikiyatri kliniği kapılarında oluşan ilaç yazdırma sıraları" demek.

Bir ülke yapısal olarak çöktüğünde asıl büyük faturayı yaşlı kuşaklar değil genç nesiller ödüyor. Ekonomik krizler gelir geçer ama yapısal çöküşlerden çıkmak on yıllar alıyor. Mesele herkesin üniversite mezunu olması değil, mesele onurlu bir yaşam standardına sahip mutlu gençlerimiz olması.

"Mutlu gençler" demişken ülkemiz maalesef son yıllarda yüksek eğitimlilerin mutluluk seviyesinin hızla düştüğü bir ülke hâline geldi. 2004 yılında yükseköğretim mezunlarının yüzde 66,8'i kendini mutlu ifade ederken 2020 yılında bu oran 46,1'e geriledi. Gençlerden "Mutluyum." diyenler yüzde 60,9'dan yüzde 47'e geriledi.

Genç beyinlerimiz nerede peki? Bilimselliği yok edilen, liyakat ve ehliyeti kaybedilen bir ülke içten içe çürütülüyor demektir. 2022 yılında Türkiye'den yurt dışına göç bir önceki yıla göre yüzde 62,3 arttı, 466.914'e yükseldi. Peki, bu göçte başı çeken yaş grubu hangisi? 25-29 yaş arası gençlerimiz. Yani yükseköğrenimini tamamlamış gençlerimiz, en nitelikli gençlerimiz. Önceleri göç işçi sınıfına has bir durumken şimdi, göçün en tehlikeli olanına, beyin göçüne has bir durum var ve bu, telafisi çok güç olan bir yıkım demek ülkemiz için. Bundan altı yedi yıl öncesine kadar Türkiye beyin göçü alan bir ülkeyken bu denklem artık tersine döndü ve Türkiye hızla kaçılan, uzaklaşılan bir ülke oldu. En nitelikli insan kaynağımızı en dinamik, en verimli olduğu yaşlarda kaybediyoruz. Türkiye'de çalışmak zorunda olan gençlerimiz dışında olan gençlerin çoğu Türkiye'de çalışmıyor. Nitelikli gençlerimiz başka ülkelerin teknolojilerine katkı sağlıyor, nitelikli gençlerimiz başka ülkelerin hastalarına bakıyor, nitelikli gençlerimiz başka ülkelerin nesillerini yetiştiriyor. Bazen de daha acısı nitelikli gençlerimiz başka ülkelere nitelsiz işlerde çalışıyor. O nitelsiz işlerde çalışırken dahi kendi ülkesinden daha yüksek standartlarda bir yaşam sürdürüyor. Oysa hiçbirimiz böyle bir Türkiye hayal etmemiştik gençlerimiz için. Gençlerimiz pasaportlarıyla ve cepelerindeki Türk lirasıyla dünyayı dolaşabildikleri; gençlerimizi umutsuzluğa düşür eden kayırmacı mülakat sisteminin olmadığı; gençlerimizin nitelikli eğitim alabildikleri, aldıkları eğitimle uyumlu işlerde çalışabildikleri; gençlerimizin bu işlerden elde ettikleri kazançla onurlu bir yaşam sürdürebildikleri; ev, araba sahibi olmanın karşılıksız bir hayal olmadığı; genç kız ve erkeklerimiz arasındaki her türlü ayrımcılığın sonlandığı; millî ve evrensellik arasında sağlıklı bir değerler bağının kurulmasını sağlayacak zihniyet devrimini inşa ettiğimiz; gençlerimize gömlek biçilen değil, onları şekillendiren değil, onlarla yeni bir hikâye yazdığımız bir Türkiye hayal etmiştik. Elbette bu Türkiye hayalini gerçekleştirmenin yolu, adının başına "aile ve gençlik" koyarak oluşturulan belirsiz ve denetimsiz fonlar oluşturmaktan değil; kapsamlı, bütüncül politikalarla bir gençlik stratejisi oluşturarak gençlerin sorunlarına samimiyetle ve ciddiyetle eğilmekten geçer.

Sözlerime son verirken sözlerimin başında da ifade ettiğim gibi, kanun teklifinin mali disipline bağlı aile ve gençlik bankası olarak revize edilmesini öneriyor, Genel Kurulu saygıyla muhabbetle selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ün.

İYİ Parti Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Yüksel Arslan.

Süreniz yirmi dakikadır.

Buyurun Sayın Arslan. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL ARSLAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Gençlik Fonu

Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'ne ilişkin grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Aile ve gençlik söz konusu olduğunda, şüphesiz ki sorumluluk sahibi herkesten dikkatli ve özenli davranması beklenir. Ancak her konuda olduğu gibi aile ve gençlik konusunda da uzun yıllardır dikkatsiz ve özensiz davranıldığını görmemiz gerekir.

Kıymetli milletvekilleri, ülkemizde gençlerin yaşadığı günlük sorunlar, sosyal problemler, kültürel ve politik meseleler ele alınırken anket sonuçlarının dışına çıkarak gençlerin ne istediğini en geniş hâliyle ele almamız gerekmektedir. Toplumsal düşmanlığa, şirin söylemlere, sabır dileyen ve bolca vadeden yaklaşımlara sıkıştırılan gençliğin meseleleri nelerdir? Gençliğin üzerinde dolaşan kara bulutları dağıtacak, ülkelerine olan inançlarını tazeleyecek bir çözüm nasıl sağlanacaktır? Ülkenin dört bir yanında öğrenci ya da çalışan gençlerin en büyük sorunu ekonomik zorluklardır. Ucuz su almak için market market gezen gençlerin geleceğe dair umidi kalmadı. 25 yaşındaki gençler "İleride gün yüzü görürüz inşallah." cümlesini ağızlarından düşürmüyorlar. Gençler karnını doyurmak ve hayatta kalmak için yemekhanelerin öğün saatlerine göre gününü planlıyorlar. Sosyal hayat desen zaten yok; konser, sinema, tiyatro ya da kültürel etkinlik ücretsiz olursa ve yemek saatleriyle çakışmazsa gidiyorlar. Yani "sıfır faizli kredi" deyince gençlerin problemleri ve sıkıntıları ortadan kalkmıyor. Gündüz okula gidip gece kuryelik, garsonluk yapan gençlerin sorunları fon kurularak çözülüyor. Genç işsizlik almış başını gitmiş. TÜİK rakamlarına göre genç işsizlik yüzde 20,2. Barınma sorunu ciddi olarak karşımızda. Temel ihtiyaçlara ulaşmada büyük problemler var. Eğitim, nitelikli anlamda her geçen gün kötüye gidiyor. Sosyal ve kültürel faaliyetlere katılmak lüks hâline geldi. İfade, düşünce, hürriyet; istibdat dönemini bile geride bıraktı. Doğduğu ülkeye ve ait olduğu millete dair inancını kaybetmiş, dünyanın yükünü omuzlarına almış gençliğin problemlerini çözmek; günlük söylemlerle, bu kanun teklifindeki uygulamalarla mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasi hiçbir probleme dair çözüm odaklı bir yol haritası ortaya koymayanlar "Dindar nesil yetiştireceğiz." gibi bir söylem geliştiriyorlar. "Altın nesil yetiştireceğiz." diyenleri 15 Temmuzda gördük. Menfaat, makam ve mevki için her türlü taklayı atıp bu ülkenin kaynaklarını kullanarak zenginleşenler, gençlere "Huzur ve mutluluğu öteki dünyada bulacaksınız, sabredin." diyorlar. Bu şekilde davranarak nesil değil, çiçek dahi yetiştiremezsiniz.

Yüce Peygamberimiz "Ben güzel ahlakı tamamlamak için gönderildim." demiyor mu? "Cumadan cumaya Bakara makara bir ayet sallıyorum." diyenlerin vitrin süslediği bir ortamda, dindar nesilden bahsedebilir miyiz? Rantla, torpil, hatırla layık olmadığı şeyleri kazanan bir avuç yandaşı gören gençlerin; dindar nesil olmayı bırakın, deizme ve ateizme savrulduğunu görmüyor musunuz?

Rahmetli Ömer Lütfi Mete'nin "Allah'sız Müslümanlık" diye bir kitabı vardı, İslam'ı yaşama sorununa dair bir başucu kitabıdır bu. "Mühendislik yaparak dindar nesil yetiştireceğiz." demek yerine; "İslam'ı nasıl yaşıyoruz?" diye sormanızı, "İnsanlar bize bakınca nasıl bir şey görüyorlar?" diye düşünmenizi ve bu kitabı mutlaka okumanızı tavsiye ederim. Mevlâna'nın dediği gibi, körler çarşısında ayna satarak sağırılar çarşısında gazel atarak bir yere varamayız. Cevizin kabuğunu kırarak özüne mi ineceğiz, yoksa kabuğunu elimize alıp hakikate kör mü kalacağız; mesele tam da budur.

Değerli milletvekilleri, Türk gençlerini imanla örtülmüş, fedakârlık ve samimiyetle donanmış millî şuur ve ülkülerle geleceğe hazırlamaya, çelikle değil yürekle vatan savunacak inanmışlar olarak yetiştirmeye ihtiyacımız var. Cumhuriyetin fikir babası Ziya Gökalp reçeteyi yüz yıl önce söylemişti; Türkleşecek, İslamlaşacak, muasırlaşacağız. Mevcut gençlik politikalarını ve ortaya çıkan sonuçları eleştiren, herkesi potansiyel yalancı ya da hain olarak görme yanlışından dönmeniz gerekiyor.

Mesleki eğitimi ön planda tutarak okul ve istihdam arasındaki bağları güçlendirmek, gençleri ekonomik süreçlere daha çabuk hazırlamak, bilimsel ve çağdaş temellere dayanan planlı bir eğitim ve gençlik politikası geliştirmek zorundayız.

Gençlik ve Spor Bakanlığı "kâr amacı gütmeyen kuruluşlar" adı altında faaliyet gösteren vakıf ve derneklere 2022 yılında 563 milyon 515 bin Türk lirası, 2023'ün ilk yarısında ise 522 milyon 660 bin TL aktarmış; 2024 yılında da 1 milyar 325 milyon TL teklif edilmiş. Bu para hayalleri çalınan gençlerin, umutsuz ve yarınsız olduğunu düşünen çocuklarımızın hakkıdır ama bu paraların nereye ve kime harcandığı belli değil; bu ağır vebalin altından kalkamayız. İlber Hoca'nın dediği gibi "Her nefis ölümü tadacaktır." ayetini mezarlıklara değil de makam odalarına asmak lazım.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı mevcut bütçeleriyle aile ve gençliğin hangi sorunlarını çözmeye yeterliliği gösterdiler? Bütçe Komisyonunda bakanlık bütçelerinin hangi kalemlerde yetersiz olduğunu ifade ediyoruz ancak bu konuda iyileştirme yapılmak istenmiyor. Şimdi de "Fon kuralım, destek olalım." diyorsunuz. Mevcut Bakanlık bütçesiyle halledemediğiniz hangi sorunu bu Fon sayesinde çözeceksiniz?

Kıymetli milletvekilleri, bugün gençler iş bulamıyor, nitelikli eğitim alamıyor, başını sokacak yurt ve ev bulamıyor, emeğinin karşılığını alamıyor, değer görmüyor, adalet ve fırsat eşitliği arıyor, ekonomik sebeplerle hayal kuramıyor. "Bu gençler ne yapıyor?" diye sorarsanız şimdi söyleyeyim: Asansör boşluklarında hayatını kaybediyor; yer yataklarına yatıp domates, peynir kahvaltı yapıyor; hayatta kalmaya çalışıyor, iş ve aş arıyor; iş bulanlar düşük ücretli ve sigortasız çalışıyor, "Başka ülkeye nasıl giderim?" diye düşünüyor; "Hudut namustur." dediği için mahkeme salonlarında ifade verip, tutuklanıyor; sığınmacı ve mülteciler yüzünden sürekli arkasına bakarak yürüyor; "Parayı veren düdüğü çalar." anlayışıyla idare edilen, plansız, çağın gereklerinden habersiz bir eğitim görüyor; KPSS'ye çalışıyor; mülakat hakkını gasbedecek kişinin referansını merak ediyor.

Değerli milletvekilleri, bu ülkede gençler, öğretmenler, polisler, doktorlar geçinemediği için, borç batağında olduğu için, maddi ve manevi çıkmaza sürüklendiği için intihar ediyor. 2012 yılında 37 milyon 800 bin 906 kutu olan antidepresan ilaç kullanımı yaklaşık yüzde 66 oranında artarak 2022 yılında 61 milyon 870 bin 998 kutuya çıktı. Güvensizlik ortamı, kaygı ve endişe bu sonucu beraberinde getiriyor. Mutlu geleceğe dair umutlu ve sağlıklı insanlarımızın sayısı her geçen gün azalıyor. Kadınlar sokakta özgürce yürüyemiyor, kadın cinayetleri, taciz ve tecavüz vakaları son yıllarda akıl almaz boyutlara ulaştı, her 10 kadından 4'ü şiddete maruz kalıyor; peki, sonuç? Mahkemelerde kravat taktığı için iyi hâl nedeniyle ceza indirimi alan ve salıverilen suçlularla birlikte yaşıyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, Osmanlı'nın son döneminde başlayıp cumhuriyetle devam eden önemli bir eğitim ve kalkınma atılımımız vardı. Özellikle "Mülkiye" "Harbiye" "Tıbbiye" dediğimiz okullarda okuyan idealist gençlerimiz ülkemizi kalkındırmak için cansiparane çalışırlardı, kurtuluşumuzun ve kuruluşumuzun şifresi bu gençlerin mücadeleydi. Nitelikli eğitim gören gençlerimiz yurt dışına gönderilir, mesleki olarak kendini yetiştirmiş bir şekilde vatanlarına dönüp gece gündüz demeden çalışırlardı. Bugün yurt dışına eğitim için yolladığımız gençler geri dönmüyor. Doktor, mühendis, hemşire olup yurt dışına gitmek için sıra bekleyen binlerce gencimiz var. İyi hâl belgesi alıp yurt dışına gitmek isteyen doktor sayısı bu yılın ilk yedi ayında 1.649 oldu, bu sayı tüm zamanların rekoru; sebebi, ülkeyi yönetenlerin zihniyet ve algı dünyasında yatıyor. Büyük Atatürk: "Küçük hanımlar, küçük beyler; sizler hepiniz geleceğin bir gülü, yıldızı ve ikbal ışığısınız. Memleketi asıl işiğe boğacak olan sizsiniz. Kendinizin ne kadar önemli, değerli olduğunuzu düşünerek ona göre çalışınız. Sizlerden çok şey bekliyoruz." derken; bugün, "Giderlerse gitsinler." gibi sorumsuzca söylenmiş sözlerle karşı karşıyayız. Makedonya Kralı ile Aristo arasında geçen bir kıssayı hatırlatmak istiyorum: Kral, oğlunun öğretmeni Aristo'ya kızıp "Ne olacak sanki, senin yerine bir köle tutar, ona baktırırm." der, Aristo'nun cevabı insanlık tarihine geçecek cinstedir "O zaman, çok geçmeden iki köleniz olur." Doktoruna, mühendisine, hemşiresine, öğretmenine, yetişmiş insanına, gencine değer vermeyen "Giderlerse gitsinler." diyen zihniyet sebebiyle sadece bugünümüz değil geleceğimiz de çalınıyor. "Türkler mekânı değil, zamanı fetheder." diyen Yahya Kemal bugün yaşasaydı esir bıraktığımız nesilleri ve kaybettiğimiz

zamanı hangi kelimelerle ifade ederdi? Kaybedecek tek bir insanımız, tesadüflere bırakacağımız tek bir saniyemiz yok. Aklımızı, ruhumuzu ve düşüncemizi bu şekilde hazırlamaya mecburuz, istiklalimiz ve istikbalimiz buna bağlı.

Kıymetli milletvekilleri, oluşturulan fonda da sık sık atıf yapılan bir aile meselemiz var. Aileyi korumak, geliştirmek, güçlendirmek, boşanmaları azaltmak son derece önemli. Anayasa'nın 41'inci maddesinde de ifade edildiği gibi, aile Türk toplumunun temelidir; devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle annenin ve çocukların korunması için gerekli tedbirleri alır. Aileye sahip çıkmak, devlete, millete ve istikbale sahip çıkmaktır. Ülkemizde evlilik yaşı giderek yükselmekte, son verilere göre ortalama evlilik yaşı erkeklerde 28,2; kadınlarda 25,6 olarak tespit edilmiştir. Boşanma sayısı ve boşanma hızı da her yıl rekor kırıyor. 2022'de boşanan çiftlerin sayısı 180.954, boşanmaların yüzde 32,7'si evliliğin ilk beş yılı içinde gerçekleşmiş. Peki, boşanmaların birinci nedeni olarak geçim sıkıntısı ve ekonomik problemlerin gösterilmesi tesadüf mü? Aile kurulsun, gençler evlensin, aileler gelişsin, hepimiz bunu istiyoruz ancak problemler ortada kalmadan, iş, aş ve geçim sıkıntısını hallederek boşanmaları engellemeliyiz, aileyi korumalıyız.

"Milliyiz, yerliyiz ve ailenin kutsiyetine inanıyoruz." diyorsunuz, "Şöyleyiz." dediğiniz her şeyde öyle olmadığına dair ciddi bulgular var. "Milliyiz." diyorsunuz, Andımız'ı duyunca tüyleriniz diken diken oluyor; "Yerliyiz." diyorsunuz, yurt dışından insan dâhil ithal etmediğimiz bir şey kalmadı. Gençler aile kuramıyor, evlenemiyor, aile kurulmayan yerde neyin kutsiyetine inanıyorsunuz acaba?

Türk kültüründe aileye verilen önem, İslam kültüründe aileye biçilen rol ortadadır. Millî özümüzü ve imani ölçümüzü kaybediyoruz. Müslüman Türk milleti anne-babaya bakmayı ekonomik sebeplerle yapmaz, yapmamalıdır. Anasına, babasına, atasına hürmetini kaybetmiş bir topluluk olmuştuk yanlış giden bir şeyler vardır. Para için büyüklerine bakan evlatlar hâline geldiysek ruh kökümüze ihanet ediyoruz demektir. Bir hususa daha dikkat çekmek istiyorum. Eskiler "Ne varlığını ilan et, ne yokluğunu belli et. Evin mahremiyeti çok önemlidir, buna dikkat et, her hadiseyi herkese anlatma. Sen unutursun, o unutmaz, aile mukaddesdir, aile mahremiyetin önemidir." derlerdi. Bugün aileyi, mahremiyeti, mukaddes değerlerimizi ayağa düşürenler ne yazık ki baş tacı ediliyor. Ailenin temelini dinamitleyen ekran yüzleri sarayın her davetinde başköşede ağırlanıyor, hürmet görüyor. Türk milleti ailenin değerini, kutsallığını, mahremiyetini ekran maymunlarından mı öğrenecek? Aile en güvenli sığınak ve güçlü toplumun temelidir. İntihar, uyuşturucu bağımlılığı, boşanma sayıları, davranış temelli bağımlılık neden artıyor? Çünkü insan dolayısıyla da aileyi kaybediyoruz. Ülkeyi yönetenlerin kılavuzu ekran soytarları olunca insanın ve ailenin geleceği nokta da yürekleri dağılıyor.

Değerli milletvekilleri, coğrafya milletin kaderini belirleyen önemli bir unsurdur. Nüfus ve demografi en az coğrafya kadar önemlidir. Küresel iddia sahibi her ülke çocuk sahibi olmanın önemine vurgu yapar ancak ekonomik, kültürel ve sosyal gerçekler dikkate alınmadan çocuk sahibi olmaya teşvik ettiğini zannetmek büyük bir yanılgıdır. Pahalılık, geçim derdi, enflasyon bu hâldeyken, asgari ücret açıklık sınırının altındayken dünyaya getirilen çocuğun sorumlulukları nasıl karşılanacak?

Değerli milletvekilleri, Aile ve Gençlik Fonu kurulmasına dair verilen kanun teklifi ne aile kurumunu güçlendirebilecek ne de gençliğin sorununu ve problemini çözebilecek yeterliliktedir. Fonun amacı evlenecek gençlere maddi destekte bulunmak ancak kanun teklifinin içeriği belirlilikten uzak; fon kaynaklarının nasıl kullanılacağı hususunda belirgin bir çerçeve, yaş aralığı, destek tutarı belirlenmemiştir. Esasen Cumhurbaşkanı tamamen mutlak bir çerçevede kamu kaynaklarını istediği gibi kullanacak.

Bilindiği üzere ülkemiz bütçe dışı fonlar konusunda geçmişte acı tecrübeler yaşamıştır. Geçmiş yıllarda sayıları 75'e varan bütçe içi ve bütçe dışı fon oluşturulmuş ve yarattığı mali disiplin ve denetim sıkıntıları dolayısıyla 2000'li yılların başında devamı gerekli görülün 5 adet fon dışında bütün fonlar kapatılmış ve böylece bütçe disiplini sağlanmıştır. Şimdi, geldiğimiz noktada, AK PARTİ iktidarının bütçe dışı kaynak oluşturma ve burada mali mevzuata tabi olmadan keyfi kaynak kullanma istediğinin devam ettiği anlaşılmaktadır.

Kıymetli milletvekilleri, 3'üncü maddede yer alan Türk Petrol Kanunu ve Maden Kanunu kapsamında tahsil edilen devlet hakkının yüzde 20'sinin Fona aktarılabilmesi ifadesinin arkasında Cumhurbaşkanının sıfıra indirebileceği gibi 2 katına da çıkarabileceği ifadesi belirsizdir. Anayasa'mızın 73'üncü maddesine göre "Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanununda konulur, değiştirilir veya kaldırılır." Her ne kadar 2017 sonrası 73'üncü maddenin son fıkrasında kanunun belirlediği sınırlar içinde değişiklik yapma yetkisi Cumhurbaşkanına verilmiş olsa da yüzde 0 ile yüzde 40 arası bir değişiklik, esasında son derece geniş bir vergi yetkisinin Cumhurbaşkanına devri anlamına gelmektedir. Bu sebeple, bu maddenin Anayasa'nın 73'üncü maddesinin ruhuna aykırı olduğunu ve Parlamentodan Cumhurbaşkanına bir yetki devri mahiyetinde olduğunu düşünüyoruz.

Yine, bazı bütçesel kaynakların bütçe dışına çıkarılarak bütçe disiplinine, mevcut kamu harcama hukukuna tabi olmadan belirlenecek projelerin finansmanında kullanılmak üzere bütçe dışı kaynak oluşturulmak istendiği de açıktır. Teklifte Fon tarafından aktarılan tutarların kullanılmasına ilişkin sorumluluk ilgili kurum ve kuruluşlara bırakılmıştır. Ödeneklerin kaydedilmesi ile harcanmayan kısımların ertesi yıla devredilme yetkisi yine bu kurum ve kuruluşlara verilmiştir. Bu kurum ve kuruluşlar nelerdir? Derneklere ve vakıflara ödeme yapılacak mı? Kamu kaynağının aktarım ve kullanımına ilişkin yeterli açıklık yoktur. Sorumluluğun ilgili kurum ve kuruluşlara bırakılması Fonu pasifleştirmektedir. Fon, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı olarak kurulması nedeniyle çalışma usul ve esasları Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılacak yönetmelikle değil, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından düzenlenmelidir.

Basına yansıyan ifadelerden öğrendiğimiz kadarıyla, evlenen gençlere destek verileceği ifade edilirken 18-27 yaş sınırı getiriliyor ancak mevcut durumda ortalama evlilik yaşı zaten yüksek, bu sınırlama nedeniyle birçok genç bu destekten yararlanamıyor. Bahsedilen destek tutarı 150 bin Türk lirası, bugünün şartlarında sözü edilen tutar, düşün yapmak ya da kira ödemek için oldukça yetersizdir. Halk ozanımız Âşık Dertli'nin bir taşlaması var "Şeytan Bunun Neresinde?" diye. Ben de bu kanun teklifini hazırlayan değerli milletvekiline sormak istiyorum: Aile ve gençlik bu teklifin neresinde; sonunda mı, başında mı, içinde mi, dışında mı? Biz göremedik çünkü. Bu kapsamda, ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından bütçe sistemi içinde kolayca yürütülebilecek nitelikte kamusal hizmetler için bütçe sistemi, disiplin ilkeleri ve harcama mevzuatı dışında bir fon oluşturulmasında, oluşturulan tüzel kişiliğin varlık ve yükümlülükleri ile gelir ve giderlerinin muhasebeleştirilmesine ve raporlanmasına ilişkin hususların belirsiz olmasında ve kamuya gereksiz yeni bir mali yük getirecek şekilde bütçe dışında fon oluşturulmasında hiçbir kamusal yarar bulunmamaktadır. Dolayısıyla, kanun teklifinin metnini yetersiz ve eksik bulduğumu belirtmek isterim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Arslan.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Çankırı Milletvekili Sayın Pelin Yılık.

Süreniz yirmi dakikadır Sayın Yılık.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA PELİN YILIK (Çankırı) – Sayın Başkan, Gazi Meclisimizin değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen aziz Türk milleti; 76 sıra sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin tümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aile toplumun en küçük birimi olmasına rağmen toplumu en iyi yansıtan temel kurumdur çünkü aile toplumun benimsediği değerlerin, normatif kuralların ve sosyalleşmenin en yoğun olarak yaşandığı toplumsal yapıdır. İnsanın doğumuyla birlikte katıldığı ilk sosyal yapı ailedir. Aile kişiyi yaşamı boyunca etkiler ve biyolojik, sosyolojik ve psikolojik unsurlarıyla varlığı evrensel olan bir kurumdur.

Günümüzde aile bir sosyal yapı olarak küçülmüş ancak kurum olarak güçlenmiştir. Toplumun sosyal ve kültürel temelleri aile içinde beslenip kökleşir. Ailenin görevinin ve öneminin kaynağı aile içi dayanışmadan gelir. Hülasa aile kan bağıyla başlayan ve evlilikle kurulan aslı bir birimdir. Toplumun en küçük birimi olan ailenin sanayileşen dünyada önemi giderek artmaktadır. Aile sadece bireyin temel ihtiyaçlarına cevap veren sosyal bir kurum değil aynı zamanda karmaşıklaşan dünyada hayatın getirdiği zorlukların da sığınağı konumundadır. Aile hayatımıza dair en önemli kararları beraberce aldığımız, zorluklarla nasıl baş edeceğimizi bize öğreten en önemli yapıdır. "Güçlü aile" kavramı da ailenin sorunlarla başa çıkabilme yetkinliği ve sorun çözme gücüyle eşleştirilmektedir. Aile bireylerin maddi ve manevi olarak karşılaştığı her türlü sorunun ilk elden paylaşıldığı bir sığınaktır, burada sorunlara çözümler üretilir. Bu bakımdan aile, bireyin en güçlü sosyal güvencesidir. Aile, bütün toplumlar için varlığın temel unsuru olarak kabul edilmekte, aile yapısını desteklemek ve korumak siyasetçilerin, hukukun olduğu kadar sivil toplum kuruluşlarının ve toplumun görev ve sorumluluk alanındadır. Aile, bireyi ve toplumu etkileyen bir kurum olduğu gibi, aynı zamanda birey ve toplumdan da etkilenen bir sosyal kurumdur. Zaman içerisinde gerçekleşen her türlü değişim, dönüşümün izlerine aile kurumunda rastlamak mümkündür.

Değerli milletvekilleri, toplumun refah koşullarını iyileştirmeyi amaçlayan sosyal devletin temelleri 19'uncu yüzyılın ortalarında atılmıştır. Refah devleti sosyal devlet olarak tarihsel bir yapıda toplumun refah koşullarını iyileştirme amacıyla güvenlik kurumları oluşturma ve adaleti yaygınlaştırma temelinde şekillenmiştir. Bugün tanımını yaptığımız aile kavramı, aynı zamanda toplumun bünyesinden doğabilecek sosyal ve iktisadi tehlikelere karşı sosyal haklarla donatılmış ve bu haklarını sosyal devletten isteyebilen anayasal bir kuruluştur. Devlet, aileyi korumakla yükümlüdür. Anayasa'mızın 3'üncü bölümünde "Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler" başlığı altında düzenlenen "Ailenin korunması ve çocuk hakları" başlıklı 41'inci madde "Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar." şeklinde düzenlenmiştir. Dolayısıyla aile yapısının korunması, Türk toplumunun temeli olan aile yapısının desteklenmesi devletimizin anayasal görevidir.

Dünyanın gelişmiş ülkelerinde genç çiftlere yapılan evlenme yardımları, kira veya konut yardımları, gıda yardımları, dışarıda çalışmayan ev kadınlarına yardımlar, aile ödenekleri şeklinde yapılan doğum öncesi ve doğum sonrası yardımlar, çocuğun okuma masraflarına yapılan yardımlar sosyal devlet olma anlayışının gereğidir.

Sayın milletvekilleri, eski Türk toplumunda ilk sosyal birlik aileydi. Aile, eski Türk toplumunun çekirdeği konumundaydı. Türklerin dünyanın dört bucağına dağılmalarına rağmen varlıklarını korumaları aile yapısına verdikleri büyük önemden ileri gelir. Aile kurmak, devlet kurmak demektir ve bu nedenledir ki günümüzde hâlâ Anadolu'da evlilik törenlerinde bayrak dikme merasimi gerçekleştirilmektedir. Türk devlet töresinin kendine özgü özellikleri ile eski Türk aile yapısı arasında yakın bir ilişki gözlemlenmektedir. Türklere göre gök kubbe devletin, çadır ise ailenin birer örtüsü ve kubbesi gibiydi. Gök kubbesi altında devlet, çadır kubbesi altında ise aile düzeni yer alıyordu. Bu sebeple Türklerde devlet düzeni ile aile düzeni arasındaki benzerlik çok canlıydı.

Eski Türk toplumunda dikkat çeken en önemli noktalardan biri de kadına verilen ehemmiyettir. Eski toplumlar içinde hiçbir toplum Türkler kadar kadına hak vermemiş ve saygı göstermemiştir. Türklerde kadın devlet yönetiminde, toplumda, aile içinde ve ekonomik hayatta eşitle eşit söz hakkına sahip ve eşi kadar işin içindeydi.

Türk toplumunda aileye büyük önem verilir çünkü çocuğun ilk öğreticileri olan anne-babanın bireyin ihtiyacı olan psikolojik, sosyolojik, biyolojik, ekonomik ve kültürel konularda yeterli düzeyde bilgiye sahip olması geleceğin toplumsal yapısının sağlamlığı açısından vazgeçilmez bir ön koşuldur. Çocuk gelişiminde aile ortamında edinilen bu ön ve temel öğrenmelerin geriye kalan yaşam süresinin tüm evrelerini etkilediği gerçeği bilimsel bir veri olarak bilinmektedir. Toplumsal yapının diğer tüm birim, kurum ve kuruluşlara yön veren, nicelik olarak en küçük fakat nitelik olarak büyük merkezi ailedir. Sosyal politika kapsamında baktığımızda sosyal güvenliğin tabana yayılması ve tüm toplumu kapsayacak şekilde işlev kazanabilmesi için ve aynı zamanda toplumsal ve sosyolojik olarak da büyük önemi olan ailenin korunması gerekmektedir.

Aile ve toplum arasında yakın bir ilişki vardır. Aile toplumun en önemli birimidir ve bir toplum birçok aileden oluşur. Evlilik aileyi meydana getiren ilk sosyal kurumdur. İnsanların çoğu için sosyal kurumlar toplumun sosyal tutarlılığının yanı sıra insan gelişiminin temel unsurları olarak kabul edilir. Günümüzde aile kavramı bağlamında evlilik ile ilgili TÜİK verilerine bakıldığında 2021 yılında evlenen çift sayısı 561.710 iken 2020 yılında bu sayı 488.355'te.

Sayın milletvekilleri, gençlik bir milletin yarınlarının umudu, geleceğinin ilerletici gücüdür. Gençlik bir milletin var olma nedeni, geleceğinin güvencesidir. Yine, aynı şekilde gençlik içinde bulunduğu toplumun aynasıdır. Bizler gençlerimizin yeteneklerine inanıyor, kendilerine güveniyoruz. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Türk gençliğine olan inancı çerçevesinde onun gösterdiği hedefe erişmede gençlerimizin çok büyük atılımlar yapacaklarını biliyoruz. Yine, Ata'mızın Gençliğe Hitabe'sindeki "Ey Türk gençliği! Birinci vazifen; Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel senin en kıymetli hazinendir." sözleri gençliğe duyduğu sonsuz güvenin de tezahürüdür.

Sayın milletvekilleri, Aile ve Gençlik Fonunun Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'yle Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı olarak Aile ve Gençlik Fonunun Kurulması öngörülmektedir. Kurulması planlanan bu Fon vasıtasıyla aile kurumunun güçlendirilmesine katkı sunmak, yürütülen destek programlarının etkinliğinin artırılması, hizmetlerin çeşitlendirilmesi planlanmaktadır. Bu kapsamda, genç nüfus yapısının korunması, evlenecek gençlerin desteklenmesi, evrensel olarak varlığı ve önemi kabul görmüş aile yapısının güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Gençlerimizin gelişen ekonomi ve teknolojiyle değişen dünya koşullarına daha hızlı adapte olmaları, yine gençlerimizin nicelik ve nitelik bakımından en üst düzeye taşınmaları için girişimlerinin desteklenmesi hedeflenmektedir. Bu çerçevede, Fon kaynaklarının aile kurumunun korunması ve güçlendirilmesi, gençlerin evliliklerinin daha sağlam temeller üzerine kurulması, gençlerin ve ailelerin sosyal risklere karşı korunması, gençlerin gelişim ve girişimlerinin desteklenmesi için kullanılması öngörülmektedir. Bu meyanda belirlenen kaynakların yalnızca bu sayılan amaçlara eşleştirildiği Fon şeklinde özel bir yapı kurulmaktadır.

Bahsi geçen Fonun gelirlerinin önemli bir kısmının kamu kaynaklarından karşılanacağı, yönetiminin, kaynak aktarımı yapılacak projelerin, projelere aktarılacak kaynak tutarının ve harcama programlarının Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı başkanlığında Aile ve Sosyal Hizmetler Bakan Yardımcısı, Gençlik ve Spor Bakan Yardımcısı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı ile Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısından oluşan ve kararları oy çokluğuyla alan bir yapı tarafından belirleneceği öngörülmektedir. Kurula gelen projelerin kabul edilmesinde de tek bir kişi değil, oy çokluğuyla bir kurul kararı gerekmektedir. Fonun çalışma usul ve esasları, Fonun kaynakları ve giderleri ile Fondan kaynak aktarımına ilişkin usul ve esasların Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından belirlenmesi ve kamu kaynaklarının kullanımına ilişkin hesap verilebilirlik ve şeffaflık ilkeleri kapsamında Fona ilişkin mali verilerin en geç altışar aylık dönemlerde kamuoyuyla paylaşılması öngörülmektedir. Oluşturulması

planlanan Fon Sayıştay denetimine tabi olacaktır.

Görüldüğü üzere, teklifin temel amacı aile müessesesinin korunması ve güçlendirilmesidir. Toplumun temeli aile olduğu için esas üzerinde durduğumuz konu ailedir ancak bu teklif sadece aileyi değil, geleceğimizin teminatı olan gençlerimizi de yakından ilgilendirmektedir. Bu kanun teklifiyle, aslında Türk gençlerinin kendi ayakları üzerinde durabilen ve topluma yabancılaşmayan bireyler olarak geleceği inşa etmeleri desteklenmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak Türk gençliğini geleceğimizin teminatı olarak görmekteyiz. Tarihine, kültürüne, medeniyetine, öz değerlerine, inançlarına ve ruh yapısına sımsıkı bağlı, erdemli, enerjik ve sorumluluk sahibi bir gençliğe sahip olmak bizim gururlandığımızdır. Türk gençleri, bizim geleceğe umutla baktığımız yarınlarmız, en değerli hazinemizdir; gençlik yarınlarmızın en değerli mükâfatıdır.

Değerli milletvekilleri, Ziya Gökalp sosyalleşmenin önemini şu sözlerle ifade etmektedir: “Bireylerin toplumsal açıdan benimsemesi yani sosyalleşmesi cemiyetin bekası için gereklidir. Bir cemiyet fertlerine lisanını, ahlakını, estetik zevkini, ilmî mantığını, teknik süreçlerini aşılamazsa yaşayamaz.” Ailede başlayan bu toplumsallaşma süreci bireyin toplumsal hayata intibakını da kolaylaştırır. Çocuğun kişilik gelişiminde aileden edindiği bilgi, tutum ve davranışlar önemlidir. Ailedeki eğitim sürecini yalnızca maddi bir eğitim sürecinden ibaret olarak düşünmek yanlış olur. Zira, aile üyeleri arasında bağlılık ve güven duygusu, samimi ilişkiler bireyin kişiliğinin gelişimi açısından sağlam bir zemin oluşturur. Aile, yüksek karakterli, öz güven sahibi bireylerin toplumsal ilişkileri öğrendiği yerdir. Aile zayıflarsa hem bireyler hem de toplumu var eden değerler zayıflar.

Sonuç olarak toplumun maddi ve manevi olarak güçlenmesi ancak ailenin güçlenmesiyle mümkün olacaktır. Tarih tüm dönemlerinde aile, toplumun temel yapı taşı olmuştur. Aile ve akrabalık bağlarının zayıflaması, toplum dayanışmasının temelden sarsılmasına ve medeniyetlerin kısa ömürlü olmasına sebep olmuştur. Dolayısıyla güçlü aile toplumun da temelidir.

Değerli milletvekilleri, genç bireyler için akran grubunun anlamı ve önemi büyüktür. Öncelikle, gençler için akran grubu tarafından kabul görmek her şeyden önemlidir ve gençler bu grup sayesinde kendilerini güvende hisseder. Dolayısıyla gençlerimizin içinde bulundukları akran grupları içinde sigara, alkol, uyuşturucu gibi maddelerle tanışma ihtimali yüksektir. Onları bu tarz bağımlı davranışlardan koruma anlamında en büyük görev de biz siyasetçilere düşmektedir. Günümüzde gençlerimizin en önemli sorunları arasında işsizlik, eğitim, zararlı alışkanlıklar, aile içi iletişim problemlerini sayabiliriz.

Sonuç olarak bu kanun teklifiyle, gençlerimizi hayata hazırlamak anlamında onlara ekonomik destek sunulması, aile yapısının desteklenmesi ve güçlendirilmesi; yeni evlenecek çiftlere ekonomik destek sağlanması, aile ve gençlik gibi toplumun yapısını ve geleceğini yakından ilgilendiren iki önemli konunun devlet güvencesine alınacak olması, devletimizin sunacağı bu toplumsal desteğin sosyal devlet anlayışının önemli bir yansıması olması, evlilik kurumuna adım atmaya düşünen gençlerimizin bu kararlarını maddi gerekçelerle ertelemeyecek olması... 2022 yılı TÜİK verilerine göre genç nüfus toplam nüfusun yüzde 15,2'sini oluşturmaktadır. Genç nüfusumuzu 2022 yılında Avrupa Birliğinde yaşayan genç nüfusla karşılaştırdığımızda üye ülkelere göre yüksek olduğu görülmektedir. Dolayısıyla gençliğimiz için destekleyici politikaların üretilmesi, evlilik birliğinin ve dolayısıyla aile kurumunun güçlenmesini hedeflemesi partimiz tarafından memnuniyetle karşılanmaktadır.

Bu perspektiften bakıldığında, günümüzde gençlik tanımının sadece yaşa, gençlerin var oluş amaçlarına, yetişkin bireyler oluncaya kadar dayalı olarak yapılmaması, sosyolojik ve bilimsel açıdan tüm bu süreçlere bütünsel olarak bakılması gereklidir. Ailenin, bireyi toplumsal yaşama hazırlayan önemli bir kurum olarak değerlendirilmesi, ailenin varlığını ekonomik olarak desteklemesi toplumumuzun geleceği açısından son derece önemlidir. Aile müessesesinin güçlendirilmesi, gençlerin sosyal risklere karşı korunması, gelişimlerine ve girişimciliklerine destek olunması ve bu kaynakların Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı Başkanlığında oluşturulan 5 kişilik bir heyetten teşekkül etmesi kararların değerlendirilmesi anlamında Fonun yönetsel yapısını güçlendirmektedir. Konuyla ilgili farklı bakanlıkların görüşü ve katkısıyla bu süreç yönetilecektir. Gelen kanun teklifinin kanun maddesi olması ve Fonun genel çerçevesini çizmesi, çalışma prensibinin ve işleyişinin detaylanması ise çıkarılacak yönetmeliklerle oluşturulacaktır. Gençliğin tanımı üzerinden kavram kargaşası yaratmak doğru değildir. Önemli olan, sosyal devlet anlayışıyla kurulması teklif edilen Aile ve Gençlik Fonunun toplumumuza, özellikle aile kurumuna ve gençliğimize yapacağı katkıdır. Bugün aile müessesesini koruyan, gençlerimizin geleceğini ekonomik olarak sübvansedecek sosyal kararları müştereken desteklemeliyiz çünkü bu gençlik bizim gençliğimiz, aile kurumu bizim toplumumuzun temel yapı taşıdır. Bu bağlamda, teklif edilen Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'ni Türk milletinin en önemli varlığı olarak gördüğümüz ve gelecek nesillerin yetişmesine katkıda bulunan en önemli kurum olarak değerlendirdiğimiz aile yapısının daha da güçlenmesine katkı sunacağı düşüncesiyle Milliyetçi Hareket Partisi olarak desteklediğimizi belirtmekte, gelecek nesillere yapılacak her türlü yatırımın da destekçisi olmaya devam edeceğimizi ifade etmekteyim.

Bu vesileyle Genel Kurulun gündemine taşınan kanun teklifinin ülkemizin geleceğine ve sosyal devlet varlığının güçlenmesine katkıda bulunmasını temenni ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yılık.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Süreniz yirmi dakikadır Sayın Gergerlioğlu.

Buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi için Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi adına söz almış bulunmaktayım.

Ben belki şimdiye kadar yapılan konuşmalardan biraz farklı bir konuşma yapacağım. Şimdi bazı klasik ön yargılardan kurtulmak gerekiyor. Bakın, Leyla Neyzi'nin gençlikle ilgili bir makalesi var. Makalesinde ne demiş, ilginç bir cümle: “Gençlik ancak kendisine dayatılan misyonun yükünden kurtularak genç olabilir.” Bırakın gençler biraz özgür olsun, konuşsunlar, tartışsunlar, belki biz gençlerle geliştireceğiz değil mi? Aile baskısından, toplum statükosundan gençlerle kurtulacağız ama yoğun bir baskı altında gençler açıkçası. Genç olmak, tecrübesiz olmak, hata yapabilme özgürlüğü ve hayatı umutla değiştirme kudreti yani gençlerin genç olma şansları maalesef oldukça az. Bırakın hata da yapsın, hata yapa yapa doğruyu da öğrensın; kalıplar içinde, statüko içinde onu çok fazla boğmayalım.

Yaşamanın zorlukları onları çok hızlı bir biçimde genç olmadan hatta çocukken yetişkin olmaya zorluyor. “Çocuk askerler” ve işte “büyümüş de küçülmüş çocuklar” dediğimiz bu özenilen, aslında çok yerine oturmayan hâli eleştiriyorum. Toplumumuzda yaygındır; “gençlerimiz”, “gençliğimiz”, “kadınlarımız” denilir. Onlar adına bir sahiplik niye belirtiyoruz? Aslında hepimizin dili buna alışmış ama bırakın gençler özgür olsun, bırakın kadınlar kendileri belirlesin, kendilerine dayatılana mecbur kalsınlar.

Aile ve Gençlik Fonu, evlenecek gençleri destekleyerek aile kurumunun sağlamlaştırılması ve gelecek nesillerin sağlıklı aile ortamında yetiştirilmesi amacını taşıdığını iddia etmektedir. Ancak bu tanım gençleri aile kurumunun bir uzantısı olarak görmek; “bireylik”, “öz irade” ve “otonomi” gibi kavramları yok saymaktadır. Bırakın gençler ilk önce birey olsun, bırakın gençler ilk önce iş sahibi olsun, atılım yapsın, buluş yapsın, icat yapsın; bu konuda önlerini açalım arkadaşlar. Evliliğten önce gelen

ihtiyaçlar var; birey olma, iş sahibi olma. Tabii ki evlilik son derece önemli bir hadise, bir ihtiyaç, talep ediyor gençler ve evlenme yaşları maalesef hızla yükseliyor. Gençlerin karşılaştığı sosyal riskler aile kurumunun ihtiyaçları doğrultusunda tanımlanmakta, Fonun bütün bu riskleri ortadan kaldırması ve gençlerin evlenmesini güvence altına alması planlanmaktadır ancak bu senaryo gençlerin gerçek sosyoekonomik sorunlarını yansıtmamaktadır.

Anayasa'nın ailede eşitlik ilkesine rağmen iktidarın politikalarında ve uygulamalarında kadınlar sadece aile sınırları içindeki yerleriyle tanımlanan bireyler olarak görülmektedir. İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesinin ardından aile politikaları kadınlara yönelik şiddeti derinleştiriyor. Türkiye kadınlara karşı ayrımcılığı önlemek için uluslararası sözleşmeler imzalamış ancak bunlardan geri çekilmiştir. Kadınlara yönelik şiddet vakaları artmış, failer cezasız kalmıştır. Türkiye kadına yönelik şiddetin en fazla olduğu OECD ülkesidir. Türkiye'deki kadınların yüzde 43'ü kendilerini güvende hissetmemektedir. Son yirmi bir yılda 8 bin kadın öldürülmüştür. Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesinin ardından en az 603 kadın yaşamını kaybetmiş, 464 kadın ise şüpheli bir şekilde yaşamını yitirmiştir; failer de cezasız kalmıştır ve bu politika gittikçe artmaktadır.

Türkiye'de, kadınların yüzde 43'ü yaşadıkları şehirde kendilerini güvende hissetmediklerini belirtiyor; Türkiye bu oranla dünya ülkeleri arasında 13'üncü sırada yer almaktadır. Rakamlar, gençlerin ihtiyaçlarının farklı olduğunu söylüyor. Türkiye'de 12,3 milyon yoksulun 6,2 milyonu 1997 ve sonrası doğumlulardan oluşmaktadır; bakın, yoksulların en az yarısı genç. Bu bağlamda, TÜİK Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması 2021'e göre, Türkiye'de 15-24 yaş grubundaki 11,7 milyon gençten 2,13 milyonu evinde bir bilgisayara sahip değil; 853.257'si evinde internet bağlantısına sahip değil; 1,29 milyonu eskimiş giysileri yerine yenisini alamamakta; 1,13 milyonu ikinci bir ayakkabı alamamakta; 1,78 milyonu spor, sinema, konser gibi ücretli boş zaman faaliyetlerine katılamamakta ve 1,44 milyonu küçük bir miktar parayı dahi kendini iyi hissetmek için harcayamamaktadır. TÜİK verilerine göre, Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre, 2021 yılında 15 ve daha yukarı yaştaki istihdam edilenlerin oranının yüzde 45,2 olduğu görüldü. Bu oran, kadınlarda yüzde 28, erkeklerde ise yüzde 62 olmuştur; görüyor musunuz dengesizliği, ne kadar dengesiz bir durum var kadınların aleyhine. Bu sosyal gerçeklikler göz önüne alındığında, Türkiye'deki gençlerin yüzleştirdiği birincil riskler aslında birey olamamaktadır; iş sahibi olamamak, atılcı olamamak, cesaretlendirilmemektir; evlilikten önce gelen problemler bunlardır.

Fon kurulacaksa gençlerin güçlendirilmesi için kurulmalıdır. Bu bağlamda da öneri olarak, Fonu oluşturacak yasada gençlik, sosyal gerçeklikleri kapsamında yeniden tanımlanmalı ve oluşturulacak Fonun kaynaklarının evlilik ve aile kurumu kapsamında harcanmasından ziyade Türkiye'deki gençlerin sosyal, ekonomik ve politik kapasitelerinin oluşturulması, güçlendirilmesi ve sürdürülebilir kılınması amacıyla harcanmalıdır.

Genç kadınlar ekonomik kriz bağlamında artan bir biçimde yoksulluk ve işsizlik, artan toplumsal şiddet bağlamında ev içi şiddet ve sosyal dışlanmayla karşı karşıyadır. Bir yandan genç kadın işsizliği artarken diğer yandan da ev içi şiddet ve boşanma oranlarında kayda değer bir artış vardır. Yani bir taraftan "Hızla evlendirelim," diyoruz ama arkadaşlar, bir gerçek var, hızla artan boşanma oranları var. Yani bu boşanma meselesini halletmeden, kadınların birey ve özgür olma isteklerini anlamadan "Hemen bir evlilik kampanyası yapalım," demek doğru değildir. Kurulması önerilen Aile ve Gençlik Fonu, genç kadın yoksulluğuna bir çözüm olarak aile kurumunu sunmakta, genç kadınların aile kurumu içinde yaşadığı sorunları görmezden gelmekte, devletin sorumluluğunu aile kurumu üzerinden bireylere yüklemektedir.

"Kadın" ismi Bakanlığın adından bile çıkarılmıştır, sadece Bakanlığa bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünde yer almaya başlamıştır ve İstanbul Sözleşmesi'nin gereği olarak çıkarılan 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un isminde de aile, bireyin önüne konulmuştur; "ev içi şiddet" yerine "aile içi şiddet" olarak çevrilmiştir. Kanunda evlenmek için belirlenen üst yaş sınırı 27 ancak TÜİK'e göre erkeklerde evlenme yaş ortalaması 28, kadınlarda da 25, gençlik sınırı ise 30.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'ın yaptığı açıklamalardan öğrenildiği kadarıyla Aile ve Gençlik Fonunun ilk faaliyeti olan evlilik kredisinin 18-27 yaş arasındaki gençlere faizsiz 150 bin lira olarak verilmesi planlanmaktadır. Türkiye'de gençlik tanımlanmasına ilişkin bir farklılık da burada görülmektedir. Gençlik Örgütleri Forumu, diğer gençlik örgütlerinin ve gençlik çalışan akademisyenlerin de savunduğu gibi gençlik yaşı 18-30'dur. TÜİK verilerine göre ortalama ilk evlenme yaşı 2022 yılında erkeklerde yüzde 28,2 iken kadınlarda yüzde 25,6 olarak hesaplandı. Alt sınırın 18 olarak belirlenmesi ise 18 yaşındaki kadınları evliliğe teşvik etme anlamı taşımaması nedeniyle onları aile kurumu ve evliliğe yönlendirerek eğitim ve istihdam hedeflerinden uzaklaşmalarına sebebiyet verebilecektir.

Şimdi, değerli arkadaşlar, geçmiş fon deneyimlerinden ağzı yanan bir Türkiye var. Öncesinde muhalefetin ısrarlı eleştirilerine rağmen Varlık Fonu kurulmuştu, Türkiye Varlık Fonu "yatırım" adı altında söz konusu yandaş batık şirketlere para yatırabilen bir yapıya dönüşmüştü. Bugün buradan ders çıkarmayan anlayışın "Aile ve Gençlik Fonu" adı altında nasıl bir işleyiş belirleyeceği hususunda tedirginlik yaratmaktadır.

Bu kanun teklifi Fonun kaynaklarının büyük bir kısmının 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu ve 3213 sayılı Maden Kanunu kapsamında tahsil edilen devlet hisselerinden aktarılmasını öngörmektedir. Gabar petrolü ve Karadeniz gazından elde edilecek gelirin yüzde 20'si gençlere verilecek evlilik kredisinin kaynağı olacağı belirtilmişti. Bu petrol ve gazın daha ülke ekonomisine kazandırılmadığı hepimizin malumudur ve konuyla ilgili muhalefetin şaibe iddialarına iktidar tarafından somut, tatminkâr bir cevap verilememiştir. Gabar petrolü, Karadeniz gazının lanse edilmesi akılla izahtan yoksundur. Bu durum enerji ve maden sektörlerinin gelişimine ve ülke ekonomisine zarar verecektir. Ayrıca, bu kaynakların oranlarını Cumhurbaşkanının 2 katına kadar artırma veya sıfıra kadar indirme yetkisi olması keyfî bir uygulamaya yol açacaktır. Karadeniz gazı, Gabar petrolü derken ya bunlarla ilgili bir sukutuhayal olursanız ne olacak; bütün bu Fon çalışmaları, yasa çıkarmaları boşla çıkmayacak mıdır?

Planlanan kredi desteğinin tutarı 150 bin lira ancak ortalama düşük masrafı en az 250 bin lira. Ben şimdi sorarım sayın Meclise, sayın kamuoyuna: 150 bin liraya evlenebilecek bir kişi var mıdır aramızda?

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) - Tutar belirtmedik, tutar yok.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamlı) – 150 bin liraya... Bunun en azından yükseltilmesi gerekiyor, bu tartışılan bir husus, sanırım iktidar da kendi arasında tartışıyor yine de. Biz bu tutarların artırılması gerektiğini söylüyoruz. Düşün masrafı en az 250 bin lira, bunu araştırdık.

Resmî veriler tam olarak bilinmese de yaklaşık 5,5 milyon gencin KYK kredi borcu olduğu biliniyor. 300 binin üzerinde gencin ise KYK borcundan dolayı ıcralık olduğu biliniyor. 38,6 milyon kişinin bankalara kredi borcu bulunmakta ve kişi başına düşen ortalama kredi borcu tutarı 54.500 lira seviyesinde. TÜİK 2022 verilerine göre fertlerin yüzde 32,6'sı yoksulluk veya sosyal dışlanma riski altında kalıyor. En risk altında olan grup yüzde 42,7'yle 0-17 yaş grubu arasında. Gençler borç batağında ve yoksullukla mücadele etmeye çalışmaktalar. Bütün bunlardan sonra hepimiz şunu da çok iyi biliyoruz değerli arkadaşlar: Sokakta rastlıyorsunuz, rastlıyoruz, gençlerimiz evlilikten önce iş arıyor, bunun için ülkesini bile terk ediyor. Kanada'ya giden gençlerimizin, Almanya'ya giden gençlerimizin, Ege'den, Meryem'den ölüm pahasına geçmeye çalışan binlerce gencimizin olduğu bir ortamda ana mesele, özgür bir birey olmak ve iş bulabilmek için doğrusu arkadaşlar. Deprem bölgesinde evlenmek isteyen gençlere yönelik olduğu belirtiliyor projenin ancak bu projenin depremden etkilenen gençlerin daha önemli sorunlarını da göz ardı ettiğini

düşünüyoruz. Yani evlilikten önce çok zor koşullar altında yaşayan on binlerce depremzedemiz var.

Dışlayıcı ve derin hak ihlallerine yol açan sosyal politikaların bir uzantısı olduğunu düşünüyoruz ve bundan dolayı tüm bunların bir makyaj çalışması olduğunu ve sorunları derinleştireceğini düşünüyoruz. Eleştirilerimiz var, evet, olumlu gördüğümüz yönleri de var ama önemli eleştirilerimiz var. Bu kanun teklifi, Fonun giderlerinin onaylanan projeler kapsamında aktarılan tutarlar ve operasyonel giderlerden oluşacağını belirtmekte ancak bu projelerin hangi kriterlere göre seçileceği, nasıl denetleneceği ve sonuçların nasıl değerlendirileceği açıklanmamıştır. Bu Fonun kime kullanılacağı söylenmemiştir, kamu kurumlarının projelerine mi dağıtacaklar, siyasi parti teşkilatlarına mı, aile üzerine çalışan sivil toplum örgütlerine mi yoksa bizzat ailelere veya aile sahibi kadınlara mı dağıtılacak, belirtilmemiştir. "Proje" derken ne tür projelerden bahsediliyor; mikrokredi mi, aile eğitimi mi, psikolojik destek mi; bir açıklama yapılması gerekiyor. Projeler ortaklık yapısını destekleyecek mi yoksa her "Fikrim var." diyene "Al sana para." tarzında mı çalışacak? Proje desteklerinin ne olacağı belirlenmediği için finansal destek büyüklükleri de belirlenmemiş, belki küçük, orta ve büyük proje ayrışması yapılabilirdi. AB'de küçük projelere toplam bütçe verilir, projenin harcama belgelerini saklaması istenir ama harcama detayları projenin takdirine bırakılır 60 bin euroya kadar olan projelerde; daha büyük projelerde ise kontrol ve denetim had safhadadır. Mevcut kanun teklifi bir tekliften ziyade bir fikir seviyesinde olduğu için böyle detaylar atlanmış gibi görünmektedir.

Bu finansmanın yönetiminden doğrudan sorumlu bir kurum gerekir. Maliye Bakanlığı gibi asıl amacı para saymak olan ve sosyal politikalarla ilgisi olmayan bir kurum bünyesinde kurulmasının önerilmesi garip durmaktadır. Mevzubahis kanun teklifinde kurulması öngörülen Aile ve Gençlik Bankasının kuruluşu, yönetimi ve işleyişini düzenleyen madde 2 kapsamında Fonun öznesi olan gençlerin ve gençlik örgütlerinin bu süreçlere katılımını sağlayacak hiçbir mekanizma tanımlanmamıştır. Madde 2 kapsamında Fonun yönetim ve işleyiş tamamen Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı, Gençlik ve Spor Bakan Yardımcısı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakan Yardımcısı ile Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısından oluşturulacak 5 kişilik Yönetim Kurulu tarafından idare edilecekken madde 5 kapsamında belirlenen şeffaflık süreçlerinde de yine bunun öznesi olan gençlerin dâhiliyet ve temsiliyetini sağlayacak hiçbir mekanizma yer almamaktadır. Gençlerin sınırlarını ve ihtiyaçları sosyal ve ekonomik gerçekliği uygun olacak şekilde belirleyebilmesini sağlayacak hiçbir yerel bağlantısı bulunmamaktadır, tepeden inmeci bir tutumla gençliği ele almaktadır. Bu sebeple, mevzubahis kanunda sivil toplumda yer alan örgütlerin, özellikle de gençlik örgütlerinin kurulması öngörülen Fonun kuruluş, yönetim ve işleyiş süreçlerinde katılım göstermelerini sağlayacak mekanizmaların oluşturulmasına yönelik ibarelerin yer alması gerekmektedir. Sonuç olarak kurulması önerilen Aile ve Gençlik Fonunun "gençlik" tanımı hatalıdır, bu kapsamda da gençliğin asıl sosyal ve ekonomik gerçeklerini yansıtmamaktadır. Aile ve Gençlik Fonunun işleyiş yerelle bağlantısı olmayacak bir şekilde tasarlanmıştır. Bu doğrultuda, gençlerin sosyal ve ekonomik gerçeklikleri doğrultusunda şekillenen sorun ve ihtiyaçlarını doğru, etkili ve anlamlı bir şekilde kavrayamayacak tepeden inmeci bir yapıya sahiptir. Bu görüşler doğrultusunda, gençlerin sorun ve ihtiyaçlarını çözmek amacıyla bir fonun oluşturulmasını olumlu bulmakla beraber ilgili kişi, kurum ve kuruluşların Aile ve Gençlik Fonu kapsamında gençlik tanımını aile kurumu ve evlilik üzerinden tanımlaması yerine, gençlerin sosyal ve ekonomik gerçekliklerine uygun ve konunun öznesi olan gençlerin aktif katılımıyla belirlenecek şekilde yeniden tanımlanması gerekmektedir. Gençlerin sorun ve ihtiyaçlarını çözmek için bir fon oluşturulmak isteniyorsa şayet, fonun işleyişinin ve "gençlik" tanımının gençlerin katılımıyla belirlenmesi gerekir. Fonun kadınların, gençlerin haklarını gözetken ve gençlerin temel ihtiyaçlara erişimini sağlayan bir yapıda olmasının da unutulmaması gerekmektedir.

Fonun yerelle ilişkisini güçlendirecek ve sivil toplumun bileşenlerinin yönetimine dâhil olabileceği mekanizmalar kurulması gerekmektedir.

Yukarıda belirttiğimiz hususlar çerçevesinde Aile ve Gençlik Fonu kurulması hakkındaki görüşlerimizi beyan ettik.

Hepinize beni dinlediğiniz için teşekkürlerimi sunuyor, saygılar sunuyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Gergerlioğlu.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.25

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.45

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER : Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 20'nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Teklifin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılan konuşmalara kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Kayıhan Pala.

Hocam, ara verdim ki dinç bir kafayla dinlesinler, dinleyelim sizi.

KAYIHAN PALA (Bursa) – Başkanım, bizim için fark etmez, biliyorsunuz, hayatımızı konuşarak kazanıyoruz.

BAŞKAN – Buyurun lütfen. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

CHP GRUBU ADINA KAYIHAN PALA (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunuyorum ve Komisyon da dile getirdiğimiz bazı kavramları sizinle paylaşarak bu kanunla ilgili ne düşündüğümüzü, nelere itiraz ettiğimizi, ne önerdiğimizi burada açıklamak istiyorum.

İlk olarak şuradan başlamak isterim: Aile ve gençlik içeriği olan bir kanun teklifinin buraya gelmesinden memnuniyet duyuyoruz çünkü her ikisi de ülkemiz için, toplum için önemli kavramlar. Ancak, tabii, birazdan bir parantez açacağım, bu kanunun buraya gelmesinin arka planında hem ailenin hem de gençlerin ihtiyaçlarının bugüne kadar karşılanamamış olduğu gerçeğinin bulunduğu da burada söylemek isterim.

Komisyon da dile getirdiğimiz gibi, aile ve gençlik hakkında bir teklifin buraya gelmiş olması önemli olmakla birlikte, teklifin hem tanımlar hem kapsam hem içerik hem de yeni bir fon oluşturulmasıyla karşımıza gelmiş olması nedeniyle bazı çekincelerimiz var. Bu nedenle de ilgili teklife şerhimizi kayıtlara geçirdik. Şimdi, niye itiraz ediyoruz, nereden bakıyoruz, hangi eksiklikleri görüyoruz, onları sizlerle paylaşmak isterim.

Şimdi, birazdan daha ayrıntılarına gireceğim ama burada tanımlar, kapsam ve içerikten yana bir eksiklik, bir daraltma bulduğumuzu söyleyerek konuya girmek isterim çünkü -kanun teklifini okuyanlar göreceklerdir- hem ailenin hem de gençliğin bu teklifte karşımıza getirilenden daha geniş bir kapsamda ele alınması zorunluluğu var. Ayrıca, hem ailenin hem de gençlerin bugün, 2023 yılı itibarıyla Türkiye'deki asıl öncelikli ihtiyaçlarının karşılanmasına dönük bir teklifin de gelmesi daha iyi olurdu diye

düşünüyoruz.

Ayrıca, sonunda söyleyeceğim ama en başta da söyleyeyim, kayıtlara geçsin.

Bakın, Komisyonda da konuştuğumuz gibi, kamudan elde edilecek kaynakların 5 bakanlık tarafından bir eş güdüm hâlinde yine kamu eliyle vatandaşlara aktarıldığı bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız. Dolayısıyla, yine ayrıntılarına gireceğimiz gibi, kamu kaynağının kamu eliyle vatandaşlara aktarılması için yeni bir fon kurulmasına ihtiyaç yoktu. Bu konuda görevli bakanlığa bu kaynaklar bir fasıl eklenerek karşımıza getirilebilir ve burada sözü edilen, örneğin, evlenmek isteyen ama evlenmek için kaynak bulamayan genç çiftlere kaynak aktarılması bu yolla sağlanabilirdi. Bunun yerine bir fon kurulmasının tercih edilmesini açıkçası doğru bulmadığımızı söylemek isterim.

Şimdi, teklifin geneliyle ilgili konuşmadan önce, yirmi yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde hem ailenin hem de gençlerin nasıl bir etki altında bırakıldığını, sosyal ve ekonomik açıdan nereye doğru geldiğini de şöyle, kısaca paylaşmakta yarar var: Bakın, ben 59 yaşındayım, bundan yirmi yıl önce, bu ülkede iki asgari ücretli genç birbiriyle evlenmek istediği zaman "Ben nasıl evlenebilirim?" diye bir soru akıllarına gelmeksizin, yine zorluklarla biraz belki ama rahatça evlenebilecekleri hem sosyal hem ekonomik bir ortam söz konusuydu. Bugün, bırakın iki asgari ücretliyi, iki devlet memuru gencin birbirlerini sevip evlenmeye karar verdikten sonra evlenmeleri mümkün değil. Son yapılan araştırmalara göre, bugün, standart, öyle çok lükse kaçılmamış bir ailenin oluşturulabilmesi, bir evlilik sürecinin başlatılabilmesi için ihtiyaç duyulan paranın 400 bin liranın üstünde olduğu söyleniyor. Dolayısıyla, kendi memuruna yoksulluk sınırının altında ücret veren Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetlerinin iki devlet memurunun birbirini severek, birbiriyle evlenmek isteyerek o ücretle evlilik bağına kurmaya çalışmaları maalesef mümkün değil çünkü yoksulluk sınırının altında maaşlarla bırakın evlenmeyi ancak gündelik hayatlarını sürdürmeye çalışıyorlar. Kiralık ev bile bulmanın ne kadar zor olduğunu burada arkadaşlarımız zaman zaman gündeme getirdiler.

Şimdi, bir yandan, artık Türkiye'nin ekonomisinin çok kötü bir durumda olması, Adalet ve Kalkınma Partisinden milletvekillerini böyle bir kanun teklifiyle evliliği biraz olsun destekleyebilmek için karşımıza getirmiş durumda, öte yandan da son yirmi yıllık süreçte baktığımızda hem demografik olarak hem de sosyal olarak Türkiye de dünyanın bütün diğer ülkeleri gibi büyük bir değişim geçiriyor. Dolayısıyla, karşımıza aile ve gençlerle ilgili bir teklif geldiğinde bu değişimi yorumlayan, bu değişimi toplum yararına gözetken bir unsurun da karşımıza gelmiş olmasını beklerdik ve isterdik açıkçası, bunları Komisyonda da dile getirdik.

Şimdi, olgusal düzeyde bir değişim yaşanırken ve toplum katmanları, gençler, aileler artık daha çeşitli biçimde karşımıza çıkarken teklifin bu çeşitliliği de gözetmesinde büyük bir yarar vardı. Birkaç örnek vermek isterim size: Örneğin, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'ne baktığımızda -2022 yılı verileridir- 15-24 yaş grubundaki genç nüfusun yaklaşık 13 milyon civarında olduğunu görüyoruz. Eğer 22 milyonun üstündeki çocuk nüfusu da buna ekleyecek olursak ülkemiz nüfusunun yüzde 40'ından fazlası 24 yaşın altında. Demografiyle ilgilenenler bilirler, aslında bu bir demografik fırsat penceresi olarak karşımıza çıkmaya aday bir durum ama bunu hem sosyal hem de ekonomik açıdan değerlendirebilirseniz. Biz değerlendirebildik mi? Maalesef. Bakın, size bir tane örnek göstereceğim, daha önce de konuşuldu ama ben bunu çok önemsiyorum. Biliyorsunuz, dünyada "ev genci" diye tanımlanan bir kavram var. Belli bir yaş grubunu alıyorsunuz, bu yaş grubundakiler ne eğitimde ne istihdamda, bunlara "ev genci" deniliyor.

Bakın, Türkiye'nin ev genci durumu: Türkiye'de -burada da gördüğünüz gibi- 20-24 yaş grubundakilerin üçte 1'i, yüzde 33,3'ü ne eğitimde ne de istihdamda. Erkeklerde bu oran beşte 1'e düşüyor, yüzde 21 civarında ama kadınlara baktığımızda yüzde 45,2. Dolayısıyla toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin "ev genci" kavramında da karşımıza çıktığına tanıklık ediyoruz. Karşımıza bir teklif geldiğinde, bu ev gençlerinin durumunu düzeltmek, onlara destek olacak bir mekanizmayla gelmiş olsa açıkçası bundan çok memnun olurduk çünkü gençler söz konusu olduğunda, onların Türkiye'nin en önemli önceliklerinden biri olduğunu düşünüyoruz. Dolayısıyla eğer gençlerle ilgili bir kanun teklifi hazırlıyorsanız gençlerin taleplerini ön plana çıkaracak içerikle karşımıza gelmiş olmasından memnuniyet duyardık ama bu kanun teklifinde böyle bir yapı söz konusu değil. Ayrıca, gençleri tek tipleştirici politikalarla muhafazakârlaştıran bir yaklaşımla ele alan bir tarzın da bugün ne dünyanın ne de Türkiye'nin ihtiyaçlarına yanıt vermediğini bir kez daha söylemiş olayım.

Bakın, gençlerin talepleri derken bu yaş grubunda -örneğin, üniversite öğrencilerini ele alalım- üniversite öğrencilerinin bugün büyük çoğunluğunun en önde gelen iki talebi barınma ve beslenme sorunları; bugün, gençler barınmayla ilgili ciddi sorun yaşıyor -bu kürsüde daha önce dile getirdik- bugün gençler beslenmeyle ilgili ciddi sorun yaşıyor ama bu kanun teklifinde onu görmüyoruz. Ayrıca yine gençler ve çocuklar açısından baktığımızda, sağlık hizmetlerine erişmekle ilgili bazı engeller söz konusudur, bu kanun teklifinde onu da görmüyoruz. Bakın, bir konuşmacı söz etti, yeri gelmişken ben de söylemek isterim çünkü bugün katıldığım Diyabet Parlamentosu toplantısında söz verdim "Bu konuyu bu akşam dile getireceğim." diye. Bugün Dünya Diyabet Günü, biliyorsunuz. Ülkemizde şeker hastalığının görülme sıklığı, maalesef, yanlış gıda politikaları ve sağlık politikalarının koruyucu kompartımanlarının düşüklüğü nedeniyle giderek artıyor. Öyle ki nüfusun yüzde 10'undan fazlası şeker hastası ve eğer buna bir çözüm bulunmazsa giderek artacak. Şeker hastalığı 2'ye ayrılır Tip 1 ve Tip 2 olmak üzere, ben bugün size konumuz şeker hastalığı olmadığı için yalnızca Tip 1 diyabetten söz edeceğim. Bakın, geçenlerde de konuştuk, Çalışma Bakanlığı bütçesi konuşulurken Plan ve Bütçede de dile getirdik, bugün ülkemizde Tip 1 diyabet hastası olan çocukların sensörleri hâlen ödeme kapsamında değil. Bakın, sizden rica ediyorum, orada bizden başka milletvekili yoktu ama Sosyal Güvenlik Kurumunun yetkilileri vardı, o Sosyal Güvenlik Kurumu yetkililerinden birini arayın, oradaki çocukların ve ailelerinin bugün o toplantıda nasıl iç yaralayıcı öykülerini paylaştıklarını onlardan dinleyin. Yeri gelmişken söyleyeyim, bu Tip 1 diyabetli tanısı almış hastaların yalnızca çocukluk çağında değil, çocukluk çağı bittikten sonra da bu sensörlerle buluşmasını sağlamamız lazım. Dolayısıyla, zaman darlığı nedeniyle çok ayrıntıya girmiyorum ama sosyal güvenlik politikaları ve sosyal koruma kapsamının da gençler söz konusu olduğunda artırılmasının çok değerli olduğunu burada, bir kez daha vurgulamak isterim.

Gençlerin çok boyutlu yapısal sorunları var, ülkemiz biliyorsunuz sağlıkta ve eğitimde ciddi eşitsizliklerin yaşandığı bir ülke, gençler de bunlardan en fazla etkilenen grubu oluşturuyorlar, dolayısıyla hem yoksulluk hem sosyal dışlanma riski altında olan gençleri de bu kapsam içerisine almak üzere onlara destek olacak kanun tekliflerine, programlara ihtiyacımız var. Yoksulluk ve sosyal dışlanma demişken Türkiye'deki genç nüfusun ne kadarının böyle bir risk altında olduğunu biliyor musunuz? Ben size söyleyeyim: Avrupa Birliği verisi, bakın, yüzde 40, 15-24 yaş arasında yoksulluk ve sosyal dışlanma riski altında olanlar nüfusun yüzde 40'ı; her 10 çocuktan 4'ü, her 10 gençten 4'ü. Böyle bir kanun teklifiyle biz, yoksulluk ve sosyal dışlanma riski altında olanların bu riskten çıkarılmasını sağlayacak çabaların ve desteklerin de burada olmasını aslında çok isterdik. Dolayısıyla kanun teklifinin gençler ve aile açısından dar bir perspektifle buraya getirilmiş olduğunu söylemek zorundayım.

Yine, kanun teklifine baktığınızda hem gençliğin tanımı hem ailenin tanımı hem gençliğin yaş sınırı hem de evliliklerin sağlam temeller üzerine kurulması gibi muğlaklık içeren, tam olarak ne anlatılmak istendiğinin belirtilmediği bir teklife karşı karşıya bulunmuş durumdayız. Öte yandan, gençlerle ilgili şunu söyleyelim: Bakın, biz erişkinler, gençler üstünde hep bir tahakküm kurma üzerinden hayata bakıyoruz. Oysa "gençlik" dediğimiz zaman, hayallerinin peşinden koşabilen ortamları yarattığımız, eğitimde eşit fırsat yarattığımız, sanatla buluşmasını sağladığımız ve bizim dayattığımız hayatı değil, kendi özgür iradesiyle yaşamak istediği hayatı seçen bir kısımdan söz etmemiz gerekir. Burada biz bu kapsamı bu kanun teklifi içinde görmüyoruz.

Ayrıca şunu söylemem lazım: Niye aile kavramını dar bulduğumuzu da burada söyleyelim çünkü özellikle son on yıl içerisinde ülkemizde de giderek artış gösteren örneğin tek ebeveynli aileler var; örneğin evlenmeyi tercih etmeyen, ailesiyle birlikte yaşayan ya da yalnız yaşayan ya da yine evlenmeyi tercih etmeyen ama birlikte yaşayan gençler, insanlar var. Dolayısıyla aile kavramını tek tipleştirici bir tanım içerisine hapsedecek olursak aslında biz gerçekten o aile kavramı spektrumu içerisindeki geri kalanları dışlamış oluruz ve sanki evlilik olmazsa aile olmaz gibi bir yanlışlığı karşımıza getirmiş oluruz, oysa dünyada olduğu gibi ülkemizde de ailenin yapısı ve aile kavramı değişmektedir. Bir iki rakamda bu değişimi anlatayım size: Örneğin yalnız yaşayan fertlerden oluşan ailelerin oranı 2014'te yüzde 14'ün altındaymış. Bakın, 2014'te yüzde 14'ün altında; 2022'de, sekiz yıl sonra yüzde 20 sınırına gelmiş. Demek ki Türkiye'deki aile yapısında da ciddi bir değişim var. Ve tek ebeveynli çocuklardan oluşan ailelerin oranı bundan on beş-yirmi yıl önce yüzde 3'ler-5'ler düzeyindeyken bugün yüzde 10'u geçmiş durumda. O zaman "aile" dediğimiz zaman bu aile kapsamı içerisinde boşanmış aileleri de tek ebeveynli aileleri de yalnız yaşamayı tercih eden gençleri de mutlaka kapsamalıyız.

Ayrıca şunu da söyleyeyim: Aile kavramını öyle bir perspektifle ele almalıyız ki örneğin geniş aile yapısı içerisinde yoksulluğun da ciddi bir sorun olduğunu görmeliyiz.

Bu arada, çocuk yaşta evlilikler konusunda birkaç şey söylemem gerekir. Yine, bu tekliften bunların önlenmesine ilişkin bir şey görmüyoruz. Yalnızca 2022 yılında 11 binin üzerinde çocuk evlendirilmiş, kız çocuklarından söz ediyorum. Yirmi iki yılda, bunların doğum yapanlarının sayısı 21 binin üzerinde; bakın, bunlar Türkiye'nin utanç kaynaklarıdır.

Ayrıca, yine, bu teklif içerisinde, örneğin akraba evliliklerini önlemeye dönük bir çabayı görmüyoruz. Akraba evliliklerini ayrıca tartışmamız gerekir. Biliyorsunuz, ikinci derece kuzen ve daha yakın akrabalar arasında eğer evlilik gerçekleşirse buna "akraba evliliği" diyoruz. Neden bu kadar önemsiyoruz? Çünkü Türkiye'deki nadir hastalıkların bu kadar yüksek görülmesinin arkasındaki birincil etmen akraba evlilikleridir. Size birkaç hastalık adı sayayım: Örneği ailevi Akdeniz ateşi -adı üstünde ailevi- kistik fibrozis, fenilketonüri, orak hücreli anemi gibi hastalıkların büyük ölçüde ülkemizde görülmesinin arkasında akraba evlilikleri yatıyor.

Peki, Türkiye akraba evlilikleri açısından ne durumda? Türkiye geneline baktığımızda yaklaşık yüzde 4 ama illere baktığımızda, örneğin, Şanlıurfa'da yüzde 18, tekrar ediyorum, Şanlıurfa'da yüzde 18; Mardin'de yüzde 13, Muş'ta yüzde 13. Dolayısıyla bu yalnızca bir yıl içinde yapılan akraba evliliklerinin oranları. Eğer bunları kademeli olarak birleştirecek olursanız Türkiye'deki her 4 evlilikten 1 tanesinde akraba evliliği sorununun karşımıza çıkması söz konusu.

Peki, akraba evliliklerinden en çok kimler etkileniyor, en çok kimleri ilgilendiriyor? Bakın, resmî bir araştırmadan söz edeceğim size; Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması 2018. Araştırma sonuçlarına göre, bu araştırmadan elde edilen veriler eğitimsiz kadınların, çalışmayan veya sosyal güvenliği olmadan çalışan kadınların, ana dili Kürtçe ya da Arapça olan kadınların, yoksul kadınların, ebeveynleri akraba evliliği yapmış olanların ve çocukluğunu doğuda ya da kırsal alanda geçirmiş olan kadınların çok daha büyük bir risk altında olduğunu gösteriyor. Dolayısıyla aileyi ve gençleri konuşurken göz ardı etmememiz gereken önemli bir kavram. Bu kanun teklifine baktığımızda, ne yoksul ve dışlanma riski içerisinde olanları ne çocuk yaşta evlendirilenleri ne de akraba evliliklerini gündeme getiren bir yapısının olmadığını görüyoruz.

Şimdi, "aile" dediğimizde bir de ailenin aynı zamanda olumsuz özelliklerini de gündeme getirmemiz lazım.

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Ne gibi?

KAYIHAN PALA (Devamla) – Şöyle, Komisyonca söylemiştim, hatırlayacaksınız; aynı zamanda, aile, çatışmaya da yol açabilen bir yapıyla karşımıza gelebilir. Aileler bazında... (AK PARTİ sıralarından gülüşmeler) Niye gülüyorsunuz, yok mu? "Aile içi şiddet" diye bir kavram var, bundan söz etmeye çalışıyorum.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Siz aileyi bir çatışma aracı olarak görürseniz her şey olur zaten Sayın Vekilim. Aile birlik beraberlik aracıdır.

KAYIHAN PALA (Devamla) – Şöyle, doğru anlaşılması için söylüyorum, ben aileyi bir çatışma alanı olarak görmüyorum.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Ama öyle dediniz biraz önce.

KAYIHAN PALA (Devamla) – Hayır, öyle demedim, tutanaklara bakın.

Aile her zaman olumlu bir kavram olarak karşımıza çıkmaz diyorum; aile içi şiddet bunlardan bir tanesi. Bu arada, aile toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetken bir kurum olarak da her zaman karşımıza çıkmaz. Somut kanıt şu, siz de bakabilirsiniz: Maalesef, küresel Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi'ne baktığımızda, Türkiye 129'uncu sırada; bu, Türkiye'nin utançtır.

Değerli milletvekilleri, sürem çok az kaldı. Aslında çok ayrıntılı konuşacağım şeyler var ama biraz sınırlayarak sona geleceğim çünkü aile içi şiddet, aile dediğimizde mutlaka konuşmamız gereken bir şey, önlemek açısından. Bu bağlamda sığınmaevleri, bu bağlamda İstanbul Sözleşmesi'nin yaşatması gibi kavramlara da mutlaka değinmemiz gerekir. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli dostlar, bir başka önemli nokta, bir kez daha söyleyeyim; böyle bir desteği sağlamak için bir fon kurmaya gerek yok ve bunu ben söylemiyorum, bakın, 2024-2026 Orta Vadeli Programı aynen okuyacağım. Sayın Cumhurbaşkanının çok sahiplendiği programda cümle şudur: "Kamu kesimi genel dengesinde yer alan fon ve döner sermayelerin harcama ilkeleri belirlenecek, bütçenin birlik ilkesinin uygulamasının güçlendirilmesine yönelik özel gelir, fon ve benzeri uygulamalar gözden geçirilecektir." Şimdi, böyle dendiği hâlde yeni bir fon kurmanın doğru bir yaklaşım olmadığını söylemek isteriz. Türkiye'nin fon deneyimleri, Varlık Fonu, İşsizlik Fonu ne demek istediğimi çok net ortaya koyuyor. Örneğin, bugün, İşsizlik Fonu işsizlerden daha çok -Çalışma Bakanlığı bütçesinde de verilen rakamlara dayalı olarak söylüyorum- patronlara kaynak aktaran bir fon biçimine dönüşmüştür. Burada İşsizlik Fonu tartışması olurken -lütfen Meclis tutanaklarına bakın- bir gün bu Fon'dan kaynakların daha fazla işverene aktarılacağı kimse öngörmüyordu. Dolayısıyla, müstakil bir fon oluşturmak yerine o fasıldaki kaynağı, yine sizin söylediğiniz biçimde ilgili bakanlığa bir fasıl aktararak o bakanlık ve iki bakanlık aracılığıyla verilmesi önerimizi bir kez daha söylemek isterim.

Bu arada, Sayın Başkan, bir dakika isteyeceğim. Neden? Bakın, bu Fondan alınacak kaynaklar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hocam, size iki dakika ek süre veriyorum.

Buyurun, toparlayın. (CHP sıralarından alkışlar)

KAYIHAN PALA (Devamla) – Çok teşekkür ediyorum.

Birkaç şey söylememe izin verin çünkü bunları söylemezsem kendimi iyi hissetmeyeceğim.

Bakın, bu Fona kaynak olarak madencilikten bir kaynak aktaracaksınız, tamam ama madencilikten kaynak aktarırken, dün gündeme gelen Zonguldak'taki Afgan göçmen işçinin yakılarak öldürüldüğü meselesini de bir şekilde gündem yapmamız lazım. Madencilik faaliyetlerinin usulüne uygun, insanca, toplum yararı gözetecek biçimde, yalnızca sermaye birikimi ve kâr maksimizasyonu için değil ülkenin ihtiyaçları ve toplumun istihdamı için kullanılmasını sağlayacak bir yaklaşıma ihtiyacımız var. Ben yedi sekiz yıl öncesine kadar tıp fakültesindeki öğrencilerim ve asistanlarımı Zonguldak'taki kamu madenlerine götürürdüm. Benim odamda bir kömür parçası var -beklerim hepinizi, gelin görün- o kömürü ben eksi 650 metreden o emekçilerin nasıl

çıkardığını görerek, hissederek çıkardım ve odamda saklıyorum emeğin ne kadar yüce bir değer olduğunu anlamak için. (CHP sıralarından alkışlar) Biz, burada, yer altında çalışan madenciler başta olmak üzere toplumun emekçi kesimlerinin tamamının uygun koşullarda çalışmasını sağlamak zorundayız.

Sonuç olarak, sayın milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu kanun teklifiyle ilgili olumsuz düşünüyoruz. Neden? Bir kez daha söyleyeyim: Günümüz ihtiyaçlarına yanıt vermeyen bir yapısı var, olumsuzluklara bütüncül bir çözüm üretmekten uzak; görevli bir bakanlık olmasına rağmen o bakanlık yerine bir alternatif yapı kuruluyor olması bizim onaylayacağımız bir şey değil. Ayrıca, denetim konusu muğlak, benden önceki konuşmacılar söylediler, fonların denetimiyle ilgili bazı sorunlar var -Meclis tutanaklarına da geçmiş sorunlardan söz ediyorum- nasıl işleyeceği de çok belli değil. 5 bakanlığın eş güdüm içerisinde çalışmasıyla ilgili sorunların ortaya çıkma ihtimalini de buradan paylaşıyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Pala.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Sürreyya Önder'in, 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde CHP Grubu adına konuşma yapan Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın konuşma süresini uzatma gerekçesine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, her siyasal partimizde çok kıymetli değerler var kendi alanında uzman ve -işte, ortalama 50 yaşı baz alırsak- elli yıllık bir ömrü ya da minimum otuz yıllık bir ömrü bu alana vakfetmiş, müstefit olmak daha akıllıca bir yol geliyor bana. O yüzden, hocaya böyle bir ek süre verdim. Bütün siyasal partilerde böyle uzmanlıklar olduğunu biliyorum, burada kürsüden görüyoruz. Seve seve herkese bu hakkı kullanırmak isterim çünkü hani bir şey lütfetmiyoruz burada, faydalıyoruz, aydınlanıyoruz. Keşke revizyona açık olsa birtakım şeyler. Bunu da açıklama ihtiyacı hissettim. (CHP sıralarından alkışlar)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnan ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı:76)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Eyyüp Kadir İnan...

Süreniz yirmi dakikadır, müstefit olursak artırırız.

AK PARTİ GRUBU ADINA EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ gençlik alanında yetmiş dokuz senede yapılamayan icraatları yirmi bir yıla sığdırdı, AK PARTİ ve Recep Tayyip Erdoğan gençlerin en çok güvendiği parti ve lider oldu. Partimizin 2023 vizyonuna ulaşmasındaki temel lokomotiflerden biri gençler olmuştur. AK PARTİ girmiş olduğu tüm seçimlerden başarıyla çıktıysa bunda gençlerin rolü çok büyüktür. AK PARTİ'nin yaslandığı medeniyet iddiası ve yirmi bir yıldır omuzlarında taşıdığı sorumluluk neticesinde gençler için birçok atılım gerçekleştirilmiş, hayalinin bile kurulması zor olan projeleri hayata geçirmiştir. Bu nedenle, AK PARTİ'nin ortaya koyduğu gençlik çalışmalarını "Bizim yönümüz yirmi bir yıldır genç." sözleriyle tanımlayabiliriz.

Bugün, AK PARTİ'nin gençlik noktasında ortaya koyduğu çalışmalar hem geçmişin muhasebesini hem de gelecek perspektifini ortaya koyarak ana bir gayeye eklenmektedir. Yirmi bir yıldır ortaya konulan bu vizyonla gençlere her türlü imkânı sunan, onların önünü açan, güvenen, her türlü olanağı sağlayan Genel Başkanımız ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, bu imkânlarla gençlere aynı zamanda büyük bir vazife ve sorumluluk yüklemektedir. Yirmi bir yıldır gençleri yanı başından ayırmayarak, siyasetin her kademesinde çeşitli görevler vererek gençleri yetiştirmiş, gençleri bugünlere kazandırmış ve geleceğe hazırlamıştır. Adım adım Türkiye Yüzyılı'na giderken çok büyük sorumluluk hiç şüphesiz gençlerde olacaktır, bugünün gençleri Türkiye Yüzyılı'nın öncüleri olacaktır.

AK PARTİ'nin gençlikle ilişkisi, gençlerden en fazla oy alan parti olması, gençleri gönüllülükle içine katmasıyla 21'inci yüzyılın en genç kalabilmiş partisidir. Talep ve ihtiyaçların, bu değişimin çok hızlı geldiği ve tüketildiği bir dönemde kalıcılığı sağlama ve popülerliği sağlama anlamında 21'inci yüzyılın en genç hareketidir. Türkiye'de gençleri anlayabilen ve onların meselelerine çözüm üretebilen yegâne oluşum Cumhurbaşkanlığı'dır; bundan sonra da böyle olacaktır.

2002'de seçilme yaşı 30'du, bunu önce 25'e, ardından 18'e biz indirdik. Askerlik yapma süresi on sekiz aydı; bunu önce on iki, ardından altı aya biz indirdik. KYK kredileri üç ayda bir ödeniyordu, bugün, her ay ödenmesini biz sağladık. Gençleri Erasmus programıyla biz tanıştırdık. Tarihte ilk defa ders kitaplarını ücretsiz biz dağıttık. Katsayı adaletsizliğini biz giderdik. Başörtüsü serbestliğini biz getirdik. KOSGEB girişimcilik destekleri kapsamında genç girişimcilere hibe ve kredi desteğini biz sağladık. Gençlik ve Spor Bakanlığını biz kurduk. Üniversite harçlarını biz kaldırdık. E-YDS ve YÖKDİL uygulamalarını biz başlattık. Gençlik Projeleri Destek Programı'nı biz başlattık. 25 yaşını doldurmamış tüm gençlerden pasaport harcını biz kaldırdık. Yeni mezun gençlerin iki yıl boyunca genel sağlık sigortası priminden muaf olmasını biz sağladık. Vakıflar Genel Müdürlüğü burslarını biz hayata geçirdik. Üniversite öğrencilerine yönelik staj seferberliği programını biz başlattık; ayrıca, ulusal staj programını da biz başlattık. Yaz aylarında 18-30 yaş arasındaki gençlerimiz için 81 ilde tüm KYK yurtlarının ücretsiz kullanımını da biz sunduk. Yine 18-30 yaş arasındaki tüm gençlere Müzekart hizmetini biz sunduk. (CHP sıralarından gürültüler)

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Dinleyin, dinleyin!

EYYÜP KADİR İNAN (Devamla) – KYK yurtlarındaki internet kotasını ücretsiz 2 katına biz çıkardık. KYK geri ödemelerinde enflasyon farkını biz kaldırdık. (CHP sıralarından gürültüler)

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Dinlemeyi öğrenin önce.

EYYÜP KADİR İNAN (Devamla) – KYK kredi ve burs miktarlarını lisans öğrencileri için 2 bin TL'ye, yüksek lisans öğrencileri için 4 bin TL'ye, doktora öğrencileri için 6 bin TL'ye biz çıkardık. KYK'lerde beslenme yardımını 11 TL'den 3.600 TL'ye biz yükselttik.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) – KYK'de battınız, battınız.

EYYÜP KADİR İNAN (Devamla) – Yoklama kaçağı ve bakaya kalan 550 bin genç için bedelli askerlik imkânından faydalanma yolunu biz açtık. Öğrenci affıyla okula dönüş yolunu biz sağladık.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Paralar nerede, paralar?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Delelelere dağıttınız ya, oradadır paralar.

EYYÜP KADİR İNAN (Devamla) – 2002 yılında 190 olan yurt sayısını 830'a, yatak kapasitesini 150 binden 1 milyonun üzerine biz çıkardık.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Delelelere dağıttınız, delelelere. Para vermekle olmaz...

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Senin baban gibi çalmadı...

EYYÜP KADİR İNAN (Devamla) – Gençlerin ilk defa telefon ve bilgisayar satın alımında vergi muafiyetini biz getirdik.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Telefon parasını bile vermiyorsunuz ya!

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Dinle, dinle!

EYYÜP KADİR İNAN (Devamla) – Gençlere 10 gigabayt internet hakkını biz sağladık. (CHP sıralarından gürültüler)

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Delelelere para vermekle olmaz bu işler.

EYYÜP KADİR İNAN (Devamla) – Türkiye Ulusal Ajansı bünyesinde 2004 yılından itibaren bugüne kadar 8 bin gençlik projesine biz destek verdik.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

EYYÜP KADİR İNAN (Devamla) – Toplam 4 milyarlık hibe desteğini biz sağladık.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Kimsenin babasını bu işe karıştıramazsın sen!

EYYÜP KADİR İNAN (Devamla) – Genç Çiftçi Projesi'ni biz hayata geçirdik. 2002 yılında 4 olan gençlik kampı tesisi sayısını 50'ye biz çıkardık. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) 2002 yılında 76 olan üniversite sayısını 209'a biz yükselttik. Gençlik merkezi sayımızı 9'dan 474'e biz yükselttik.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

EYYÜP KADİR İNAN (Devamla) – Değerli milletvekillerimiz, şu an bu konu üzerinde konuşan en genç hatibim, saygı da bu(!) (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Şimdi ise Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'mizi...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın İnan, bir saniyenizi rica ediyorum.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Terbiyesizleşiyor! Susturun arkadaşınızı, kimsenin şerefli babasına laf söylemesin!

BAŞKAN – Sürenizi durduruyorum Sayın İnan.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Kimsenin babasına diyemez, kimsenin!

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Gençler ölüyor asansörde. Asansörde gençler ölüyor ya, "Şunu yaptık, bunu yaptık." diyorsunuz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, kendi aramızda konuşmayalım lütfen.

Arkadaşlar, kürsüde hatip var. Lütfen, hatibi dinleyelim.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Gençler ölüyor asansörlerde.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Vekilimize söyleyin, dinlemeyi öğrensinler.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Hatip, kaldığınız yerden devam edin.

EYYÜP KADİR İNAN (Devamla) – Yaptıklarımızı bir genç olarak anlatıyoruz. Lütfen... Saygı bekliyoruz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Dinlemeyi öğrensinler.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Böyle bir şey olmaz ya! Terbiyesiz!

EYYÜP KADİR İNAN (Devamla) – Şimdi ise Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'mizi Genel Kurula sunmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Tüm emek verenlere bu ülkenin tüm gençleri adına şimdiden çok teşekkür ediyoruz. Aile, anlamıyla ve toplumsal işleviyle kıymetli bir kurum olma özelliğini hiçbir zaman kaybetmeyecektir. Uyumlu bir ailede yetişen bir insanın topluma katılımı sağlıklı ve güçlü olur. En önemli özelliklerinden biri sosyallik olan ve sosyalleşen bir insan için toplumsal hayat ne kadar mühim ise kaliteli bir toplumsal hayat için de "aile" kavramımız o miktarda önemlidir. Aile vazgeçilmezimizdir. Güçlü bir ülke, huzurlu bir toplum istiyorsak öncelikli olarak güçlü bir aile yapısına sahip olmalıyız. Tüm kurum ve kuruluşlarımıza Anayasa'mız bu görevi desteklemesi gerektiğini 41'inci maddeyle tanımlamıştır. Yine, Anayasa'mızın 58'inci maddesindeki "Devlet, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır." maddelerine referansla Anayasa'mız Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri olarak bizlere de sorumluluk vermiştir. Bu nedenle, bizim için aile geleneğimize sahip çıkmak geleceğimize ve gençlerimize sahip çıkmak anlamına da gelmektedir. Devletimiz her anlamda ve her konuda hem maddi hem manevi olarak gençleri destekliyor ve yapılması gereken ne varsa yapıyor. Türkiye'nin yeni yüzyılını omuzlarında yükselecek gençliğimiz ilhamını şanlı mazisinden almaktadır. Bu gençlik için de Hükümetimizin atamayacağı bir adım yoktur. İşte, bu adımları attıktan sonra, Türkiye'nin geleceğe dair hayallerini, Türkiye'nin geleceğe dair iddialarını daha öz güvenli, daha dinamik ve o gençlere yakışır bir şekilde gerçekleştireceğiz. Biliyoruz ki yapısı gereği her genç, maddi potansiyelinden bağımsız, geleceğe dair bir kaygı taşır: "Nasıl evleneceğim?" "Nerede okuyacağım?" "Kendi ayaklarımın üzerinde durabilecek miyim?" Bu kaygılar küreseldir; bu kaygılar Amerika'da da var, Türkiye'de de var. Gençlerimizin aile kurma sürecindeki kaygılarını bu kanun teklifiyle en aza indirmeyi hedefliyoruz. Kabul etmeliyiz ki toplumun ve ülkemizin gençlerinin aileye, aile kurma isteğine ve bununla ilgili gerek ekonomik gerek sosyal gerekse devletin tüm kurumlarının ortaya koyacağı kolaylıklarla ilgili uzun zamandır çok büyük bir beklentisi oluşmuştur. Gençler için de atılan birçok hizmetin öncülüğünü ve hamiliğini yapan ve gençlerin her türlü talebine, her türlü temennisine, şikâyetlerine ve önerilerine kayıtsız kalmayan Sayın Cumhurbaşkanımız ve AK PARTİ bu beklentiyi 2023 seçim kampanyası sırasında gençlerle kurmuş olduğu güçlü diyalog vesilesiyle Aile ve Gençlik Fonu vaadini gençlerimize takdim etmiştir.

Kanun teklifimizin çıkış noktası, uzun zamandır ülkemizin gençlerinde oluşan bu büyük beklentiyi karşılaması içindir. Bu kanun teklifimizle, ülkemizin en büyük zenginliği olan genç nüfusumuz, bu genç nüfusun dinamizmi, bu dinamizmin nicelik ve nitelik bakımından en üst düzeye taşınması, aile kurma yolunda ve diğer girişimleri olduğunda önlerindeki zorlukların hafifletilmesi amaçlanmaktadır. Bu Fon vasıtasıyla, hâlihazırda yürütülen destek programlarının etkilerinin artırılması, hizmetlerin çeşitlendirilmesi, yaygınlaştırılmasıyla aile kurumunun güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Belirlenen kaynakların yalnızca belirttiğimiz amaçlara hizmet edecek fon şeklinde özel bir yapı kurulmaktadır. Büyük ve güçlü Türkiye'yi yarına taşıyacak olan, sorumluluk almaktan kaçınmayan her bir genç bu memleketin paha biçilmez bir değeridir. Bu nedenle, gençlere en faydalı olacağımız, gençlere en geniş şekilde mümkün olduğunca katkıda bulunacağımız ve kısacası gençlerin geleceklerini güçlü temeller üzerinde inşa etmelerine yardımcı olunması, gençlerin gelişim ve girişimlerine destek verilip sosyal risklere karşı korunmaları amacıyla Fonumuzu en güçlü içerikle takdim etmek için çalıştık ve bunu da bağımsız ve hür enerji politikalarımızdan aldığımız güçle yapıyoruz.

Bugün, dünyanın en gelişmiş filosuna sahip bir ülkeyiz, sondaj çalışmalarımızı yerli filomuzla yapmaya başladık. Karadeniz'de 710 milyar metreköplük doğal gaz keşfettik, bu gazı üç yılda 2.200 metre derinliğinden karaya taşıdık. Sakarya Gaz Sahası Projesi'yle günlük 10 milyon metreköp gaz üretiliyor. Petrol arama faaliyetlerimiz hız kazandı. Gabar'da Şehit Esma Çevik ve Şehit Aybüke Yalçın sahalarında petrol üretimini 200 bin varile çıkarmayı hedefliyoruz. Doğal gaz ve petrol keşiflerimiz ve tabii kaynaklar alanlarındaki çalışmalarımızdan elde ettiğimiz kaynaklarımız ileri çalışmalarımızla birlikte Aile ve Gençlik Fonu vasıtasıyla vatandaşlarımıza, özellikle gençlerimize ulaşmış olacak.

Gençler deyince yalnızca üniversitede okuyan, sosyal medya kullanan gençleri değerlendirirsek bu da çok yanlış bir tanımlama olur. Bizim, sanayide çalışan gençlerimiz, arka mahallede yaşayan gençlerimiz, liseden sonra eğitimine devam etmemiş gençlerimiz de var. Gençleri tek bir kalıba indirgeyip o kalıp üzerinden değerlendirmek büyük bir hata. Ekonomik meseleler tabii her kesimi etkilediği gibi muhakkak gençleri de etkiliyor. Ancak AK PARTİ olarak biz bunun önüne geçebilmek için, gençlerin ekonomik meselelerden en az etkilenmesi için elimizden geleni yapıyoruz. Bugün, bu Fon aracılığıyla birlikte senelik 5 milyarlık bir kaynağı sadece gençlere takdim ediyoruz ve bu bütçe gençler için seneden seneye artarak devam edecek.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Komisyon görüşmelerimizde Düzce Milletvekilimiz Ayşe Keşir Hanımefendi'yle

birlikte tüm partilere bir çağrıda bulunmuştuk "Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak cumhuriyetin 2'nci yüzyılında Aile ve Gençlik Fonunu gençlere armağan edelim." dedik ama üzülerek söylüyorum ki, bir genç olarak, bu Parlamentonun genç bir üyesi olarak "hayır" diyen partiler oldu. Şimdi söyleyin, bugün gençlerin yanında mısınız, değil misiniz? Şayet bu Fon -biraz önce Cumhuriyet Halk Partili hatibin belirtmek istediği gibi- Aile ve Gençlik Fonu değil de LGBT ve türevlerine destek veren bir fon olsaydı "evet" oyu için şuraya sıraya geçmiştiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SERKAN SARI (Balıkesir) – Konuşma öyle ya! Ayıp sana ayıp!

YYYÜP KADİR İNAN (Devamla) – Ayrıca bizim LGBT ve türevlerine vereceğimiz hiçbir destek bu Fonda olmayacak.

SERKAN SARI (Balıkesir) – Bakanlıklarınız ne iş yapıyor?

YYYÜP KADİR İNAN (Devamla) – Zaten dışarıdan yeterince fon da size geliyor, yeterince dışarıdan fon alıyorsunuz.

SERKAN SARI (Balıkesir) – Her şeyi Cumhurbaşkanlığına mı bağlayacaksınız? Yeter kardeşim! Şov yapma ya orada!

YYYÜP KADİR İNAN (Devamla) – Yıllarca Z kuşağı türküsünü söylediniz. Şimdi burada "hayır" oyu vererek nasıl bakacaksınız o Z kuşağının yüzüne? Gençler olarak bizler bugün bu kanun teklifine "hayır" oyu verenleri unutmayaçaz çünkü biz geçmişte de gençlere nasıl düşman kesildiklerini çok iyi biliyoruz.

SERKAN SARI (Balıkesir) – Bakanlığınızın yardım yapmasına kim engel oluyor? Bir engel mi var? Bakanlığınızı çalıştırmayan biri mi var? Bakanlar ne güne orada?

YYYÜP KADİR İNAN (Devamla) – Geçmişte belediyelerin üniversite öğrencilerine burs vermesini yargıya taşıyıp engelleyenleri de çok iyi biliyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Geçmişte seçilme yaşının 18'e indirilmesine de "hayır" diyenleri çok iyi biliyoruz.

SERKAN SARI (Balıkesir) – Gençleri uyuşturucu baronlarına teslim edenleri de biliyoruz.

YYYÜP KADİR İNAN (Devamla) – Ama biz size rağmen indirdik ama siz zihninizde hâlâ indirmediniz. Hani siz gençlerin partisiydiniz? Bugün Cumhuriyet Halk Partisi başta olmak üzere Millet İttifakı'nın hiçbir siyasi partisinde 30 yaş altı tek bir milletvekili yok. Bugün bu salonda bulunan en genç 5 milletvekilinden 4'ü AK PARTİ Grubunda. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Çünkü biz biliyoruz ki demokrasi gençlerle güzel, siyaset gençlerle anlamlı. Bugün ben AK PARTİ Gençlik Kolları Başkanı olarak buradayım, partimi ve gençleri temsil ediyorum. Grubumuzda AK PARTİ Gençlik Kollarından yetişen 20'ye yakın milletvekilimiz var; en genç milletvekilimiz Zehranur Hanım 24 yaşında, AK PARTİ Grubunda.

SERKAN SARI (Balıkesir) – Gençler bağımlı oldu bağımlı, onu ne yapacaksınız?

YYYÜP KADİR İNAN (Devamla) – Ama siz kendi siyasi partinizdeki emek veren onca gençten birini bile Meclise taşımadınız. (CHP sıralarından gürültüler)

SERKAN SARI (Balıkesir) – Çocuklara sahip çıkmadınız. Yurtlarda çocuklar ölüyor.

YYYÜP KADİR İNAN (Devamla) – Kendi partilerindeki emek veren gençleri kirli pazarlıklara değişenler hiçbir zaman bu memleketin gençlerine bir şey söyleyemezler. Gençleri, kurduğunuz tiyatrolarda figüran olarak kullanıp istismar etmekten başka istihdam ettikleri bir yer yok. Tüm iddialarınız çöktü, siz sadece gençleri istismar edersiniz, saf duygularıyla oynarsınız, onları manipüle edersiniz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Hadi be!

YYYÜP KADİR İNAN (Devamla) – Biliyorsunuz ki kampanya zamanında, ana muhalefet kendine distopya kurdu. Gençlerin AK PARTİ'ye olan teveccühünü gördüğü için sosyal mühendislik projeleriyle karşımıza çıkarak sanal bir gerçeklik inşa etmeye çalıştılar. Sosyal medyada bot hesaplarla PR çalışmaları yaparak, evlerinden video çekerek, trollük yaparak, trollere konuk olarak, sosyal medya algoritmalarıyla oynayarak gençleri kandıracaklarını düşünenler yine hüsrana uğradı ve ne oldu? 28 Mayıs'ta sanal kaybetti, sahicilik kazandı; ilk defa oy kullanan 3 milyon gencin desteğiyle Recep Tayyip Erdoğan ve Cumhuriyet İttifakı kazandı. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Seçim öncesi, "gençlerin demokrat amcası" diye gençlere yutturmaya çalıştığınız, "gençlerin cumhurbaşkanı" diyerek her türlü pazarlamayı yaptığınız ama bu şekilde pazarladığınız adayınızı da kakhahalarla dil çıkartarak gönderdiniz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Terbiyeli ol! Terbiyeli ol, konuşmanı yap!

YYYÜP KADİR İNAN (Devamla) – Ama değişen hiçbir şey yok, değişen şey yüz ve isim; zihniyet aynı, bakış açısı aynı, gençlerle olan münasebet aynı, kurgu ve yapaylık aynı. Kısacası, altı ay önce söylediği sözü inkâr edenlere gençler hiçbir zaman güvenmez, itibar etmez. Gençliğe dair tüm sözleriniz, fiiliyatınız, eylemleriniz son yirmi iki yıldır AK PARTİ'nin kötü bir taklidi olmaktan öteye geçemiyor. Hiçbir konuda özgünlüğünüz söz konusu değil. Gençliğin hayatına dokunan icracı bir politikaları hiçbir zaman olmadı çünkü gençleri her zaman milis kuvvetler, fiziksel güç olarak görürsünüz; gençleri her zaman bekçi, nöbetçi olarak görürsünüz; biz ise gençliği her zaman karar mekanizması olarak, bugünün yöneticileri olarak gören bir partiyiz. Bu nedenle sizler, gençlerin hiçbir zaman yol arkadaşı olamayacaksınız. Hamdolsun, bizim gençlerimiz kaliteden anlıyor, bu yüzeysel ve edilgen siyasetçilere itibar etmiyor. Gençler, yirmi beş yıldır olduğu gibi bugün de en kaliteli olana, 21'inci yüzyılın sarsılmaz markası, siyasette gençlik devrimi yapan Recep Tayyip Erdoğan ve Cumhuriyet İttifakı'na itibar ediyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 2023 seçimlerinde gençler, sizi hiç beklemediğiniz bir sonla buluşturdu; sizin için şaşırtıcı ve yıkım olacak mesele, gençlerin AK PARTİ'ye, Cumhuriyet İttifakı'na ve Recep Tayyip Erdoğan'a olan teveccühüydü ama unutmayın, bu teveccüh ve sahiplenme kesinlikle tesadüf değil.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) – Evet, montajlarla!

YYYÜP KADİR İNAN (Devamla) – Her daim gençlerin yanında olan, onlara güvenen, onların meselesini kendi meselesi gören, siyasete gençlik kollarından başlayan Recep Tayyip Erdoğan gibi bir lider var. Biz, gençler olarak, bizim için bu bilinç ve farkındalığın mimarı olan Recep Tayyip Erdoğan'ın yol arkadaşı olmaktan da çok gurur duyuyoruz.

Şimdi ise 2023'te gençler, size verdiği cevabın daha güçlüsünü yerel seçimlerde verecektir, yine Cumhuriyet İttifakı'mız en güçlü desteği gençlerden alarak zafere ulaşacaktır.

Bugün Aile ve Gençlik Fonu gelecek nesiller için ekilmiş çok büyük bir tohumdur, inşallah nesilden nesile hizmet edecektir. Şimdiden hayırlısının olmasını diliyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

KAYIHAN PALA (Bursa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Pala, buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım... Başkanım, bir söz talebim var.

BAŞKAN – Bir saniye, Sayın Pala'ya söz verdim, sonra da size söz vereceğim.

KAYIHAN PALA (Bursa) – Kürsüden konuşabilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Ne için Sayın Pala?

KAYIHAN PALA (Bursa) – Sataşma var çünkü.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnan'ın 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

KAYIHAN PALA (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genç arkadaşım, keşke burada hamaset yapmak yerine teklifi savunsaydın. (CHP sıralarından alkışlar) Bakın, şurada anlaşalım: Biz...

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Gayet iyi savundu.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) – Gayet güzel savundu.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teklifi de savundu Sayın Hocam, dinlememişsiniz, teklifi de savundu çok güzel, dinlememişsiniz.

KAYIHAN PALA (Devamla) – İzin verirsiniz söz hakkımı kullanmak istiyorum.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) – Niye buraya çıkıp cevap verme gereği hissediyorsunuz? Şahsına bir şey denmedi ki.

KAYIHAN PALA (Devamla) – Biz buraya çıktığımızda herhangi bir şekilde saygısızca birisine saldırarak, burada olmayanlar üzerinden konuşarak bir şey söylemiyoruz.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – O sana kalmamış, saygısız...

KAYIHAN PALA (Devamla) – İzin verin, izin verin, ben de konuşayım.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ya, genç bir milletvekilini “saygısızca” diye tanımlayamazsınız. Sayın Hocam, şu anda bile “saygısız” diye tanımlama hakkına sahip değilsiniz.

KAYIHAN PALA (Devamla) – Bakın, bizi söylemediğimiz şeyler üzerinden suçlayacak bir tarzla kanun teklifini savunmaya kalkmak buradaki herkesin tanık olduğu gibi aslında kanun teklifinin savunulamayacağını gösteriyor. (CHP sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Üniversitedeki öğrenciniz değil o sizin, o da bir milletvekili.

KAYIHAN PALA (Devamla) – Başka bir şey daha söyleyeyim: Sayın Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu için söylediğiniz sözleri de bir genç olarak size hiç yakıştıramadım, siyaseti böyle yapmamak lazım.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Ücretsiz otobüsler ne oldu? CHP'li belediyeler...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Gençlere had bildirme yeri değil Meclis kürsüsü, Meclis kürsüsü gençlere had bildirme yeri değil, geçti o günler.

KAYIHAN PALA (Devamla) – Siyaseti hamasetle yapmak yerine gerçekler üzerinden, birbirimizi ikna etmeye çalışarak yapmanın bu topluma çok daha yararı olacağını bir kez daha söylemek isterim.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Hocam, ücretsiz otobüs ne oldu Hocam? Ne yapıyorsunuz ücretsiz otobüsleri? Kim ödüyor Hocam? CHP'li belediyelerde ücretsiz otobüsü kim veriyor?

KAYIHAN PALA (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – “Genç arkadaşım” dedi bir kere ya!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Hocam, CHP'deki ücretsiz otobüs sözünü niye unuttunuz?

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Bizlerin, milletin oyunu almış bir milletvekili o. “Genç arkadaşım!”

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şahin.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Benim mikrofonumu açtılar yanlışlıkla ama. Başkanım, ben de söz istemiştım, hazır mikrofonum açılmışken...

BAŞKAN – İsa Bey sırasını verirse, sıra onundu.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Ben konuşayım belki cevap verirsiniz Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnan'ın 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Evet, teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Tabii, kürsüde genç bir milletvekili arkadaşımızı görmek gurur verici bir şey ancak genç milletvekili arkadaşımızın gerçekten bu kadar ayrıştıran bir konuşma yapması da üzüntü verici bir şey. AK PARTİ'ye aslında haksızlık yaptı, direkt ilk cümleden “Yetmiş dokuz yılda şunlar yapılamadı, yirmi bir yılda şunları yaptık.” gibi bir ifadeyle başladı, aslında haksızlık yaptı.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Ben öyle bir şey demedim.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Biz 1071 yılında bu topraklara girdik, oradan itibaren de alabilirdi “Dokuz yüz otuz yıldır şunlar yapılamadı, yirmi bir yılda şunlar yapıldı.” diye. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEZUT BOZATLI (Gaziantep) – Ya, ne alakası var? Yazık ya!

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Arkadaşlar, bu ülkede yapılan, doğru olan her şeyi kabulleniriz, sahipleriniz. Bunların içerisinde bir dönem biz de varız.

MEZUT BOZATLI (Gaziantep) – Seni Grup Başkan Vekilliğinden alsınlar, vallahi yazık!

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Bakın, mesele şu... Başka bir şey söyleyeceğim. Arkadaşımız şöyle bir ifade kullandı... Bakın, biz isterdik ki genç arkadaşımızın, genç milletvekili arkadaşımızın kanunla ilgili bizi inandıracak, bizi tatmin edecek bir konuşma yapmasını beklerdik ama biz şunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – “Biz şunu yaptık, siz şunu yapamadınız.” gibi ayrıştırıcı bir konuşmayı asla doğru bulmuyoruz, yadırgıyoruz.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) – Siz ne yaptınız, onu çıkın anlatın o zaman.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Şimdi, bir de ifade kullandı, gerçekten talihsiz bir ifade kullandı. “Gençlerle ilgili bir şey olduğunda karşı çıkarsınız ama LGBT'yle ilgili bir şey olursa burada sıraya girersiniz.” gibi çok talihsiz bir açıklama yaptı.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – CHP'yi siz desteklersiniz, LGBT'yi desteklersiniz.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) – Sen ne yaptın, bir onu anlat; anlat da ne yaptığını öğrenelim.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Ya, sen CHP'nin avukatı mısın? Sen CHP'nin avukatı mısın?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Biz LGBTİ kavramına da karşı çıkarız, gençlerimizle ilgili her türlü olumlu şeye de destek veririz arkadaşlar. Yeter ki ikna edilsin, yeter ki buradan soyut ifadelerle değil, somut, gençlerle ilgili ne yapacağımız tatmin edici bir şekilde anlatılsın.

MEZUT BOZATLI (Gaziantep) – Siz ne yaptınız gençler için? Kaç tane milletvekiliniz var sıranızda?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Ben arkadaşımızın konuşma tarzını, ayrıştıran konuşma tarzını yadırgadığımızı ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şahin.

MEZUT BOZATLI (Gaziantep) – Kaç tane milletvekiliniz var sıranızda, söyleyin.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) – Ne yaptığını anlat hadi! Yaptığın ortada. Ne yaptınız, onu anlat; yaptığın yok ki anlatacağın.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Çok açık konuştum, çok açık konuştum.

MEZUT BOZATLI (Gaziantep) – Kaç tane milletvekiliniz genç?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Çok açık konuştum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

43.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerle ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan, kürsüde konuşan bir genç milletvekili olunca ne hikmetse hocalarımız, yaşı büyüklerimiz hemen milletvekili olmasına rağmen had bildirmeye kalkıştılar; bir kere en büyük hata burada yapıldı. Eyyüp Kadir İnan veya Zehra veya Zeynep hiç fark etmez, hepsi de en az hocamız kadar bu kürsüde istedikleri gibi konuşma haklarına sahipler, saygısızlıkla suçlamak bile yakışmıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sadece genç olduğu için saygısızlıkla suçlayarak bir had bildirme çabası görüyoruz. Artık bu üstenci tavırdan vazgeçilsin. Buraya milletvekili olarak gelmiş, yaşı genç diye kimse kalkıp ona ne konuşacağını öğretme haddinde değildir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bizim vekilimize yönelik söylenen sözler burada Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bu yüzden, İsa Bey de CHP'nin avukatlığını yapıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bırakın, kendi Grup Başkan Vekilleri var, LGBT'yle ilgili ne düşünüyorlarsa onlar söylerler. Çok açık ve net bir cümle ve ifade kullandığı için, genç bir milletvekili olan ve konuşmasından dolayı İzmir Milletvekilimiz Eyyüp Kadir İnan'ı ben tebrik ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu yasayla ilgili olarak da gençleri sonuna kadar çok daha iyi savunacaklarını ve kanunla ilgili çok da güzel açıklamalar yaptığını hepimiz dinledik, konuşmanın başında bunları örnekleriyle anlattı.

AYLİN YAMAN (Ankara) – Ne anlattı?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Yine, CHP'den bir milletvekili konuşma esnasında bir vekilimize veya hepimize “Senin baban gibi benim babam çalmadı, hırsızlık yapmadı.” diyerek hepimize çok ciddi bir hakarete bulunmuştur. Burada kimsenin kimsenin babası üzerinden siyaset veya polemik yapmaya hakkı yok. Kimsenin kimsenin babası üzerinden laf söylemeye de hakkı yok. Aileyi konuşuyoruz, tutup da anne ve babalara hakaret etmek, “hırsız” demek, “arsız” demek kimsenin mevzusu da olamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bu konuda hep “temiz dil” diye uyarıyoruz. Ama maalesef, bu “temiz dil” dediğimiz uyarıyı siz de yapıyorsunuz, biz de hep rica ediyoruz ama bu “temiz dil” ne hikmetse dönüyor dolaşıyor, hep ailelerinize saldırı, eşlerinize, kadınlara saldırı... Yani bir kadın vekil tarafından bir başka vekile babası üzerinden saygısızlık yapılmasını da hiç doğru bulmuyoruz. Bu konuda da bir özür borçlu olduğumu, lütfen, kendisinin özür dilemesi gerektiğini yüce heyetinizden bekliyoruz.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Başkanım, bir ifade kullanıldı, ben de söz istiyeceğim.

BAŞKAN – Gökhan Bey, buyurun.

44.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnan'ın 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinde hiç kimse genç olan bir arkadaşımıza gençliğinden dolayı haksızlık etmez, tam tersine gençliğinden dolayı anlayışlı davranır. Ancak bir genç konuşmasına “Yetmiş dokuz yılda yapılamayanları yirmi bir yıla sığdırdık.” diye başlarsa ben hem onun gençliğinin alması gereken terbiyeye hem de cumhuriyetten öğrenmesi gerekenlere...

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Ya, sana mı soracağım ben aldığım terbiyeyi! Sana mı soracağım!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Terbiyeyi ne karıştırıyorsun!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sen oradan hâlâ bana laf atmayı kes! Kes sesini! Kes sesini, dinlemeyi öğren önce! Edepsiz herif!

Şimdi şunu söyleyelim...

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Sana mı kaldı insanların terbiyesi!

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Ne konuşacağımı sana mı soracağım ben!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ne konuşman gerektiğini anlatacağım şimdi sana! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Böyle bir şey olmaz Başkanım ya! Bu aile terbiyesi kimsenin konusu değil ya!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Önce şunu söyleyeceğim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Günaydın...

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Sen nasıl bu Meclise geldiysen ben de o şekilde geldim; hem de İzmir'den geldim, İzmir'den geldim! Senin sözüm ona en güçlü olduğun yerden geldim!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Geldiğini biliyorum da efendi ol diyorum, efendi ol!

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Terbiye öğretemezsin bana!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Kötü bir şey söylemiyorum, efendi olmayı öğren diyorum! O kadar zor bir şey mi!

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Kimsenin aile terbiyesini sorgulayamazsınız!

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Terbiye öğretemezsin!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Efendi olmak zor bir şey mi! Bu yaşta efendi olmak zor bir şey mi! (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Elini sallama!

İSHAK ŞAN (Adıyaman) – Sen ne geliyorsun oradan? Geç yerine!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – El sallayamaz, Grup Başkan Vekiline el sallayamaz. (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Terbiyesize bak ya!
GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – En azından saygı göstermesi...
İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Terbiyeni takın, terbiyeni. Grup Başkan Vekiline el sallayamaz, parmak sallayamaz. Gel!

İSHAK ŞAN (Adıyaman) – Kabadayıysan gel, gel bakalım!
(AK PARTİ ve CHP sıralarından ayağa kalkmalar, karşılıklı laf atmalar)
BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.36

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 23.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER : Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 20'nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnan ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı:76) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Teklifin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şahıslar adına yapılacak konuşmalara başlıyoruz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Başkanım, bir önceki görüşmeden dolayı ben söz talebimi sürdürüyorum.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Ben de bir dakika rica ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Bir ricam var, yeni bir tartışmaya mahal vermeden...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Elbette.

BAŞKAN – Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnan'ın 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması (Devam)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Arkadaşlar, burada 1 Ekimden başlayarak yeni bir yasama döneminde birlikte ve yararlı çalışmalar üretiyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisinin davranış biçimi sadece İç Tüzük'te yazan hükümlerle sınırlı değildir, bu Meclisin yüz yıllık teamülleri vardır, bunların bazıları da usta-çırak ilişkisi içerisinde öğrenilebilir. Örneğin, bunlardan bir tanesi, Grup Başkan Vekili konuşurken diğer siyasi partilerin milletvekilleri Grup Başkan Vekillerine laf atmazlar, eğer laf atarlarsa ilgili Grup Başkan Vekili milletvekilini uyarır. Örneğin biz böyle yapıyoruz, bu öğrenilemez, İç Tüzük'te yazan bir şey değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ama bu elbette usta-çırak ilişkisi içerisinde, büyüklerden küçüklere aktarılır.

İkincisi: Buralarda birbirimizin Genel Başkanlarına hakaret etmeyiz. Cumhuriyet Halk Partisi kurultayından, Kemal Kılıçdaroğlu'ndan ve bizim demokratik kurultay işleme mekanizmamızdan ancak öğrenecekleriniz olabilir. Cumhuriyet Halk Partisi talimatla kurultay yapmaz. Cumhuriyet Halk Partisi delegeleriyle toplanır, Genel Başkanını değiştirir, sonra da bugün yaptığı grup toplantısında değiştirdiği Genel Başkanını üç dakika süreyle ayakta alkışlar. Bunları öğreneceksiniz, bunlar belki zaman alabilir ama birbirimize saygı duymaz isek burası beraber çalışabileceğimiz bir yer olmaktan çıkar. Dolayısıyla benim burada ikazım yalnızca genç arkadaşımıza değildir ama ona bu teamülleri öğretmeyen arkadaşlarımızdır aynı zamanda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Gelin birlikte, beraber güzel çalışalım; burayı bir sataşma, burayı bir çatışma mekânı olmaktan çıkartıp birbirimize karşı saygılı konuşarak bazı sorunları çözebileceğimiz mekân hâline getirelim; diğeri kolaydır, diğeri Türkiye'nin her tarafında yapılıyor, biz örnek olmalıyız.

Çok teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Günaydın.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şahin.

45.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, yeni bir sataşmaya mahal vermeden bir cevap vereceğim. Leyla Hanım az önce "İsa Bey CHP'nin avukatlığını yapmasın." gibi bir ifade kullandı. CHP kendi avukatlığını yapar Leyla Hanım, biz kendi adımıza konuştuk. Konuşmacı arkadaş "hayır" oyu verecek olanlara ağır bir ithamda bulundu, biz ona itiraz ettik ve üslubunun da doğru olmadığını ifade ettik.

Ben tekrar ifade ediyorum: Burada, iktidar partisinin bir kanun teklifi geldiğinde kanun teklifini anlatan arkadaşların muhalefeti tatmin edici, doyurucu bilgiler vermesini, soyut ifadelerden ziyade somut ifadelerle konuşmasını desteklemesini bekleriz. Nitekim geçtiğimiz aylarda bazı konulara, tatmin olduğumuz konulara destek verdiğimiz hususlar da oldu. Eğer tatmin olursak, eğer somut bir şekilde gerçekten doğru bir şey olduğuna inanırsak yine destek veririz. Bunun altını özellikle çiziyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şahin.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

46.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Mecliste temiz dilden, saygıdan, birbirimize... Hepimizin milletvekili olduğumuzu hatırlamamız gerektiğini söyleyerek konuştum. Bir hatibin sadece bir genç vekil olduğu için saygısızlıkla suçlanması da doğru olmadığını, bu üsluptan vazgeçilmesi gerektiğini söyledim. Arkasından CHP'den Grup Başkan Vekili söz aldı, yine kendisi değişik bir üslupla ve dille -burada tekrar etmek istemiyorum- bir şeyler söyledi.

Elbette ki Meclisin teamülleri vardır, sadece yazılı değildir; bunu hepimiz çok iyi biliyoruz, yaşayarak ve görerek öğreniyoruz ama her fırsatta, sizin kendi yaptıklarınızı görmeyip her söze bir saygısızlıkla, bir hakaretle, bir iddiayla cevap vermek, sataşmak hakkı sizde var, bizde yokmuş gibi bir algıyla burada AK PARTİ Grubu vekillerinin, özellikle genç vekillerimizin suçlanmasını doğru bulmuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Hepimiz bu Mecliste, bu ilerleyen saatte düzgün bir üslupla, saygı çerçevesi içerisinde ve herkesin bir milletvekili olduğunu unutmadan konuşulmasını arzu ediyoruz. Bunu öncelikle hatırlattım ama arkasından yine aynı şey söylendiği için ben de aynı fikirdeyim, biz de bu Mecliste hepimizin birer milletvekili olarak aynı saygıya ve aynı hürmete hak sahibi olduğumuzu düşünüyoruz. Elbette ki Genel Başkanlara laf söylenmemesi çok doğrudur. Bu konuda özellikle bizim Genel Başkanımız, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a da hiçbir sataşma veya bir hakaret, laf söylenmemesi bizi de çok memnun edecektir. Bu üslup devam ettirilirse çok memnun oluruz.

Teşekkür ederiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

5.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, bazı incitici, rencide edici, tahfif eden kavramların özellikle son günlerde ağızlarından kolayca çıktığına ve bunun gerçekten üzücü olduğuna; konuşma yapan genç milletvekillerine karşı bu konuda bir duyarlılığın oluşması gerektiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, kimseye akıl vermek haddim de değil, hakkım da değil. İzin verirsiniz ben de 4 dönem vekillik yapmış bir vekil kardeşiniz olarak tek bir deneyimimi paylaşacağım. Eğer kendinize hakaret etmek istiyorsanız karşıya hakaret edin. Bu 4 dönemde gördüğüm şeylerin hülasasını çıkar dersin budur yani birine "Terbiyesiz." dersin o da "Sensin terbiyesiz." der, kendinize söylemiş olursunuz.

Bazı kavramlar, incitici, rencide edici, tahfif eden kavramlar özellikle son günlerde ağızımızdan kolayca çıkıyor oldu; bu gerçekten üzüntü verici. Bunu söylerken kendimi de dâhil ederek söylüyorum. Sonra izlediğimde, gördüğümde, siz de izleyip göreceğinizde "Ya, keşke bunu böyle söylememiş olaydım." diyeceğiniz çok şey olacak. Bunu sadece kardeşane bir paylaşım olarak söyledim.

Başlamadan yine bir şey içime dert olmasın; yine, bugünkü oturumda başka genç arkadaşlar da konuştu, dünyanın hakaretini gördüler, hani ona da bu duyarlılık oluşmadı, onu da bir dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Teşekkür ediyorum dinlediğiniz için.

Sayın Tanal, senin adına da konuştum.(Gülüşmeler)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnan ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı:76) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, hazır kıvamı yakalamışken şahıslar adına söze geçelim.

Kocaeli Milletvekili Sayın Mühip Kanko.

Buyurun Sayın Kanko. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MÜHIP KANKO (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gençlerle ilgili çalışmalar yapılırken çeşitli yaş grupları belirtiliyor ancak ben bugün sizlere 15 ila 30 yaş arası gençlerden bahsedeceğim yani çoğunluğun AK PARTİ iktidarı döneminde doğmuş olan gençlerden bahsedeceğim. Ülkemizde bugün bu yaş grubunda yaklaşık 20 milyon genç var. Gönül isterdi ki burada İtalya, Almanya, Japonya gibi gençlere verilecek teşvikleri, kültür kartlarını, hibeleri ve destekleri konuşalım. Onlar, gençlerin daha çok spor yapması, daha fazla tiyatroya, sinemaya gitmesi, daha çok kitap okuması, sosyal hayata daha fazla karışması için projeler üretenler biz koca bir nesli yani gençlerimizi kaybetmemek için çalışıyoruz çünkü bizim gençlerimizin yaşama sorunu var. Maalesef, siyasetçisinden "Gerekirse simit yeriz." diyen yandaş sanatçısına kadar yaratılan şükretme algısı toplumda yer buluyor. Yaşamak deyince aklınıza yemek, işe gitmek, eve gelip uyumak geliyorsa ne âlâ; zira, bu Mecliste kuru ekmek yiyen insanları aç saymayan vekillerin olduğunu geçmiş dönemden biliyorum. Lakin, sorun daha ilköğretim döneminde başlıyor; kimileri özel araçlarla, servislerle okula gidip gelip en az iki dil öğrenirken kimileri beslenme çantasını dolduramadan okula gidiyor. Cumhurbaşkanı, gençlere "Aromalı kahve için, sosyalleşin." diyor ama barınma, yeme içme, kitap parası yüzünden gençler için kahve içmek oldukça lüks. Devlet yurtları yetersiz olduğu için ev tutmak ya da özel yurtlarda kalmak zorunda olan gençler okuyabilmek için part-time çalışmak zorunda kalıyorlar. Hayatının en güzel ve en aktif olması gereken bu dönemde gençler, iktidarın yanlış ekonomi politikaları yüzünden, okurken hayat mücadelesine giriyorlar. Sinemaya, tiyatroya gitmek, tarihî yerleri gezmek, yurt dışına gitmek bir tarafa, tatil zamanları ailelerine gidecek yol parasını bile bulamıyorlar. TÜİK Yaşam Memnuniyeti Araştırması'na göre 2022 yılında 18 ile 24 yaş arasındaki gençlerde kendini mutlu hissedenlerin oranı yüzde 47 yani gençlerimizin yarısı mutsuz.

Değerli arkadaşlar, insanlarımızı fakirleştiren ve yardımlara muhtaç hâle getiren yirmi iki yıllık iktidarınız döneminde gençlerde işsizlik, bunalım, intihara eğilim ve uyuşturucu kullanımı oldukça arttı. Gençlerin çoğu, yaklaşık yüzde 80'i Türkiye'de kalmak istemiyor. Farkında mısınız, biz gençlerimizi kaybediyoruz. Devletin kayıtları bile gençlerimizin mutsuz olduğunu, ülkemizden kaçarcasına gittiklerini söylüyor. Birçok ülke, Türkiye'de dışlanan, ötekileştirilen, baskı gören yetişmiş gençlerimizi özgürlükler ile daha iyi bir yaşam için davet ediyorlar. Türkiye'nin imarında, iktisadi yapılanmasında, demokrasisinde, temel hak ve özgürlüklerinin gelişmesinde temel olan gençlerimize, yetişmiş meslek uzmanlarımıza sahip çıkmamız ulusal güvenliğimizin teminatıdır. Bu işin farkına varmış dünyadaki gelişmiş ülkeler -Amerika'sından Almanya'sına kadar birçok ülke- gelecek planlamasını diğer ülkelere gelecek beyin göçüne bağlamış durumda.

Güçlü bir Türkiye için bilime, insanlığa, gençliğe ve eğitime gereken önemin verilmesi, ülkede beyin göçünü tersine çevirmek önceliğimiz olmalıdır. Özellikle gençlerde iş arama süreciyle, toplumdaki adalet beklentisinin minimuma inmesiyle, eşitliğin olmamasıyla, gençlerin eğitimle ve liyakatle bir şeye veya hak ettikleri iş imkânlarına ulaşamamalarıyla birlikte huzursuzluk ve karamsarlık toplumu olumsuz yönde etkilemektedir; böylece aile içi şiddet ve psikolojik sorunlar artmaktadır. Şimdi

sizler de çıkmış, bu kadar sosyal, ekonomik ve psikolojik sorunun içine itilmiş olan gençlerimize 150 bin lira kredi vereceksiniz; gençlerde işsizliğin had safhada olduğu, düşük maaş ile yüksek ev kiralalarının olduğu, market, pazar fiyatlarının uçtuğu bir ortamda “Evlensinler.” diyorsunuz. Ülkede yarattığınız kötü ekonomi yüzünden bu yüksek enflasyonda, bu pahalılıkta gençler nasıl hayat kursunlar? İnsanlar ev kirasını ödeyemiyor; elektriğini, suyunu, doğal gazını, market, pazar ihtiyacını karşılayamıyor. Madem bu kadar samimisiniz, gençlerin bir yuva kurmasını istiyorsanız gençlere TOKİ üzerinden daire verin. Mesela, bu, gençler için çok önemli bir şey olabilir.

Vicdanın ve adaletin olmadığı, üstüne üstlük mülakat sistemiyle adamcılığın ve kayırmacılığın olduğu bu düzen daha ne kadar devam edecek? Hani mülakat sistemini kaldıracaktınız, ne oldu? Mülakat sistemiyle, nitelikli ve liyakatli atamalar iktidarın sayesinde yok edildi. Artık bu haksız ve hukuksuz uygulamadan vazgeçin ve milletin hakkını yemeyin. Hani gençlere, öğrencilere istediği bilgisayar ve telefonu vergisiz verecektiniz? O vaadiniz de tam bir fiyasko çıktı; telefon, bilgisayar ücreti 9.500 lirayı geçemiyor. Kısacası, gençlerin sorunlarının başlığı değilse de meselenin temelinde ekonomi yatmakta. Burada yapılacak çalışmalar seçim döneminde gençlere verilen vergisiz telefon ve bilgisayar vaadi gibi olmamalı yani dağ fare doğurmamalı. Üniversite öğrencilerinin yurt ve barınma sorunu ortadan kaldırılmalıdır. Öğrencilerin beslenmesi ve kültürel faaliyetleri için ayrı ayrı maddi imkânlar sağlanmalıdır. İş bulmaktan umudunu kesmiş ve son dönemlerde “ev genci” olarak adlandırılan gençlerin de topluma ve iş hayatına kazandırılması için yeni iş alanlarının açılması hatta gerekirse ücretsiz psikolojik destek sağlanması gerekmektedir. Girişim yapmak isteyen gençlerin önü de açılmalı, devlet tarafından desteklenmelidirler. Üniversite öğrencilerinin istediği telefonu, bilgisayarı alması için bir kereye mahsus değil, her zaman vergi indirimi uygulanmalı. Gençler internete daha kolay sahip olabilmeli. İş bulmakta en büyük sorun olan yabancı dil de devletin maddi destek sağlaması gereken alanlardan biri. “Kardeş okul” “kardeş ülke” gibi projeler artırılarak hem gençlerimizin farklı kültürlerle kaynaşması sağlanmalı hem de yabancı öğrencilerin ülkemizi tanıması sağlanmalı.

Değerli milletvekilleri, bir de fon meselesine bakalım. Bugüne kadar birçok fon kuruldu, bunlardan biri de biliyorsunuz ki Fakir Fukara Fonu; Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu. Fakir Fukara Fonu'na geldiğimizde, bankalara yatırılarak elde edilen 7,7 milyon liralık promosyon gelirinin usulsüz harcadığını; bu kalemler arasında temsil, ağırlama, yemek, kozmetik, kuru yemiş, kira, şoför, çiçek, vesaire gibi gider kalemleri için kullanıldığını anımsatmak isterim. Aile ve gençliğe yapılacak yatırımlar son derece önemlidir ancak fonların kurulma amacı sadece gençlere 150 bin TL vererek evlendirmeyi hedef almamalı, yukarıda bahsettiğim tüm problemlere çözüm olacak şekilde yasal düzenlemeyle yapılmalı ve bütçeden belirli bir pay aktarılmalıdır çünkü fonların, ülkemizde -örneğin İşsizlik Fonu'nda da olduğu gibi- amacı dışında ve denetimden azade bir pozisyonda değerlendirildiği su götürmez bir gerçektir. Gençlerimizi mutlu bir ülkede yaşatmazsak toplumun en temel taşı aileyi de kuramayız. Sağlıklı bir toplum için aile, o aile için de geleceğe güvenle bakan gençlere ihtiyacımız vardır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kanko.

Şahsı adına ikinci konuşmacı Balıkesir Milletvekili Sayın Ali Taylan Öztaylan.

Buyurun Sayın Öztaylan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

ALİ TAYLAN ÖZTAYLAN (Balıkesir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Grubumuz adına Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunmaktayım. Sizleri, Gazi Meclisimizin huzurunda saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

AK PARTİ, kuruluş felsefesini, insanı merkeze alan bir anlayışla “Devlet millet içindir.” şeklinde kurgulamış ve halka hizmeti Hakk'a hizmet olarak benimsemiş bir partidir. Bizler, siyasete, insanlığın ortak iyisi olan tüm değerleri, politikaları ve uygulamaları, adına ve menşesine bakmaksızın insanlığın ortak ürünü olarak gören bir perspektifle yaklaşmaktayız. Bu çerçevede, medeniyetimizin kadim değerleri ile zamanın gerek ve gerekçeleri arasında makul ve mantıklı bir denge ve iş birliği kurmayı esas alma gayreti içerisindeyiz. Bu anlamda toplumsal yapının sıhhati, devletin ve ülkenin geleceği için en temel gereklilik olarak öne çıkmaktadır. Toplumsal sıhhatin tesisi için aile en önemli konuma sahiptir. Bireyden aileye, aileden topluma, toplumdan devlete uzanan yapılamada AK PARTİ olarak mutlu birey, müreffeh toplum ve güçlü devlet anlayışı hükümetlerimizin temel yaklaşımını sergilemektedir. AK PARTİ'mizin iktidar olmasından bu yana üzerinde hassasiyetle durduğu konuların başında aile ve gençlik gelmektedir. Ülkemizi diğer ülkelerle kıyasladığımızda en çok iftihar ettiğimiz hususlardan birisi güçlü aile yapımızdır. Bu yapıya zarar vermek isteyen her türlü anlayışa karşı tedbirli olmak ve aile kurumunun zedelenmemesi için çalışmak bizlerin en asli görevlerinden birisidir.

Aile sisteminin biyolojik, ekonomik ve psikolojik boyutları olduğu kadar sosyal, duygusal, manevi ve kültürel değerler gibi boyutları da beraberinde içeren kompleks bir yapı olduğunu söylemek yanlış olmaz. İhtiyaçlar hiyerarşisine göre bireylerin en alt kademedeki temel ihtiyaçlarından başlamak kaydıyla güvenlik, sevgi, itibar ve en önemlisi de bir yere ait olma gibi duyguların tamamlanabilmesi adına aile merkezî bir role sahiptir. Bu ihtiyaçların karşılıklı olarak karşılanma düzeyleri hem bireylerin hem de ailelerin yaşam kalitelerini belirlemektedir. Bu kapsamda aile olma sürecinde bu yapı taşının işlevselliği ve dayanıklılığı açısından problem çözme ve dayanma kapasitesinin üst seviyede olması elzemdir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Yüzyılı'nda ailemiz istikbalimizdir. Aile, toplumumuzun en temel yapı taşı olan ve aynı zamanda içerisindeki bireyi memleketimizin istikbali için topluma hazırlama görevi bulunan eşsiz bir kurumdur. Bu bakımdan, aile mefhumu çok ama çok önemlidir. Ailelerimizin sahip olduğu her türlü kabiliyet, kerim devlet anlayışımızda toplumsal huzurun ve geleceğimizin teminatıdır. Bu bağlamda, bu yapıların güçlendirilmesi ve desteklenmesi de son derece önemlidir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 41'inci maddesindeki “Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilâtı kurar.” hükmü doğrultusunda bu önem hukukumuzun en üst seviyesinde de vurgulanmaktadır.

Üzerinde konuşmaktan memnuniyet duyduğum Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi kapsamında, Hazine ve Maliye Bakanlığımıza bağlı bir fon kurulması tasarlanmaktadır. Fonun kuruluş amacını, ülkemizin dinamik ve genç nüfus yapısının korunması, evliliklerin daha sağlam temeller üzerine inşa edilebilmesi, evlilik sürecinin kolaylaştırılması ve gençlerimizin evliliğe teşvik edilmesi şeklinde özetlemek mümkün. İnşallah, kurulacak fon sayesinde gelecek nesillerin daha sağlıklı bir aile ortamında hayata hazırlanmasına ve böylelikle toplum refahının artırılmasına da şahit olacağız.

Diğer yandan, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın vizyonu sayesinde gençlerimiz ekonomik ve sosyal hayatın her alanında ve hatta karar alma süreçlerinde en güçlü şekilde yer almaktadır. Bizler Türkiye Yüzyılı'nı gençler için ve gençlerle birlikte tasarlıyor ve birlikte inşa ediyoruz. AK PARTİ olarak gençlerimizi beşeri ve toplumsal gücümüzün kaynağı ve istikbalimizin teminatı olarak görüyoruz. “Kökü mazide, gözü atide” anlayışıyla gençlerimize inanıyoruz. Gençler, ülkemiz geleceğinin sosyal ve girişimci ruhlarıyla temel dayanak noktası konumundadırlar. Bu dayanak noktası, kadim tarihinden ve millî, manevî değerlerinden aldığı öz güven ve ilhamla dünyayı gözlemleyen, çağımızın gerçeklerini en ince şekilde değerlendiren ve akılcı çözümler üretebilen bir yapıyla Türkiye Cumhuriyeti'ni muasır medeniyet seviyesine yerleştirecektir. Geleceğimizin teminatı

gençlerimizi eğitimden spora her alanda TEKNOFEST ruhuyla en üst düzeyde yetiştirmek için gereken altyapıyı desteklemeye devam ediyoruz.

AK PARTİ olarak gençlerimizle Türkiye Yüzyılı'nı gıpta edilecek bir istikbale dönüştürecekimize inancımız tamdır. Türkiye Yüzyılı aynı zamanda gençlerin de yüzyılı olacaktır. Bu kapsamda Aile ve Gençlik Fonuyla gençlerimizin gelişim ve girişimlerine de destek verilmesi tasarlanmaktadır. Çok amaçlı bir yapıya hizmet edebilmesi için söz konusu Fonun gelirlerinin büyük bir kısmı kamu kaynaklarından karşılanacak ve Fona kamu tüzel kişiliği verilecektir. Gençler tarafından Fonun amaçlarına uygun şekilde sunulacak girişimler oluşturulacak yönetim kurulunca onaylanacak ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından aktarılabilecek kaynakla desteklenecektir. Kaynak aktarımı yapılacak projelerin, projelere aktarılabilecek kaynak tutarının ve harcama programlarının oy çokluğuyla karar alan Fon Yönetim Kurulu tarafından belirlenmesi öngörülmektedir.

Aile ve Gençlik Fonu ortak bir akılla yönetilecektir. Fonun Yönetim Kurulunun Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı Başkanlığında Aile ve Sosyal Hizmetler Bakan Yardımcısı, Gençlik ve Spor Bakan Yardımcısı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı ile Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısından oluşması ve ayrıca Fonun sekretarya hizmetlerinin de Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yürütüleceği ve Fon kaynaklarının Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 12'nci maddesinde geçen nakit yönetim kuralları çerçevesinde değerlendirileceği öngörülmektedir. Fon dâhilinde sunulan kaynakların kullanılmasına ilişkin, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleri çerçevesinde, mali verilerin düzenli aralıklarla dâhilinde kamuoyuyla paylaşılması tasarlanmaktadır. Oylayacağımız teklifle, Fona ve Fonun kaynaklarına ilişkin gelir vergisi, kurumlar vergisi, veraset ve intikal vergisi, damga ve harçlar, BSMV ve KKDF kapsamında bazı muafiyet ve istisnalar da tanınacaktır. Fonun çalışma usul ve esasları, Fonun kaynakları ve giderleri ile Fondan kaynak aktarımına ilişkin usul ve esasların Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından belirlenmesi öngörülmektedir.

Geçtiğimiz günlerde gururla kutladığımız cumhuriyetimizin 100'üncü yılı sonrasında ilk günlerini yaşadığımız Türkiye Yüzyılı'nın inşası için dur durak bilmeden çalışmaya devam ediyoruz. Sürdürülebilirliğin, huzurun, kalkınmanın, değerlerin, gücün, başarının, barışın, bilimin, haklının, verimliliğin, istikrarın, şefkatin, iletişimin, dijitalin, üretimin, istikbalin ve gençliğin yüzyılı olacağına inancımızın tam olduğu Türkiye Yüzyılı'nda Aile ve Gençlik Fonunun bu değerlerin hepsini çok önemli şekilde destekleyeceğine inanıyoruz.

Değerli milletvekilleri, renklerimiz ya da boylarımız farklı olabilir, yaşlarımız ya da isimlerimiz farklı olabilir, dünyaya bakış açımız ve inandığımız değerler de farklı olabilir; hangi durum veya inanışta olursak olalım hepimiz için aile en önemli kurumdur, buna canıgönülden inanıyorum. Bir iktisatçı gözüyle bakarsak aile toplumun en küçük işletmesidir. Ekonominin çarklarının dönmesi, bu küçük işletmede işlerin yolunda olmasıyla doğru orantılıdır. Bir sosyolog gözüyle bakarsak aile toplumun en küçük teşkilatıdır, o teşkilatın adı da aslında "yuva"dır, kişisel ve toplumsal ilişkilerin doğru şekilde yürümesi bu yuvadaki ilişkilerin muhabbete dayanmasıyla mümkündür. Bir pedagog gözüyle bakarsak aile toplumun en küçük eğitim kurumudur, bu kurum görevlerini en iyi şekilde yapabilirse öz güveni yüksek ve entelektüel fertleri topluma kazandırır.

Konuşmamda defaatle belirttiğim üzere, aile toplumun en temel taşıdır, gençlik ise bu temeli güçlendirerek Türkiye Yüzyılı'nı ve yarının dünyasını inşa edecek yegâne güçtür. Aileye gerekli önemi vermeyen hiçbir toplum iktisadi açıdan ne kadar güçlü olursa olsun geleceğine güvenle bakamaz.

Bu kapsamda AK PARTİ Grubumuzun sunmuş olduğu teklife yüce Meclisimizde bulunan her milletvekilinin desteklerini beklediğimi belirtiyor, hepinize saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür Sayın Öztaylan.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım, değerli hatip dedi ki: "İktisatçı gözüyle bakarsak aile en küçük işletmedir." Bu mantık doğru bir şey değil değerli arkadaşım. Yani aileyi nasıl işletmeyle bir araya getirebiliriz? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Yani bu doğru bir bakış tarzı değil efendim, bunun kayıtlardan çıkması gerekir.

BAŞKAN - Ben kayıtlardan çıkacak bir şey görmedim bunda.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Peki, karar sizin.

BAŞKAN - Bir fikirdir, sen de aksini söylersen.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Ama mevcut olan maddi gerçekler ailenin bir işletme olmadığını gösteriyor. Yani gidip Kızılay da "İşletmedir." desek ne derler size Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Kapitalist modernite tam da aileyi öyle bir işletme olarak kurgulamaya çalıştı; girmeyelim oraya. (CHP ve HEDEP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, şahıslar ve gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

İç Tüzük'ün 81 ve 91'inci maddelerine göre, şimdi yirmi dakika soru-cevap işlemlerini yapacağım; bunun on dakikası sorulara, on dakikası cevaplara ayrılacaktır.

Sizin önünüzdeki ekranlardan konuşmacılar sıralarını görebilirler.

İlk söz, Tekirdağ Milletvekili Sayın Nurten Yontar'a aittir.

Sayın Yontar... Yok.

Sayın Nermin Yıldırım Kaya... Yok.

Sayın İlhami Özcan Aygun...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Değerli Başkanım, Tekirdağ'ın Marmaraeğlisi'nde "NATO Limanı" olarak ifade edilen liman geçtiğimiz günlerde Resmî Gazete'deki Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle özelleştirme kapsamında planlanmış ve aynı zamanda yine Çeşmeli Mahallemizin arkasındaki alan özelleştirmeye çıkarılmış. Ben burada merak ediyorum: Bu NATO Limanı'nın arkasındaki alanla beraber Çeşmeli'deki araziye kimlere peşkeş çekecekler, kimlere verecekler? Ve "petrokimya tesisi" adı geçiyor, "Katar'a" deniyor; inşallah, böyle bir şey yoktur. Tekirdağ'mızın en güzel alanlarını ve o liman bölgesini Katarlılara veya petrokimyaya vermek istemiyoruz; Tekirdağlılar, artık, temiz çevre istiyor, doğa istiyor. Kanserden ölümlerden artık bıktık diyoruz çünkü acil olarak Tekirdağ'a onkoloji hastanesi yapılması gerekiyor. Türkiye'de, İstanbul'dan sonra 2'nci sırada kanserden ölümleri olan il Tekirdağ. Tekirdağ'ımızı kanser yapacak olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamam bir önerim var: Aile Bakanlığıyla ilgili sorular sorarsanız cevap alma şansınız var, hazır buradayken.

Orhan Sümer, Adana...

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

2024 başında çeşitli vergi, ceza, harç ve ücretlere uygulanacak yeniden değerlendirme oranı kasımda enflasyon verileri açıklandığında netleşecektir. Yılbaşından geçerli olacak yeniden değerlendirme oranının yüzde 60 dolayında olacağı anlaşıyor. "Cumhurbaşkanı yetkili olduğu alanlarda indirim, artırım yetkisini kullanmazsa 2024 başında ilgili kalemlerdeki yükümlülükler yüzde 70 oranında artacak." deniliyor.

Otomobil araç muayene ücreti 2023 yılında 1.130 TL olarak belirlenmişti. Otobüs, kamyon, tanker ve çekici için TÜVTÜRK muayene ücretlerini 1.528 lira olarak açıkladı. Gelecek zamlarla birlikte belli ki bunlar 2 katına çıkacak. Böylece birçok vatandaşımızın araçlarını muayene ettirmeyeceği aşîkârdır. Zam yağmuru devam ederken Cumhurbaşkanının ulaşım sektörünün sektöye uğramaması için şîmdiden indirim yetkisini kullanacağını açıklaması gerekmektedir.

BAŞKAN – Sayın Mehmet Tahtasız...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Sayın Başkan, Çorum halkı adına iktidara sesleniyorum: Yirmi bir yıldır yapamadıklarınızın bir kısmını anlatacağım. Çorum ilimize iktidar tarafından söz verilen, yedi yıldır yapımı yılan hikâyesine dönen Devlet Hastanemizin nihayet dün ihalesi yapıldı. Bizimle beraber mücadele eden Çorum halkına ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum, darısı AKP'nin diğer sözlerine ve yarım kalan projelerine. İnşallah, her seçim öncesi söz verilen yük ve hızlı tren, yarım kalan havaalanı, söz verilen polis moral eğitim merkezi, acemi birliğı, Bahçelievler Polis Merkezi, Hitit Üniversitesi Güney Kampüsü, İskilip-Tosya, İskilip-Oğuzlar Sahil Yolları, tarımsal sulama ve yarım kalan sulama kanalları, İskilip, Alaca, Osmancık, Ortaköy, Mecitözü, Çorum yolları ve üç bin iki yüz yıllık Alacahöyük Gölpınar Hitit Barajı, iki bin yıllık -Roma Dönemi- Alaca Örukaya Barajı kazısı, Kırkdilim Tüneli hizmete açılıncaya kadar Çorum halkı adına söz veriyorum, bunların takipçisi olacağım. STK temsilcilerini ve Çorum halkını hep beraber...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Dursun Ataş...

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Emekliyi 7.500 liraya mahkûm eden Hükûmet bir kereye mahsus 5 bin lira ikramiye vereceğini kararlaştırmıştı. Ödemesine başlanan bu 5 bin liralık ikramiye çalışıyor göründükleri için çiftçi emeklisine verilmemektedir. Üretim yapabilmek için Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıt zorunluluğı bulunan binlerce çiftçi emeklisi, çalışıyor göründükleri için üretim yaptığı arazinin büyüklüğüne bakılmaksızın bu ikramiyeden mahrum bırakılmıştır. Çoğunluğu BAĞ-KUR emeklisi olan, çok düşük emekli aylığı alan çiftçilere 5 bin lira ikramiye bile çok görülmüş, her zamanki gibi çiftçi yine mağdur edilmiştir. Oysa bu çiftçilerin çoğı 5-10 dönüm arazisi olan, kendi çapında üretim yapan insanlardır. Bu nedenle, iktidar bu yanlışan geri dönmeli, üretim yapmaya devam eden emekli çiftçiye ayırım çizmemeksizin ikramiye ödemesini acilen yapmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Mehmet Akalın...

MEHMET AKALIN (Edirne) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu kanun teklifini hazırlamaktaki gayeniz sadece bir fon oluşturup o fonu istediğiniz gibi kullanmak mı? Son dönemde vatandaş olan yabancı uyrukluların da faydalanacakları düşünöldüğünde, millî kimliğin korunmasına yönelik bir adım atmayı ve bu kapsamda, demografik yapıyı da bozan, hatta çifte vatandaşlıkları da olan kişileri bu kanun teklifi kapsamı dışında tutmayı düşünöyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Barış Bektaş... Yok.

Sayın Sibel Suiçmez...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Sayın Başkan, Sayın Bahçeli bugün yaptığı konuşmada dehşet verici ve hukuka aykırı açıklamalarda bulunmuştur. Bunlara elbette Genel Başkanımız ve Grup Başkan Vekillerimiz cevap verecektir. Ben burada şahsımın da içinde bulunduğu Türkiye Büyük Millet Meclisinde oturma eylemi yapanlara ilişkin söylediğı, "Bu grubun Yargıtaya laf etmesi küstahlıktır, seviyesizliktir." dediğı kısma nöbet tutan arkadaşlarım ve şahsım adına cevap vereceğim: Anayasa'ya yargı darbesine karşı Mecliste adalet nöbeti tutmak, Ata'mızın bize emanet ettiğı demokratik, laik, sosyal hukuk devletine sahip çıkmaktır. Adalet nöbeti tutmak, parti devleti hâline gelen iktidarın yargı eliyle Anayasa'yı ihlal etmesine karşı çıkmaktır. Burada adalet nöbeti tutmak, vatanseverliktir. Biz çocuklarımıza para pul, mevki değil, Anayasa'mıza sahip çıkmanın onurunu miras olarak bırakacağız. Ya, siz?

BAŞKAN – Yavuz Aydın...

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ağır geçim şartlarıyla mücadele eden emeklilerimiz maalesef yoksulluğa mahkûm edilmiştir. Kasım ayında verilmesi gereken, planlanan ikramiyenin tüm emekli vatandaşlarımızı kapsamaması, AK PARTİ'nin bugüne kadar gösterdiği adaletsiz yönetimin âdeta ispatıdır. Siyasi iktidarın emekli milletvekillerine bile ikramiye verdiği durumda, asıl ihtiyacı olan emeklilerimizi görmezden gelmesi açıklanabilir bir durum değildir. Emekli olup çalışmaya devam eden ve Çiftçi Kayıt Sistemi yani ÇKS'ye üye olan vatandaşlarımızı bu ikramiyenin dışında tutmanız akıl tutulmasıdır.

Emekliye yaptığınız bu ihanetten acilen geri dönmeyi öneriyor, emeklinin ve çiftçi vatandaşlarımızın hakkını daima koruyacağımızı belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Mehmet Emin Ekmen...

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yetersiz olsa da bu kanun teklifi için imzası bulunan sayın milletvekillerimize ve gecikmeli olarak bir seçim vaadini hayata geçirecek iktidara teşekkür ederiz. 7 Nisan 2021 gününde Genel Başkanımızla Batman Kozluk ilçesinde gezerken bir vatandaş yaklaştı, "Senin zamanında 20 bin liraya evleniyorduk, şimdi 200 bin liraya evlenemiyoruz." dedi. Baktım, o tarihte enflasyon yüzde 15, -henüz yeni ekonomik deney başlamamış- dolar kuru da 8,23 lira. Şimdi, kanunu hazırlayan arkadaşlarımıza sormak istiyorum: Yerli ve millî bir düşün yapmak için, kız isteme, söz, nişan, kına gecesi, nikâh veya düşün, bir ev kurmak ve ilk ayı açlık sınırında geçirmek için gerekli bir miktar para lazım. Bunlar için hesaplanan toplam gider ne kadar? Ve 150 bin liralık desteğin bu toplam gider içerisindeki payı ne olarak öngörülmektedir? Bu parayla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Evrim Rızvanoğlu...

EVİRİM RIZVANOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'ni hazırlayan ve sunan vekiller ile ilgili bakanlıklar arasında yeterince iletişim sağlanamıyorken 5 bakanlığın eş güdümüyle yönetilecek bir fon nasıl doğru yönetilecek? Kaynaklar hakkaniyetle nasıl vatandaşlara, umutla bekleyen gençlere dağıtılacak? Nasıl çarçur olmadan, başka yerlere kaymadan hayatlarına değer katacak?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Asu Kaya...

ASU KAYA (Osmaniye) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sayın Genel Başkanımız Özgür Özel ve İBB Başkanımız Ekrem İmamoğlu, pazar günü Osmaniye ziyaretleri sırasında konteyner kenti ziyaret ettiler ve bizlerin de gözlerimizle gördüğümüz bir gerçeğı paylaşarak konutların yapımının çok yavaş ilerlediğini söylediler; halk bunu zaten görüyor. Sayın Cumhurbaşkanı Nisan 2023'te "Bir yıl içinde 319 bin konut teslim edeceğiz." demişti. Sayın Vali de dün sabah yaptığı açıklamada Osmaniye'de 3.875 konutun ihalesinin yapıldığını, yıl sonu itibarıyla ise 1.351

adet konutun teslim edileceğini söyledi. Yani konutların sadece üçte 1'ini teslim edebileceğinizi söylüyorsunuz ama alanda, bir hafta önce merkezde gördüğüm tablo bunun bile çok zor olduğunu gösterdi. Yağmur altında gözleriyle gerçeği görmüş bir milletvekili olarak halkımın daha kaç kışı konteynerde geçireceği sorusunu buradan soruyorum. Ayrıca, Genel Başkanımızın dile getirmesiyle dünden bu yana inşaatlarda belirgin bir hızlanma görmek de bizi memnun etti.

İktidara seslenmek istiyorum: Depremzedelere verdiğiniz sözleri tutun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim arkadaşlar.

Sayın Komisyon, 3 tane soru geldi yasayla ilgili; 1'i İYİ Partili sayın üyeden, 2'si de DEVA Partili sayın üyeden geldi.

On dakika süreniz var. Eğer süre kalırsa tekrar soru olarak yönelteceğim, soru sormak isteyenler ekrandan çıkmasınlar.

Yirmi dakikayı tamamlamak zorundayız.

Buyurun söz sizin.

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Teşekkür ederim Başkanım.

Bu yasadan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları yararlanacaktır. Bir sorunun cevabı burada.

Bir diğeri, verilecek kredinin tutarı günün şartlarına göre güncellenecektir.

Yine, fonun denetimi Sayıştay denetimine tabidir. Aynı zamanda ilgili bakanlıkların teftiş başkanlığı denetimi de yapılacaktır. Bu, kurumlar arasındaki iletişimin ve mekanizmanın anlamlı bir şekilde işleyişini sağlayacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sıradan devam ediyorum.

Sayın Mehmet Güzelmansur...

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hatay'da 6 Şubat depreminde Hatay'daki esnaf, nakliyeciler, sanayici unutuldu; sadece Hatay'da 47.653 ticarethane yerle bir oldu ama bu yerle bir olan ticarethanelerin kalkınması için, tekrar yeniden ayağa kalkması için Hataylı esnaf kredi bekliyor. Kredi Garanti Fonu acilen devreye sokulmalı. Oradaki insanın evi yıkıldı, iş yeri yıkıldı ama deniyor ki: "Sen bu iş yerini git bankadan faizle borçlan, öyle yap." Hatay insanı nasıl yapsın, Hatay'ın insanı bu işin altından nasıl çıksın? Hatay'da vergiler en az iki yıl muaf tutulmalı, Hatay'daki SGK borçları en az iki yıl muaf tutulmalı ve Hatay'daki kredi borçları en az iki yıl olarak da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Elif Esen...

ELİF ESEN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gençlere yuva kurmak için ve iş desteği amacıyla açılacak krediyi elbette biz de olumlu buluyoruz. Ancak bu zor ekonomik şartlarda ve derinleşen yoksulluk tablosunda hem bugünü rahatlatmak hem de geleceğe güvenle bakmalarını sağlayacak kalıcı ve sürdürülebilir desteklere ihtiyaç vardır. Bu noktada en önemli konulardan biri, kredi açılacak gençlerin iş sahibi olması ya da istihdam desteği sağlanmasıdır. Yoksa bugünün şehir hayatındaki ne kiraya ne ev kurmaya yetecek bir miktar değildir verilmesi düşünülen miktar. Ailenin ayakta kalmasını sağlayacak, güçlendirecek, ekonomik sürdürülebilirliğini sağlayacak şartlar nasıl olacaktır? Sosyal yardımlara muhtaç mı devam edecek bu gençler? İş kurlmaları için ne tür destekler sağlanacak? Ayrıca kredilendirme işlemi yine devlet bankaları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Mehmet Celal Fendoğlu...

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkan.

6 Şubat depreminde yaşanan bütün olumsuzluklara rağmen kuru kayısı ihracatı devam ediyor. İlimiz ve ülke ekonomisine yıllık 500 milyon dolar gelir getiren kuru kayısıda bu yıl iklim değişikliği ve ilkbahar erken yağmurları nedeniyle ortaya çıkan monilya hastalığı kayısıda rekolte ve kalite kaybına yol açmaktadır. Monilya hastalığından dolayı kayısıda yaşanan rekolte ve kalite kaybının ve üreticilerin mağduriyetinin giderilmesi için TARSİM sigorta kapsamına alınmalıdır.

Malatya'da yüksek miktarda buğday ve arpa hasat edilmektedir. Devletimizin üreticilerimize destek amacıyla vermiş olduğu arpa, buğday ve mısırın muhafaza edilip dağıtımı için Toprak Mahsulleri Ofisi bünyesinde 40 bin ton kapasiteli lisanslı siloya ihtiyacımız vardır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Mahmut Tanal...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli Başkanım, Şanlıurfalılar bana özellikle diyorlar ki: "Meclis Başkanına şu soruyu sorar mısınız?" Şimdi ben Şanlıurfalılar adına bu soruları size soruyorum. Şanlıurfa'nın sorunları: İşsizlik sorunu var; istihdam sorunu var; torpil, kayırmacılık sorunu var; mevsimlik tarım işçileri sorunu var; elektrik sorunu var; tarımda DEDAŞ sorunu var; sağlık sorunu var; ulaşım sorunu var; eğitim sorunu var; temiz içme suyu sorunu var; Suriyeliler sorunu var; turizm tanıtım sorunu var; çevre sorunu var; altyapı, çöp toplama, kanalizasyon sorunu var; tarımsal sulama sorunu var; uyuşturucu sorunu var; afete hazırlık sorunları var; iş bilmez yöneticilerin sorunu var. Siz Meclis Başkan Vekili olarak Şanlıurfalıya bir mesaj verir misiniz, bu sorunlar nasıl çözülecek?

BAŞKAN – Vereyim Sayın Tanal. Sizi ve bütün Urfalı hemşehrilerimi tenzih ederek söylüyorum, teşbihte hata olmaz. Davacının ahmağı derdini mübâşire anlatmış. (Gülüşmeler)

BAŞKAN - Ali Fazıl Kasap, buyurun.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, teşekkürler.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Sataşmadan ben söz istiyorum.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Başkanım, konuşabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Mübâşire anlatmayacağım ama herkes duysun diye diyorum, Erdoğan demişti ki: "Giderlerse gitsinler." Türkiye'de şu anda tıp fakültelerinden mezun olan her 3 hekimden 1'i yurt dışına gidiyor. Bakan şu işareti yapmıştı para diye; bizim tek derdimiz, hekimlerin derdi para değildi, şiddete maruz kalmaktı, yaşam standartlarının düşük olmasıydı, çalışma koşullarının çok uygunsuz olmasıydı gün aşırıydı vesaireydi. Bu memlekette terleriyle ve tamamen empatiyle çalışan hekimleri bu şekilde itham etmek, para mevzusu yapmak bir Sağlık Bakanına yakışmıyor. Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığının en yüz karasıdır bu tabiri kullanan Bakanı.

BAŞKAN – Sayın Burhanettin Kocamaz...

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhani'a soruyorum: Engelli vatandaşlarımızın 4.336 TL olan evde bakım maaşları yalnızca yüzde 17,55 oranında zam yapılarak 5.098 TL'ye yükselmiştir. Her şeyin yüzde 100'ün üzerinde arttığı ülkemizde engelli vatandaşlarımızın evde bakım aylığına yapılan cüzi zam büyük tepkilere yol açmıştır. Yüzde 40 ve 69 arası engeli olan vatandaşlarımıza ödenen aylık 1.594 TL'den 1.875 TL'ye; yüzde 70 ve üzeri engellilerin maaşları da 2.392 TL'den 2.811 TL'ye

çıkmiştir. Yapılan bu cüzi zamların engellilerin derdine çare olabileceğini düşünüyor musunuz? Ve yine evde bakım ve engelli maaşlarını en az asgari ücret seviyesine çıkarmayı aklınızdan geçiriyor musunuz?

BAŞKAN – Son olarak Sayın Ali Karaoba...

ALİ KARAOBA (Uşak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Uşak Üniversitesinde bilim insanlarına yaşatılan kadro ve atama zulmüne artık son verilmesi gerekiyor. Başta şehrimiz olmak üzere Türkiye'yi bilim dünyasında temsil eden akademisyenlerimizden hak ettikleri kadro için her yıl farklı bir kriter isteniyor. Doçentlik, profesörlük için istenen tüm çalışmaları yapmış akademisyenlerimiz rektörlüğün ve YÖK'ün çocuk oyuncağına çevirdiği kriterler yüzünden kadrolarını alamıyorlar. Üniversiteler siyaset alanı değil, bilim ve ilerlemenin öncüleridir. Beyin göçünün önüne geçmek için bilim insanlarımıza doğru kriterlerle belirlenmiş kadro süreçleri ve adil bir çalışma ortamı hazırlanması gerekmektedir. Yıllardır hak ettikleri kadroları bekleyen bilim insanlarımıza kulak verin. Uşak Üniversitesindeki keyfi ve siyasi uygulamalara bir an önce son verin. Atatürk'ün de dediği gibi: "Fikirler zorla ve şiddetle, top ve tüfekte asla öldürülemez." Uşak Üniversitesi akademisyenleri haklarını alacak. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Komisyon 1 tane soru geldi alanınızla ilgili.

Buyurun.

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Teşekkür ederim Başkan.

Bu kanun teklifinin amacı yalnızca evlilikleri krediyle desteklemek değil, bu kanun teklifinin amacı aile müessesesinin desteklenmesi, güçlendirilmesi, gençlerin sosyal risklere karşı korunması, gelişimleri ile girişimlerine destek sağlanmasına yönelik kaynakların oluşturulması, yönetilmesi ve ilgili kurum ve kuruluşlara aktarılması için Aile ve Gençlik Fonu kurmak, Fon'un yönetimi ve faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Yine, millî kaynaklardan gelen gelir zamanla arttıkça gençlere verilen bu desteğin miktarı da zaman içinde güncellenecektir, artacaktır.

Konuyla ilgili değil ama şunu söyleyeyim, hekimlerin üçte 1'inin ülkeyi terk ettiği cümlesi yanlış ve yanıltıcı bir cümledir. Geçen yıl 2 milyona yakın yurt dışı hasta ülkemize geldi ve ülkemizde tedavi gördü, 50 milyara yakın da ülkemize bir gelir sağlandı bu şekilde.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, süre artarsa bir arkadaşına daha verecektim; yirmi dakikalık süre bitti, o yüzden veremiyoruz.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.49

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 23.51

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER : Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 20'nci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince (3/796) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ve kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 15 Kasım 2023 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.53